

Projekt optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk

A Authorization Optimization Projekt in the SAP System -
Produktive Version of the EPCOS s.r.o. Šumperk Company

Bc. Lukáš Nyklíček, DiS.

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš NYKLÍČEK, DiS.**
Osobní číslo: **A10387**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Informační technologie**

Téma práce: **Projekt optimalizace oprávnění v systému SAP
produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.**

Zásady pro vypracování:

1. Vypracujte literární rešerši na téma analýzy firemních procesů.
2. Analyzujte aktuální stav uživatelských oprávnění informačního systému SAP ve firmě EPCOS s.r.o.
3. Navrhněte vhodné řešení autorizačního konceptu.
4. Realizujte navržené řešení a proveďte jeho porovnání s předchozí implementací.
5. Vyhodnoťte zvolené řešení.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **GÁLA, Libor, POUR, Jan, ŠEDIVÁ, Zuzana. Podniková informatika. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009, 496 s. Grada. ISBN 978-802-4726-151.**
2. **BASL, Josef, BENDA, Lukáš. Podpora podnikových procesů produkty SAP. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003, 147 s. ISBN 80-245-0613-0.**
3. **SVATÁ, Vlasta. Audit informačního systému. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011, 219 s. ISBN 978-807-4310-348.**
4. **BASL, Josef. Podnikové informační systémy: podnik v informační společnosti. 2., výrazně přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008, 283 s. ISBN 978-802-4722-795.**
5. **MAASSEN, André. SAP R/3: kompletní průvodce. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007, 733 s. ISBN 978-802-5117-507.**

Vedoucí diplomové práce:

doc. Mgr. Roman Jašek, Ph.D.

Ústav informatiky a umělé inteligence

Datum zadání diplomové práce:

24. února 2012

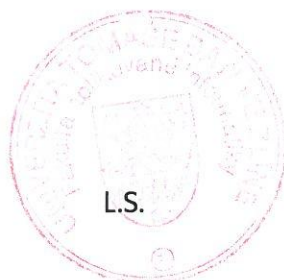
Termín odevzdání diplomové práce:

21. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. Mgr. Roman Jašek, Ph.D.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

V diplomové práci je řešena optimalizace uživatelských oprávnění v informačním systému SAP společnosti EPCOS s.r.o., součástí optimalizace je také proces přidělování oprávnění a zavedení dokumentace oprávnění. V teoretické části je proveden obecný popis prvků podnikové informatiky od informačního systému, přes typy informačních systémů až po analýzu podnikového procesu a metody jeho zlepšení. Praktická část je řešena metodikou Six Sigma, cyklem DMAIC. Ve fázi definice je definován rozsah projektu, harmonogram a projektový tým. Fáze měření je zaměřena na sběr dat. Ve fázi analýzy jsou naměřená data porovnávána a analyzována, na konci analýzy je znám směr jakým bude optimalizace oprávnění realizována. V následující fázi je na základě analýzy navrženo a implementováno kompletní řešení optimalizace oprávnění, procesu i dokumentace. Závěrečná fáze řízení zavádí periodický proces inventury uživatelů.

Klíčová slova: SAP, optimalizace, oprávnění, role, transakce, proces

ABSTRACT

The thesis deals with optimization of user's authorization in SAP information system in the company EPCOS s.r.o. The authorization process and the introduction of authorization's documentation are also included in this optimization. The theoretical part generally describes the basic parts of enterprise information system, the types of information systems, the analysis of company processes and the methodology for improvement of business processes. The practical part is solved by using the Six Sigma method in DMAIC cycle. In the first chapter of work the scope of the project, the time schedule and the project team are defined. The second chapter called Measuring is focused to data collection. In the chapter called Analyse the measured data are compared and analysed, and at the end of this chapter the course in which the optimization should continue will be known. The complete solution of authorization concept, and of process optimization, including the documentation is in the next chapter. The last chapter introduces the periodical process for checking of users.

Keywords: SAP, optimization, authorization, role, transaction, process

Tímto bych chtěl poděkovat vedoucímu své práce panu doc. Mgr. Romanu Jaškovi, Ph.D. za rady a připomínky k řešení této práce. Dále děkuji své rodině a přítelkyni za jejich podporu.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	13
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 PODNIKOVÁ INFORMATIKA	15
1.1 INFORMATIKA	15
1.2 INFORMACE	15
1.3 INFORMAČNÍ SYSTÉM	15
1.4 PODNIKOVÉ PROCESY	16
1.4.1 Procesy z hlediska významu pro naplnění cílů organizace.....	18
1.4.2 Procesy podle jejich vztahu k subjektům	19
1.5 PODNIKOVÝ INFORMAČNÍ SYSTÉM	19
1.6 SHRNUÍ.....	20
2 APLIKACE PODNIKOVÉ INFORMATIKY	21
2.1 INFRASTRUKTURNÍ APLIKACE.....	21
2.2 CELOPODNIKOVÉ TRANSAKČNÍ APLIKACE.....	21
2.2.1 Základní funkcionalita ERP aplikací:	21
2.3 ŘÍZENÍ EXTERNÍCH VZTAHŮ	23
2.4 ANALYTICKÉ APLIKACE	24
2.5 SHRNUÍ.....	24
3 INFORMAČNÍ SYSTÉM SAP	26
3.1 HISTORIE FIRMY SAP	26
3.2 ZÁKLADNÍ MODULY SAP R/3.....	27
3.2.1 Základní funkcionalita v oblasti financí.....	27
3.2.2 Základní funkcionalita v oblasti logistiky.....	27
3.2.3 Ostatní oblasti.....	27
3.3 ARCHITEKTURA SYSTÉMU	28
3.4 MOŽNOSTI PŘÍZPŮSOBENÍ SYSTÉMU	29
3.4.1 Customizing	29
3.4.2 Rozšíření standardu SAP pomocí exitů.....	29
3.4.3 Implementační příručka	30
3.4.4 Transport nastavení Customizingu.....	30
3.4.5 Vlastní vývoj	31
3.5 UŽIVATELSKÝ KONCEPT SYSTÉMU R/3.....	31
3.5.1 Pozitivní uživatelský koncept	31
3.5.2 Základní elementy oprávnění.....	32
3.5.3 Typy uživatelů v SAP	34
4 ŽIVOTNÍ CYKLUS APLIKACÍ PODNIKOVÉ INFORMATIKY	35
4.1 PLÁNOVÁNÍ A PŘÍPRAVA APLIKACE	36
4.1.1 Vstupní analýza	37
4.1.2 Plánování projektu	37
4.1.3 Výběr dodavatele	37
4.1.4 Úvodní studie	38

4.2	ANALÝZA A NÁVRH APLIKACE	38
4.2.1	Analýza podnikových procesů	38
4.2.2	Analýza stávajících databází	39
4.2.3	Analýza stávajících aplikací.....	39
4.2.4	Návrh změn podnikových procesů.....	39
4.2.5	Návrh databází	40
4.2.6	Návrh aplikace	40
4.3	IMPLEMENTACE APLIKACE	40
4.3.1	Detailní specifikace modulů.....	41
4.3.2	Prototypy	41
4.3.3	Kustomizace typového software	42
4.3.4	Vývoje a dovývoje	42
4.3.5	Akceptační řízení	42
4.4	PŘÍPRAVA ZAVEDENÍ DO PROVOZU, MIGRACE	42
4.4.1	Detailní specifikace plánu a harmonogramu migrace.....	43
4.4.2	Instalace aplikačního software a dalších technologií	43
4.4.3	Migrace dat.....	43
4.4.4	Organizační příprava provozu aplikace	43
4.4.5	Předávací řízení	43
4.5	PROVOZ A UŽITÍ APLIKACE	43
4.5.1	Předání aplikace do provozu	44
4.5.2	Správa infrastruktury.....	44
4.5.3	Podpora uživatelů.....	44
4.5.4	Monitorování provozu aplikace	45
4.5.5	Návrhy na změny aplikace	45
4.6	ROZVOJ A OPTIMALIZACE APLIKACE.	45
4.6.1	Změnové řízení.....	45
4.6.2	Návrhy a realizace dílčích úprav aplikace	46
4.6.3	Zadání nového projektu.....	46
5	PROCESNÍ MODELOVÁNÍ A ZLEPŠOVÁNÍ PODNIKOVÝCH PROCESŮ	47
5.1	ÚČEL A UPLATNĚNÍ PROCESNÍHO MODELOVÁNÍ	47
5.1.1	Průběžné zlepšování procesů	47
5.1.2	Zásadní změny	48
5.2	METODIKY A DOKUMENTACE PODNIKOVÝCH PROCESŮ	49
5.2.1	Modelování podnikových procesů	49
5.3	REENGINEERING PODNIKOVÝCH PROCESŮ.....	49
5.4	MOŽNOSTI PROCESNÍCH NÁVRHŮ A ZMĚN	50
5.5	EFEKTY A RIZIKA PROCESNÍHO REENGINEERINGU	51
5.6	SIX SIGMA.....	53
5.6.1	Define (Definovat)	54
5.6.2	Measure (Měřit)	54
5.6.3	Analyze (Analyzovat)	54
5.6.4	Improve (Zlepšit)	54
5.6.5	Control (Řídit).....	55
II	PRAKTICKÁ ČÁST	56

6	PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI.....	57
6.1	MATEŘSKÁ SPOLEČNOST	57
6.2	EPCOS S. R. O.....	57
6.3	SAP VE SPOLEČNOSTI EPCOS	58
6.3.1	Moduly používané v lokálním SAP	58
6.3.2	Architektura systému	59
7	FÁZE DEFINICE: VYMEZENÍ PROBLÉMU, CÍLE A RÁMCE PROJEKTU	61
7.1	IDENTIFIKACE PROBLÉMU.....	61
7.2	STANOVENÍ CÍLE	61
7.2.1	Omezit uživatelská oprávnění, dokumentace.....	61
7.2.2	Prověřit proces přidělování oprávnění	62
7.3	PROJEKTOVÁ OMEZENÍ A PŘEDPOKLADY	63
7.4	PŘEDBĚŽNÝ PROJEKTOVÝ PLÁN	63
7.5	PROJEKTOVÝ TÝM	64
7.5.1	Role a zodpovědnosti v projektu.....	65
7.5.1.1	Vedoucí OIT, champion	65
7.5.1.2	IT specialista – vedoucí týmu	65
7.5.1.3	Six Sigma Black Belt.....	65
7.5.1.4	Klíčový uživatel.....	65
7.5.1.5	Konzultant SAP	65
7.5.1.6	Auditorská společnost.....	65
7.6	ZÁVĚR FÁZE DEFINUJ	66
8	FÁZE MĚŘENÍ: VYMEZENÍ A TRÍBENÍ PROJEKTU	67
8.1	MĚŘENÍ POUŽITÝCH TRANSAKČÍ	67
8.1.1	Monitoring zatížení	67
8.1.2	Sledování systému.....	69
8.1.3	Výsledky měření použitých transakcí	72
8.1.4	Použité transakce pro uživatele AN12762	75
8.1.5	Použité transakce pro uživatele DH12684	76
8.1.6	Použité transakce pro uživatele JF11519	78
8.1.7	Použité transakce pro uživatele LM70006.....	79
8.1.8	Použité transakce pro uživatele ZP11292	80
8.2	KRITICKÉ TRANSAKCE.....	81
8.3	KRITICKÁ OPRÁVNĚNÍ	82
8.3.1	Výsledky měření kritických oprávnění	84
8.3.2	Oprávnění SAP_ALL.....	85
8.4	KRITICKÉ KOMBINACE TRANSAKČÍ.....	86
8.4.1	Modul FI.....	87
8.4.1.1	Dodavatelé	87
8.4.1.2	Odběratelé.....	87
8.4.1.3	Hlavní kniha.....	87
8.4.2	Modul MM	88
8.5	ZÁVĚR MĚŘENÍ.....	88
9	FÁZE ANALÝZA: STAŇTE SE PROCESNÍM DETEKTIVEM	89

9.1	ANALÝZA POUŽITÝCH TRANSAKČÍ	89
9.1.1	Analýza transakcí pro uživatele AN12762	89
9.1.1.1	Přístup k FI transakcím	92
9.1.1.2	Přístup k MM transakcím	92
9.1.1.3	Přístup k SD transakcím	92
9.1.1.4	Přístup k HR transakcím	93
9.1.1.5	Přístup k ostatním transakcím.....	93
9.1.2	Analýza transakcí pro uživatele DH12684	93
9.1.2.1	Přístup k transakcím HR	95
9.1.2.2	Přístup k transakcím MM	95
9.1.2.3	Přístup k transakcím FI	96
9.1.2.4	Přístup k transakcím BC	96
9.1.3	Analýza transakcí pro uživatele JF11519	96
9.1.3.1	Přístup k transakcím FI	97
9.1.3.2	Přístup k transakcím CO	98
9.1.3.3	Přístup k transakcím MM	98
9.1.3.4	Přístup k transakcím HR	98
9.1.3.5	Přístup k transakcím BC	98
9.1.4	Analýza transakcí pro uživatele LM70006	98
9.1.5	Analýza transakcí pro uživatele ZP11292.....	99
9.1.5.1	Přístup k transakcím FI	101
9.1.5.2	Přístup k transakcím MM	101
9.1.5.3	Přístup k transakcím SD	102
9.1.5.4	Přístup k transakcím PP	102
9.1.5.5	Přístup k ostatním transakcím.....	102
9.1.6	Analýza transakcí pro ostatní uživatele.....	102
9.1.6.1	Modulově závislé transakce podle pracovních pozic	104
9.1.6.2	Modulově nezávislé transakce	105
9.1.7	Závěr analýzy použitých transakcí.....	105
9.2	ANALÝZA POUŽITÍ KRITICKÝCH TRANSAKČÍ.....	106
9.2.1	Závěr z použití kritických transakcí	107
9.3	ANALÝZA VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ KRITICKÝCH OPRÁVNĚNÍ.....	108
9.3.1	Kritická oprávnění.....	108
9.3.2	Oprávnění SAP_ALL.....	109
9.3.3	Závěr analýzy kritických oprávnění.....	110
9.4	ANALÝZA KRITICKÝCH KOMBINACÍ TRANSAKČÍ.....	110
9.4.1	Modul FI.....	111
9.4.1.1	Kmenová data dodavatele x příjem, účtování faktury dodavatele.....	111
9.4.1.2	Kmenová data dodavatele x zpracování platby	111
9.4.1.3	Zpracování platby x příjem, účtování faktury dodavatele	111
9.4.1.4	Kmenová data odběratele x účtování odběratel.....	111
9.4.1.5	Kmenová data hlavní knihy x účtování na účty hlavní knihy.....	112
9.4.2	Modul MM.....	112
9.4.2.1	Vystavení, změna objednávky x Schválení objednávky.....	112
9.4.2.2	Vystavení, změna objednávky x příjem zboží	112
9.4.2.3	Schválení objednávky a příjem zboží	113
9.4.3	Závěr analýzy kritických transakcí	113

9.5	ANALÝZA PROCESU PŘIDÁVÁNÍ OPRÁVNĚNÍ K TRANSAKCI.....	113
9.6	ZÁVĚRY FÁZE ANALÝZA	115
9.6.1	Zasedání projektového týmu	116
10	FÁZE ZLEPŠOVÁNÍ: GENERUJTE, VYBERTE A IMPLEMENTUJTE EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ.....	118
10.1	HARMONOGRAM IMPLEMENTACE	118
10.2	NÁVRH ŘEŠENÍ	118
10.2.1	Optimalizace oprávnění	119
10.2.1.1	Společná role pro dialogové uživatele	119
10.2.1.2	Vlastní role podle pracovní pozice.....	120
10.2.1.3	Návrh role pro uživatele AN12762	121
10.2.1.4	Návrh role pro uživatele DH12684	124
10.2.1.5	Návrh role pro uživatele JF11519	126
10.2.1.6	Návrh role pro uživatele LM70006.....	127
10.2.1.7	Návrh role pro uživatele ZP11292	128
10.2.1.8	Návrh rolí pro systémové a komunikační uživatele.....	130
10.2.1.9	Závěr pro návrh optimalizace oprávnění.....	133
10.2.2	Optimalizace procesu přidělování oprávnění.....	133
10.2.2.1	Proces přidělení oprávnění.....	135
10.2.3	Dokumentace oprávnění.....	136
10.2.3.1	Návrh reportu User Inventory	136
10.2.4	Varianta pro kritická oprávnění	139
10.2.4.1	Kritické transakce.....	139
10.2.4.2	Kritické kombinace oprávnění	140
10.2.5	Shrnutí návrhu řešení	141
10.3	IMPLEMENTACE ŘEŠENÍ NA TESTOVACÍM SYSTÉMU.....	142
10.3.1	Založení rolí	143
10.3.1.1	Založení společné role ZEPC_BC_ENDUSER.....	143
10.3.1.2	Definice ostatních rolí	147
10.3.1.3	Odebrání původního oprávnění.....	149
10.3.2	Vytvoření reportu User Inventory	149
10.3.2.1	Výběrová obrazovka	150
10.3.2.2	Hlavička reportu.....	150
10.3.2.3	Ostatní části reportu	153
10.3.3	Založení varianty pro kritická oprávnění	154
10.3.3.1	Kritické transakce.....	155
10.3.3.2	Kritické kombinace oprávnění	155
10.4	TESTOVÁNÍ ŘEŠENÍ NA TESTOVACÍM SYSTÉMU.....	157
10.5	IMPLEMENTACE ŘEŠENÍ NA PRODUKTIVNÍ SYSTÉM.....	158
10.5.1	Transport požadavků na produktivní systém	159
10.5.2	Generování profilů, přiřazení rolí uživatelům, odebrání profilů.....	160
10.5.3	Dokumentace oprávnění.....	162
10.6	SHRUTÍ FÁZE ZLEPŠENÍ	162
11	FÁZE ŘÍZENÍ.....	165
11.1	INVENTURA UŽIVATELŮ	165
11.2	VLASTNÍK PROCESU A ZODPOVĚDNOSTI	166
11.2.1	Schvalování	166

11.3 SHRnutí fáze řízení	166
ZÁVĚR	168
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	170
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	172
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	173
SEZNAM OBRÁZKŮ	175
SEZNAM TABULEK.....	177
SEZNAM PŘÍLOH.....	179

ÚVOD

Pracuji jako IT specialista ve firmě EPCOS s.r.o. Šumperk v týmu Aplikace, který je zodpovědný za chod aplikací, jako jsou informační systém SAP, helpdesk, docházkový systém, stravovací systém a dalších.

Společnost EPCOS s.r.o., Šumperk je významný výrobce feritových jader a keramických pozistorů. Výrobní závod se nachází v Šumperku, sklad leží v Moravičanech a obchodní oddělení pro Českou republiku sídlí v Praze. Závod v Šumperku je tvořen dvěma výrobními divizemi, první divize „Magnetics“ vyrábí feritová jádra, druhá divize „Piezo Protection Devices“ se zabývá výrobou pasivních elektronických součástek - pozistorů.

V této diplomové práci se zabývám optimalizací uživatelských oprávnění v lokálním informačním systému SAP. Optimalizace oprávnění je míněna, ve smyslu přepracování zastaralého autorizačního konceptu založeného na přidělování profilů, na koncept vydefinovaných uživatelských rolí. Součástí optimalizace je také optimalizace procesu přidělování oprávnění a zavedení dokumentace. Cílem této práce je analyzovat uživatelské oprávnění, navrhnout a implementovat nový koncept oprávnění a nasadit jej do produktivního provozu.

Požadavek na optimalizaci oprávnění vznikl po skončení finančního auditu, který odhalil, že uživatelé mají také oprávnění, které nepotřebují ke své práci.

V teoretické části této se zabývám základními pojmy týkajícími se podnikové informatiky, podnikových procesů, podpory podnikových procesů nástroji ICT. Dále se zabývám základními typy podnikových aplikací a okrajově popisuji životní cyklus aplikací. Na závěr teoretické části se věnuji optimalizaci podnikových procesů.

Praktická část je řešena metodikou Six Sigma, 5 ti bodovým cyklem DMAIC. V první části je definován rozsah projektu, harmonogram a projektový tým. Dále se práce věnuje měření a analýze dat. Na základě výsledků analýzy, je v dalších částech, této práce, navrženo a implementováno vhodné řešení pro všechny optimalizované části – oprávnění, proces, dokumentace. Poslední část cyklu DMAIC „C - Řízení“ zavádí periodický proces inventury uživatelských oprávnění.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PODNIKOVÁ INFORMATIKA

Cílem této kapitoly je Vás seznámit se základními pojmy v oblasti podnikové informatiky, popsat co je to informatika, její obsah a zdroje.

1.1 Informatika

„Informatika je vědou o informacích. Studuje jejich vyjádření a podobu, zpracování a přenášení v přirozených (lidé a společnosti) i umělých (počítače) systémech.“ [1]

1.2 Informace

„Je podstatné, že informace je článkem zpracovatelského řetězce „reálný svět – data – informace - znalosti“. V tomto kontextu se data označují jako „surovina“ pro přípravu informací. Informace společně s uloženými pravidly se stávají znalostmi.“ Pojetí informace můžeme shrnout do následující pracovní definice. „Informace je zpráva o nastalém jevu, která u nás (příjemců) snižuje míru neznalosti o tomto jevu.“[1]

1.3 Informační systém

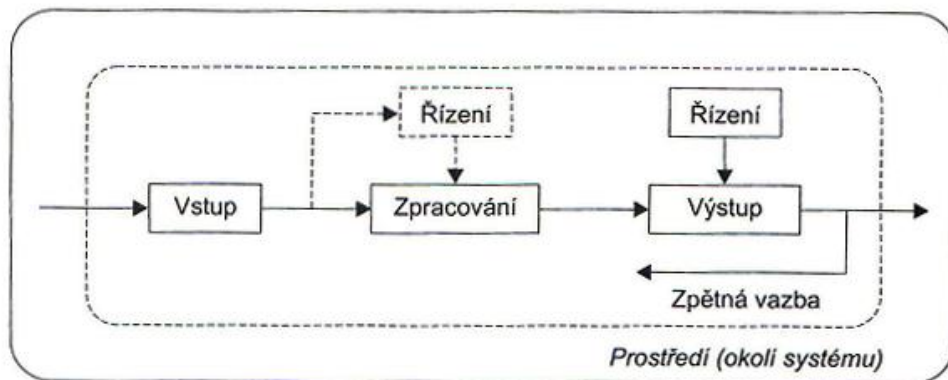
„Systém je účelově definovaná neprázdná množina prvků a množina vazeb mezi nimi, přičemž vlastnosti prvků a vazeb mezi nimi určují vlastnosti (chování) celku“.

Pro takto definovaný systém (který je předmětem našeho zájmu) identifikujeme především:

- účel systému, tj. cíl, resp. cílové chování systému;
- strukturu systému, tj. prvky systému a vazby mezi nimi;
- vlastnosti prvků systému významné pro celkové chování systému;
- vlastnosti vazeb mezi prvky systému, významné pro celkové chování systému;
- okolí systému, tj. vymezení prvků, jejichž vlastnosti a vazby systému na tyto prvky okolí významným způsobem ovlivňují chování systému;
- případné subsystémy, pokud zkoumání systému jako celku je příliš složité a je třeba systém rozdělit na menší relativně samostatné (uzavřené) celky uvnitř systému. [1]

V informatice se takový systém označuje pojmem **informační systém**. Jeho účelem je zajištění vhodného vyjádření informací, jejich zpracování a přenášení v rámci nějakého systému. Obecně je pak tvořen lidmi, vhodnými nástroji a metodami, které jsou seskupeny do tří základních komponent:

- **vstup** (input) - zahrnuje prvky, umožňující zachytit informační a další vstupy, které mají být předmětem zpracování, případně vstupy vzájemně propojit;
- **zpracování** (processing) - zahrnuje prvky, které zajišťují transformaci vstupů do požadovaného výstupu;
- **výstup** (output) - představuje prvky, které jsou schopny přenést informační a další výstupy k jeho příjemci (uživateli).[1]

Obrázek 1: Komponenty informačního systému [1]

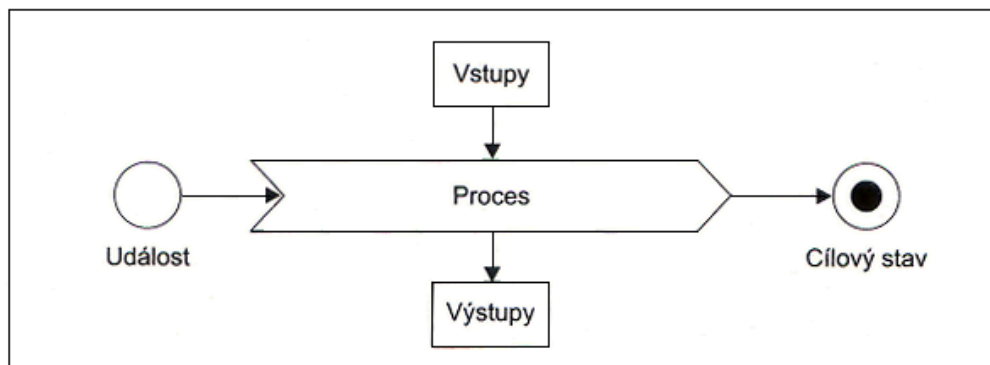
Takový systém je pak rozšířen o komponenty, které zajišťují jeho řízení a zpětnou vazbu. Řízení lze provádět na výstupu a v závislosti na výsledku lze korigovat vstupy a zpracování. Zpětná vazba zastupuje mechanismus, kterým na základě vyhodnocení výstupu ovlivňujeme budoucí vstup do zpracování. Obrázek č. 1 ukazuje schematicky vazby mezi komponentami informačního systému s informační zpětnou vazbou. Informační systém existuje v určitém prostředí a je subsystémem systému jiného. [1]

Informační systém představuje konzistentní uspořádanou množinu komponent, spolupracujících za účelem tvorby, shromažďování, zpracování, přenášení a rozšiřování informací. Prvky informačního systému tvoří lidé, respektive uživatelé informací, a informatické zdroje. Komponenta je tvořena jedním prvkem nebo více prvky. [1]

1.4 Podnikové procesy

Proces je dle normy ISO9000:2005 definován jako „soubor vzájemně souvisejících nebo vzájemně působících činností, který přeměňuje vstupy na výstupy. Činnosti využívají zdrojů (lidí, nástrojů, materiálu apod.). Proces může mít více vstupů a také více výstupů.“

[1]

Obrázek 2: Model procesu [1]

Proces je spouštěn definovanou událostí. Ty mohou být v praxi velmi různorodé. Jejich základní typy jsou:

- **vstup** - (informací, lidí, materiálu) do podniku, např. příchod objednávky od zákazníka spustí proces jejího vyřízení apod.;
- **čas, časová událost** - spouští procesy na základě stanoveného data nebo časového okamžiku, např. každý první den v měsíci se spustí kontrola zůstatků na účtech;
- **interní potřeba změny**, např. vznik potřeby inovace produktu, požadavek na změnu projektu, dokumentu;
- **výjimečný stav** - může mít povahu výpadku nebo poruchy, příkladem může být porucha výrobní linky spouštějící proces řízení oprav nebo náhradního provozu. [1]

Informační a hmotně-energetické vstupy procesu představují všechny vstupy do procesu na jeho začátku, případně v jeho průběhu. Některý z těchto vstupů může být spojen s jeho spouštěcí událostí. Příkladem může být materiál u výrobního procesu, objednávka apod. výstupy procesu mají obdobnou povahu jako vstupy, tj. jsou informační a hmotně-energetické. Příkladem může být hotový výrobek, odeslané zboží zákazníkovi apod. Proces pak končí definovaným cílovým stavem, např. výrobek byl dokončen, objednávka byla realizována apod. [1]

S procesem je spojena celé řada charakteristik. Jedná se především o formulaci jeho cíle a účelu.

K dalším patří:

- **Určení zákazníků procesu**, tj. role, kterým jsou výsledky určeny.
- **Vlastnosti, jako je čas, náklady a kvalita**. Třeba u času se jedná o celkový čas, který uplyne od spuštění procesu k předání výstupů. Náklady pak představují

celkové náklady na všechny činnosti v procesu, tj. náklady na materiál, mzdy a energie. Nejen pro výstupy je definovaná odpovídající úroveň kvality, ale i pro proces je kvalita, kterou musí dodržet, formulována.

- **Vnitřní obsah a logika procesu**, která představuje jednotlivé činnosti v procesu a jejich vzájemné vazby. V řadě případů je proces rozsáhlý a komplikovaný, a proto ho rozdělujeme na subprocesy, na které pak nahlížíme jako na samostatné procesy se všemi výše uvedenými charakteristikami.
- **Podpůrné objekty**, tj. stroje, nástroje, lidé nebo informace, které jsou procesem používány, ale nejsou procesem spotřebovány ani přetvářeny.
- **Řídící objekty**, tj. objekty které řídí běh procesu, reprezentované vlastníkem procesu, což je role nebo osoba kompletně zodpovědná za průběh a výsledky celého procesu. [1]

Z výše uvedeného je také zřejmý vztah mezi procesem a informačním systémem. Informační systém poskytuje aktérům procesu vhodné informace pro zpracování a v případě IS zajišťuje, pokud je to možné, nahrazení manuálních činností při zpracování informací jejich automatizací (počítačovým zpracováním). [1]

Protože se moje práce týká analýzy podnikových procesů tak se dále budu zabývat pouze podnikovými procesy a jejich podporou informačním systémem.

Na podnikové procesy lze nahlížet z celé řady hledisek.

1.4.1 Procesy z hlediska významu pro naplnění cílů organizace

- **Základní (core) procesy**, kterými jsou zajišťovány hlavní podnikové aktivity, bezprostředně spojené s uspokojováním potřeb zákazníků. Mají rozhodující podíl na „hodnotě“ finálního produktu, a tedy i na výkonnosti a kvalitě celého podniku. Příkladem takového procesu je proces řízení zakázky.
- **Podpůrné procesy**, které probíhají uvnitř podniku a mají podpůrný charakter pro základní procesy. Příkladem mohou být např. procesy zásobování materiálem, fakturace, přijímání nových zaměstnanců.
- **Řídící, resp. správní procesy**, které představují procesy, jimiž firma definuje svoji organizaci a administrativní akty. Účelem těchto procesů je většinou vytváření řídicích dat pro realizaci ostatních, tedy základních a podpůrných procesů. Těmito daty jsou podnikové řády, směrnice, pravidla. [1]

1.4.2 Procesy podle jejich vztahu k subjektům

- **Procesy interní**, tj. probíhající v rámci jednoho podniku, případně pouze v jeho dílčích organizačních jednotkách (závodech, divizích). Pro tyto procesy je charakteristické, že činnosti procesu jsou vztažené pouze k danému podniku nebo útvaru, tedy zejména k vlastním pracovníkům podniku.
- **Externí, mezipodnikové procesy**, tj. procesy zahrnující vztahy podniku k externím subjektům, které překračují hranice podniku. Hlavní charakteristikou těchto procesů je, že činnosti procesu se dělí mezi několik subjektů, které si v rámci průběhu procesu vzájemně předávají vstupní a výstupní. Příkladem takových procesů může být řízení obchodních zakázek.

Podle úrovně řízení lze procesy dále rozdělit na procesy strategického řízení, taktického řízení, operativního řízení, podle oblastí řízení, např. na procesy finančního řízení, obchodní procesy, procesy řízení majetku atd. [1]

1.5 Podnikový informační systém

V první části jsem zmiňoval, že podniková informatika se soustřeďuje na podnik, proto informační systém používaný v podniku nazýváme podnikový informační systém.

Jeho účel, respektive cílové chování je dáno základním požadavkem podniku na soulad ICT a podnikových procesů. V současné době je podnikový IS často i nositelem nových obchodních příležitostí, nové podoby podnikání nebo zvyšování celkové efektivity podniku. Prvky podnikového informačního systému jsou lidé, ICT a data. [1]

Lidé představují významný prvek v informačním systému. V podnikovém informačním systému budeme rozdělovat lidi do dvou základních kategorií - **lidé jako uživatelé informací** a **ICT personál (informatici)**. [1]

Role uživatele předpokládá:

- samostatnou obsluhu aplikačních software a interpretaci získaných výsledků
- sledování a analýzy stavu provozovaných aplikací, specifikaci případných problémů
- formulaci nových potřeb a požadavků vzhledem k potřebám podniku i ke změnám v legislativě,
- určení vazeb dané aplikace k ostatním aplikacím,

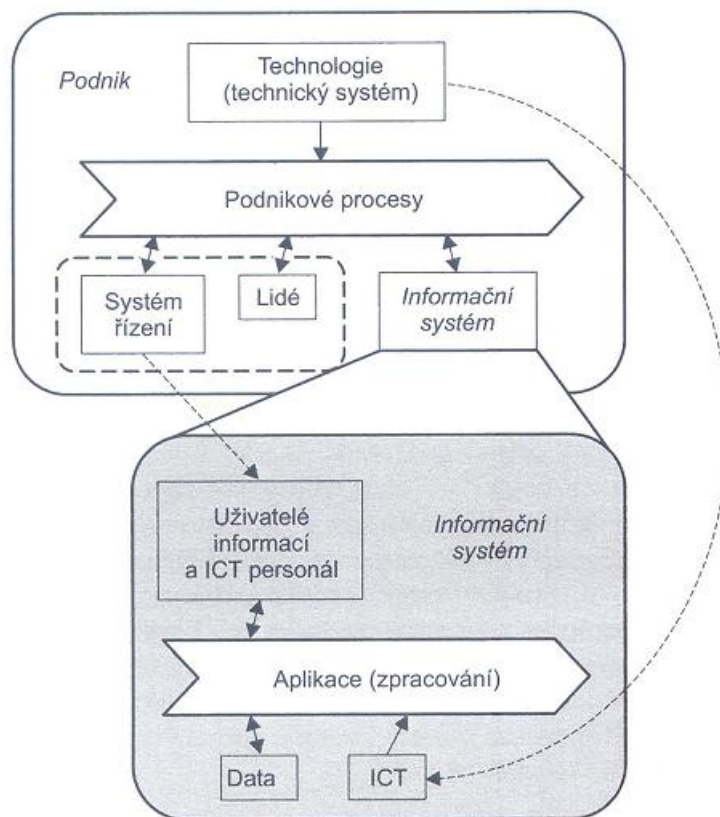
- formulace zadání nových, resp. rozvoje stávajících aplikací ICT.

Role informatiků rozlišujeme na **interní**, tj. pracovníci útvaru informatiky v rámci vlastního podniku, a **externí**, tj. dodavatele softwarových produktů a služeb. [1]

K základním rolím patří: **Byznys analytik, Manažer rozvoje a provozu ICT, obchodník s ICT produkty, Vývojář nebo IS architekt a správce aplikací a IT infrastruktury.**[1]

Podnikový informační systém je subsystémem podniku a dodává vhodné informace. ICT v něm hraje roli technického systému, který je využíván při zpracování dat. Aplikace hraje roli dodavatele informací. ICT personál realizuje služby spojené s řízením informačního systému. [1]

Na obrázku níže je znázorněn podnikový informační systém a jeho vztah k podniku.

Obrázek 3: Podnikový IS a jeho vztah k podniku

1.6 Shrnutí

Podnikovou informatiku lze tedy chápat jako aplikaci, proces a systém.

Podniková informatika „studuje“ vyjádření a podobu informací, jejich zpracování a přenášení v podniku. [1]

2 APLIKACE PODNIKOVÉ INFORMATIKY

V této části bych Vás rád stručně seznámil s typy aplikací podnikové informatiky. Detailněji se budu věnovat celopodnikovým transakčním aplikacím, mezi které patří také ERP systém SAP, ve kterém budu realizovat praktickou část.

Aplikace podnikové informatiky dle (GÁLA a kol. 2009) slouží k jejímu užití, tzn., že jsou orientovány na potřeby. Jednou z klíčových vlastností aplikací jsou proto funkce a procesy, které v podniku podporují. [1]

Aplikací podnikové informatiky se rozumí řešení řídicích, finančních, obchodních, výrobních a dalších procesů pomocí prostředků informačních a komunikačních technologií. [1]

2.1 Infrastrukturní aplikace

Pro práci s nestrukturovanými daty (dopisy, zprávami atd.) se využívají aplikace a nástroje, které nejsou bezprostředně spojeny s určitými podnikovými procesy nebo oblastmi řízení. To znamená, že jsou využívány napříč celým informačním systémem, mají infrastrukturní charakter a označují se jako **infrastrukturní aplikace**. Sem patří např. aplikace pro správu dokumentů, správu webového obsahu, řízení pracovních toků atd. Pro celé komplexy těchto aplikací se používá termín „Správa podnikového obsahu“, resp. **ECM - Enterprise Content Management**. [1]

2.2 Celopodnikové transakční aplikace

Funkčním jádrem podnikové informatiky jsou celopodnikové transakční aplikace, resp. aplikace pro řízení podnikových zdrojů **ERP - Enterprise Resource Planning**.

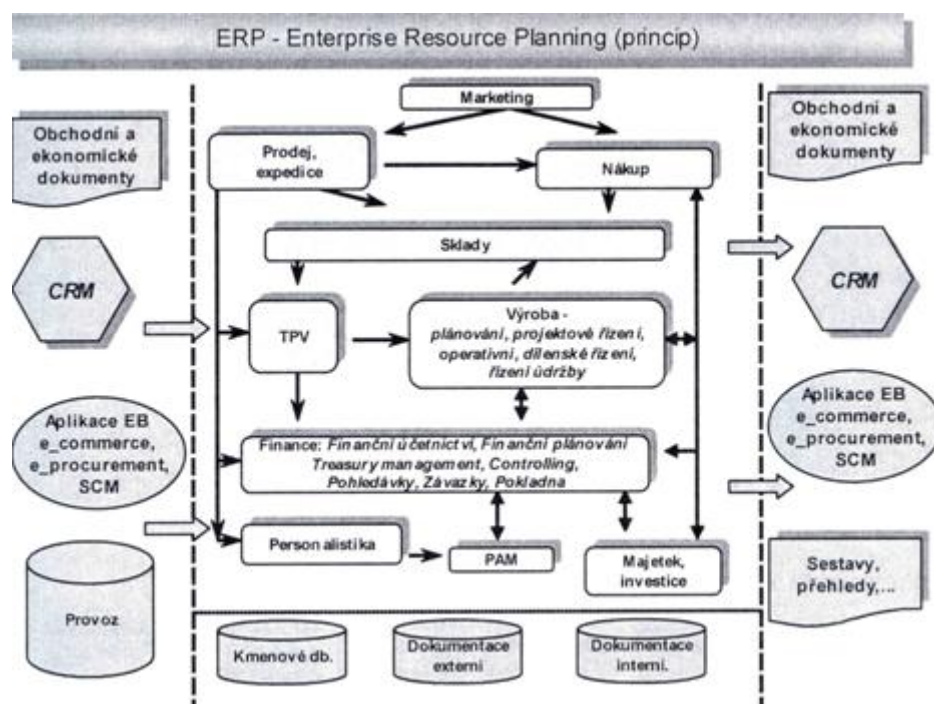
Tyto aplikace zajišťují většinu oblastí podnikového řízení (obchodu, financí, výroby atd.), podporují běžné obchodní a řídicí aktivity.

2.2.1 Základní funkcionalita ERP aplikací:

- vytvářet a aktualizovat rozsáhlé datové báze
- realizovat procesy operačního charakteru
- vytvářet a prezentovat požadované přehledy, statistiky a základní analýzy.

Ve většině podniků představuje ERP základní podnikovou aplikaci, na níž se pak vážou všechny další. [1]

Základem podnikových informačních systémů ERP je jedna společná databáze, díky níž jsou tyto systémy schopny zcela podporovat všechny procesy související s podnikovou ekonomikou daného podniku. Zásadním charakteristickým rysem integrovaného standardního systému je společné využití dat. To znamená, že například data prodeje (kmenová data zákazníků) jsou zakládána pracovníky oddělení prodeje. Účetní, kteří pracují se saldokonty jednotlivých odběratelů, pak jsou schopni si všechna tato data zobrazit a případně je rozšířit o data specifická pro oddělení účetnictví. Například mohou zadat bankovní spojení, platební podmínky apod. Přitom všichni pracovníci budou pracovat se stejnými daty. [2]

Obrázek č.1: Základní struktura procesů podporovaných produkty ERP [3]

Výhody integrace dat jsou patrné především v "přímém zúčtování" veškerých obchodních případů ve všech aktivovaných komponentách standardního systému. Používá-li například podnik nějaký integrovaný systém zahrnující funkce logistiky, materiálového hospodářství, plánování výroby a finančního účetnictví, pak zaúčtování příjmu nějaké suroviny (nezbytné pro řízení výroby) způsobí v systému následující aktivity:[2]

- změnu množství dané suroviny v logistice a materiálovém hospodářství
- spuštění výrobní zakázky čekající na danou surovinu
- zvýšení hodnoty skladu dané suroviny ve finančním účetnictví

Pouze díky všeobecnému a úplnému propojení více aplikačních komponent s jedním obchodním procesem je možné ustoupit od využívání různých rozhraní a data zadávat pouze jednou, na místě jejich vzniku. Po zadání jsou data ihned přístupná ve všech zbývajících komponentách. Integrované databáze vyžadují ověření správnosti veškerých dat již v okamžiku jejich zadávání do systému. [2]

Systémy ERP obvykle podporují funkce nezbytné k operativnímu zpracování všech obchodních případů pravidelně se opakujících v daném podniku. Typickými příklady takových funkcí jsou zpracování nákupních objednávek, zakázek, zpracování mezd či vyúčtování práce ve mzdě. Díky datům, se kterými systémy ERP pracují, tyto systémy hraničí s manažerskými informačními systémy, které mohou být používány pro provádění analýz dat, například analýz obrátů jednotlivých zákazníků.[2]

Integrované standardní systémy jsou založeny na jednotném vývojovém konceptu, který má obvykle podobu vrstevového modelu. Na spodní úrovni se nachází základní systém, obsahující obecné "služby" potřebné pro všechny další dílčí funkce. Například systém SAP pracuje se specifickým programovacím jazykem 4. generace ABAP/4, vyvinutým firmou SAP AG. Tento jazyk je spolu s datovým slovníkem využíván všemi ostatními softwarovými moduly. Základem vrstevového modelu je architektura klient/server oddělující vrstvu databáze, aplikace a prezentace.[2]

Podpora operativních obchodních případů vyžaduje možnost změny dat pomocí transakcí online. Systémy ERP obvykle pracují transakčně, tj. vytvářejí řadu transakcí sloužících k podpoře obchodních procesů (například transakci pro založení zákaznické zakázky, zadání nákupní objednávky, změnu kmenových dat zaměstnance apod.). Přitom transakcemi se míní logicky ukončené operace sestávající z jednotlivých akcí. Platí, že každá akce musí být zcela dokončena, v opačném případě nesmí být vůbec provedena. Jedině tak lze zajistit převod databáze, která je základem daného systému ERP, z původního konzistentního stavu do nového konzistentního stavu.[2]

2.3 Řízení externích vztahů

S rozvojem komunikací, a zejména internetové infrastruktury, se původně uzavřené podnikové informační systémy začaly postupně otevírat především svým zákazníkům a dodavatelům a propojovat se s informačními systémy ostatních podniků a obchodních

partnerů. Tyto elektronicky realizované komunikační i kooperační vazby mají různý charakter, a podle toho se liší i charakter těchto aplikací. [1]

Základ aplikací řízení externích vztahů tvoří řada aplikací elektronického podnikání (e-Business). Do nich patří např. možnosti a řešení elektronického obchodování (e-Commerce), elektronického zásobování (e-Procurement), elektronických tržišť (e-Marketplace) a dále mobilní obchodování (m-Commerce). Specifickým typem jsou v této souvislosti aplikace pro řízení a plánování vzájemně provázaných sítí dodavatelských řetězců (APS/SCM - Advanced Planning and Scheduling /Supply Chain Management). Klíčovým momentem úspěchu podniku, a tedy i informatiky, jsou zákazníci, jejich spokojenost a loajalita. Proto se v oblasti řízení externích vztahů vyvinuly aplikace pro podporu řízení vztahů k zákazníkům, **CRM - Customer Relationship Management**, které zahrnují evidence a analýzy obchodních kontaktů, řízení komunikace se zákazníky apod. Na druhé straně ovlivňuje úspěšnost a výkonnost podniku řízení vztahů k dodavatelům, tedy aplikace označované jako **SRM - Supplier Relationship Management**. [1]

2.4 Analytické aplikace

Označované jako business intelligence, jsou zaměřeny výlučně na sofistikovanou podporu podnikových analýz (analýz zákazníků, segmentů trhu atd.), plánovacích aktivit a podporu rozhodovacích činností na různých úrovních řízení; [1]

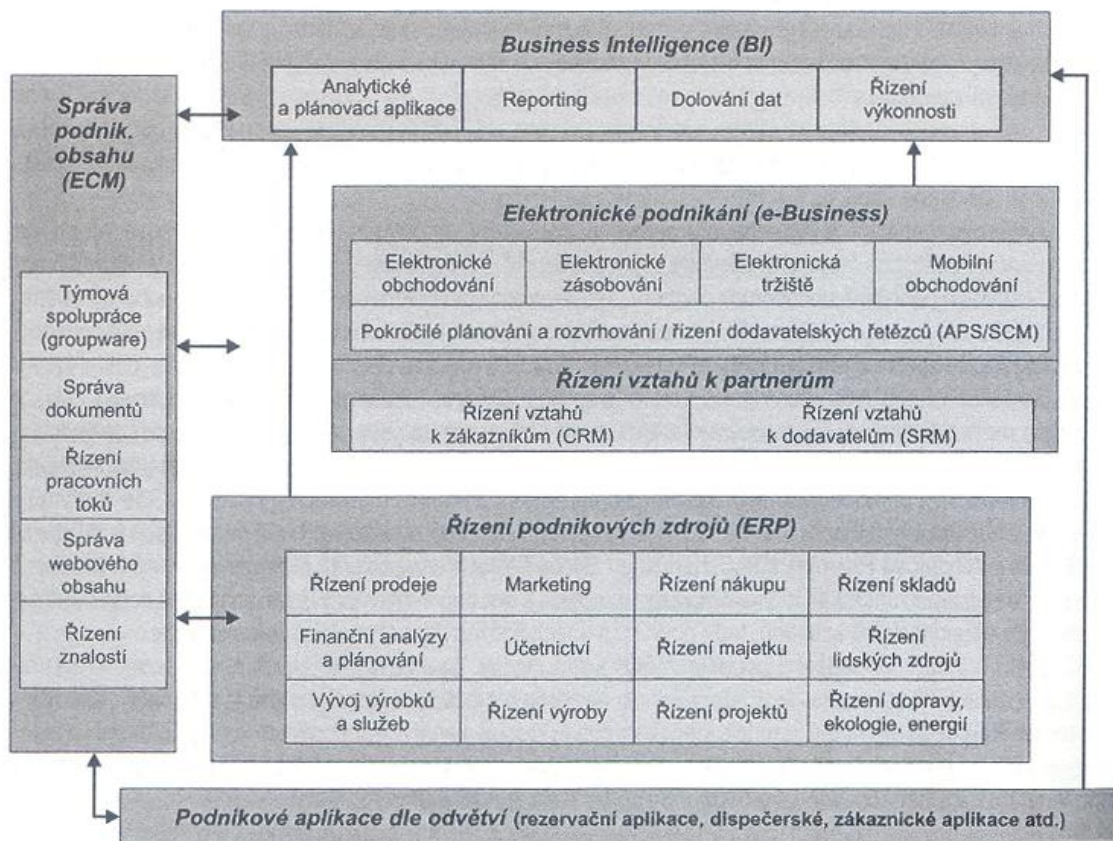
Vedle výše uvedených typů aplikací se pak realizuje celá řada dalších, které pak výrazně ovlivňují celkovou kvalitu a výkonnost informačního systému, a v návaznosti na to i kvalitu a výkon podnikového řízení. Ty se souhrnně označují jako analytické aplikace, resp. BI - business intelligence, a slouží pro finanční, obchodní a další analýzy, pro podporu přípravy podnikových plánů nebo pro podporu jednotlivých rozhodovacích činností podnikových manažerů a specialistů. [1]

2.5 Shrnutí

Pro všechny uvedené aplikace je příznačné, že buď mohou vystupovat a být podnikem nakupovány a instalovány jako samostatné produkty aplikačního software nebo jsou řešeny a dodávány již jako integrované větší celky. Jádrem všech těchto integrovaných řešení zahrnujících různé typy aplikací jsou vždy aplikace ERP, označují se obvykle tyto aplikační komplexy jako ERP II. Zahrnují tak kromě vlastního ERP i různé infrastrukturní

aplikace, aplikace pro e-Business, business intelligence a další. Příkladem takových ERP II systémů jsou systémy mySAP Business Suite společnosti SAP AG, Microsoft Dynamics AX společnosti Microsoft, Oracle Business Suite společnosti Oracle a další. [1]

Souhrnný pohled na aplikace v podnikové informatice včetně jejich hlavních vazeb poskytuje obrázek č. 4.

Obrázek 4: Aplikace podnikové informatiky a jejich vazby [1]

3 INFORMAČNÍ SYSTÉM SAP

3.1 Historie firmy SAP

Firmu SAP (SAP = Software Anwendungen und Produkte in der Datenverarbeitung) založilo v roce 1972 pět bývalých zaměstnanců firmy IBM: Dietmar Hopp, Hans-Werner Hector, Hasso Plattner, Klaus Tschira a Claus Wellenreuther. Jejich cílem bylo vyvinout standardní software pro řízení podnikové ekonomiky. [2]

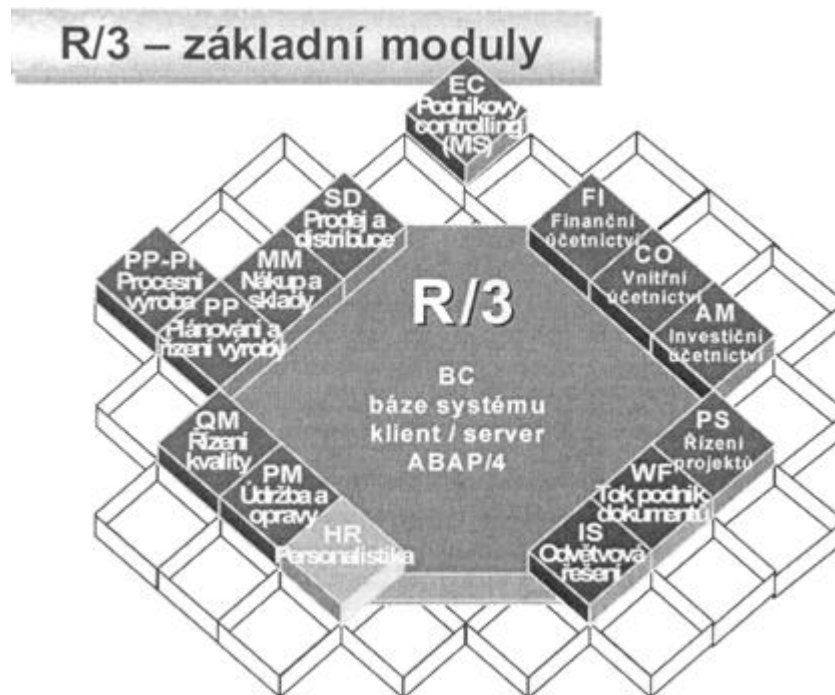
O rok později, roku 1973, byl završen vývoj prvního standardního softwaru pro oblast finančního účetnictví. Tento produkt také vytvořil základ systému SAP R/1, kde písmeno R je zkratkou ze slov Real Time-Datenverarbeitung (zpracování dat v reálném čase). Následovníkem se stal systém SAP R/2, který je možné označit za první systém ERP. Ten se dočkal značného rozšíření, nicméně jeho provoz stále vyžadoval použití sálových počítačů. V roce 1988 byly akcie firmy SAP uvedeny na burzu.[2]

V roce 1992 začala firma SAP dodávat další verzi svého systému, označenou SAP R/3. Lze říci, že ve srovnání s verzemi předcházejícími se jedná o zcela přepracovaný produkt, založený na architektuře klient-server a využití relačních databází. Systém byl navíc upraven tak, aby jej bylo možné provozovat na hardwaru různých výrobců. Server systému SAP R/3 lze nainstalovat i na počítače s různými operačními systémy. Díky tomuto systému dosáhla firma SAP celosvětově vedoucího postavení na trhu se standardními softwary pro řízení podnikové ekonomiky. Od roku 1998 jsou akcie firmy SAP AG prodávány i na burze v New Yorku. [2]

V roce 2002 firma SAP provedla další technologický skok, když na trh uvedla systém SAP R/3 Enterprise. Stávající základní systém byl nahrazen produktem SAP Web Application Server (SAP WebAS). Z hlediska funkčnosti však nebyly provedeny žádné výrazné změny. Jednotlivé částečné moduly byly uspořádány novým způsobem, což umožnilo vývoj některých rozšíření.[2]

Od roku 2004 jsou nově uspořádané komponenty dodávány na trh, přičemž centrálním produktem se stal balík mySAP Business Suite. Technologické komponenty byly zcela odděleny od aplikačních komponent a jsou nadále souhrnně označovány SAP NetWeaver. [2]

3.2 Základní moduly SAP R/3

Obrázek 5: Základní moduly SAP R/3 [3]

3.2.1 Základní funkcionality v oblasti financí

- FI: Finanční účetnictví
- CO: Controlling (vnitropodnikové nákladové účetnictví)
- AM: Investiční Majetek
- PS: Řízení Projektů[3]

3.2.2 Základní funkcionality v oblasti logistiky

- SD: Odbyt a Prodej
- MM: Materiálové Hospodářství
- PP: Plánování a Řízení Výroby
- QM: Řízení a Kontrola Jakosti
- PM: Údržba a Opravy[2]

3.2.3 Ostatní oblasti

- HR: Personalistika

- WF: Workflow
- IS: Odvětvová Řešení [3]

3.3 Architektura systému

Úspěšný provoz aplikací pro řízení podnikové ekonomiky vyžaduje nezávislost uživatele na technickém řešení implementace. Základním principem systému SAP je třívrstvá architektura klient-server, kterou lze provozovat na celé řadě hardwarových a softwarových platform. [2]

V systému SAP se rozlišují tyto vrstvy:

- Databázové služby, sloužící k ukládání a načítání dat.
- Aplikační služby, zajišťující provádění jednotlivých funkcí souvisejících s řízením podnikové ekonomiky.
- Prezentační služby, využívané k vykreslování grafického uživatelského rozhraní na pracovní ploše počítače uživatele, GUI – graphical user interface.

To znamená, že veškerá data (programy, nastavení systému či data aplikací) jsou uložena na databázovém serveru a z něj jsou také načítána. Jednotlivé aplikace (finanční účetnictví, logistika a jiné) jsou zpřístupněny na jednom či více aplikačních serverech. Uživatelské dialogy jsou pak vykreslovány prezentačním serverem, který je vždy instalován na osobním počítači uživatele. V případě menších instalací se v praxi postupuje mnohdy tak, že se databázový a aplikační server instaluje na jediný počítač. [2]

Databázový server	Data aplikací, programy, nastavení systému
Aplikační server	Aplikace (např. finanční účetnictví, logistika), služby (např. řízení tisku)
Prezentační server	Uživatelské dialogy Vzhled jednotlivých obrazovek

Obrázek 6: Základní princip systému SAP [2]

3.4 Možnosti přizpůsobení systému

Funkce a procesy pro řízení podnikové ekonomiky se mezi jednotlivými podniky neliší tak, aby bylo oprávněné a smysluplné vyvíjet pro každý podnik vlastní softwarové řešení. Z tohoto důvodu systém SAP obsahuje standardizované, do podoby softwaru převedené podnikové procesy, využívané ve více podnicích. Přesto ale existuje řada parametrů a pravidel specifických pro určitý podnik. Typickými příklady mohou být účtová osnova, počet samostatně účtujících jednotek (poboček, dceřiných společností,...), dny prodlení či texty upomínek. Přizpůsobení systému těmto individuálním požadavkům, tj. nastavení parametrů a pravidel specifických pro podnik, znamená rozšíření či změnu standardu SAP. Obecně existují následující možnosti přizpůsobení systému: [2]

- Customizing
- Rozšíření standardu SAP
- Změna standardu SAP
- Vlastní vývoj

3.4.1 Customizing

Metodou doporučovanou firmou SAP je customizing. Pomocí tohoto nástroje je možné upravit standardní dodané funkcionality nezávislé na podniku tak, aby odpovídaly požadavkům konkrétního podniku. Customizing v podstatě obsahuje seznam či strukturovaný plán nastavitelných parametrů či proměnných. Tento seznam se označuje pojmem Implementační příručka. V případě nastavení některého z parametrů nedojde kvůli požadavku na úpravu chování systému ke změně softwaru dodaného firmou SAP, dojde pouze k úpravě hodnot parametrů či proměnných, které jsou již v systému definovány. Implementační příručka má stromovou strukturu, tj. jednotlivé možnosti nastavení jsou tematicky či obsahově seskupeny (controlling, prodej, struktura podniku apod.). Jedná se o nejbezpečnější způsob úprav. [2]

3.4.2 Rozšíření standardu SAP pomocí exitů

Rozšiřování standardního softwaru systému R/3 je možné díky tzv. zákaznickým exitům. Jedná se vlastně o speciální připravená místa (tzv. "prázdné modifikační dutiny") ve zdrojových textech programů, nabídek a dynamických programů, do kterých může zákazník vložit kód se svojí vlastní logikou. [2]

Zákazník si může zobrazit seznam možných rozšíření systému SAP a vybrané rozšíření posléze upravit. Přitom platí, že přístup k těmto "modifikačním dutinám" zůstane stále stejný. Tímto způsobem je zajištěna dopředeně kompatibilita zákaznických exitů. Dále je možné systém SAP rozšiřovat pomocí uživatelských exitů. Tímto způsobem lze do nabídky systému SAP integrovat i cizí aplikace. Protože ale uživatelský exit pracuje s datovými objekty a částmi kódu standardu SAP, je při každé změně verze nezbytné ověřit, zda takto připravené rozšíření odpovídá nové verzi standardu. Rozšíření standardu SAP pomocí exitů představuje zvláštní formu customizingu. Z tohoto důvodu je nastavení exitů integrováno do customizingu. Customizing však nenabízí zákazníkům žádnou podporu při úpravách standardních aplikací. [2]

3.4.3 Implementační příručka

Každý podnik, který systém SAP používá či jeho nasazení teprve připravuje, si obvykle vytváří takzvanou podnikovou implementační příručku. Pod tímto pojmem si můžete představit seskupení pouze těch aktivit IMG, které jsou pro daný podnik potřebné. Lze tedy říci, že při vytváření podnikové implementační příručky jsou z referenční implementační příručky vyfiltrovány pouze potřebné možnosti. Takto připravená implementační příručka by měla zahrnovat všechny ty aktivity, které budou potřebné pro nastavení všech instalovaných aplikačních komponent. Bude-li například nějaký podnik využívat pouze moduly finančního účetnictví a materiálového hospodářství, pak by implementační příručka takového podniku měla obsahovat veškerá nastavení vztahující se k těmto dvěma modulům. [2]

3.4.4 Transport nastavení Customizingu

Customizing dále podporuje změny verzí a transporty nastavení z testovacích systémů do systému produktivního. Přitom pojmem produktivní systém se myslí ten systém SAP, v němž daný podnik skutečně provádí svoje každodenní procesy. Transport nastavení customizingu je velmi důležitým nástrojem. Obvykle jsou totiž nějaká nastavení customizingu nejprve vyzkoušena v nějakém testovacím systému. Ukáže-li se, že tato nastavení jsou skutečně funkční, je možné je pomocí funkce pro transport převést do systému produktivního).[2]

Úpravy samotného standardu SAP představují hluboko zasahující způsob změn. V tomto případě jsou totiž měněny přímo části programů a datové objekty standardu. Je-li to však

možné, je vhodné se uvažovat o změnách zdrojových kódů standardních programů vyhnout, neboť takové úpravy vyžadují skutečně hluboké znalosti tabulek a datových struktur systému SAP. Dalším důvodem je to, že podobné úpravy mohou být při změně verze přepsány, neboli "mohou se ztratit". A dále je nutné mít na mysli, že podpora takto modifikovaných aplikací nemusí být vždy dostupná. [2]

3.4.5 Vlastní vývoj

Jedná se o vytvoření vlastního reportu, programu. SAP používá programovací jazyk 4té generace ABAP.

3.5 Uživatelský koncept systému R/3

Každému uživateli systému SAP je přiděleno jedinečné uživatelské jméno, se kterým se musí do systému přihlašovat. Teprve po přihlášení je schopen se systémem pracovat. Uživatelské jméno je však pouze jednou součástí kmenových dat uživatele, obsahujících jak personální data uživatele, tak i vybraná nastavení specifická pro uživatele. Tímto způsobem nejsou definována pouze data týkající se dané osoby, ale současně i data určující její oprávnění ke spouštění různých transakcí. [2]

3.5.1 Pozitivní uživatelský koncept

Systém SAP R/3 je principiálně založen na pozitivním uživatelském konceptu, tj. je-li v systému nedefinován nový uživatel, nemá zpočátku "žádná práva". V závislosti na pozici, kterou tento uživatel v podniku zastává, a na okruhu jeho působnosti jsou mu zpřístupněny (povoleny) potřebné transakce (což je pozitivní přístup). Tento způsob přidělování oprávnění je smysluplný z několika důvodů:

- Každý uživatel smí mít přístup pouze k těm datům, která ke své práci potřebuje.
- Dodržení principu "čtyř očí", nikdo by neměl mít tak vysoká oprávnění, aby mohl svoji práci kontrolovat, případně schvalovat.
- Určité podnikové funkce (například nákup) se vztahují přímo k určitým osobám a jsou takto v systému založeny. [2]

Globální kompletní oprávnění, která má například "superuživatel", jsou obvykle přidělována pouze několika zaměstnancům. Přitom platí, že vždy musí být v podniku přinejmenším jeden zaměstnanec, který má tato globální oprávnění a je schopný se díky nim pohybovat v systému bez jakýchkoliv omezení. Chce-li nějaký uživatel pracovat

s transakcemi v určité oblasti, systém nejprve provede kontrolu jeho oprávnění a teprve na jejím základě mu přístup k transakcím buď povolí, nebo odepře. Kontrola oprávnění spočívá v porovnání hodnot přiřazeného profilu oprávnění s hodnotami programu, který se uživatel snaží spustit. Chybí-li uživateli oprávnění, je mu přístup k programu odepřen. Pomocí kontroly oprávnění lze chránit přístup k funkcím či objektům. [2]

3.5.2 Základní elementy oprávnění

Součástí konceptu oprávnění systému SAP R/3 jsou tyto elementy:

- Objekty
- Pole
- Oprávnění
- Profily oprávnění (souhrnné či jednotlivé)

Z hlediska oprávnění lze za objekty považovat všechny celky, s nimiž je možné provádět nějaké akce. Dodatek závod v popisu objektu pak říká, že systémem oprávnění má být chráněn nejenom objekt kmenových dat se všemi souvisejícími akcemi, ale i jedno pole, a to pole Závod. Kvůli přehlednosti jsou podobné či související objekty seskupovány do tříd objektů, například objekt "kmenová data materiálu - závod" je přiřazen do třídy objektů "materiálové hospodářství - kmenová data".[2]

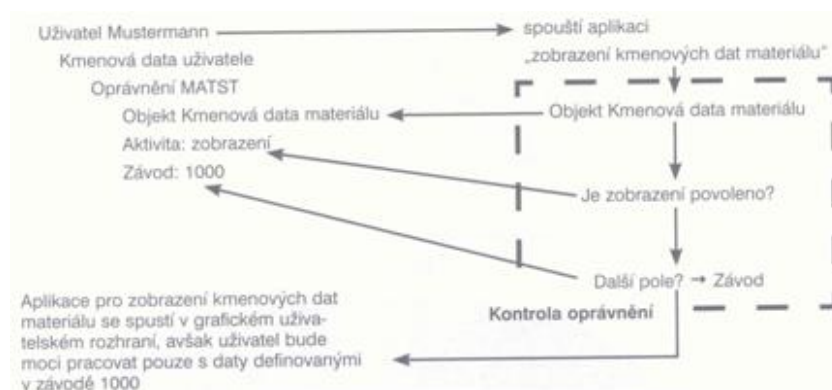

Obrázek 7: Objekty jako předmět oprávnění [2]

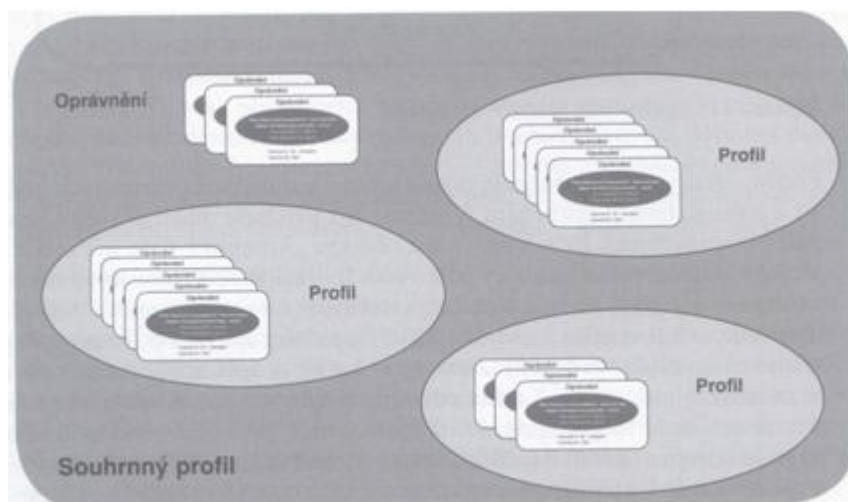
Přítom úplným oprávněním je pouze určená kombinace přípustných hodnot (aktivit a polí) a objektu oprávnění. Vyjdeme-li z příkladu materiálového hospodářství, pak by oprávněním byla kombinace objektu "kmenová data materiálu - závod", aktivity "zobrazení" a hodnoty pole 1000. Je-li takto sestavené oprávnění přiřazeno nějakému uživateli, bude si tento uživatel moci zobrazit kmenová data libovolného materiálu definovaného v závodě 1000. Při spuštění aplikace bude nejprve provedena takzvaná kontrola oprávnění (Authority Check), tj. aplikace porovná pole oprávnění se zadanými

hodnotami. Z tohoto důvodu si aplikace načítá informace z kmenových dat uživatele. Uživatel, jemuž jsou přiřazena oprávnění popsaná na obrázku, nebude schopen spustit například aplikaci "založení kmenových dat materiálu". Kontrola oprávnění, která je součástí této aplikace, mu totiž odepře přístup. [2]

Oprávnění jsou obvykle slučována do profilů. A teprve profily oprávnění jsou přiřazovány kmenovým datům uživatelů. Oprávnění, která jsou součástí profilu, pak vlastně popisují dané pracovní místo a tím i okruh působnosti zaměstnance, který na daném místě pracuje. [2]

Obrázek 8: Kontrola oprávnění [2]

Obrázek 9: Souhrnný profil [2]

Profily obsahující pouze oprávnění jsou nazývány jednotlivými profily. Profily oprávnění však mohou obsahovat jiné definované profily. Tyto nadřazené profily jsou pak

označovány pojmem souhrnné profily. Přitom součástí souhrnných profilů smí být jak další profily, tak i oprávnění. Sestava profilů, která odpovídá určitému okruhu působnosti nějakého uživatele, se také mnohdy nazývá rolí. Role, profily oprávnění či kmenová data uživatele závisí na klientu, objekty oprávnění lze využívat ve všech instalovaných klientech. [2]

3.5.3 Typy uživatelů v SAP

- Dialogový uživatel: Uživatel tohoto typu pracuje se systémem SAP R/3 pomocí dialogů, tj. pomocí grafického rozhraní. Při zadávání dat si tento uživatel může zobrazit nápovědu, může reagovat na případná chybová hlášení či si může spustit další obrazovky.
- Uživatel pracující na pozadí: Tito uživatelé mají přístup k úlohám spuštěným na pozadí (tzv. dávkové úlohy). Uživatel tohoto typu obvykle kontroluje tyto úlohy a smí si zobrazit jejich výsledky, není však schopen se k systému přihlásit standardním způsobem.
- BDC: Typ BDC (Batch Data Communication) se používá pro ty uživatele, kteří jsou odpovědní za proces přebírání dat z externích systémů pomocí dávkového vstupu.
- CPIC: Typ CPIC (Common Programming Interface Communications) je určen pro ty uživatele, kteří jsou odpovědní za proces vzájemné komunikace programů. Tito uživatelé mohou spouštět externí programy. [2]

4 ŽIVOTNÍ CYKLUS APLIKACÍ PODNIKOVÉ INFORMATIKY

Životní cyklus aplikace ukazuje jednotlivé fáze aplikace od jejího naplánování, řešení, provoz až k její další optimalizaci a rozvoji.[1]

V této teoretické části popíšeme životní cyklus aplikací, s ním související analýzu podnikových procesů a zlepšováním podnikových procesů.

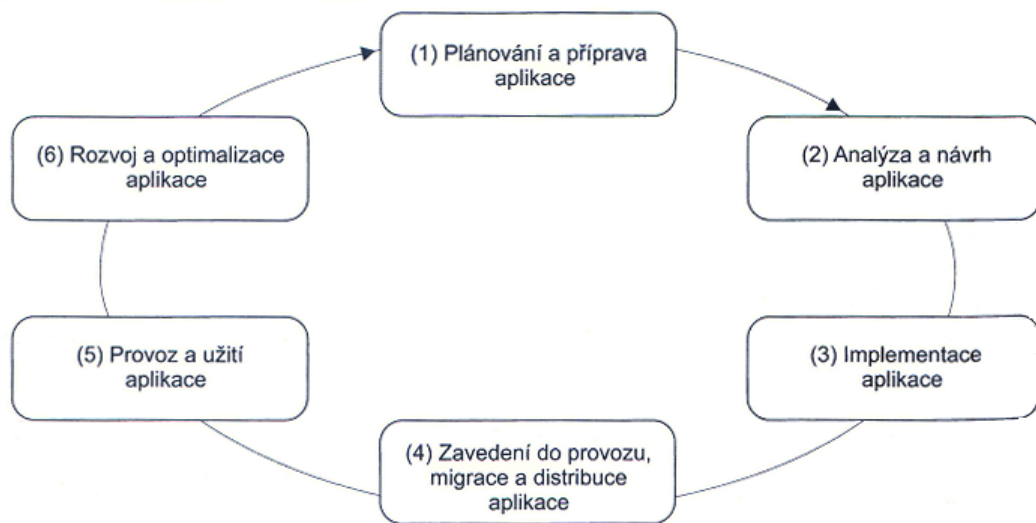
Informatika v praxi téměř všech podniků a organizací prochází trvalým rozvojem. To je dáno rozvojem nových informačních a komunikačních technologií, jejich novými verzemi, rozvojem legislativy i novými uživatelskými požadavky. Podniková informatika se rozvíjí v různých svých oblastech, ale klíčová a pro uživatele nejvýznamnější je oblast aplikační.

Rozvoj aplikací podnikové informatiky se řeší na základě různých metod a postupů, které se liší podle toho, zda jde o aplikaci vyvíjenou na zakázku, nebo řešenou na základě typového software. Doporučené postupy řešení aplikací nebo celých informačních systémů se označují jako metodiky.[1]

Budeme vycházet z celosvětového de facto standardu pro řízení podnikové Informatiky ITIL - Information Technology Infrastructure Library. Proces řízení rozvoje aplikací je zde chápán jako životní cyklus aplikací. Ten zahrnuje komplex činností, které by měly být vykonány v rámci jednotlivých fází tohoto procesu. Fáze životního cyklu aplikace se člení takto:[1]

- plánování a příprava aplikace,
- analýza a návrh aplikace,
- implementace aplikace,
- zavedení do provozu, migrace,
- provoz a užití aplikace,
- rozvoj a optimalizace aplikace.

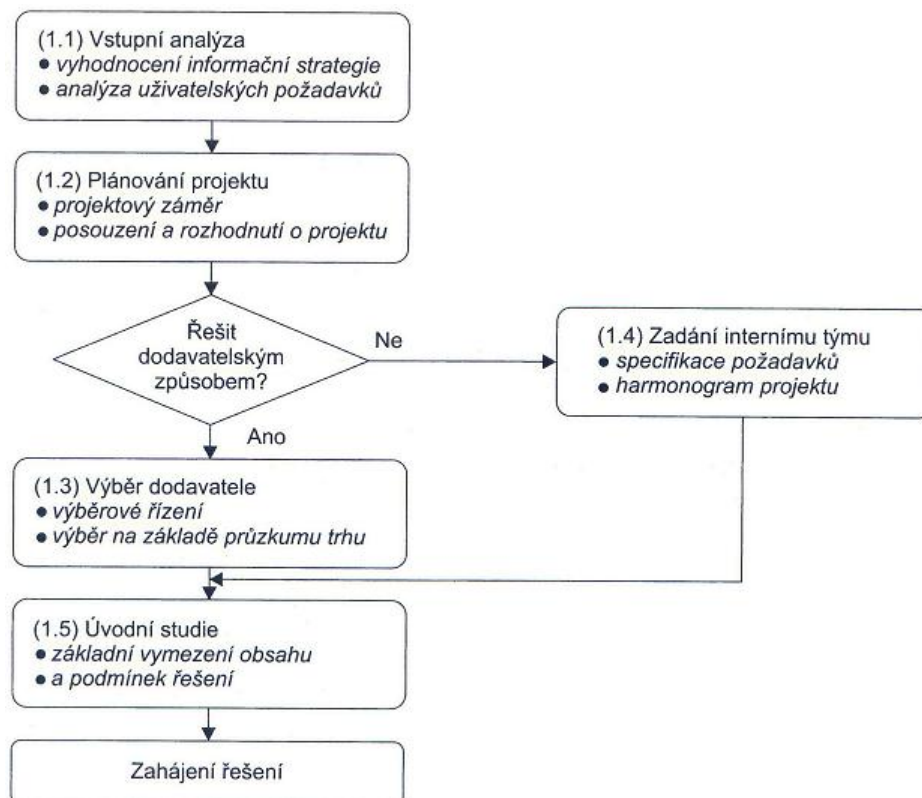
Termín životní cyklus aplikace se používá proto, že od svého počátku aplikace prochází svými vývojovými fázemi a po určité době svého provozu a rozvoje se vrací na svůj začátek, kdy se připravuje vyšší úroveň aplikace přidáním nové oblasti užití, založená na nových aktuálních technologiích a odpovídající zcela novým potřebám uživatelů. Životní cyklus dokumentuje obrázek č.10. [1]

Obrázek 10: Životní cyklus aplikace [1]

4.1 Plánování a příprava aplikace

Každá nová aplikace v podnikové informatice vychází z informační strategie rozvoje podniku a z požadavků uživatelů na uvažovanou aplikaci. Úlohy, které spadají do první fáze, dokumentuje obrázek č. 11. [1]

Obrázek 11: Úlohy a fáze přípravy aplikace [1]

4.1.1 Vstupní analýza

Smyslem vstupní analýzy je posoudit zamýšlený projekt aplikace z pohledu celkové koncepce IS, resp. informační strategie podniku, a z pohledu aktuálních uživatelských požadavků na aplikaci. Z informační strategie by mělo vyplynout zhodnocení, do jaké míry navrhovaná aplikace pokrývá cíle společnosti a její informatiky, jaká je její pozice v aplikační architektuře, jak se váže na ostatní aplikace, případně pokud některé nahrazuje, jak zapadá do celkového harmonogramu rozvoje celého informačního systému. [1]

4.1.2 Plánování projektu

Plánování projektu aplikace by mělo respektovat tyto hlavní principy:

- Plán projektu zahrnuje všechny podstatné charakteristiky navrhované aplikace, které jsou obsaženy v základním dokumentu - Projektovém záměru.
- Návrh plánu na řešení dané aplikace se posuzuje z několika hledisek, především z hlediska potřeb podniku a dostupných finančních a personálních zdrojů.
- Na základě projektového záměru a zjištěných informací o nabídce na trhu se přijímá rozhodnutí o přijetí, či zamítnutí projektu. V souvislosti s tím se určuje i způsob řešení, tj. zda bude projekt řešen vlastními kapacitami či dodavatelským způsobem.[1]

4.1.3 Výběr dodavatele

V případě, že se předpokládá dodavatelský způsob řešení, pak vedení podniku musí rozhodnout, zda to bude na základě výběrového řízení či jinou formou. V případě organizací veřejné správy se prakticky vždy jedná o výběrové řízení. [1]

- Zpracování **poptávkového dokumentu** vychází zejména z projektového záměru.
- V návaznosti na předchozí bod dodavatelé připravují **nabídky** ve struktuře stanovené zadavatelem.
- **Referenční instalací** dodavatele se rozumí již hotový provozovaný projekt aplikace u vybraného zákazníka.
- **Komplexní vyhodnocení** zahrnuje konečné posouzení a zhodnocení předložených nabídek, referenčních instalací i prezentací dodavatele.[1]

4.1.4 Úvodní studie

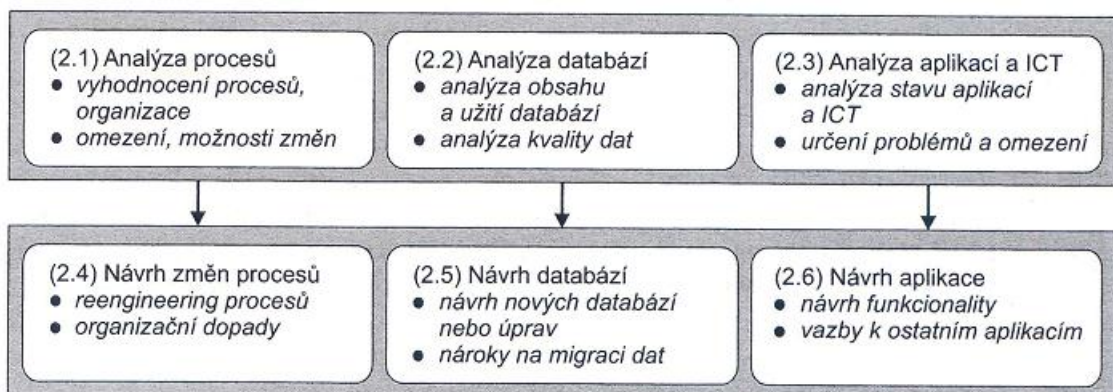
Zpracování úvodní studie je účelné v případě dodavatelského způsobu řešení projektu i řešení vlastními kapacitami. Jejím smyslem je **stanovit celkovou koncepci řešení** v kontextu celkového rozvoje ICT. Z této koncepce pak vycházejí nároky projektu na personální, technologické i finanční zdroje.[1]

Úvodní studie je oponována vedením podniku a po jejím přijetí je vstupem pro formulaci smlouvy na celý projekt a organizaci jeho řešení. **Kontraktační řízení**, tj. příprava a projednání jednotlivých částí smlouvy až po její uzavření a podpis je pracovně i časově náročný proces a v některých situacích trvá i několik měsíců. Na jeho průběhu se účastní řada specialistů z oblasti informatiky a práva a samozřejmě vedení obou stran - zákazníka i dodavatele. [1]

4.2 Analýza a návrh aplikace

Další fáze v řešení aplikace musí zahrnovat komplex činností spojený s analýzou potřeb a současného stavu podniku, musí specifikovat, jaké funkce má poskytovat, s jakými daty pracovat a jaké podnikové procesy podporovat. V rámci této fáze cyklu se zaměříme pouze na dvě základní skupiny úlohy, jak dokumentuje obrázek č. 12.

Úlohy pokrývají z analytického i návrhového hlediska hlavní oblasti řešení, tj. podnikové procesy, databáze, obsah, resp. funkcionalitu aplikací. [1]

Obrázek 12: Úlohy fáze Analýza a návrh aplikace [1]

4.2.1 Analýza podnikových procesů

Rozvoj a změny podnikových procesů se realizují buď komplexně v rámci projektu procesního reengineeringu zahrnujícího celý podnik, nebo ve vztahu k právě řešeným

aplikacím. Principům procesního rozvoje a modelování se budu věnovat v následující kapitole, proto je zde pouze zasadím do kontextu životního cyklu aplikace.

Smyslem analýzy podnikových procesů je zjistit, jaký je současný stav řízení podniku v oblastech (prodej, nákup, výroba atd.), které má řešit plánovaná aplikace, kde jsou problémy v řízení a požadavky na jeho další rozvoj. **Rozsah analýzy se podle řešené aplikace liší** - od dílčí oblasti např. řízení prodeje nebo řízení vztahu k zákazníkům (CRM) až po analýzu celého podnikového řízení odpovídající zejména celopodnikovým aplikacím (ERP). [1]

4.2.2 Analýza stávajících databází

Analýza existujících databází zahrnuje vyhodnocení jejich obsahu, rozsahu, kvality a způsobu jejich využívání. Při nasazení ERP tak dochází k výměně nebo vytvoření prakticky většiny podnikových databází. Účelem analýzy databází je posoudit jejich stav a kvalitu pro odhad a plánování jejich migrace do nových databázových struktur. [1]

4.2.3 Analýza stávajících aplikací

Potřeba zhodnocení stávajících aplikací, které se v podnikové informatice již provozují, je dána tím, že naprostá většina aplikací podnikové informatiky není izolována, ale musí být zasazena do celého informačního systému. Z této analýzy pak vyplývají nároky na integraci řešené aplikace na ostatní části, resp. aplikace v systému a vyhodnocení technologických možností této integrace. Další úlohy spojené s návrhem aplikace vycházejí z výsledků předchozích analýz.[1]

4.2.4 Návrh změn podnikových procesů

Návrh změn podnikových procesů vychází z předchozí analýzy. Zde je vhodné zdůraznit, že úlohy procesního reengineeringu jsou často realizovány jako celopodnikové projekty bez přímé vazby na některou z řešených aplikací. Úpravy procesů v souvislosti s určitou aplikací (např. s CRM nebo elektronickým podnikáním) pak mají charakter dílčích a doplňujících řešení nebo nezbytných úprav. Pro celopodnikové projekty i zmíněné úpravy v souvislosti s jednotlivými aplikacemi se využívá metod procesního modelování, kterým se věnuji v následující kapitole.[1]

4.2.5 Návrh databází

Návrh dat, datovýchází, jejich obsahu a organizace s využitím metod datového modelování se podstatně liší podle toho, zda jde o aplikace, resp. aplikační software vyvíjený na zakázku, nebo typový aplikační software. Typový ASW má datové báze již jasně definovány, a ty umožňují většinou pouze dílčí změny např. v definici jednotlivých položek. To se promítá i do jednotlivých typů aplikací.[1]

4.2.6 Návrh aplikace

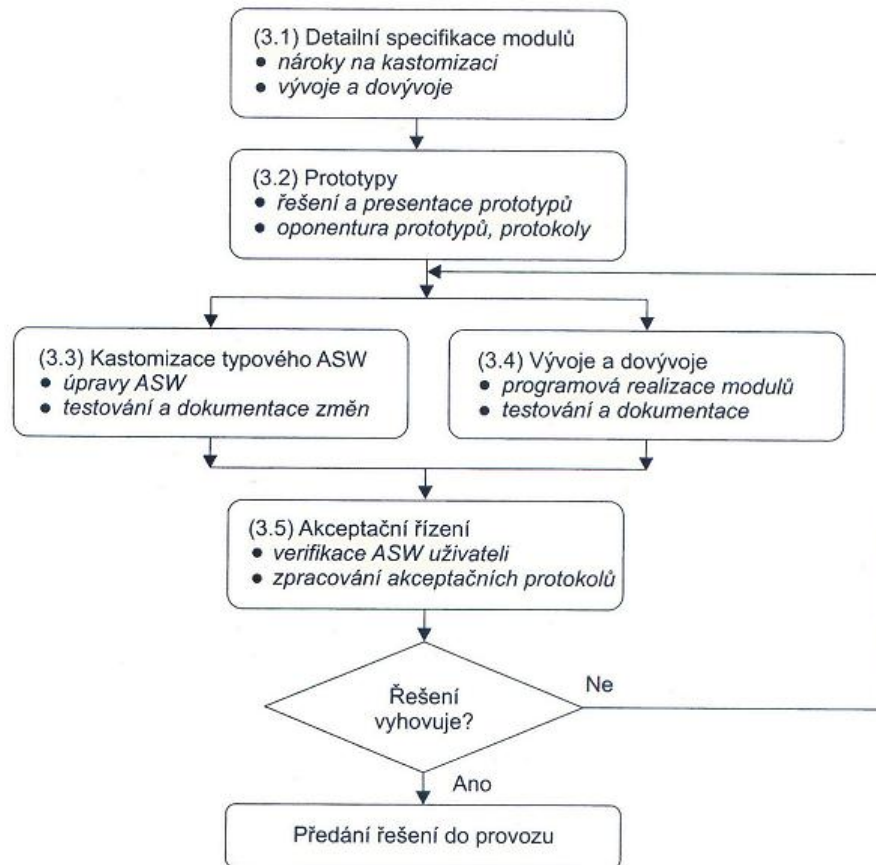
Cílové řešení aplikace je třeba rozdělit na dvě základní úrovně - logickou, vymežující její obsah, a fyzickou, představující již její technologické nároky. Nejprve se zaměříme na logickou úroveň řešení, která zahrnuje zejména tyto činnosti: [1]

- Návrh funkcí a funkcionality ve strukturované formě, s vymezením jejich obsahu, výpočtů, vstupních a výstupních dat a případných legislativních nároků.
- Specifikace obsahu podle jednotlivých programových modulů u ASW.
- Návrh standardních výstupních informací - tištěných formulářů, jejich grafické formy, standardních textů, tiskových sestav, interních/externích výkazů.
- Detailní specifikace interních vazeb i vazeb na ostatní aplikační software.
- Definování potřebné technologické architektury pro aplikaci a technických konfigurací.
- Specifikace přístupů, přístupových práv k datům.

Úlohy návrhu aplikace se rovněž realizují v kooperaci inamatiků a uživatelů. Návrhy aplikací procházejí oponentními řízeními, přičemž uživatelé zde mají velmi podstatnou verifikační funkci.[1]

4.3 Implementace aplikace

Implementace zahrnuje přesnou specifikaci jednotlivých programových modulů, tvorbu tzv. prototypů a následně dle konkrétního řešení variantně **kastomizace** funkcí typového aplikačního software, nebo vývoj či dovývoj specializovaných, tedy nestandardních programových modulů. To představuje již technologickou realizaci navržených řešení, kde hlavní úlohy dokumentuje obrázek 13. [1]

Obrázek 13: Úlohy v rámci fáze Implementace [1]

Jednotlivé úlohy jsou v tomto případě z hlediska typů aplikací ve své podstatě obdobné, liší se vlastním typovým ASW nebo vývojovými prostředky. [1]

4.3.1 Detailní specifikace modulů

Specifikace modulů zahrnuje u typového ASW, podle výsledků analýzy, detailní specifikaci požadovaných úprav. V případě vývoje a dovývoje zahrnuje specifikace běžné součásti zadání programových modulů, např. strukturu komunikace, specifikaci vstupních a výstupních datových struktur, přesné definování jednotlivých funkcí, výpočtů, testů a další. [1]

4.3.2 Prototypy

Řešení s použitím prototypu se doporučuje jako cesta důkladnějšího prověření skutečných potřeb uživatelů a snížení rizika omylů při formulaci jednotlivých aplikací a funkcionality. [1]

4.3.3 Kastomizace typového software

Kastomizace typového software představuje již skutečné nastavení parametrů modulů podle podmínek konkrétního typového ASW, testování takto upravených modulů a dokumentaci provedených úprav. [1]

4.3.4 Vývoje a dovývoje

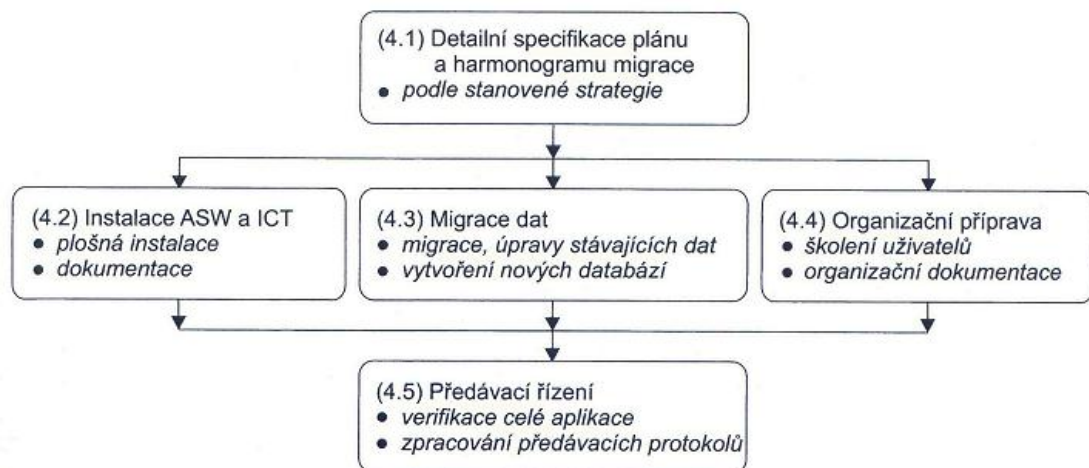
Vývoje nebo dovývoje specializovaných, tedy nestandardních programových modulů zahrnují jejich programovou realizaci s pomocí zvolených vývojových prostředků (programovacích jazyků a dalších), realizaci datových rozhraní k ostatním existujícím aplikacím systémů, testování vyvíjených modulů a jejich dokumentaci. [1]

4.3.5 Akceptační řízení

Akceptační řízení se mohou vztahovat i k dílčím projekčním řešením nebo projektu aplikace jako celku. V každém případě akceptační procedury znamenají přípravu a instalaci testovaných modulů, přípravu testovacích dat odpovídajících reálné situaci informačního systému zákazníka a kontrolu dokumentace k testované funkcionalitě. Na základě průběhu testovacích procedur se zpracovávají protokoly o průběhu a výsledcích testů. [1]

4.4 Příprava zavedení do provozu, migrace

Na základě odsouhlasených akceptačních protokolů se připravuje nebo upřesňuje tzv. **plán migrace, tj. postupu zavedení projektu do provozu**. Strukturu migrace dokumentuje obrázek č. 14.

Obrázek 14: Úlohy v rámci fáze Migrace [1]

4.4.1 Detailní specifikace plánu a harmonogramu migrace

Zpracování celkového harmonogramu migrace a zavedení aplikace do provozu, tj. stanovení jednotlivých činností, termínů jejich zahájení a ukončení, vychází ze stanovené strategie migrace. [1]

4.4.2 Instalace aplikačního software a dalších technologií

Úloha představuje přípravu realizace potřebné technologické infrastruktury pro aplikaci, tj. instalace aplikačního software na servery, klientské stanice, atd. [1]

4.4.3 Migrace dat

Migrace dat znamená vytvoření všech prvotních databází konverzí z původních databází, příp. manuálním vytvořením nových databází. Efektivnost této úlohy do značné míry ovlivňuje provedená analýza stávajících databází. [1]

4.4.4 Organizační příprava provozu aplikace

Organizační příprava provozu aplikace představuje různá organizační opatření spojená se zahájením provozu nové aplikace, úpravy popisu funkčních míst, případně organizačního řádu, předpisů, standardních podnikových dokumentů atd. Významnou součástí této úlohy je plošné školení všech uživatelů nové aplikace.[1]

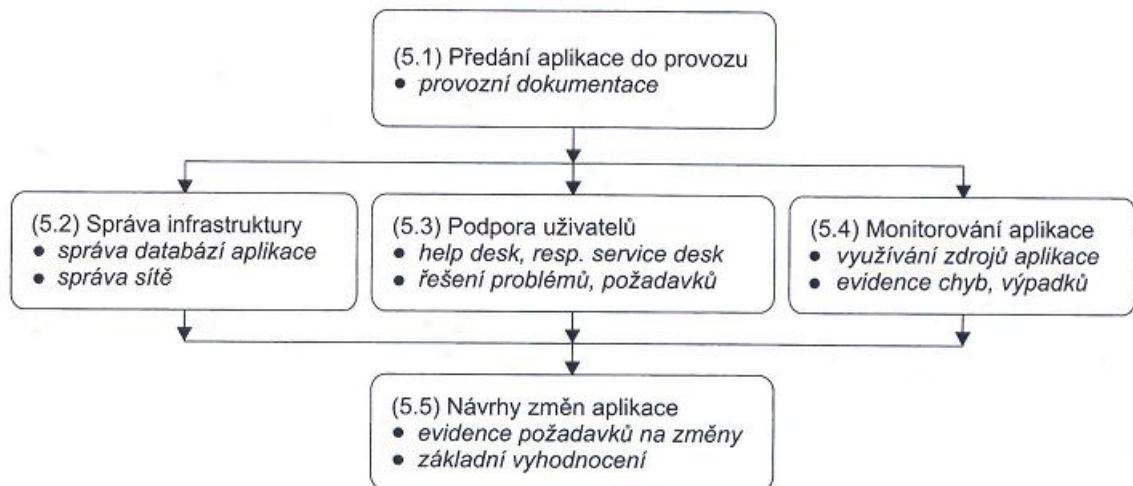
4.4.5 Předávací řízení

Na základě úspěšného průběhu a dokumentace migrace projektu se provádějí předávací procedury. Předávací protokol je formálním ukončením projektu a od této doby se jeho další rozvoj a úpravy zakládají na změnových řízeních.[1]

4.5 Provoz a užití aplikace

Tato etapa zahrnuje běžné údržbové operace, provozní servis a permanentní konzultační služby - tzv. helpdesk. Podstatným momentem je i zpracování provozních statistik, zajišťování operativních zásahů do provozu aplikace a formulace nových požadavků na aplikaci. Strukturu úloh dokumentuje obrázek 15.

Provoz aplikace je zahájen jejím jednorázovým předáním do provozu, zatímco následné úlohy se již realizují průběžně a musí být i průběžně zajišťovány.[1]

Obrázek 15: Úlohy ve fázi Provoz a užití aplikace [1]

4.5.1 Předání aplikace do provozu

Předání aplikace do provozu představuje vytvoření potřebných provozních kapacit a organizačních opatření, nezbytných pro provozování aplikace. Do této oblasti patří např. vytvoření tzv. profilů jednotlivých uživatelů, nastavení přístupových práv uživatelů, stanovení zodpovědností a kompetencí za její provoz.[1]

4.5.2 Správa infrastruktury

Úloha správa infrastruktury představuje technologické zajišťování provozu aplikace, tj. správu celé počítačové sítě, monitorování jejího provozu, řešení výpadků a poruch. Velmi podstatnou součástí provozu aplikací je zajištění i bezpečnosti jejich provozu, oprávněných přístupů k datům a funkcím aplikace, vyhodnocování a řešení bezpečnostních rizik atd.[1]

4.5.3 Podpora uživatelů

Zajištění tzv. průběžných konzultačních a dalších služeb uživatelům v průběhu provozu a využívání aplikace se označuje jako tzv. helpdesk. Systém podpory je obvykle několika úrovnový. Na nejnižší úrovni se řeší běžné dotazy a problémy. To, co na základní úrovni nelze řešit, pracovníci helpdesk předávají na vyšší úroveň podpory, tj. analytikům a specialistům.[1]

4.5.4 Monitorování provozu aplikace

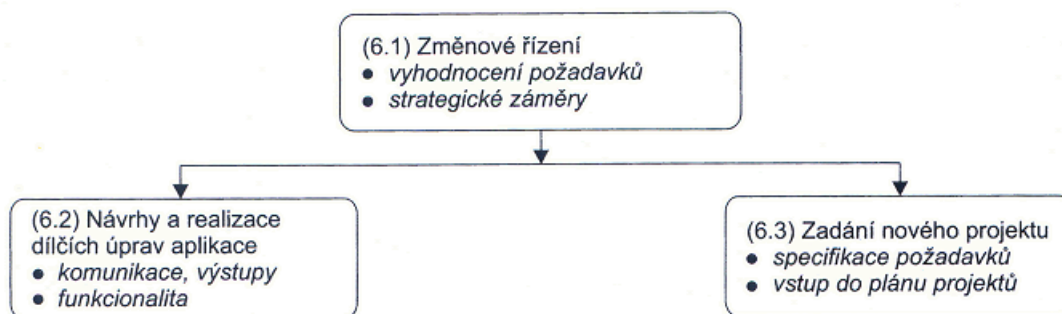
Monitorováním provozu aplikací sledujeme jejich vytížení, charakter vzniklých chyb a způsobů jejich řešení. Monitorování poskytuje provozní statistiky, které jsou zdrojem pro specifikaci nezbytných provozních úprav a dalšího rozvoje aplikace.[1]

4.5.5 Návrhy na změny aplikace

Evidence helpdesk, provozní statistiky i průběžně specifikované požadavky uživatelů jsou základem pro formulace a vyhodnocování nových požadavků na aplikaci a provádění dílčích úprav ASW na základě změnových řízení, což je náplní poslední fáze životního cyklu.[1]

4.6 Rozvoj a optimalizace aplikace.

Rozvoj aplikace a její optimalizace má charakter průběžných úprav, nebo naopak charakter zásadní změny celého řešení, tzn. zadání zcela nového projektu, jak dokumentuje obr. 16.

Obrázek 16: Úlohy ve fázi Další rozvoj a optimalizace aplikace [1]

Vstupem do celé fáze musí být analýza existujících nových požadavků na aplikaci v rámci tzv. změnového řízení.

4.6.1 Změnové řízení

Vyhodnocení nových požadavků uživatelů vzhledem ke strategickým záměrům rozvoje podnikové informatiky se realizuje na základě změnových řízení. Změnová řízení se převážně vztahují k úpravám funkcionality aplikace. S ohledem na zásahy do aplikací, které mohou mít do celého systému výraznější dopad, musí být pro změnová řízení stanovena základní pravidla:

- Určení, kdo je oprávněn formulovat požadavky na změny.
- Jaké jsou formální nároky na návrh změn.

- Kde a jak se požadavky na změny evidují a analyzují.
- Kdo posuzuje požadavky na změny.
- Jaké jsou ceny za realizaci změn v projektu.
- Jak je informován navrhovatel (uživatel) o přijetí, či nepřijetí změny a způsobu a termínu jejího řešení.[1]

Přesná pravidla změnových řízení jsou důležitá pro udržení celkové koncepce rozvoje a pro omezení rizikových zásahů do aplikace. Změnová řízení proto patří k nejdůležitějším procesům řízení celé podnikové informatiky. [1]

4.6.2 Návrhy a realizace dílčích úprav aplikace

Na základě posouzení požadavků v rámci změnového řízení se nejprve určí, zda půjde o dílčí změnu aplikace realizovanou v rámci běžné údržby, nebo o změnu zásadní, vyžadující specifikaci nového projektu. I pro dílčí úpravy se přesně analyzuje a definuje požadovaná nová funkcionality, vstupní a výstupní datové struktury, případně návrhy změn v technologické infrastruktuře a provozu aplikace.[1]

4.6.3 Zadání nového projektu

Pokud vedení informatiky v rámci změnového řízení dojde k tomu, že rozsah požadovaných změn, případně nové koncepční záměry rozvoje aplikace přesahují úroveň běžné údržby, pak se připravuje zadání nového projektu a příprava příslušné dokumentace. Tím se vracíme na začátek, do fáze 1 celého životního cyklu aplikace. [1]

K zadání nových projektů dochází nejen v situaci rozsáhlých požadavků, ale i tehdy, kdy počet již provedených úprav a změn v aplikaci dosáhl takového rozsahu, že aplikace, resp. aplikační software je dále tzv. neudržovatelný, to znamená, že každá další změna přináší značné riziko chyb v celé aplikaci. Dalším důvodem pro nový projekt může být zásadní vývojový posun v provozovaných technologiích, případně to mohou být i další organizační či strategické důvody. [1]

5 PROCESNÍ MODELOVÁNÍ A ZLEPŠOVÁNÍ PODNIKOVÝCH PROCESŮ

Potřeba řízení a racionalizace, resp. reengineeringu podnikových procesů existovala v určité míře vždy, v současné době se ale výrazně zesiluje se silící konkurencí na trhu a s tlakem na zkracování dodávek zákazníkům, na operativní a rychlé provádění požadovaných změn v zakázkách. Zesiluje se rovněž s rostoucí globalizací, a tím i se zvětšujícím se prostorem, v němž firmy působí, se stále se zvyšující složitostí výroby, výrobních postupů a kooperačních vztahů a zřejmě bychom našli i mnoho dalších faktorů, které na potřebu racionalizace procesů stále více tlačí. [1]

5.1 Účel a uplatnění procesního modelování

Procesní modelování se promítá do životního cyklu aplikace tak, jak jsme viděli již v kapitole 4. Pokud zrekapitulujeme místo procesního modelování v jednotlivých fázích životního cyklu, pak je to primárně ve vztahu k fázi Analýza a návrh aplikace, kde se analyzují původní procesy a navrhují procesy nové. Všechny ostatní fáze tyto výsledky využívají, ať při řešení aplikace, při jejím provozu či dalším vývoji. [1]

Dalším pohledem na řešení podnikových procesů je jejich rozlišení podle toho, zda jde o průběžné zlepšování, nebo o zcela zásadní změny, resp. vytvoření zcela nově definovaných procesů, pro něž se především používá termín Business Process Reengineering. [1]

5.1.1 Průběžné zlepšování procesů

Je charakteristické cyklickým opakováním jednotlivých činností zahrnujících analýzu i návrh procesu. Cyklus uskutečňuje v těchto krocích:[1]

1. popis, resp. dokumentace současného stavu procesu, jeho jednotlivých činností, jejich návazností, uspořádání a dalších charakteristik.
2. stanovení sledovaných metrik procesu, tj. měřitelných charakteristik procesu, zejména časové náročnosti procesu, případně jednotlivých činností a nákladů na proces, pokud jsou efektivně sledovatelné.
3. sledování, resp. monitoring provozu procesu, vyhodnocení sledovaných metrik v průměrných, maximálních a minimálních hodnotách, analýzy kritických míst a problémů v realizaci procesu, identifikace možností jeho racionalizace (viz dále).

4. návrh a implementace změn v procesu a promítnutí do jeho původní dokumentace, do organizačních norem a předpisů, případně do odpovídajících technologií, zejména aplikací workflow, vyškolení pracovníků.
5. návrat na bod 1, verifikace nové dokumentace procesu a pokračování následujícími kroky v cyklu. [1]

5.1.2 Zásadní změny

Zásadní změny vytvoření zcela nových procesů (Business Process Reengineering) vychází ve větší či menší míře z předpokladu, že současné podnikové procesy již nevyhovují situaci na trhu a potřebám podniku a je nezbytné je úplně přehodnotit a změnit. V tomto případě se projekty BPR realizují v následujících krocích či etapách:[1]

1. **definice rozsahu** BPR projektu, tj. které oblasti podnikového řízení má pokrývat, které organizační jednotky, jaké procesy ve vazbě na jejich postavení ve firmě, např. pouze základní (core) procesy, nebo i podpůrné a řídicí procesy.
2. **analýza potřeb** a možností podniku vzhledem k procesům, jaké nároky jsou na ně kladeny z hlediska např. vztahů k zákazníkům, ke kooperacím s partnery, jaké jsou potřeby podnikového managementu na procesy zahrnující podnikové analýzy, plánování, operativní rozhodování atd.
3. **vytvoření zcela nové soustavy procesů**, procesního modelu, tj. všech vymezených procesů a jejich vzájemných vazeb (jejich vstupů a výstupů) a definování vnitřní logiky procesů, tj. sítě činností a dalších charakteristik.
4. **plánování přechodu** na nový procesní model, vytvoření harmonogramu přechodu, určení zodpovědností a kompetencí pro pracovníky podniku.
5. **implementace nového procesního modelu**, tj. verifikace nové procesní dokumentace, promítnutí do organizačních norem a předpisů, případně úpravy nebo nasazení nových podpůrných technologií (workflow) a vyškolení příslušných pracovníků.[1]

Je zřejmé, že využití konkrétní varianty je otázkou daných podmínek, připravenosti pracovníků, stylu řízení a dalších podstatných faktorů. Společným jmenovatelem obou přístupů je však nutnost uplatnění určité metodiky řešení a efektivní dokumentace podnikových procesů, ať už původních pro účely jejich analýzy, nebo vyjádření nově navržených nebo upravených procesů.[1]

5.2 Metodiky a dokumentace podnikových procesů

Existuje celá řada metodik procesního modelování a reengineeringu, které využívají různé metody a podpůrné softwarové nástroje. K velmi známým metodikám patří např.: metodiky Hammer Champy, ARIS Method (Prof Scheer), Davenport, Kodak, Six Sigma a řada dalších. [1]

Na konci kapitoly 5 blíže popíši metodiku Six Sigma, kterou budu používat při řešení praktické části.

5.2.1 Modelování podnikových procesů

Procesní modely i jednotlivé procesy se musí dokumentovat, a to pokud možno relativně přesně a současně přehledně. Z těchto důvodů se k jejich logice a základnímu vyjádření většinou využívá grafických symbolů, které mají jasný, definovaný význam. Navíc jsou tato grafická vyjádření standardizovaná, přičemž za takovou základní grafickou notaci lze považovat notaci BPMN (Business Process Modeling Notation) definovanou iniciativou BPMP (Business Process Management Initiative). [1]

5.3 Reengineering podnikových procesů

Současné trendy v podnikovém řízení jednoznačně směřují k dynamice, a tudíž k nastavení optimalizovaných procesů řízení s jasně definovanou logikou, zodpovědnostmi, dokumentací, použitými metodami a nástroji. [1]

Nejkratší definice reengineeringu říká „je to nový začátek“. Podle této definice reengineering nevylepší to, co existuje a je funkční, tedy neprovádí dílčí změny současného systému. Reengineering si klade otázku: Jak by vypadal dnešní podnik, kdyby byl zakládán dnes? Reengineering se na všechno a stále ptá otázkou: Proč? Oficiální a nejpoužívanější definice reengineeringu dle (Hammer, Champy, 1995) zní:[1]

Reengineering je zásadním přehodnocením a radikální rekonstrukcí podnikových procesů, a to takovým způsobem, aby bylo dosaženo dramatického zdokonalení kvality, služeb, rychlosti, snížení nákladů - a především aby došlo ke značnému zlepšení výkonu, produktivity a konkurenceschopnosti podniku. Mění dnešní funkční postupy a vztahy na postupy a vztahy procesní.[1]

Hammer a Champy v knize (Hammer, Champy 1995) rovněž stanovili principy reengineeringu. Uvedme alespoň ty hlavní:

- Organizuj výsledek práce, nikoli práci samu.
- Určuj co, a ne jak.
- Umožni zpracování a užívání informací těm pracovníkům, kteří je využívají.
- Pracuj s geograficky rozptýlenými zdroji tak, jako by byly centralizovány.
- Důsledně prováděj paralelně ty procesy, které je možno provádět paralelně.
- Každá informace musí být zachycena pouze jednou a v jednom místě s adresnou odpovědností za její správnost.
- Přistupuj k návrhu organizačního řešení jako k čistému stolu, neohlížej se na to, co už existuje.
- Orientuj se vždy na co nejširší záběr procházející celým podnikem.
- Prováděj vždy radikální změny.
- Využívej informační technologie vždy jako iniciátora a prostředek změny.

Procesní reengineering je založen na celé řadě podstatných pravidel a principů. Mezi ně patří i rozlišení procesů podle jejich významu v celém systému. V tomto kontextu se procesy rozlišují na základní (core) procesy, podpůrné a řídicí procesy. Začíná se od core klíčových procesů a věnuje se jim ta největší pozornost.[1]

Při BPR se analyzuje, co se má udělat, kdo to má udělat, s čím, s jakými daty se to má udělat, v jakých výstupních datech bude výsledek činnosti zachycen, na základě jaké události se co má vykonat, případně jaký aplikační software se při tom používá a jaká činnost navazuje. Hledáme pak optimální průběh procesu vzhledem ke spotřebovanému času a nákladům. [1]

5.4 Možnosti procesních návrhů a změn

Uvedené principy reengineeringu podnikových procesů se detailněji promítají do řešení analytických činností při návrhu a další optimalizaci jednotlivých podnikových procesů. Některé z možností uvedeme v dalším přehledu:[1]

- První otázkou při návrhu procesu je jeho **cíl a účel** vzhledem ke strategickým cílům podniku, tzn. jak přispívá ke zvyšování hodnoty firmy, k posilování pozice firmy na trhu, jak přispívá k vytváření hodnoty pro zákazníka.
- Další podstatnou otázkou je určení **úrovně detailu (granularity)** řešení a dokumentace procesu vzhledem k jeho obsahu a pracovníkům. Existují procesy, které předpokládají vysokou úroveň kvalifikace a invence pracovníků,

např. při vývoji výrobků a služeb, v marketingu, ve strategickém řízení firmy apod. V těchto případech by bylo evidentně neefektivní svazovat tyto pracovníky přesně a detailně dokumentovanými procesy, a tím svazovat jejich iniciativu. Procesy tohoto charakteru by měly být definovány na velmi hrubé úrovni. Opačná situace je např. při řízení výrobních zakázek, řešení výpadků a poruch zařízení. V této situaci je naopak účelná přesná a detailní specifikace procesu až do jednotlivých činností, jejich vstupů a výstupů, zodpovědností a dalších charakteristik. V každém případě rozlišení procesů podle účelné granularity řešení má význam jak pro zvýšení efektivity a rychlosti projektu BPR, tak zejména pro kvalitu a efektivnost výsledných návrhů.

- Jednou z hlavních úloh procesního reengineeringu je dosažení co nejrychlejšího průběhu procesu. Existuje několik možností, jak zkrácení procesu dosáhnout:
 - Nalézt činnosti, které jsou vykonávány v rámci podniku **duplicitně**, výskyt takové činnosti omezit na jednu.
 - Identifikovat činnosti, které na základě analýzy, **nemají v procesu smysl**.
 - V souvislosti s řešením logiky, resp. postupu činností v procesu, je účelné hledat možnosti jejich paralelního provádění.
- Racionalizace procesů není pouze otázkou činností a jejich návazností, ale i **vstupů a výstupů**, především datových, s nimiž se v procesu pracuje. Reengineeringem by tak měly projít i podnikové dokumenty a interní předpisy s cílem hledat možnosti jejich zjednodušení, zpřehlednění a zvýšení vypovídací hodnoty.
- K časovým ztrátám v procesech dochází i omezenou **dostupností dat** pro příslušné pracovníky (manažery, obchodníky), kdy potřebné informace musí složitě získávat jejich zjišťováním v různých útvarech. [1]

Uvedené i případně další možnosti návrhů procesů i jejich změn a celý procesní reengineering přináší své efekty, ale i rizika. [1]

5.5 Efekty a rizika procesního reengineeringu

Reengineering podnikových procesů s sebou přináší zejména tyto efekty:

- sladění podnikových procesů s cíli a strategickými záměry jeho vedení,
- dosažení ekonomických a obchodních efektů (zkrácení doby odezvy - reakce podniku na požadavky zákazníků a partnerů, zkrácení průběžné doby zakázky)

- vytvoření podkladů pro realizaci organizačních změn, kdy organizační změny budou založeny na optimalizovaných procesech, tedy optimalizovaném fungování firmy,
- vytvoření dokumentace pro systémy jakosti a další příslušné certifikace,
- změny průběhu procesu s redukcí míst přerušení optimálního průběhu procesu,
- změny organizační příslušnosti a kvalifikace pracovníků se budou provádět v kontextu zlepšení průběhů všech navržených procesů,
- snížení počtu a rozsahu dokumentů vedoucí ke zjednodušení a urychlení toku dokumentů a dat,
- vytvoření předpokladů pro realizaci aplikací a nástrojů workflow, využití dalších zdrojů a informačních technologií vedoucí k automatizaci a zlepšení funkcí procesu
- Na druhé straně je nezbytné si před reengineeringovými projekty uvědomit i některá rizika:
 - Procesní reengineering je především záležitostí zvyšování kvality řízení podniku. Proto by hlavní zájem na jeho řešení a úspěchu měli mít podnikoví manažeři, zejména nejvyšší podnikový management. Podpora, zájem, a v rámci možností i přímá účast manažerů na projektu je v naprosté většině klíčovým faktorem jejich úspěchu.
 - BPR projekty vyžadují aktivní účast většiny pracovníků podniku, musí se však zajistit jejich kvalitní příprava v oblasti procesního modelování.
 - V souvislosti s kooperací pracovníků podniku na procesním reengineeringu je nezbytná jejich dokonalá informovanost o účelu takového projektu a jeho následném zavedení do praxe.
 - reengineering jsou časově poměrně náročné projekty, kde riziko jejich úspěšného dokončení může být spojeno právě s dlouhou dobou trvání, a v souvislosti s tím i s neadekvátní mírou detailu řešení. V některých případech takové projekty končily právě „utopením se v detailu“. Řešením je orientace na skutečně prioritní procesy (hlavní) a účelné stanovení jejich granularity.
 - Projekty procesního reengineeringu by neměly končit zpracováním procesní dokumentace. Pokud navržené procesy nebudou promítnuty do organizace a interních předpisů stejně jako do používaných SW aplikací, pak výsledné efekty těchto projektů se výrazně minimalizují.

- Pro projekty BPR je nutné volit i adekvátní nástroje - pro specialisty specializované modelovací nástroje, ale následně je nutné zajistit dostupnost výsledků projektu široké uživatelské sféře, např. cestou již zmíněných aplikací řízení pracovních toků (workflow), webových aplikací apod.[1]

5.6 Six Sigma

Původní koncepce metodologie Six Sigma byla zavedena společností Motorola Corporation v osmdesátých letech minulého století a následně byla převzata i dalšími výrobci. Na rozdíl od rámce ITIL, který je zaměřen na poskytování IT služeb, Six Sigma byla využívána především v oblasti automobilového průmyslu.

Definice:

Metoda Six Sigma je úplný a flexibilní systém dosahování, udržování a maximalizace obchodního úspěchu. Six Sigma je zejména založena na porozumění potřeb a očekávání zákazníků, disciplinovaném používání faktů, dat a statistické analýzy na základě pečlivého přístupu k řízení, zlepšování a vytváření nových obchodních, výrobních a obslužných procesů. [6]

Mezi prokázané přínosy metody Six Sigma patří různorodé výsledky včetně:

- Snížení nákladů
- Zvýšení produktivity
- Růst podílu na trhu
- Udržení si zákazníků
- Redukce obslužné doby
- Snížení výskytu vad
- Změna kultury

A mnoho dalších.[6]

Six Sigma představuje statistickou koncepci s procesně orientovanou metodologií, která se vztahuje k neustálému zlepšování procesů prostřednictvím jejich standardizace a minimalizace výskytu chyb či defektů v jejich průběhu. Jestliže proces funguje na úrovni Six Sigma, proměnlivost je tak malá, že výsledné produkty nebo služby jsou v 99,9997% bez chyb či defektů.

Norma Six Sigma připouští čtyři defekty na milion příležitostí pro jejich vznik. Místem vzniku defektu z pohledu Six Sigma může být jakýkoliv procesní krok, přičemž jeden proces může generovat více chyb. Poměr není jeden proces k jedné chybě. Možným řešením, jak eliminovat chyby v procesu, může tedy být i snížení počtu procesních milníků, a tím i zjednodušení a zefektivnění procesu dodávky produktu či služeb.

Norma Six Sigma zavádí pětibodový model zlepšování DMAIC:[6]

5.6.1 Define (Definovat)

- identifikace problému
- formulace vize budoucího stavu
- sestavení cíle
- vyjasnění rozsahu projektu a očekávání zákazníka.

5.6.2 Measure (Měřit)

- sběr údajů a dat
- validace současného problému
- vyjasnění procesu
- zpřesnění problému a cíle

5.6.3 Analyze (Analyzovat)

- Sestavení hypotézy o příčině problému
- Identifikace příčiny defektů či neshod
- Ověření hypotézy
- Zhodnocení současného procesu
- Zpřesnění požadavků

5.6.4 Improve (Zlepšit)

- Návrh a implementace nového procesu, organizačních struktur a systémů.
- Otestování řešení
- Ověření výsledků měřením

5.6.5 Control (Řídit)

- Zavedení standardních měření a vyhodnocování výkonnosti
- Korekce problémů dle potřeby
- Standardizace pracovních procesů

Metodologie klade určité nároky i na investice do kvalifikace lidských zdrojů, neboť předpokládá realizaci projektů prostřednictvím Six Sigma vyškolených odborníků, kteří jsou v organizaci strukturováni do tří základních úrovní:

- Yellow Belt – specialista podílející se na Six Sigma projektech, neřídí projektové týmy.
- Green Belt – řídí jednotlivé Six Sigma projektové týmy.
- Black Belt – nejvyšší úroveň, obdoba manažera kvality, zastřešuje několik Six Sigma projektů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI

6.1 Mateřská společnost

Společnost EPCOS je jedním z nejvýznamnějších světových vývojářů a výrobců pasivních elektronických komponent. Historie koncernu EPCOS sahá do roku 1989, kdy z Joint Venture a části Siemens AG vznikl společný podnik Siemens Matsushita Components A.G., se sídlem v Mnichově. Siemens AG do společnosti přinesl největší část svého oboru PR - „Pasivní součástky a trubičky“. Tato společnost se v roce 1999 přejmenovala na EPCOS A.G. Ke koncernu EPCOS patří mimo čtyři německé obchodní oblasti firmy EPCOS AG více než deset dceřiných společností EPCOS po celém světě. Společnost zaměstnává více než 17 900 zaměstnanců po celém světě, celosvětový prodej v obchodním roce 2006 dosáhl 1,309 bilion EUR. [4]

1. října 2009 se mateřská společnost EPCOS AG Mnichov sloučila s částí společnosti TDK, která se zabývá výrobou pasivních součástek. Společně vytvořili novou firmu TDK-EPC Corporation Japonsko, která je součástí celé skupiny TDK. Pro tuto firmu postupně centrála připravila novou firemní identitu TDK-EPC a zároveň spustila změnu firemní identity jednotlivých závodů z původního EPCOS na TDK-EPC. Během roku 2010 stihla změnu z EPCOS na TDK-EPC. [5]

V únoru 2011 rozhodlo představenstvo TDK, že všechny společnosti skupiny TDK, včetně nové TDK-EPC Corporation, musí používat jednotně firemní značku TDK. Tento krok je z pohledu firmy logickým vývojem, protože prezentuje globální přítomnost značky TDK i obchodní sílu skupiny. Nyní tedy společnost EPCOS vystupuje pod logem TDK.[5]

6.2 EPCOS s. r. o

S cílem, vytvořit v Šumperku evropské centrum pro výrobu feritů z magnetických měkkých materiálů, provedla společnost EPCOS AG v roce 1999 akvizici části výroby společnosti Pramet a.s. Šumperk, která se zabývala výrobou feritových jader a vytvořila dceřinou společnost EPCOS s.r.o. V roce 2000 byla na zelené louce dokončena výstavba nových výrobních hal, určených pro převzetí výrobních technologií na výrobu širokého sortimentu feritů a dalších elektronických součástek. Převod technologie ze závodu Epcos v Mnichově (Německo) skončil v roce 2001, v roce 2004 byl ukončen převod technologie ze závodu Epcos v Bordeaux (Francie). V roce 2005 vznikl závod na výrobu granulátu, EPCOS s.r.o. v Mohelnici, převedením technologie ze závodu Epcos v Bordeaux (Francie)

a rovněž ve stejném roce byl přesunut sklad hotových výrobků z Lagenbachu (Německo) do EPCOS s.r.o. Moravičany. V roce 2005 byla do Šumperka převedena část technologie výroby pozistorů ze závodu Epcos v Deutschlandsbergu (Rakousko).

Ve výrobním programu EPCOS s.r.o. je přibližně 2000 druhů feritů a přes tři tisíce druhů pozistorů. Společnost je držitelem certifikátů EN ISO 14001: 1996 a ISO/TS 16949: 2002, jež jsou nezbytné pro uskutečňování dodávek pro automobilový průmysl. Prioritou společnosti, je uspokojování přání a požadavků zákazníků vysokou kvalitou svých výrobků a služeb. Taková politika jakosti je součástí podnikové politiky EPCOS. [4]

6.3 SAP ve společnosti EPCOS

Společnost EPCOS s.r.o., používá dva systémy SAP, systém centrální a lokální. Centrální systém nazývaný MOVE, je plně v rukou mateřské společnosti, tj. centrálního IT v Mnichově. Veškerý obchod, podpora zákazníků produkty CRM, analýzy zákazníků produkty business intelligence, probíhají pro všechny společnosti EPCOS v systému MOVE. V lokálním systému ES2, běží pouze moduly, které podporují výrobu výrobků, nákup, účetnictví firmy a personalistiku.

Lokální OIT v systému MOVE má omezené oprávnění, může pouze zakládat pro svou organizaci „1900“ uživatele. V systému MOVE byl koncept oprávnění již optimalizován centrálním OIT, nebudu se jím hlouběji zabývat, pro pochopení zde jen popíšu, jak funguje proces dodání výrobku zákazníkovi. Podpora procesního řízení v SAP je řešena SAP Solution Managerem, náš lokální SAP na Solution Manager není napojen, takže této platformy nemůžu využít.

6.3.1 Moduly používané v lokálním SAP

- FI: Finanční účetnictví
- CO: Controlling - vnitropodnikové nákladové účetnictví)
- AM: Investiční Majetek - Správa a řízení HIM a NIM, investiční controlling
- MM: Materiálové Hospodářství - Nákup, skladové hospodářství, oceňování, kmenová
- HR: Personalistika - Řízení lidských zdrojů

Moduly používané jen z části:

- SD: Odbyt a Prodej - Prodej, distribuce, expedice, fakturace, cenotvorba
- PP: Plánování a Řízení Výroby - optimalizace kapacit, kusovníky, disponibilita
- QM: Řízení a Kontrola Jakosti

Pro výrobu a měření ve výrobě, používá EPCOS interní systém TDN.

Jeden obchodní příklad - od vzniku zakázky až po dodání výrobku zákazníkovi, probíhá takto:

Centrální systém MOVE:

- SD - Založení zakázky pracovníkem oddělení prodeje
- MM/PP - Pracovníci logistiky zkontrolují dispozice výroby, doplní k zakázce termín
- EDI - Takto založená zakázka se přenesou prostřednictvím EDI komunikace do lokálního systému ES2
- Po vyrobení v systému ES2, systém MOVE dostane potvrzení o vyrobení a fakturu
- Dochází k expedici zákazníkovi

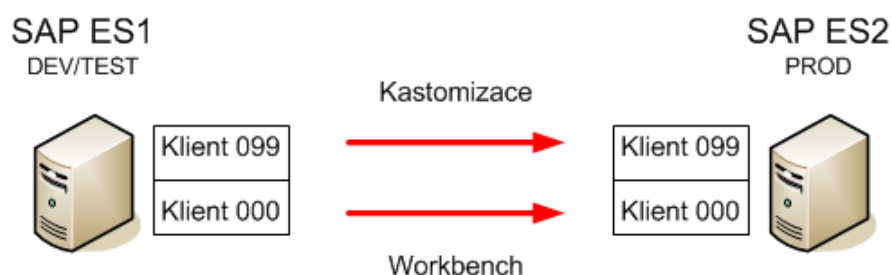
Lokální systém ES2:

- SD - Automatické založení zakázky v lokálním systému
- MM - Kontrola dispozice materiálu, objednání chybějících vstupů, případně přetermínování zakázky
- PP - Založení výrobní zakázky a její přenesení do výrobního systému
- SD - Po vyrobení výrobku v systému TDN dochází k odeslání informace o vyřízení zakázky společně s fakturou do systému MOVE

Systém MOVE tedy vystupuje jako zákazník lokálního systému, v tomto systému jsou z pohledu výroby jen nezbytná kmenová data potřebná pro výrobu.

6.3.2 Architektura systému

Lokální SAP je tvořen dvěma systémy, testovacím /vývojovým ES1 a systémem produktivním ES2.

Obrázek 17: Architektura lokálního SAP

Oba systémy jsou tvořeny dvěma klienty - klientem 000 a klientem 099. Klient 000 obsahuje klientově nezávislé části SAP, jako jsou programy, formuláře atd. Uživatelé do tohoto klienta nemají zřízen přístup. Klient 099 je klientem produktivním, veškerá kmenová data a činnost firmy se odehrává zde. Cílem této práce je optimalizovat oprávnění v produktivním klientu, klientem 000 se v této práci nebudu zabývat.

7 FÁZE DEFINICE: VYMEZENÍ PROBLÉMU, CÍLE A RÁMCE PROJEKTU

Vzhledem k závažnosti problému, bude projekt řešen metodikou Six Sigma, cyklem DMAIC. V této první části D = „definuj“, je třeba definovat měřitelnou veličinu, cíle, členy týmu, předběžný harmonogram. Všechny tyto základní informace se zapisují do tzv. charty projektu. Charta projektu je dokument, který formálně uznává existenci projektu a poskytuje informaci o cílech způsobu jeho vedení. Projektová charta projektu „Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk“, je přiložena jako příloha č. P 1 této práce.

7.1 Identifikace problému

Z posledního interního auditu, který proběhl v předminulém roce, vyplynulo, že je třeba omezit oprávnění uživatelů. Aktuálně je oprávnění řešeno formou profilů a neřídí se doporučením SAP, používat „pozitivní uživatelský koncept“. Byly zjištěny případy úniku dat vlivem benevolentního nastavení oprávnění v IS SAP. Z personálního modulu došlo k úniku dat o mzdách vrcholového managementu firmy.

100% uživatelů má vyšší oprávnění, než potřebuje, uživatelé využijí maximálně 1% současně přidělených transakcí. 100% uživatelských požadavků na oprávnění za poslední rok, bylo realizováno tak, že uživatel dostal přiřazeno i oprávnění, které nepožadoval.

Vedení podniku, proto zadalo oddělení „Organizace a informatika“ (dále OIT) do strategických cílů optimalizaci uživatelských oprávnění uživatelů v lokálním podnikovém informačním systému SAP tak, aby byly v souladu s bezpečnostní politikou EPCOS, která říká, že uživatel musí mít k dispozici jen oprávnění k transakcím, které potřebuje k vlastní práci. Součástí projektu je i zavedení dokumentace oprávnění pro účely auditu oprávnění.

7.2 Stanovení cíle

7.2.1 Omezit uživatelská oprávnění, dokumentace

Cílem je, do konce obchodního roku 2012, tj. do 31. 3. 2012, omezit uživatelská oprávnění v lokálním produktivním systému ES2, produktivním klientu 099 tak, aby uživatelé měli k dispozici jen takové transakce, které potřebují. Zavést dokumentaci a kontrolu oprávnění tak, aby bylo vyhoveno požadavku auditu, alespoň jednou ročně zkontrolovat uživatelská

oprávnění, provést inventuru oprávnění. Měřitelnou veličinou je počet přidělených transakcí ve vztahu k potřebným transakcím.

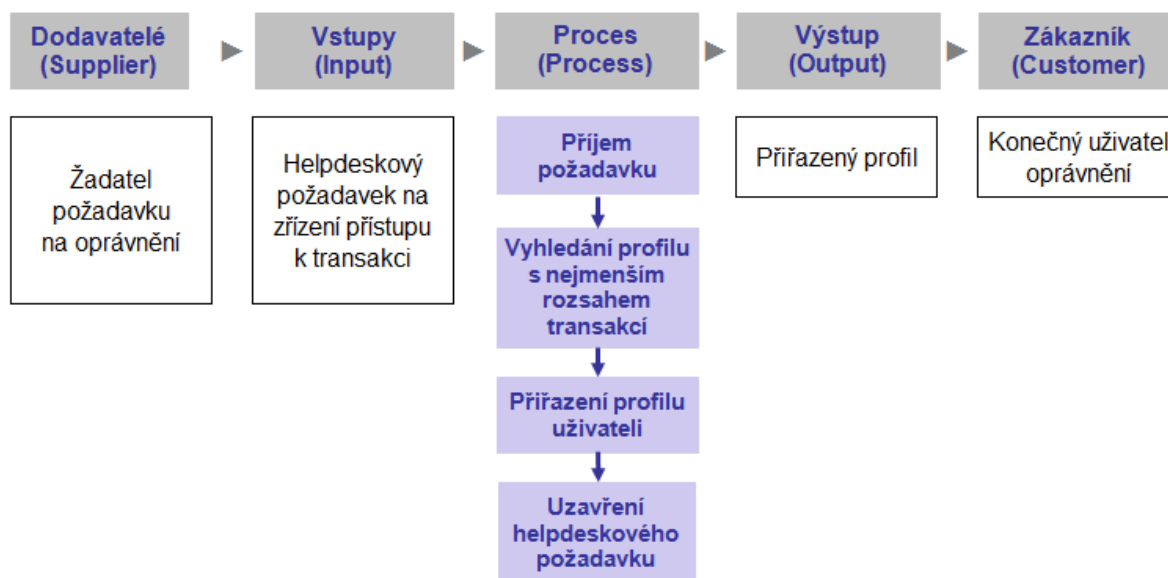
7.2.2 Prověřit proces přidělování oprávnění

K tomu, aby řešení bylo trvalé a nebylo třeba oprávnění za nějaký čas předělávat kompletně znovu, je třeba prověřit a případně optimalizovat proces přidělování oprávnění. Optimalizace procesu je zde chápána v adresnosti přidělování oprávnění. Když uživatel požaduje zřídit přístup k jedné transakci, cílem je zřídit přístup pouze k jedné transakci a ne k balíku transakcí jak je tomu nyní. Proces přidělování oprávnění vypadá tak, jak je popsáno na obrázku č. 18.

Tabulka 1: Přidělené a použité transakce

Oddělení	Přiděleno	Použito za 4Q 2010
Controlling	28486	150
Kvalita	27594	6
Logistika	76889	73
Nákup	27631	46
Oddělení IT	105508	14
Personální	76082	80
Průmyslové inženýrství	27934	44
Účtárna	77987	184
Vedení	77286	38
Průměr za všechna oddělení	58377	81

Pro přiblížení cílové hodnoty, jsem z každého oddělení vybral hlavní pracovní pozice a spočítal průměr přidělených transakcí a průměr transakcí spuštěných za poslední kalendářní čtvrtletí roku 2010. Kalendářní období zmiňuji úmyslně, EPCOS má totiž fiskální období posunuto o tři čtvrtletí dopředu, fiskální rok 2011 tedy končí 31. 3. 2011.

Obrázek 18: SIPOC diagram - proces přidělení transakce

Cílem projektu, je tedy omezit počet transakcí tak, abychom se přiblížili hodnotám v tabulce 1. Provéřit, případně optimalizovat proces přidělování přístupu k transakcím a zavést dokumentaci oprávnění pro každoroční tzv. inventuru uživatelských oprávnění.

7.3 Projektová omezení a předpoklady

Členové týmu typu „klíčoví uživatelé“, mohou vzhledem k svému pracovnímu vytížení, věnovat projektu jen omezené množství času tj. maximálně 1 den měsíčně. Projektový manažer se bude projektu věnovat na 100%, champion pomáhá manažerovi se směřováním projektu, časové nároky pro člena týmu typu champion, lze odhadovat na max. 15%. Finální rozhodnutí v projektu, smí provést projekt manažer ve spolupráci se championem po konzultaci s ostatními členy týmu. Členové týmu se budou scházet pravidelně vždy na konci jednotlivé fáze. Bude-li třeba něco prodiskutovat, je projektový manažer oprávněn svolat i mimořádnou schůzku s kýmkoli z projektového týmu.

Vedoucí projektu a champion se budou setkávat každý týden v pondělí od 9:00 do 9:30.

7.4 Předběžný projektový plán

Nejkritičtější bodem je nyní „Optimalizace oprávnění“, uživatelská oprávnění je třeba dát do pořádku nejlépe ihned. Konečný termín pro všechny 3 body byl stanoven na konec obchodního roku 2012, tj. 31. 3. 2012.

Termíny dokončení fází procesu DMAIC jsou:

Definice: 31. 1. 2011

Měření: 30. 4. 2011

Analýza: 31. 8. 2011

Zlepšení: 31. 1. 2012

Řízení: 31. 3. 2012

7.5 Projektový tým

Správa informačního systému je procesem oddělení Organizace a Informační technologie (dále jen OIT), ale k návrhu nového oprávnění je třeba součinnosti všech oddělení. Optimalizace bude řešena vlastními silami, tzn. interními pracovníky EPCOS, takže není potřeba dalších finančních zdrojů. Konzultace se SAP konzultantem a auditorem jsou součástí paušálu, který firma již externím dodavatelům platí, takže ani konzultace s externími pracovníky nebudou mít vliv na náklady projektu.

Projektový tým je složen z následujících pracovníků:

- Aleš K., vedoucí oddělení OIT - Champion
- Lukáš Nyklíček, OIT, specialista aplikace - vedoucí týmu
- Petr M. – vedoucí oddělení výrobní technologie – Six Sigma Black Belt
- Jaroslav K., vedoucí oddělení logistiky – klíčový uživatel SD, PP
- Martin K., vedoucí finanční účtárny – klíčový uživatel FI
- Elton M., vedoucí oddělení controlling – klíčový uživatel CO
- Jan M., vedoucí oddělení nákupu – klíčový uživatel MM
- Jiří P., vedoucí personálního oddělení – klíčový uživatel HR
- Jaroslav V., vedoucí řízení jakosti – klíčový uživatel QM

Další důležité osoby:

- Jiří L., konzultantská společnost SAP - konzultace báze SAP
- Lukáš C., auditorská společnost – konzultace bezpečnost

7.5.1 Role a zodpovědnosti v projektu

7.5.1.1 Vedoucí OIT, champion

- Konzultace zadání s vedením (SPONZOR)
- Definice požadavků k projektu optimalizace oprávnění
- Akceptuje jednotlivé části projektu společně s Black Belt, Sponzorem a vedoucím týmu.
- Ovlivňuje změnu procesu přidělování oprávnění

7.5.1.2 IT specialista – vedoucí týmu

- Řídí celý projekt, klíčové otázky řešení konzultuje se svým vedoucím (Champion)
- Je zodpovědný za analýzu, návrh a implementaci nového oprávnění
- Analýza, návrh a implementace procesu přidělování oprávnění
- Dokumentace oprávnění
- Akceptuje jednotlivé fáze společně se Sponzorem, Black Beltem a Championem.

7.5.1.3 Six Sigma Black Belt

- Dohlíží na vedení projektu, aby bylo metodicky vedeno metodikami Six Sigma.
- Je vyškolen pro vedení projektů Six Sigma, certifikát Six Sigma je přiložen jako příloha P 10 této práce.

7.5.1.4 Klíčový uživatel

- Konzultační činnost k danému modulu SAP
- Akceptace definovaného návrhu oprávnění pro jeho podřízené
- Koordinace testování podřízených

7.5.1.5 Konzultant SAP

- Konzultační činnost – nástroje SAP

7.5.1.6 Auditorská společnost

- Konzultační činnost – kritické kombinace oprávnění

7.6 Závěr fáze definuj

Projektový tým zasedal dne 1. 2. 2011 a odsouhlasil pro další fázi „měření“ cíle – sběr a kontrola naměřených dat. Fáze definice byla dokončena v termínu tj. do 31.1.2011, na zasedání projektového týmu vznikl dokument „Complete projekt controlling“, který byl podepsán sponzorem, vedoucím projektu, championem a metodikem Six Sigma Black Belt. Dokument je přiložen jako příloha P 2.

8 FÁZE MĚŘENÍ: VYMEZENÍ A TŘÍBENÍ PROJEKTU

Měření je klíčová přechodná fáze, která slouží k potvrzení a vytřibení problému. V této fázi se začínají hledat skutečné příčiny problému. Cílem této fáze je sběr dat pro následující fázi „analýza“. Fáze měření byla dle předběžného plánu naplánována na období od 1. 1. 2011 do 30. 4. 2011. Na úvod fáze měření jsem kontaktoval SAP konzultanta, který je specialistou na systémovou bázi, aby mi poradil, na co se mám zaměřit při sledování uživatelských oprávnění. Stejně tak jsem s auditorem ze společnosti, která u nás provádí finanční audit, konzultoval problematické oblasti z pohledu auditora.

8.1 Měření použitých transakcí

Nejprve bylo třeba zjistit, jak je na tom celá firma s používáním transakcí. Měření použitých transakcí jsem prováděl pro celou firmu, tj. pro všechny uživatele včetně uživatelů systémových. Veličina, kterou chceme měřit je jasná, je třeba změřit počet použitých transakcí za období 1. 1. – 30. 4. 2011. Rozhodl jsem se, že za každý měsíc provedu jedno měření, dohromady jsem měl pro každého uživatele k dispozici celkem 4 měření.

K měření transakcí jsem použil standardních nástrojů SAP, které mi poskytnou požadovaná data téměř na jedno kliknutí.

8.1.1 Monitoring zatížení

Prvním nástrojem, který jsem použil je transakce **ST03N – Monitoring zatížení**. SAP má standardně zapnuto několik logovacích procesů, jedním z nich je SAPOSCOL, který sbírá také data o použitých transakcích.

Postup získání dat pro jednoho uživatele za jedno období:

1. Nejprve jsem vybral období
2. V sekci „View analýzy“ jsem v podsekci „Statistika uživatelů a zúčtování“ zvolil volbu „Profil uživatele“. Zobrazil se mi seznam uživatelů, kteří ve zvoleném období v systému pracovali.
3. V pravé části obrazovky se dvojklikem na uživatele dostanu k seznamu transakcí, které uživatel použil.
4. Tento seznam transakcí jsem vyexportoval do Excelu. (obrázek č. 20)

Celý postup pro uživatele EA4786 za období 03/2011 i s vyznačenými kroky je znázorněn na obrázku č. 19.

Zatížení v systému ES2

Instance: TOTAL První záznam: 01.03.2011 00:00:00
 Období: 03/2011 Poslední záznam: 31.03.2011 23:59:59
 Typ úlohy: Vše Období: 31 Den(y): 00:00:00

Uživatel: Časy; S celk.čas (s) Ř čas/krok (ms)

Uživatel	# kroků	Celk.doba odezvy	Ř doba	S CPU~	Ř CPU~	S DB čas	Ř čas DB
EC3900	20.685	46.409	2.243,6	40.528	1.959,3	5.740	277,5
EC3720	13.866	31.275	2.255,5	14.037	1.012,4	18.992	1.369,7
EC3721	4.568	12.554	2.748,3	1.377	301,5	10.604	2.321,3
EC4075	15.628	11.974	766,2	1.327	84,9	2.805	179,5
EC2668	14.692	11.842	806,0	2.484	169,0	6.639	451,9
EA4713	16.722	9.896	591,8	2.777	166,1	7.265	434,5
EC4971	18.710	9.027	482,4	1.403	75,0	2.359	126,1
EA4687	23.534	6.815	289,6	3.349	142,3	2.200	93,5
EA4702	13.053	6.255	479,2	1.463	112,1	4.500	344,7
EA4786	14.473	5.554	383,8	1.664	115,0	3.473	240,0
EB1540	10.397	5.066	487,3	692	66,5	3.919	376,9
EC4546	7.997	4.584	573,3	353	44,1	731	91,4
EC4193	13.614	4.172	306,5	1.050	77,1	2.504	183,9
EB7706	11.984	3.585	299,2	1.665	139,0	1.461	121,9
EC1534	15.231	3.531	231,8	1.546	101,5	1.629	107,0
EA4825	1.525	3.336	2.187,8	1.278	838,2	2.137	1.401,6
EA4815	8.404	3.248	386,5	528	62,8	1.133	134,8
EC3128	17.163	2.563	149,3	775	45,2	1.449	84,5
EB3192	23.716	2.422	102,1	710	29,9	908	38,3

Obrázek 19: Monitoring zatížení - postup

Použité instance uživatele EA4786

Náz.instance ABAP	# kroků	Celk.doba ode...	Ř doba	S CPU~	Ř CP...	S DB čas	Ř čas ...	Celk.doba	Ř doba	Ř ček.doba	# trips	Ř doba
ABAON	21	3	149,2	0	17,9	2	77,9	0,0	0,0	0,0	40	15,5
ABAVN	56	5	93,5	1	20,9	2	42,3	0,0	0,0	0,0	96	12,8
ABGL	11	2	150,7	0	15,6	1	84,7	0,0	0,0	0,0	23	11,3
ABUMN	31	3	93,6	1	42,8	1	33,5	0,0	0,0	0,0	47	17,2
AIAB	116	8	69,0	3	26,8	3	23,0	0,0	0,0	0,3	231	17,9
AIBU	77	13	163,7	5	62,9	5	64,4	0,0	0,0	0,6	135	15,6
AS01	99	2	19,5	1	8,2	1	10,8	0,0	0,0	0,0	105	10,1
AS02	48	3	59,5	1	13,4	2	35,3	0,0	0,0	1,3	62	10,7
AS03	220	11	48,8	3	14,6	7	30,8	0,0	0,0	0,2	292	17,6
ASKB	30	3	100,7	1	19,8	2	70,6	0,0	0,0	0,0	34	9,4
AW01N	295	41	138,0	14	46,5	10	33,1	0,0	0,0	0,2	563	19,2

Obrázek 20: Monitoring zatížení – použité transakce

8.1.2 Sledování systému

Pomocí transakce ST03N získáme informace o tom, kdo jaké transakce používá, ale nezjistíme pomocí ní, jaké oprávnění uživatele bylo kontrolováno před spuštěním transakce.

Při spuštění transakce probíhají následující kontroly:

1. Je kód transakce platný? (kontrola tabulky TSTC)
2. Je transakce zablokována správcem systému? (kontrola tabulky TSTC)
3. Je uživatel oprávněn spustit transakci?

Uživatelův profil musí v objektu oprávnění S_TCODE (Kontrola kódu transakce při spuštění transakce) v poli TCD obsahovat kód transakce, kterou spouští.

Pokud se jedna z výše uvedených kontrol nezdaří, transakce se vůbec nespustí. Když uživatel oprávnění k transakci má, zavolá se odpovídající ABAP program, který provádí kontrolu k objektům oprávnění, zaznamenaných v sekci programu nazývané AUTHORITY-CHECK. Programátor v této sekci definoval objekty oprávnění a hodnoty, které uživatel potřebuje ke spuštění programu. Proces AUTHORITY-CHECK zkontroluje v kmenových datech uživatele profil a když v něm nalezne odpovídající objekty oprávnění, kontrola je úspěšná – program se podle hodnot oprávnění provede.

Z toho tedy vyplývá, že úspěšný proces nastavení oprávnění nekončí přiřazením transakce do role/profilu, ale je potřeba podle transakce doplnit i objekty oprávnění, které transakce ke spuštění vyžaduje.

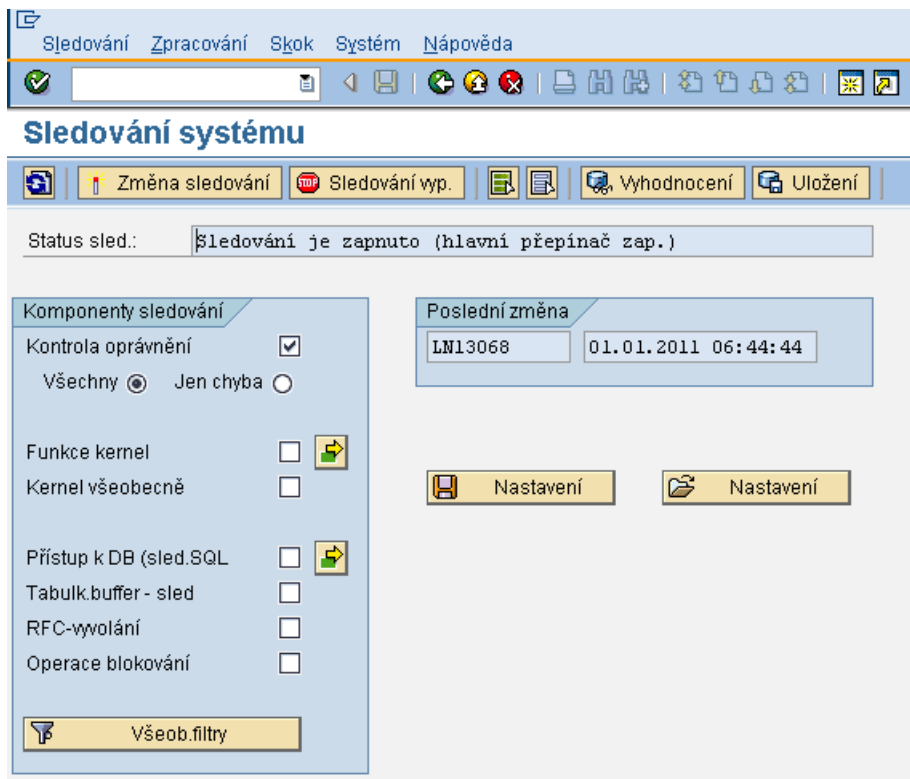
Pro sledování kontroly oprávnění je vhodné použít transakci **ST01 – Sledování systému**. Z důvodů uvedených výše, jsem v produktivním systému ES2 spustil sledování systému.

Postup pro zapnutí sledování systému je následující:

1. Zaškrtneme komponenty, které chceme v systému sledovat
2. Chceme-li sledování omezit filtrem na transakci/uživatele atd., tak otevřeme volbu „Všeob.filtř“ a vyplníme filtr.
3. Sledování spustíme stiskem tlačítka „Změna sledování“

Sledování systému se všemi vybranými komponenty může neblaze ovlivnit výkon systému. Z toho důvodu jsem spustil sledování systému pouze s volbami „Kontrola oprávnění = „X“ a Všechny = „X“ viz obrázek 21. Všechny jsem zvolil proto, že potřebuji

zjistit, jaké objekty oprávnění budu přiřazovat, při volbě „Jen chyba“ se zaznamenávají jen neúspěšné kontroly oprávnění.

Obrázek 21: Sledování systému

Vyhodnocení dat z transakce sledování systému se provádí tak, že otevřeme transakci ST01 a zvolíme tlačítko „Vyhodnocení“. Otevře se nám nová nabídka, ve které zvolíme uživatele nebo transakci, která nás zajímá, výběr spustíme klávesou F8.

Například: Při spuštění transakce ME23N – zobrazení objednávky, systém kontroluje tyto objekty a hodnoty oprávnění:

Zobrazení sledov.

hh:mm:ss:ms	Typ	Doba(us)	Objekt	Text
17:42:31:846	POTV	- - -	S_TCODE RC=0	TCD=ME23N;
17:42:31:846	POTV	- - -	M_BEST_EKO RC=0	ACTVT=03;EKORG= ;
17:42:31:850	POTV	- - -	M_BEST_EKO RC=0	ACTVT=03;EKORG=N030;
17:42:31:850	POTV	- - -	M_BEST_EKO RC=0	ACTVT=09;EKORG=N030;
17:42:31:850	POTV	- - -	M_BEST_EKO RC=0	ACTVT=08;EKORG=N030;
17:42:31:865	POTV	- - -	M_BEST_EKG RC=0	ACTVT=03;EKGRP=SML;
17:42:31:865	POTV	- - -	M_BEST_EKG RC=0	ACTVT=09;EKGRP=SML;
17:42:31:865	POTV	- - -	M_BEST_EKG RC=0	ACTVT=08;EKGRP=SML;
17:42:31:873	POTV	- - -	M_BEST_BSA RC=0	ACTVT=03;BSART=NB;
17:42:31:873	POTV	- - -	M_BEST_BSA RC=0	ACTVT=09;BSART=NB;
17:42:31:873	POTV	- - -	M_BEST_BSA RC=0	ACTVT=08;BSART=NB;
17:42:31:886	POTV	- - -	M_BEST_WRK RC=0	ACTVT=03;WERKS=SIMA;
17:42:31:975	POTV	- - -	M_EINK_FRG RC=0	FRGGR=01;FRGCO=01;
17:42:31:975	POTV	- - -	M_EINK_FRG RC=0	FRGGR=01;FRGCO=02;

Obrázek 22: Vyhodnocení sledování pro transakci ME23N

Abych předešel možnému přetečení log souboru a tím i ke ztrátě dat, rozhodl jsem se log soubor (sledování pravidelně), tj. každé pondělí ráno před schůzkou s vedoucím, ukládat. Data uložím tak, že opět otevřu transakci ST01 a zvolím volbu „Uložení“, otevře se nová obrazovka, ve které můžu výběrovými parametry, jako jsou datum, čas, uživatel atd. omezit množství ukládaných záznamů. Pro lepší identifikaci jsem vyplňoval poznámku ke sledování.

Omezení při ukládání záznamů sledování

Pozn.ke sledování	
Data od 1.4.2012 do 28.4.2012	
Název nového souboru	
☒ Automaticky ☐ Manuální zadání	
Všeobecné omezení	
Uživatel:	
Klient:	099
Prac.proces:	
Transakce:	
Trvání (>us):	
Max.zobraz.zázn.:	1.000.000
Od:	01.04.2012 / 00:00:00
do:	28.04.2012 / 11:31:33
Zázn.sledování	
☒ Kontrola oprávnění ☒ Vše ☐ Jen chyba ☐ Funkce kernel ☐ Kernel všeobecně ☐ Přístup k DB (sled.SQL) ☐ Sled.bufferu tabulek ☐ RFC-vyvolání ☐ Operace blokování	

Obrázek 23: Uložení log souboru sledování

Spuštění operace uložení se provede stisknutím klávesy F8, systém vygeneruje na souborovém systému serveru soubor, který jsem schopen kdykoli v budoucnosti prohledávat. V tomto případě systém vrátil hlášku „1.067.314 záznamů sledování bylo uloženo do souboru E:\usr\sap\ES2\DVEBMGS00\log\TRCSAVE0“. K datům z textového souboru se dostanu tak, že zvolím volbu „Vyhodnocení“ a ve spodní části výběrové obrazovky v sekci „Výběr souboru“ zvolím a vyberu volbu „jiný soubor“ a vylistuji log soubor, který mě zajímá.

Přiložit obsah logu do diplomové práce není kvůli počtu záznamů možné, jen za měsíc 04/2012 log soubor obsahuje 1 067 314 záznamů. Navíc pro popis stavu oprávnění před optimalizací, není tento log soubor důležitý, tento soubor dat může posloužit jako pomůcka pro fázi Analýza nebo Implementace.

8.1.3 Výsledky měření použitých transakcí

Měření dat probíhalo pomocí standardních transakcí ST03N a ST01 v termínech:

Období: Datum měření:

Leden 2011 31.1.2011

Únor 2011 28.2.2011

Březen 2011 31.3.2011

Duben 2011 29.4.2011

K měření je nutné říci to, že bylo možné změřit jen aktivní uživatele. Za aktivní uživatele jsem považoval všechny uživatele, včetně systémových, kteří byli ve sledovaném období aktivní a dále uživatele kteří splňují následující kritéria:

- Nejsou blokováni
- Hodnota pole „číslo zúčtování“ = <> DELETED
- Hodnota pole „nákladové středisko“ <> DELETED

Tabulka měření (tabulka č. 5) obsahuje hodnoty:

- UID - uživatelské jméno
- Pracovní pozice
- Typ uživatele - S=System; D=Dialog; K=Komunikace;
- Licence

- Oddělení
- Přiřazeno - počet transakcí, které může uživatel spustit
- Měření – výsledky měření, počet použitých transakcí v období

EPCOS používá několik typů licencí. Cena licence pro EPCOS je interní informací, proto ceny uvedené v tabulce č. 2 jen orientační a jsou zde uvedeny pouze pro výpočet úspory v dalších fázích projektu.

Tabulka 2: Typy licencí a ceny

Zkratka	Typ licence:	Cena licence:	Procenta
D	SAP Application Developer	100000 Kč	200%
P	SAP Application Professional	50000 Kč	100%
L	SAP Application Limited Pro	20500 Kč	41%
M	Multiklient/-systém	0 Kč	0%
T	Test	9500 Kč	19%

Tabulka 3: Uživatelé v produktivním systému ES2

						Měření			
UID	Pracovní pozice	Typ	Lic.	Oddělení	Přiřazeno	01	02	03	04
ACMS_CPI C	ACMS propojení ALE	S	P	OIT	105508	0	0	0	0
AK12687	Vedoucí IT	D	M	OIT	105508	3	12	5	3
AN12762	Účetní - všeobecná	D	P	Účtárna	77351	46	45	52	47
BK04341	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77329	29	25	25	28
C4U	Konzultant SAP	D	D	OIT	105508	36	24	58	12
CP13096	Technik jakosti	D	M	Kvalita	28876	4	6	4	6
DB11941	Skladník	D	P	Logistika	27799	28	25	24	29
DDIC	Systém user	D	P	OIT	105508	0	0	0	0
DG12204	Vedoucí materiálového hospodářství	D	M	Logistika	77332	87	79	76	89
DH12684	HR specialista	D	P	Personální	77284	52	54	66	63
DS12298	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77332	29	36	25	29
EDICPIC	EDI komunikační účet	K	P	OIT	105508	2	2	2	2
EM12015	Vedoucí controllingu	D	M	Controlling	28876	77	74	106	89
HF13942	Zástupce vedoucího účtárny	D	M	Účtárna	78197	154	147	142	168
HS12025	HR specialista	D	P	Personální	77284	57	74	69	76
HS13991	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77332	26	29	34	28
IM05996	Technik průmyslového inženýrství	D	P	Prům.inženýrství	27934	38	39	38	37
IM11953	HR specialista	D	P	Personální	77284	78	62	80	79
IV01260	Controller - investice	D	P	Controlling	28843	198	137	302	275
JB10539	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27631	104	103	89	108

JB11532	Výrobní technik - lisovací nástroje	D	P	Výr. technologie	27089	4	5	7	11
JC14038	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	76005	28	25	29	29
JF11519	Finanční ředitel	D	M	Vedení	77286	29	35	35	32
JH11157	Účetní - pokladna	D	P	Účtárna	78201	130	127	129	131
JK11120	Vedoucí logistiky	D	M	Logistika	77329	103	169	181	142
JK13862	Kalkulace a plánování nákladů.	D	M	Controlling	28839	129	116	121	157
JK13939	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77329	29	26	28	28
JM11311	Vedoucí nákupu	D	M	Nákup	27630	56	52	55	55
JM12202	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	3	5	6	5
JP12031	Vedoucí personálního oddělení	D	P	Personální	72764	12	12	8	11
JS13537	Disponent logistiky	D	M	Logistika	75424	70	64	68	69
JS13879	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27637	98	93	95	105
JV11132	Vedoucí řízení jakosti	D	M	Kvalita	27453	3	1	5	3
JW11235	Technik průmyslového inženýrství	D	P	Prům.inženýrství	76094	41	43	38	39
JZ14055	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77332	27	29	29	29
KH13058	Kalkulace a plánování nákladů.	D	M	Controlling	27790	125	113	132	143
KP13668	Disponent logistiky	D	M	Logistika	77329	64	65	69	72
LE11262	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76187	67	63	64	69
LL13720	Mzdová účetní	D	P	Personální	78198	107	103	119	120
LM70006	Pracovník helpdesku	D	P	OIT	105508	7	7	7	7
LN13068	IT specialista – aplikace	D	M	OIT	105508	34	41	28	49
LP11226	Účetní - investiční majetek	D	P	Účtárna	78198	107	121	153	162
LS13907	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27637	117	102	87	113
LZ11279	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	76005	25	34	27	28
MB02205	Výrobní technik - zlepšování lisů	D	P	Výr. technologie	27089	7	4	13	4
MH11543	Celní deklarant	D	M	Logistika	75424	34	31	38	43
MK13928	Vedoucí finanční účetny	D	M	Účtárna	78198	303	218	297	349
MP13148	HR specialista	D	P	Personální	77284	63	65	56	72
MP14028	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76494	69	73	65	64
MS12194	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	76005	28	28	25	29
MS13708	Disponent logistiky	D	M	Logistika	27735	75	64	71	73
PE11463	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77329	29	29	34	28
PK13747	Mzdová účetní	D	P	Personální	78198	112	98	114	106
PS12288	Vedoucí průmyslového inženýrství	D	P	Prům.inženýrství	27943	37	39	43	39
RFC_POBJ	Systém POBJ	K	P	OIT	105508	0	0	0	0
RV13926	Disponent logistiky	D	M	Logistika	28786	63	64	59	63
SAPADM	EDI Orders	S	P	OIT	105508	2	2	2	2

SAPCPIC	Sapcpic	K	P	OIT	21624	0	0	0	0
SC12021	HR specialista	D	P	Personální	77284	52	57	70	68
TDN_RFC	tdn rfc	K	P	OIT	105508	0	0	0	0
VB11578	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	6	4	6	6
VB12018	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	6	3	3	3
VF11644	Referent výrobní logistiky	D	P	Logistika	77329	32	28	29	25
VK13938	Účetní - všeobecná	D	P	Účtárna	77351	68	53	78	72
VL12864	Skladník	D	P	Logistika	76005	29	33	19	22
WF_BATCH	wf batch	S	P	OIT	105508	1	1	1	1
ZP11292	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76005	40	40	48	43

Pro bližší zkoumání, jsem vybral 5 uživatelů, každého z jiného střediska. Už ve fázi „definice“ bylo zřejmé, že nejrozsáhlejší oprávnění mají uživatelé ze středisek OIT, účtárna, logistika, personální a vedení. Vybral jsem z těchto středisek vždy jednoho zástupce, kterým se budu detailněji zabývat také v dalších fázích optimalizace oprávnění.

8.1.4 Použité transakce pro uživatele AN12762

Z účtárny jsem vybral uživatele AN12762. Důvod, proč jsem vybral zrovna tohoto uživatele, je ten, že na účtárně jsou dva uživatelé (AN12762 a VK13938) na stejné pracovní pozici „Účetní - všeobecná“. Sledováním uživatele AN12762 na pozici „Účetní - všeobecná“ postihnu hned dva uživatele současně. Detailní seznam použitých transakcí pro uživatele AN12762 za jednotlivá období si můžete prohlédnout níže.

Tabulka 4: Použité transakce pro uživatele AN12762

Leden 2011	Únor 2011	Březen 2011	Duben 2011
F-02	F-02	F.51	F.51
F-03	F-03	F-02	F-02
F-41	F-41	F-03	F-03
F-43	F-43	F110	F110
F-44	F-44	F13E	F-43
F-47	F-47	F-41	F-47
FB01	F-48	F-43	FB01
FB03	FB00	F-44	FB03
FB08	FB01	F-47	FB1S
FB1K	FB02	FB00	FB50
FB1S	FB03	FB01	FBA6
FB50	FB08	FB03	FBL1N
FB70	FB1K	FB08	FBL3N
FBA6	FB1S	FB09	FK03
FBL1N	FB70	FB60	FS10N

FBL3N	FBA6	FB65	ME22N
FBV0	FBL1N	FB70	ME23N
FBVB	FBL3N	FBL1N	ME24
FK02	FBL5N	FBL3N	ME2B
FK03	FBRA	FBV2	ME2L
FK10N	FBV2	FBV3	ME2N
FS10N	FBV3	FBVB	ME32L
FV60	FK02	FF_5	ME33L
ME23N	FK03	FK02	ME3L
ME2B	FK10N	FK03	ME53N
ME2L	FS10N	ME23N	ME9F
ME2N	ME23N	ME2L	MIGO
ME33L	ME2B	ME32L	MIR4
ME3L	ME2L	ME33L	MK03
ME53N	ME33L	ME3B	OB08
MIR4	ME3L	ME3L	PA20
MR8M	ME3N	ME3M	S_AHR_61016354
OB08	ME53N	ME53N	S_ALR_87012077
PA20	MIR4	MIR4	S_ALR_87012079
S_AHR_61016354	MR8M	OB08	S_ALR_87012080
S_ALR_87011964	PA20	PA20	S_ALR_87012081
S_ALR_87012170	S_AHR_61016354	S_AHR_61016354	S_ALR_87012082
S_ALR_87012171	S_ALR_87011964	S_ALR_87012077	S_ALR_87012093
SA38	S_ALR_87012080	S_ALR_87012079	S_ALR_87012167
SBWP	S_ALR_87012081	S_ALR_87012080	SBWP
SE38	SBWP	S_ALR_87012169	SHD0
SO01	SO01	S_ALR_87012172	SM35P
SO02	SO02	S_ALR_87012186	SO01
SP02	ZMIRO_DM	S_ALR_87012341	SO02
ZMIRO_DM	ZMIRO_DS	SA38	SP02
ZMIRO_DS		SBWP	ZMIRO_DM
		SO01	ZMIRO_DS
		SO02	
		Y_ES1_44000002	
		YF02	
		ZMIRO_DM	
		ZMIRO_DS	

8.1.5 Použité transakce pro uživatele DH12684

Na personálním oddělení jsem pro detailní sledování vybral uživatele DH12684, důvod proč jsem zvolil tohoto uživatele, je stejný jako v případě účtárny. Na personálním

oddělení pracuje hned 5 uživatelů na stejné pracovní pozici „HR specialista“, jsou to uživatelé HS12025, MP13148, IM11953, DH12684 a SC12021.

Tabulka 5: Použité transakce pro uživatele DH12684

Leden 2011	Únor 2011	Březen 2011	Duben 2011
ME21N	ME21N	ME21N	ME21N
ME23N	ME22N	ME23N	ME22N
ME2K	ME23N	ME2K	ME23N
ME2L	ME32L	ME2L	ME2K
ME32L	OOQA	ME32L	ME2L
ME9F	PA20	ME9F	MIR4
MIR4	PA30	MIR4	OOQA
OOQA	PA40	OOQA	PA20
PA20	PA41	PA20	PA30
PA30	PA61	PA30	PA40
PA40	PB10	PA40	PA41
PA41	PB20	PA41	PA61
PA61	PB30	PB30	PBAW
PB10	PB40	PB40	PC00_M18_CALC_SIM U
PB30	PB60	PB60	PC00_M18_CEDT
PB40	PBAW	PBAW	PC00_M18_NAPPPU
PBAW	PC00_M18_CEDT	PC00_M18_CALC_SIM U	PC00_M18_TREXIM
PC00_M18_CALC_SIM U	PO03	PC00_M18_CEDT	PO03
PC00_M18_CEDT	PPOM_OLD	PC00_M18_NAPPPU	PP01
PPOM_OLD	PPPM	PC00_M18_TREXIM	PPOM_OLD
PPPM	PU00	PO03	PPPM
PU00	S_AHR_61015491	PP01	S_AHR_61015486
S_AHR_61015486	S_AHR_61015493	PPOM_OLD	S_AHR_61015487
S_AHR_61015487	S_AHR_61015497	PPPM	S_AHR_61015491
S_AHR_61015491	S_AHR_61015509	PU00	S_AHR_61015492
S_AHR_61016354	S_AHR_61015510	S_AHR_61015486	S_AHR_61015493
SBWP	S_AHR_61015512	S_AHR_61015491	S_AHR_61015497
SE43N	S_AHR_61015516	S_AHR_61015492	S_AHR_61015509
SO01	S_AHR_61016354	S_AHR_61015493	S_AHR_61015510
SO02	SBWP	S_AHR_61015497	S_AHR_61015512
SP02	SE43N	S_AHR_61015509	S_AHR_61015516
SQ00	SO01	S_AHR_61015510	S_AHR_61016354
SQ01	SO02	S_AHR_61015512	SBWP
SQ03	SP02	S_AHR_61015516	SE43N
SU53	Y_ES1_44000066	S_AHR_61016354	SO01
Y_ES1_44000077	Y_ES1_44000067	SA38	SO02
Y_ES1_44000078	Y_ES1_44000074	SBWP	SP02

Y_ES1_44000080	Y_ES1_44000076	SE43N	Y_ES1_44000074
Y_ES1_44000081	Y_ES1_44000078	SO01	Y_ES1_44000077
Y_ES1_44000090	Y_ES1_44000080	SO02	Y_ES1_44000080
Y_ES1_44000091	Y_ES1_44000086	SP02	Y_ES1_44000081
Y_ES1_44000092	Y_ES1_44000087	Y_ES1_44000066	Y_ES1_44000086
Y_ES1_44000116	Y_ES1_44000088	Y_ES1_44000067	Y_ES1_44000087
Y_ES1_44000119	Y_ES1_44000092	Y_ES1_44000077	Y_ES1_44000088
Y_ES1_44000121	Y_ES1_44000116	Y_ES1_44000078	Y_ES1_44000089
Y_ES1_44000151	Y_ES1_44000134	Y_ES1_44000080	Y_ES1_44000090
Y_ES1_44000152	Y_ES1_44000135	Y_ES1_44000081	Y_ES1_44000091
Y_ES1_44000160	Y_ES1_44000151	Y_ES1_44000086	Y_ES1_44000092
ZH103	Y_ES1_44000161	Y_ES1_44000088	Y_ES1_44000116
ZH104	Y_ES1_61000001	Y_ES1_44000089	Y_ES1_44000119
ZH111	ZH111	Y_ES1_44000090	Y_ES1_44000121
ZHR_STAT_1	ZH121	Y_ES1_44000116	Y_ES1_44000123
	ZH59	Y_ES1_44000119	Y_ES1_44000134
	ZH90	Y_ES1_44000121	Y_ES1_44000135
		Y_ES1_44000123	Y_ES1_44000151
		Y_ES1_44000151	Y_ES1_44000152
		Y_ES1_44000152	Y_ES1_44000160
		Y_ES1_44000160	Y_ES1_44000161
		Y_ES1_44000161	Y_ES1_61000001
		Y_ES1_61000001	ZH121
		ZH103	ZH59
		ZH104	ZH73
		ZH113	ZH90
		ZH121	
		ZH59	
		ZH73	

8.1.6 Použité transakce pro uživatele JF11519

Na oddělení vedení má přístup do SAP pouze jeden uživatel JF11519.

Tabulka 6: Použité transakce pro uživatele JF11519

Leden 2011	Únor 2011	Březen 2011	Duben 2011
AW01N	AW01N	CKMPCD	F.01
F.01	F.01	CKUC	FB03
FB03	FB03	FB03	FBD3
FBD4	FBD3	FBD3	FBD4
FBL3N	FBD4	FBD4	FBL3N
FBM3	FBL3N	FBM4	FBM3
FBM4	FBM3	FBU3	FBM4

FBU3	FBM4	FBV3	FBU3
FBV3	FS10N	FBV5	FBV3
KSB5	KB13N	FS10N	KS01
MB51	KDH2	KB13N	KS02
MB5L	KKPCN	KDH2	KS03
ME23N	KO03	KOB1	KSB1
ME28	KSB1	KSB1	KSB5
ME53N	KSB5	KSB5	MB51
ME9F	MB51	MB51	ME23N
MIR4	MB59	ME23N	ME28
PA20	ME23N	ME28	ME29N
S_AHR_61016354	ME28	ME35L	ME2K
S_ALR_87013340	ME53N	ME53N	ME2L
S_P6B_12000011	ME9F	ME9F	ME2M
S_P6B_12000012	MIGO	MIR4	ME33L
S_P6B_12000013	MIR4	MSC3N	ME53N
SBWP	S_AHR_61016354	S_AHR_61016354	ME9F
SO01	S_ALR_87013340	S_ALR_87013340	MIR4
SO02	S_P6B_12000011	S_P6B_12000011	S_AHR_61016354
SP02	S_P6B_12000012	S_P6B_12000012	SBWP
VF03	S_P6B_12000013	S_P6B_12000013	SO01
Y_ES1_44000163	SA38	SBWP	SO02
	SBWP	SO01	SP02
	SO01	SO02	SU53
	SO02	SP02	VF03
	SP02	VF05	
	VF03	Y_ES1_44000163	
	Y_ES1_44000163	Z_C4U_CO_CAL01	

8.1.7 Použité transakce pro uživatele LM70006

Z oddělení OIT jsem vybral uživatele LM70006 – pracovník Helpdesku. Důvod, proč jsem vybral právě tohoto uživatele, je ten, že dialogoví uživatelé jsou na OIT jen 4. Jeden uživatel je vedoucí OIT, druhý jsem já LN13068, třetí je C4U a čtvrtý je Helpdesk pracovník. Uživatelé AK12687, LN13068 a C4U jsou nevhodnými zástupci pro analýzu. Uživatelé se používají hlavně pro řešení problémů a nastavování systému. Používají pokaždé jiné transakce podle modulu, ve kterém aktuálně řeší problém nebo nastavení.

Tabulka 7: Použité transakce pro uživatele LM70006

Leden 2011	Únor 2011	Březen 2011	Duben 2011
BD87	BD87	BD87	BD87
DB02	DB02	DB02	DB02
DB12	DB12	DB12	DB12
DB13	DB13	DB13	DB13
SCMA	SCMA	SCMA	SCMA
SU01	SU01	SU01	SU01
ZMON	ZMON	ZMON	ZMON

8.1.8 Použité transakce pro uživatele ZP11292

Na oddělení logistiky jsem zvolil uživatele ZP11292, důvod je opět stejný, jako v případě účtárny a personálního oddělení. Na logistice pracuje celkem 7 pracovníků na pozici „Disponent logistiky“, takže sledováním tohoto uživatele postihnou hned 7 uživatelů současně. Zvažoval jsem použít uživatele ze skupiny pracovníků „Referent výrobní logistiky“, ale uživatelé na výrobní logistice použili za 4 kvartál roku 2010 méně transakcí, proto jsem nakonec volil uživatele ZP11292.

Tabulka 8: Použité transakce pro uživatele ZP11292

Leden 2011	Únor 2011	Březen 2011	Duben 2011
CO01	CA03	CEWB	CO01
CO02	CO01	CKME	CO02
CO03	CO02	CKMPCD	CO03
CO41	CO03	CKMPRPN	COGI
CS03	FBL3N	CO01	COOIS
MB24	FD03	CO02	CS03
MB51	MB24	CO03	FD03
MB52	MB51	CO41	MB24
MC.9	MB52	MB31	MB51
MCBE	MC.9	MB51	MB52
MD03	MD03	MB59	MC.9
MD04	MD04	MD04	MCBE
MD12	ME12	MEIS	MD02
MD61	ME21N	MEPO	MD04
MD62	ME23N	MF50	MD06
ME01	ME2B	MIGO	MD13
ME21N	ME32L	MK01	ME21N
ME23N	ME38	MK12	ME22N
ME2B	ME51N	MM03	ME23N
ME32L	ME53N	MM04	ME2B

MEIS	MM01	MMBE	ME32L
MEPO	MM02	MMSC	MIGO
MM01	MM03	MR21	MM01
MM02	MM04	MSC3N	MM02
MM03	MM06	S_AHR_61016354	MM03
MM04	S_AHR_61016354	SA38	MM04
S_AHR_61016354	SA38	SBWP	S_AHR_61016354
SA38	SBWP	SO01	SA38
SBWP	SO01	SO02	SBWP
SO01	SO02	SP02	SO01
SO02	SP02	VA02	SO02
SP02	SU01D	VA03	SP02
SU01D	V-44	VA05	SU01D
VA01	VA02	VA15	VA02
VA02	VA03	VA22	VA03
VA03	VA05	VA35	VA05
VA05	VA25	VA45	VA15
VL01N	VL01N	VA55	VA22
ZOBJ	ZSD_DISPO	VC/2	VL01N
ZTERV	ZTERV	VK32	VL02N
		VL01N	ZSD_DISPO
		VL02N	ZTERV
		VL03N	ZVYR
		VL09	
		ZS23	
		ZSD_DISPO	
		ZTERV	
		ZVYR	

8.2 Kritické transakce

System SAP, stejně jako každý jiný ERP systém, obsahuje také funkčnosti a transakce, které by neměly být běžným uživatelům přiřazovány, protože je nelze dostatečně omezit. Jsou to transakce na prohlížení bazových tabulek, spouštění programů a dalších. Po konzultaci se SAP specialistou na bázi, jsem vydefinoval tento seznam transakcí, které lze řadit z pohledu bezpečnosti mezi kritické:

Tabulka 9: Kritické transakce

Kód transakce:	Název transakce:	Riziko:
MASS	Hromadná údržba	Jedním spuštěním lze změnit miliony záznamů
PA20	Zobrazení kmenových dat zaměstnanců	Zobrazení kmenových dat zaměstnanců
PA30	Údržba kmenových dat zaměstnanců	Údržba kmenových dat zaměstnanců
PFCG	Údržba rolí	Údržba uživatelských rolí
SA38	ABAP: Provedení programu	Nelze omezit na určité programy
SE01	Transport Organizer	Transportní systém SAP
SE11	Údržba ABAP Data Dictionary	Systémová stabilita & integrita v nebezpečí
SE13	Údržba technických tabulek	Systémová stabilita v nebezpečí
SE16	Data broker	Nelze omezit přístup na konkrétní tabulky
SE16N	Všeobecné zobrazení tabulek	Nelze omezit přístup na konkrétní tabulky
SE37	Function Builder	Údržba funkčních modulů
SE38	ABAP Editor	Nelze omezit na určité programy
SE80	Object navigátor	Vývojový nástroj programů v ABAP
SM30	Vyvolání view údržby tabulek	Nelze omezit údržba na konkrétní tabulky
SM31	Vyvolání údržby view analog SM30	Nelze omezit údržba na konkrétní tabulky
SM49	Provedení externích příkazů OS	Systémová stabilita v nebezpečí
SM50	Přehled pracovních procesů	Systémová stabilita v nebezpečí
SM59	Konfigurace RFC spojení	Systémová stabilita v nebezpečí
SP01	Výběr spoolových požadavků	Změna všech tiskových úloh
STMS	Transport Management System	Transportní systém SAP
SU01	Údržba uživatelů	Správa uživatelů - pouze správce uživatelů
SU02	Údržba uživatelských profilů	Správa oprávnění - pouze správce uživatelů
SU10	Hromadná údržba uživatelů	Správa uživatelů - pouze správce uživatelů
SQVI	Quick viewer	Nevhodný dotaz má vliv na výkon SAP

Po posledním incidentu jsem mezi kritické transakce zařadil i transakce pro přístup k personálním kmenovým datům. Obecně dle doporučení EPCOS centrály, transakce začínající na SE*, SM* a SU*, patří až na výjimky mezi transakce administrátorské, proto by měly být přiřazené pouze správci informačního systému.

8.3 Kritická oprávnění

Další oblastí, na kterou je z hlediska uživatelského oprávnění třeba dát pozor, jsou kritická oprávnění. SAP má ve standardu vydefinovaný report, který vypisuje z pohledu SAP kritická oprávnění (objekty oprávnění). Report se jmenuje RSUSR008_009_NEW, lze jej spustit pomocí transakce **S_BCE_68002111 – Seznam uživatelů s kritickými oprávnění**. Transakce je součástí balíku administrátorských transakcí „**SUIM – Uživatelský informační systém**“.

Výběrové parametry pro spuštění, jsou „Varianta pro kritická oprávnění“, uživatel, alias a další. Výběrovou obrazovku včetně vyplněných parametrů, tak jak jej dle konzultace spouštím já, můžete vidět na obrázku č. 24.

Obrázek 24: Výběrová obrazovka – seznam uživatelů s kritickými oprávněními

Varianta SAP_RSUSR009 se zaměřuje na tyto objekty oprávnění:

Tabulka 10: Kritické objekty oprávnění

ID oprávnění	Objekt	Název pole	Hodnota	Název
SAP_ABAA	S_BTCH_ADM	BTCADMIN	Y	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí
SAP_ABJA	S_BTCH_JOB	JOB ACTION	RELE, SHOW	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí
SAP_ABNA	S_BTCH_NAM	BTCUNAME	*	Administrace: Spuštění jobů na pozadí s každým uživatelem
SAP_ABNN	S_BTCH_NAM			Použití jobů na pozadí
SAP_ADMM	S_ADMI_FCD	S_ADMI_FCD	NADM, PADM, SP01, SP0R, SPAD	Administrace: Síť, procesy, správa aktualizace, atd.
SAP ALOG	S_LOG_COM			Provedení logických příkazů operačního systému
SAP_ARZM	S_RZL_ADM	ACTVT	01	Administrace: Údržba CCMS
SAP_ASPA	S_SPO_ACT	SPO ACTION	ATTR	Administrace: Operace v uložených tiskových požadavcích
SAP_ASPD	S_SPO_DEV	SPO DEVICE	*	Administrace: Tisk na všech tiskárnách
SAP_ASPT	S_TMS_ACT	STMSOWNER	GRP	Administrace: Operace v jiných objektech TemSe
SAP_AUAM	S_USER_AUT	ACTVT	01	Administrace: Údržba oprávnění
SAP_AUAS	S_USER_AUT	ACTVT	03	Revize: Zobrazení oprávnění

SAP_AUPM	S_USER_PRO	ACTVT	01	Administrace: Údržba profilu
SAP_AUPS	S_USER_PRO	ACTVT	03	Revize: Zobrazení profilů
SAP_AUUM	S_USER_GRP	ACTVT	01	Administrace: Údržba uživatel.
SAP_AUUS	S_USER_GRP	ACTVT	03	Revize: Zobrazení uživatel.
SAP_CTBA	S_TABU_DIS	ACTVT	02	Customizing: Údržba tabulek
SAP_CTBC	S_TABU_CLI	CLIIDMAINT	X	Customizing: Údržba tabulek nezávislá na klientu
SAP_CTBS	S_TABU_DIS	ACTVT	02	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek
SAP_DEVD	S_DEVELOP	ACTVT	01	Vývoj: Údržba programů a DDIC
SAP_DEVT	S_TRANSPRT	ACTVT	01, 02, 05, 06, 43, 51, 60, 61, 65, 70, 88, 90	Vývoj: Transport.systém

Kritická oprávnění jsem změnil reportem RSUSR008_009_NEW dne 29. 4. 2011, celý výstup reportu „Seznam kritických oprávnění“ jsem exportoval do Excelu, bohužel jej nebylo možné celý přiložit. Proto jsem přiložil obsah reportu jen pro 5 uživatelů, na které se detailně zaměřím i v dalších oblastech zlepšování (tabulka č. 11).

8.3.1 Výsledky měření kritických oprávnění

Tabulka 11: Výsledky měření kritických oprávnění

ID CA	Text kritického oprávnění (CA)	Uživatel
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	AN12762
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	AN12762
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	AN12762
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	AN12762
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	AN12762
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživatel.	AN12762
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	AN12762
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek	AN12762
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	DH12684
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	DH12684
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	DH12684
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	DH12684
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživatel.	DH12684
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	DH12684
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek	DH12684
SAP_DEVT	Vývoj: Transport.systém	DH12684
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	JF11519
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	JF11519
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	JF11519
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	JF11519
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	JF11519

SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživat.	JF11519
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	JF11519
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek	JF11519
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	LM70006
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	LM70006
SAP_ABNA	Administrace: Spuštění jobů na pozadí s každým už	LM70006
SAP_ABNN	Použití jobů na pozadí	LM70006
SAP_ABMM	Administrace: Síť, procesy, správa aktualizace, atd.	LM70006
SAP ALOG	Provedení logických příkazů operačního systému	LM70006
SAP_ARZM	Administrace: Údržba CCMS	LM70006
SAP_ASPA	Administrace: Operace v uložených tiskových požadavcích	LM70006
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	LM70006
SAP_ASPT	Administrace: Operace v jiných objektech TemSe	LM70006
SAP_AUAM	Administrace: Údržba oprávnění	LM70006
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	LM70006
SAP_AUPM	Administrace: Údržba profilu	LM70006
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	LM70006
SAP_AUUM	Administrace: Údržba uživat.	LM70006
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživat.	LM70006
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	LM70006
SAP_CTBC	Customizing: Údržba tabulek nezávislá na klientu	LM70006
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek	LM70006
SAP_DEVD	Vývoj: Údržba programů a DDIC	LM70006
SAP_DEVT	Vývoj: Transport.systém	LM70006
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	ZP11292
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	ZP11292
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	ZP11292
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	ZP11292
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	ZP11292
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživat.	ZP11292
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	ZP11292
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bázevých tabulek	ZP11292

- Řádky zvýrazněné červeně jsou definovány jako vysoce kritické

8.3.2 Oprávnění SAP_ALL

Za kritické oprávnění, je nutné považovat také přiřazení oprávnění ke všem transakcím, k tomu se používají profily SAP_ALL, SAP_NEW. V EPCOS je profil SAP_ALL nebo SAP_NEW přiřazen uživatelům viz níže. Hodnoty jsem zjišťoval opět pomocí transakce „SUIM – uživatelský informační systém“, tentokrát v nabídce „Uživatelé podle složitých výběrových kritérií“, podnabídce „Podle profilů“. Zadal jsem do výběrových

kriterií hodnoty SAP_ALL a SAP_NEW, uživatelé s kompletním oprávněním jsou změřeni v tabulce č. 12.

Tabulka 12: Uživatelé s kompletním oprávněním

Počet vybraných uživatelů: 11

Klient:
 System: ES2 099 Zkontroloval: LN13068 29.4.2011 10:55:48

Kritéria výběru :
 Profil EQ SAP_ALL SAP_NEW

Uživatel	ČísloZúčt.	Blokov.	Platí od	Platí do	Typ
ACMS_CPIC	SM01		5.12.2005	31.12.9999	B Systém
AK12687	SM01		16.10.2006	31.12.9999	A Dialog
C4U	SM01		16.10.2009	31.12.9999	A Dialog
DDIC	SM01		10.10.2000	31.12.9999	A Dialog
EDICPIC	SM01		19.6.1992	31.12.9999	C Komunikace
LM70006	SM01		23.6.2010	31.12.9999	A Dialog
LN13068	SM01		6.4.2007	31.12.9999	A Dialog
RFC_POBJ	SM01		10.5.2007	31.12.9999	C Komunikace
SAPADM	SM01		29.6.2006	31.12.9999	B Systém
TDN_RFC	SM01		22.3.2005	31.12.9999	C Komunikace
WF_BATCH	SM01		13.11.1998	31.12.9999	B Systém

8.4 Kritické kombinace transakcí

Požádal jsem konzultanta z konzultantské firmy o rady, týkající se kritických kombinací transakcí. Z pohledu auditora je nutné některé funkce pracovníků oddělit tak, aby nedošlo k tomu, že jeden pracovník je schopen zakládat, ovládat a potvrzovat svou práci. Tato oblast je individuální, firma od firmy, SAP nemá definovány standardní kombinace. Vždy záleží na tom, jak je společnost velká a jestli je vůbec možné procesy vzhledem k počtu pracovníků oddělit. Konzultant mi doporučil, zaměřit se konkrétně na tři moduly a to finanční účetnictví, nákup a prodej. Epcos má prodej v centrálním systému MOVE, takže nás budou zajímat pouze oblasti finanční účetnictví a prodej.

8.4.1 Modul FI

Je potřeba oddělit funkce pracovníků tak, aby nemohli současně provádět činnosti:

8.4.1.1 Dodavatelé

- Dodavatelé - zakládat a měnit kmenová data
- Dodavatelé - přijímat faktury / účtovat
- Dodavatelé - zpracovávat platby

Tabulka 13: Kritické kombinace FI - dodavatelé

Dodavatelé	Zakládat a měnit kmenová data	Přijímat faktury / účtovat	Zpracovávat platby
Zakládat a měnit kmenová data			
Přijímat faktury / účtovat			
Zpracovávat platby			

- červené kombinace činností je třeba oddělit
- zelené kombinace činností jsou v pořádku

8.4.1.2 Odběratelé

- Odběratelé - zakládat a měnit kmenová data
- Odběratelé - kreditní položky / účtování

Tabulka 14: Kritické kombinace FI - odběratelé

Odběratelé	Zakládat a měnit kmenová data	Kreditní položky / účtování
Zakládat a měnit kmenová data		
Kreditní položky / účtování		

8.4.1.3 Hlavní kniha

- Hlavní kniha - zakládat a měnit kmenová data HK
- Hlavní kniha - Účtování na účty HK

Tabulka 15: Kritické kombinace FI - hlavní kniha

Hlavní kniha	Zakládat a měnit kmenová data	Účtování na účty HK
Zakládat a měnit kmenová data		
Účtování na účty HK		

8.4.2 Modul MM

V oblasti MM – nákupu je potřeba oddělit následující činnosti:

- Vystavení, změna objednávky
- Schválení objednávky
- Příjem zboží

Tabulka 16: Kritické kombinace nákup - objednávky

Nákup - objednávky	Vystavení, změna objednávky	Schválení objednávky	Příjem zboží
Vystavení, změna objednávky			
Schválení objednávky			
Příjem zboží			

8.5 Závěr měření

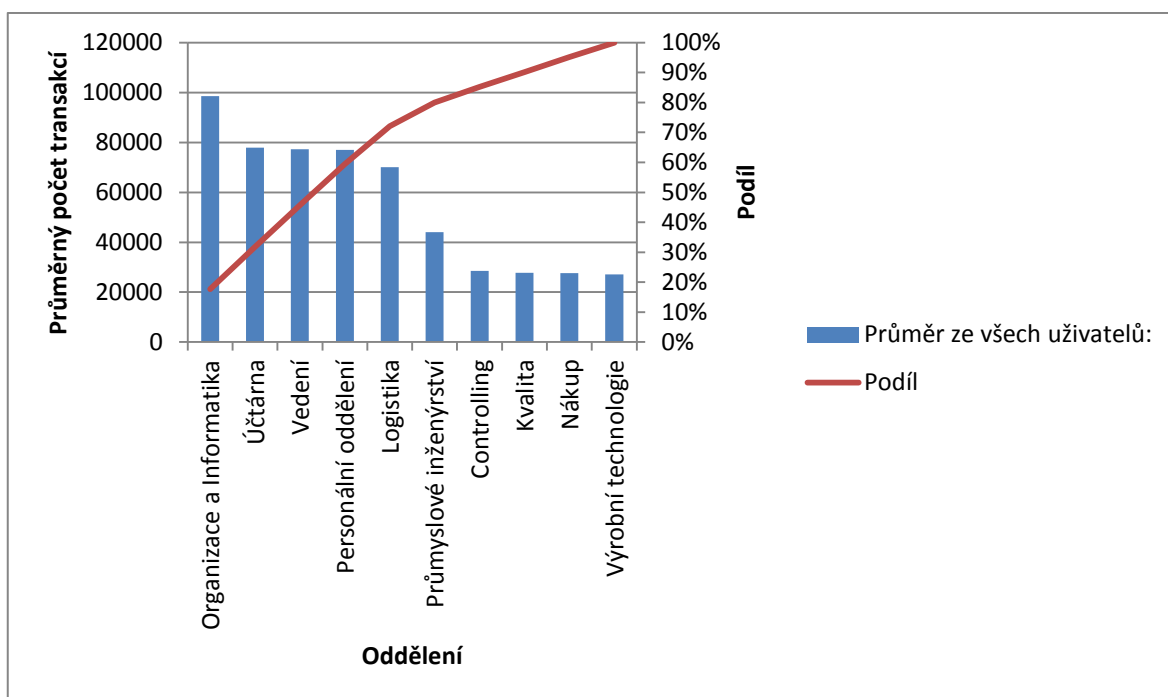
Projektový tým zasedal 2. 5. 2011 a odsouhlasil pro další fázi „analýza“ cíle - analýza naměřených dat, analýza procesu přidělování transakcí. Projektový tým se shodl, že naměřená data jsou relevantní, protože k měření dat byly použity standardní transakce a reporty SAP. Fáze měření byla dokončena v termínu, dokument „Complete projekt controlling“ byl na konci této fáze doplněn a podepsán sponzorem, vedoucím projektu, zástupcem vedoucího a metodikem Six Sigma Black Belt. Dokument je přiložen jako příloha P3.

9 FÁZE ANALÝZA: STAŇTE SE PROCESNÍM DETEKTIVEM

Náplní fáze analýza, je identifikace potenciální příčiny problému, vyhodnotit podstatné vlivy a vyslovit závěry analýz.

9.1 Analýza použitých transakcí

Z výsledků měření vyplývá, že uživatelé používají skutečně jen zlomek oprávnění. Pro analýzu jsem použil pareto graf. Pareto diagram používám k tomu, abych zjistil, na kterém oddělení je nejvíce přiřazených transakcí a kterými odděleními je třeba se primárně zabývat.

Obrázek 25: Pareto analýza - průměrný počet přiřazených transakcí

Z Pareto analýzy vychází, že 80% všech problémů, je identifikováno na odděleních Organizace a Informační technologie, Účtárna, Vedení, Personální oddělení a Logistika. Vzhledem k cílům projektu, je nutné se zabývat oprávněním všech uživatelů, ale díky výsledkům z pareto analýzy vím, kterými odděleními začít.

9.1.1 Analýza transakcí pro uživatele AN12762

Uživatel AN12762, který pracuje na pozici „účetní - všeobecná“, pracuje převážně v modulu FI. Jeho nadřízeným je zároveň klíčový uživatel pro modul FI.

Data získaná ve fázi měření jsem použil k tomu, abych získal celkové sjednocení použitých transakcí za všechna měření. Sjednocení jsem získal pomocí funkce Excel 2007 „Odebrat stejné“, uživatel AN12762 použil za období 01-04/2011 transakce viz tabulka č. 17.

Tabulka 17: Seznam použitých transakcí uživatele AN12762 – souhrn

Kód transakce	Název transakce	Modul
F-02	Zadávání účtování na úč.HK	FI
F-03	Vyrovnání účtu HK	FI
F-41	Zadání dobropisu od dodavatele	FI
F-43	Zadání faktury od dodavatele	FI
F-44	Vyrovnání: Dodavatel	FI
F-47	Požadavek na zálohu	FI
F-48	Zaúčtování zálohy dodavateli	FI
F.51	Hl.kniha: Otevřené položky	FI
F110	Parametry pro automatickou platbu	FI
F13E	Automat.vyrovnání se zadáním měny	FI
FB00	Možnosti zpracování účetnictví	FI
FB01	Účtování dokladu	FI
FB02	Změna dokladu	FI
FB03	Zobrazení dokladu	FI
FB08	Stornování dokladu	FI
FB09	Změna položek dokladu	FI
FB1K	Vyrovnání: Dodavatel	FI
FB1S	Vyrovnání účtu HK	FI
FB50	Účt.na úč.HK: Jednoobr.transakce	FI
FB60	Požizování přijatých faktur	FI
FB65	Požizování přijatých dobropisů	FI
FB70	Požizování odesílaných faktur	FI
FBA6	Požad.na zálohu od dodavatele	FI
FBL1N	Jednotl.položky dodavatelů	FI
FBL3N	Jednotl.položky: Účty hlavní knihy	FI
FBL5N	Jednotl.pol.: Odběratelé	FI
FBRA	Zrušení vyrovnání	FI
FBV0	Zaúčt.předb.poř.dokladu	FI
FBV2	Změna předb.pořiz.dokladu	FI
FBV3	Zobraz.předb.poř.dokladu	FI
FBVB	Zaúčt.předb.zadan.dokladu	FI
FF_5	Načtení elektronického výpisu z účtu	FI
FK02	Změna dodavatele (účetnictví)	FI
FK03	Zobraz.dodavatele (účetnictví)	FI
FK10N	Zobrazení zůstatku: Dodavatelé	FI
FS10N	Zobrazení zůstatků	FI
FV60	Předb.pořízení došlých faktur	FI

ME22N	Změna objednávky	MM
ME23N	Zobrazení objednávky	MM
ME24	Údržba dodatku k objednávce	MM
ME2B	Objednávky k číslu potřeby	MM
ME2L	Objednávky k dodavateli	MM
ME2N	Objednávky k číslu objednávky	MM
ME32L	Změna plánu dod.	MM
ME33L	Zobrazení plánu dod.	MM
ME3B	Rámcové smlouvy k číslu potřeby	MM
ME3L	Rámcové smlouvy k dodavateli	MM
ME3M	Rámcové smlouvy k materiálu	MM
ME3N	Rámcové smlouvy k číslu smlouvy	MM
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku	MM
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky	MM
MIGO	Pohyb materiálu	MM
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu	FI
MK03	Zobrazení dodavatele (nákup)	MM
MR8M	Storno fakturačního dokladu	FI
OB08	C FI Údržba tabulky TCURR	FI
PA20	Zobrazení personál.kmen.dat	HR - kritické
SA38	Reporting ABAP/4	BC - kritické
SBWP	SAP Business Workplace	nezávislé
SE38	Editor ABAP	BC - kritické
SHD0	Varianty obrazovky a transakce	FI
SM35P	Batch input: Monitorování protokolu	FI
SO01	SAPoffice: Došlá p.	nezávislé
SO02	SAPoffice: Odesl.p.	nezávislé
SP02	Zobrazení spoolových požadavků	nezávislé
S_AHR_61016354	Telefonní seznam	nezávislé
S_ALR_87011964	Stav invest.majetku	FI
S_ALR_87012077	Informační systém dodavatelů	MM
S_ALR_87012079	Obraty na účtu - stav na účtu	FI
S_ALR_87012080	Obraty na účtu - zvláštní obraty	FI
S_ALR_87012081	Obraty na účtu - obraty	FI
S_ALR_87012082	Zůstatky dodavatelů ve fir.měně	FI
S_ALR_87012093	Obraty dodavatelů	FI
S_ALR_87012167	Informační systém odběratelů	SD
S_ALR_87012169	Obraty na účtu - stav na účtu	FI
S_ALR_87012170	Obraty na účtu - zvláštní obraty	FI
S_ALR_87012171	Obraty na účtu - obraty	FI
S_ALR_87012172	Zůstatky odběratelů ve fir.měně	FI
S_ALR_87012186	Obraty odběratelů	FI
S_ALR_87012341	Dvakrát přiřazená čísla faktur	FI
YF02	Kurzový lístek HVB Bank	FI

Y_ES1_44000002	Jednotlivé položky účtu HK (s textem	FI
ZMIRO_DM	Pořízení došlé faktury	FI
ZMIRO_DS	Pořízení došlé faktury	FI

Kritické transakce jsem definoval ve fázi měření, příslušnost ostatních transakcí hledám v menu SAP. SAP má definované uživatelské menu, které je tvořeno souborem transakcí. Menu je logicky členěno podle modulů, k vyhledání příslušnosti transakce k modulu používám transakci „search_sap_menu“, která prohledá menu a vypíše, v jaké sekci je transakce umístěna.

Uživatel použil za období 01-04/2011 celkem 84 transakcí a to z modulů FI, MM, SD, HR, 3 transakce z oblasti kritických transakcí a 5 transakcí, které jsou modulově nezávislé. Transakce „modulově nezávislé“, jsou v podstatě transakce bázové, které je vhodné uživatelům nechat přístupné. Rozhodl jsem se tyto nekritické bázové transakce nazývat transakcemi „modulově nezávislými“. Z toho důvodu se na jejich zpřístupnění také dotazuji vedoucí OIT.

Pro definici nové role či nového profilu uživatele AN12762, kterou se budu zabývat v další fázi „zlepšování“, je třeba zajistit souhlas klíčových uživatelů pro moduly FI, MM, SD, HR se zřízením přístupu k jejich datům (transakcím).

9.1.1.1 Přístup k FI transakcím

Nadřízený uživatel AN12762 FI přístupy **bez výhrad schválil**. Schvalování probíhalo písemně emailem, všechny emaily s autorizací ukládám do adresáře projektu na síťový disk.

9.1.1.2 Přístup k MM transakcím

Ohledně zřízení přístupu k MM transakcím, jsem se dotazoval klíčového uživatele MM, **klíčový uživatel neschválil** přístup k transakcím „ME22N – Změna objednávky“, „ME24 - Údržba dodatku k objednávce“ a „MIGO - Pohyb materiálu“. **Ostatní přístup byl schválen.**

9.1.1.3 Přístup k SD transakcím

Klíčový SD uživatel přístup k transakci S_ALR_87012167 - Informační systém odběratelů **bez výhrad schválil**, jedná se pouze o čtení dat.

9.1.1.4 Přístup k HR transakcím

Vedoucí personálního oddělení **přístup** k transakci „PA20 – zobrazení personálních kmenových dat“ **neschválil**. Účtárna přesto potřebuje přístup do HR na adresu zaměstnanců, kvůli zjištění osobního čísla zaměstnance. Adresu potřebují tehdy, když zaměstnanci vypisují šek na zálohu pro služební cestu, nebo tehdy, pokud zaměstnanec odchází. Při odchodu potřebují zkontrolovat vazbu zaměstnanec vs. majetek, který je zaměstnanci přiřazen, u majetku je uvedeno osobní číslo.

9.1.1.5 Přístup k ostatním transakcím

Dotazoval jsem se vedoucího OIT ohledně schválení přístupu na transakce kritické (SA38, SE38) a modulově nezávislé. Přístup k transakcím **kritickým byl zamítnut**, přístup k **ostatním** transakcím byl **schválen**.

9.1.2 Analýza transakcí pro uživatele DH12684

Uživatel DH12684 pracuje na personálním oddělení jako „HR specialista“, pohybuje se tedy primárně v modulu HR. Sjednocením naměřených dat z období 01-04/2011 jsem získal seznam transakcí, které uživatel za období použil. (tabulka č. 18)

Tabulka 18: Seznam použitých transakcí uživatele DH12684 - souhrn

Kód transakce	Název transakce	Modul
ME21N	Založení objednávky	MM
ME22N	Změna objednávky	MM
ME23N	Zobrazení objednávky	MM
ME2K	Objednávky k přiřazení účtu	MM
ME2L	Objednávky k dodavateli	MM
ME32L	Změna plánu dod.	MM
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky	MM
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu	FI
OOQA	Změna katalogu kvalifikací	HR
PA20	Zobrazení personál.kmen.dat	HR
PA30	Údržba personál.kmen.dat	HR
PA40	Personální opatření	HR
PA41	Změna data nástupu/odchodu	HR
PA61	Údržba časových dat	HR
PB10	První vlož. km. dat uchazeče	HR
PB20	Zobrazení kmenových dat uchazeče	HR
PB30	Údržba kmenových dat uchazečů	HR

PB40	Opatření k uchazeči	HR
PB60	Údržba operací k uchazeči	HR
PBAW	Vyvol.údržby T750B	HR
PC00_M18_CALC_SIMU	Simulace zúčtování - Česko	HR
PC00_M18_CEDT	Zúčtování dokladu o odměně-Česko	HR
PC00_M18_NAPPPU	Přehled nápočtů pro PPU	HR
PC00_M18_TREXIM	Médium pro ISCP Trexima	HR
PO03	Údržba profesí	HR
PP01	Údržba plán.dat (veden.pom.menu)	HR
PPOM_OLD	Údržba organizač.struktury	HR
PPPM	Změna profilu	HR
PU00	Výmaz personálních dat	HR
S_AHR_61015486	Seznam pracovníků	HR
S_AHR_61015487	Mateřství-přehled	HR
S_AHR_61015491	Doba tarifní příslušnosti	HR
S_AHR_61015492	Návrhy změn tarifní třídy	HR
S_AHR_61015493	Referenční osobní čísla	HR
S_AHR_61015497	Vývoj stavu zaměstnanců	HR
S_AHR_61015509	Uchazeči podle jmen	HR
S_AHR_61015510	Uchazeči podle opatření	HR
S_AHR_61015512	Žádosti o místo	HR
S_AHR_61015516	Neobsazená místa	HR
S_AHR_61016354	Telefonní seznam	nezávislé
SA38	Reporting ABAP/4	BC -kritické
SBWP	SAP Business Workplace	nezávislé
SE43N	Údržba menu oblastí	HR
SO01	SAPoffice: Došlá p.	nezávislé
SO02	SAPoffice: Odesl.p.	nezávislé
SP02	Zobrazení spoolových požadavků	nezávislé
SQ00	SAP Query: Spuštění queries	BC
SQ01	SAP Query: Údržba queries	BC
SQ03	SAP Query: Údržba skupiny uživatelů	BC
SU53	Vyhodnocení kontroly oprávnění	nezávislé
Y_ES1_44000066	Personální struktura - ukazatelé per	HR
Y_ES1_44000067	Doba určitá-omezení prac.poměru do .	HR
Y_ES1_44000074	Přehled pracovníku - profese,KZAM,JK	HR
Y_ES1_44000076	Seznam pracovníků - vynětí z evid.st	HR
Y_ES1_44000077	Podklad pro povinný podíl občanů ze	HR
Y_ES1_44000078	List s kmen.údaji PR	HR
Y_ES1_44000080	Personální opatření	HR
Y_ES1_44000081	Pracovní jubilea podle nástupu v Pra	HR
Y_ES1_44000086	Pracovníci s důchodem/postižením	HR
Y_ES1_44000087	Flexibilní data pracovníků	HR
Y_ES1_44000088	Historie pracovního zařazení	HR

Y_ES1_44000089	Profese a základní mzdy	HR
Y_ES1_44000090	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,	HR
Y_ES1_44000091	Sledování nemocnosti k časovému fond	HR
Y_ES1_44000092	Rozhraní SAP -> ASEP	HR
Y_ES1_44000116	Rekapitulace mzdových druhů	HR
Y_ES1_44000119	Rekapitulace mzdových druhů	HR
Y_ES1_44000121	Rekapitulace mzdových druhů + nadpis	HR
Y_ES1_44000123	Rekapitulace mzdových druhů + účty H	HR
Y_ES1_44000134	Rozbor pracovních neschopností	HR
Y_ES1_44000135	Rekapitulace časového fondu	HR
Y_ES1_44000151	Sestava ML	HR
Y_ES1_44000152	Evidenční stavy pracovníků	HR
Y_ES1_44000160	Sestava ML - podle abecedy	HR
Y_ES1_44000161	Typ smlouvy - inf. 16	HR
Y_ES1_61000001	Rekapitulace časového fondu EPCOS	HR
ZH103	Personální struktura - ukazatelé per	HR
ZH104	Doba určitá-omezení prac.poměru do .	HR
ZH111	List s kmen.údaji PR	HR
ZH113	Personální opatření	HR
ZH121	Flexibilní data pracovníků	HR
ZH59	Rekapitulace časového fondu	HR
ZH73	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,	HR
ZH90	Evidenční stavy pracovníků	HR
ZHR_STAT_1	HR statistika	HR

Uživatel použil transakce spadající do modulů HR, MM, FI, BC (báze). Dále použil 5 transakcí, které patří mezi transakce modulově nezávislé.

9.1.2.1 Přístup k transakcím HR

Nadřazený uživatel je zároveň také klíčovým uživatelem pro oblast HR, nadřazený uživatel **schválil** všechny přístupy na HR transakce **bez výhrad**.

9.1.2.2 Přístup k transakcím MM

Uživatel použil z oblasti MM transakce pro zakládání, údržbu, zobrazení objednávek, dále pak reporty pro hledání objednávek podle účtu, dodavatele atd. Klíčový uživatel všechny **přístupy** k MM transakcím **schválil** a to i přes to, že pracovník HR může zakládat a měnit objednávky. Po diskuzi s klíčovým uživatelem MM je to v pořádku, pracovníci HR zakládají objednávky na školení a lékařské prohlídky. Objednávky zakládají pouze

pod skupinou nákupu SM6, která je vyhrazena pouze pro personální oddělení. Oprávnění pro skupinu nákupu v objednávce se nastavuje pomocí objektu oprávnění M_BEST_EKG.

9.1.2.3 Přístup k transakcím FI

Vedoucí oddělení Účtárna přístup k FI transakci „MIR4 – zobrazení fakturačního dokladu schválil“.

9.1.2.4 Přístup k transakcím BC

Za systémovou bázi je zodpovědné oddělení OIT, dotazoval jsem se na schválení svého vedoucího s tím, že nedoporučuji zřídit přístup na transakce SA38 a SQ03. Vedoucí oddělení OIT **neschválil přístup** na BC transakce „SA38 - Reporting ABAP/4“ a „SQ03 - SAP Query: Údržba skupiny uživatelů“, přístup na **ostatní transakce** byl **schválen bez výhrad**.

9.1.3 Analýza transakcí pro uživatele JF11519

Uživatel JF11519 během období 01-04/2011 použil tyto transakce (tabulka č. 19).

Tabulka 19: Seznam použitých transakcí uživatele JF11519 - souhrn

Kód transakce	Název transakce	Modul
AW01N	Asset Explorer	FI
CKMPCD	Zobrazení dokladu o změně ceny	MM
CKUC	Vicestupňová jednicová kalkulace	CO
F.01	ABAP/4 Report: Rozvaha	FI
FB03	Zobrazení dokladu	FI
FBD3	Zobraz.trval.účtování	FI
FBD4	Zobr.změny dokl.trval.účtování	FI
FBL3N	Jednotl.položky: Účty hlavní knihy	FI
FBM3	Zobraz.vzor.dokladu	FI
FBM4	Zobraz.změn vzorového dokladu	FI
FBU3	Zobraz.dokl.nad rámec úč.okruhu	FI
FBV3	Zobraz.předb.poř.dokladu	FI
FBV5	Změny předběžně vytvořených dokladů	FI
FS10N	Zobrazení zůstatků	FI
KB13N	Zobrazení manuál.přeúčtování nákladů	CO
KDH2	Změna: Účtová skupina	CO
KKPCN	Zobraz.kalk.bez struktury množství	CO
KO03	Zobraz.vnitropod.zak.	CO
KOB1	Zakázky: Skutečné jednotlivé položky	CO
KS01	Založení nákladového střediska	CO
KS02	Změna nákladového střediska	CO

KS03	Zobraz.nákl.střediska	CO
KSB1	Nákl.střediska: Skut.jedn.položky	CO
KSB5	Doklady nákl.účetnictví, skut.	CO
MB51	Seznam materiálových dokladů	MM
MB59	Seznam materiálových dokladů	MM
MB5L	Seznam hodnot zásob: Zobraz.zůstatků	MM
ME23N	Zobrazení objednávky	MM
ME28	Uvolnění objednávky	MM
ME29N	Uvolnění objednávky	MM
ME2K	Objednávky k přiřazení účtu	MM
ME2L	Objednávky k dodavateli	MM
ME2M	Objednávky k materiálu	MM
ME33L	Zobrazení plánu dod.	MM
ME35L	Uvolnění plánu dodávek	MM
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku	MM
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky	MM
MIGO	Pohyb materiálu	MM
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu	FI
MSC3N	Zobrazení šarže	MM
PA20	Zobrazení personál.kmen.dat	HR
S_AHR_61016354	Telefonní seznam	nezávislé
S_ALR_87013340	Skupina PrCtr Srovnání plán/skut	CO
S_P6B_12000011	Rozvaha (aktiva)	FI
S_P6B_12000012	Rozvaha (pasiva)	FI
S_P6B_12000013	Výsledovka	FI
SA38	Reporting ABAP/4	BC - kritické
SBWP	SAP Business Workplace	nezávislé
SO01	SAPoffice: Došlá p.	nezávislé
SO02	SAPoffice: Odesl.p.	nezávislé
SP02	Zobrazení spoolových požadavků	nezávislé
SU53	Vyhodnocení kontroly oprávnění	nezávislé
VF03	Zobrazení faktury	FI
VF05	Seznam faktur	FI
Y_ES1_44000163	Kostenstelleblatt 01-12 neu	CO
Z_C4U_CO_CAL01	Rozpad kalkulací	CO

Uživatel použil transakce patřící do modulů FI, CO, MM, HR, BC. Dále použil 1 transakci patřící mezi kritické a 5 transakcí patřících mezi modulově nezávislé.

9.1.3.1 Přístup k transakcím FI

Dotazoval jsem se na schválení přístupu k datům modulu FI, vedoucí účtárny všechny přístupy na FI transakce výše **bez výhrad schválil**. Jedná se pouze o čtení dat.

9.1.3.2 Přístup k transakcím CO

Za modul CO je zodpovědný vedoucí controllingu, informoval jsem se, jestli pro uživatele JF11519 schvaluje zřízení přístupu na CO transakce v tabulce č. 19. Vedoucí controllingu přístup k transakcím **bez výhrad schválil**.

9.1.3.3 Přístup k transakcím MM

Vedoucí oddělení „Nákup“ se zřízením přístupu na MM transakce v tabulce 19, také **souhlasil bez výhrad**.

9.1.3.4 Přístup k transakcím HR

Vedoucí personálního oddělení přístup k transakci PA20 – zobrazení personálních kmenových dat, **schválil také bez výhrad**.

9.1.3.5 Přístup k transakcím BC

Vedoucí oddělení OIT **neschválil** zřízení přístupu k transakci „SA38 - Reporting ABAP/4“. Generální ředitel používá transakci SA38 ke spouštění programu Z_MM_POBJ_STAT. K programu existuje transakce Z_POBJ_STAT, místo transakce SA38 bude přiřazena transakce Z_POBJ_STAT. Dotazoval jsem vedoucího nákupu na odsouhlasení přístupu k transakci **Z_POBJ_STAT**, přístup **byl schválen**.

9.1.4 Analýza transakcí pro uživatele LM70006

Uživatel LM70006 pracuje na oddělení OIT jako Helpdesk pracovník, jeho náplní je každý den zkontrolovat EDI komunikaci, zálohování. Dále je oprávněn odemykat uživatelům účty a resetovat heslo. Sjednocením změřených dat je seznam transakcí viz níže.

Tabulka 20: Seznam použitých transakcí uživatele LM70006 - souhrn

Kód transakce	Název transakce	Modul
BD87	Monitor statusu pro zprávy ALE	BC
DB02	Tables and Indexes Monitor	BC
DB12	Protokoly zálohování DBA	BC
DB13	Plánovací kalendář DBA	BC
SCMA	Schedule Manager: Scheduler	BC
SU01	Údržba uživatele	BC - kritické
ZMON	Monitor EDI rozhraní	BC

Uživatel LM70006 má přiřazen profil SAP_ALL, díky kterému má k dispozici kompletní oprávnění, tj. přístup na 105508 transakcí. Z toho používá jen 7 transakcí.

Ptal jsem se vedoucího OIT na schválení přístupu na BC transakce obsažené v tabulce č. 19. Vedoucí OIT zřízení přístupu **schválil s jednou výhradou** – omezit oprávnění na transakci SU01 tak, aby uživatel LM70006 mohl pouze odemknout účet a resetovat heslo.

Jde hlavně o to, aby si uživatel nemohl přiřadit vyšší oprávnění. K přiřazení role nebo profilu je třeba mít přiřazené objekty oprávnění níže s aktivitami „01 – založení“ a „02 – změna“. Této kombinaci je nutné se vyvarovat.

<u>Objekt oprávnění:</u>	<u>Název oprávnění:</u>
S_USER_AGR	Oprávnění: Kontrola rolí
S_USER_AUT	Údržba kmen. soub. uživatel.: Oprávnění
S_USER_PRO	Údržba kmen. soub. uživatelů: Profil oprávnění

9.1.5 Analýza transakcí pro uživatele ZP11292

Uživatel ZP11292 pracuje na oddělení logistiky jako disponent, má k dispozici 76005 transakcí. Transakce, které uživatel ZP11292 použil v období 01-04/2011, jsou zahrnuty v tabulce č. 21.

Tabulka 21: Seznam použitých transakcí uživatele ZP11292 - souhrn

Kód transakce	Název transakce	Modul
CA03	Zobrazení normál.prac.postupu	PP
CEWB	PP: Engineering Workbench	PP
CKME	Aktivace plánovaných cen	PP
CKMPCD	Zobrazení dokladu o změně ceny	MM
CKMPRPN	Údržba ceny	MM
CO01	Založení výrobní zakázky	PP
CO02	Změna výrobní zakázky	PP
CO03	Zobrazení výrobní zakázky	PP
CO41	Hromadná konverze plán.zakázek	PP
COGI	Dod.zpracování chybných pohybů mat.	PP
COOIS	Informační systém výrobních zakázek	PP
CS03	Zobrazení kusovníku materiálu	PP
FBL3N	Jednotl.položky: Účty hlavní knihy	FI
FD03	Zobraz.odběratele (účetnictví)	FI
MB24	Seznam rezervací	MM

MB31	Příjem materiálu k výrobní zakázce	MM
MB51	Seznam materiálových dokladů	MM
MB52	Seznam skladových zásob	MM
MB59	Seznam materiálových dokladů	MM
MC.9	BCO: Analýza mater.- výběr zásob	MM
MCBE	BCO: Výběr analýzy materiálu	MM
MD02	Dílčí plánování MRP -vícestup.-	SD
MD03	MRP-jednotl.plán.-jednostupňové-	SD
MD04	Zobrazení situace v zásobě/potřebě	SD
MD06	Hromadné zobrazení dispoz.seznamu	SD
MD12	Změna plánované zakázky	SD
MD13	Zobrazení plán. zakázky	SD
MD61	Založení předplánování	SD
MD62	Změna předplánování	SD
ME01	Údržba pořadače	MM
ME12	Změna inf.záznamu	MM
ME21N	Založení objednávky	MM
ME22N	Změna objednávky	MM
ME23N	Zobrazení objednávky	MM
ME2B	Objednávky k číslu potřeby	MM
ME32L	Změna plánu dod.	MM
ME38	Údržba rozvržení plánů dodávek	MM
ME51N	Založení požadavku na objednávku	MM
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku	MM
MEIS	Výběr dat - příjem	MM
MEPO	Objednávka	MM
MF50	Plánovací tabule - změna	SD
MIGO	Pohyb materiálu	MM
MK01	Založ.dodavatele (nákup)	MM
MK12	Plánovaná změna dodavatele (nákup)	MM
MM01	Založení materiálu &	MM
MM02	Změna materiálu &	MM
MM03	Zobrazení materiálu &	MM
MM04	Zobrazení změnových dokladů mater.	MM
MM06	Označení materiálu k výmazu	MM
MMBE	Přehled zásob	MM
MMSC	Hromadné zadávání skladu	MM
MR21	Změna ceny	MM
MSC3N	Zobrazení šarže	MM
S_AHR_61016354	Telefonní seznam	nezávislé
SA38	Reporting ABAP/4	BC - kritické
SBWP	SAP Business Workplace	nezávislé
SO01	SAPoffice: Došlá p.	nezávislé
SO02	SAPoffice: Odesl.p.	nezávislé

SP02	Zobrazení spoolových požadavků	nezávislé
SU01D	Zobrazení uživatele	BC
V-44	Zobrazení Materiál Cena	MM
VA01	Založení zakázky odběratele	SD
VA02	Změna zakázky odběr.	SD
VA03	Zobrazení zakázky odběratele	SD
VA05	Seznam zakázek	SD
VA15	Seznam poptávek	SD
VA22	Změna nabídky	SD
VA25	Seznam nabídek	SD
VA35	Seznam plánů dodávek	SD
VA45	Seznam kontraktů	SD
VA55	Seznam návrhů položek	SD
VC/2	Kmenový list zákazníka	SD
VK32	Údržba podmínek: Změna	SD
VL01N	Založení odesíl.dodávky k zak.odběr.	SD
VL02N	Změna odesíl.dodávky	SD
VL03N	Zobrazení odesíl.dodávky	SD
VL09	Storno výdeje materiálu k dod.listu	SD
ZOBJ	Zpracování vstupních EDI zakázek	SD
ZS23	Dodavatelská věrnost a schopnost	SD
ZSD_DISPO	Sestava pro dispozice materiálu	SD
ZTERV	Výpis změn termínu výrobních zakázek	SD
ZVYR	Programy výroba	PP

Uživatel použil transakce patřící do modulů FI, MM, SD, PP, BC. Dále použil 1 transakci patřící mezi kritické a 5 transakcí modulově nezávislých.

9.1.5.1 Přístup k transakcím FI

Požádal jsem o schválení přístupu k FI transakcím vedoucího účtárny, který přístup bez výhrad schválil.

9.1.5.2 Přístup k transakcím MM

Ohledně přístupu k transakcím MM jsem se dotazoval vedoucího nákupu, vedoucí nákupu **neschválil přístup** k transakci „ME51N – založení požadavku na objednávku“, „MK01 – založení dodavatele (nákup)“ a „MK12 – plánovaná změna dodavatele (nákup)“, **ostatní oprávnění schválil**, včetně oprávnění zakládat a měnit objednávky. Disponenti logistiky mají oprávnění zakládat objednávky pouze pro skupinu nákupu SM03, k nastavení oprávnění pro skupinu nákupu slouží objekt oprávnění M_BEST_EKG.

9.1.5.3 Přístup k transakcím SD

Za oblast SD je zodpovědný vedoucí logistiky, který je zároveň nadřazeným uživatele ZP11292. Vedoucí logistiky přístup ke všem transakcím SD **schválil bez výhrad**.

9.1.5.4 Přístup k transakcím PP

Za oblast plánování výroby PP zodpovídá klíčový uživatel, který pracuje jako vedoucí oddělení Průmyslové inženýrství. Dotazoval jsem se klíčového uživatele na schválení přístupu pro uživatele ZP11292, tento uživatel přístup **schválil bez výhrad**.

9.1.5.5 Přístup k ostatním transakcím

Schválení přístupu k ostatním transakcím jsem diskutoval se svým vedoucím, vedoucí OIT **neschválil přístup** na kritickou transakcí SA38, ostatní přístup **byl schválen**.

9.1.6 Analýza transakcí pro ostatní uživatele

Stejným postupem zjištění počtu použitých transakcí i způsobem schvalování, jsem postupoval pro všechny ostatní uživatele. Výsledné počty použitých transakcí za uživatele v celé společnosti EPCOS, jsem vložil do tabulky níže. Nejzajímavější jsou sloupce „Modul=modulově závislé transakce“, „Nez.=modulově nezávislé“ a „Celkem“. Celou tabulku jsem porovnal podle oddělení a dále podle pracovní pozice.

Tabulka 22: Počty použitých transakcí za 01-04/2011 - celá firma

						Sjednocení 01-04/2011		
UID	Pracovní pozice	Typ	Lic.	Oddělení	Počet t.	Modul	Nez.	Celkem
IV01260	Controller - investice	D	P	Controlling	28843	302	8	310
JK13862	Kalkulace, plán.nákladů	D	M	Controlling	28839	156	9	165
KH13058	Kalkulace, plán.nákladů	D	M	Controlling	27790	157	4	161
EM12015	Vedoucí controllingu	D	M	Controlling	28876	106	3	109
CP13096	Technik jakosti	D	M	Kvalita	28876	6	3	9
JM12202	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	5	2	7
VB11578	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	6	5	11
VB12018	Technik jakosti	D	M	Kvalita	27453	4	5	9
JV11132	Vedoucí řízení jakosti	D	M	Kvalita	27453	5	3	8
MH11543	Celní deklarant	D	M	Logistika	75424	44	7	51
JS13537	Disponent logistiky	D	M	Logistika	75424	76	5	81
KP13668	Disponent logistiky	D	M	Logistika	77329	75	8	83
LE11262	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76187	76	8	84

MP14028	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76494	73	6	79
MS13708	Disponent logistiky	D	M	Logistika	27735	76	9	85
RV13926	Disponent logistiky	D	M	Logistika	28786	75	8	83
ZP11292	Disponent logistiky	D	M	Logistika	76005	76	7	83
BK04341	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77329	36	0	36
DS12298	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77332	38	7	45
HS13991	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77332	37	6	43
JC14038	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	76005	37	8	45
JK13939	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77329	37	7	44
JZ14055	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77332	35	6	41
LZ11279	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	76005	36	7	43
MS12194	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	76005	37	7	44
PE11463	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77329	37	9	46
VF11644	Referent výr. logistiky	D	P	Logistika	77329	35	8	43
DB11941	Skladník	D	P	Logistika	27799	35	6	41
VL12864	Skladník	D	P	Logistika	76005	33	7	40
JK11120	Vedoucí logistiky	D	M	Logistika	77329	187	11	198
DG12204	Vedoucí materiálového hospodářství	D	M	Logistika	77332	92	6	98
JB10539	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27631	116	4	120
JS13879	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27637	115	7	122
LS13907	Specialista nákupu	D	M	Nákup	27637	117	6	123
JM11311	Vedoucí nákupu	D	M	Nákup	27630	56	5	61
ACMS_CPIC	ACMS propojení ALE	S	P	OIT	105508	0	0	0
EDICPIC	EDI komunikační účet	K	P	OIT	105508	2	0	2
SAPADM	EDI Orders	S	P	OIT	105508	2	0	2
LN13068	IT specialista - aplikace	D	M	OIT	105508	51	5	56
C4U	Konzultant SAP	D	D	OIT	105508	76	2	78
LM70006	Pracovník helpdesku	D	P	OIT	105508	7	0	7
SAPCPIC	SAPCPIC	K	P	OIT	21624	0	0	0
RFC_POBJ	Systém POBJ	K	P	OIT	105508	0	0	0
DDIC	Systém user	D	P	OIT	105508	0	0	0
TDN_RFC	TDN RFC	K	P	OIT	105508	0	0	0
AK12687	Vedoucí IT	D	M	OIT	105508	12	4	16
WF_BATCH	WF batch	S	P	OIT	105508	1	0	1
HS12025	HR specialista	D	P	Personální	77284	79	0	79
MP13148	HR specialista	D	P	Personální	77284	77	4	81
IM11953	HR specialista	D	P	Personální	77284	78	4	82
DH12684	HR specialista	D	P	Personální	77284	80	5	85
SC12021	HR specialista	D	P	Personální	77284	79	5	84
LL13720	Mzdová účetní	D	P	Personální	78198	120	2	122
PK13747	Mzdová účetní	D	P	Personální	78198	118	7	125
JP12031	Vedoucí personálního oddělení	D	P	Personální	72764	12	4	16
IM05996	Technik prům. inženýr.	D	P	Prům.inž.	27934	43	5	48

JW11235	Technik prům. inženýr.	D	P	Prům.inž.	76094	44	5	49
PS12288	Vedoucí prům. inženýr.	D	P	Prům.inž.	27943	42	5	47
LP11226	Účetní - majetek	D	P	Účtárna	78198	175	4	179
JH11157	Účetní - pokladna	D	P	Účtárna	78201	129	4	133
AN12762	Účetní - všeobecná	D	P	Účtárna	77351	80	4	84
VK13938	Účetní - všeobecná	D	P	Účtárna	77351	78	8	86
MK13928	Vedoucí fin.účtárny	D	M	Účtárna	78198	351	2	353
HF13942	Zástupce ved.účtárny	D	M	Účtárna	78197	168	7	175
JF11519	Finanční ředitel	D	M	Vedení	77286	48	8	56
JB11532	Technik-lisovací nástroje	D	P	Výr. tech.	27089	11	3	14
MB02205	Technik-zlepšování lisů	D	P	Výr. tech.	27089	13	2	15

Uživatelé JB11532 a MB02205 používají pouze transakce na čtení dat, proto je možné změnit typ jejich uživatelské licence na „SAP Application Limited Pro“, tím lze ušetřit 29.500 Kč za jednoho uživatele ročně.

9.1.6.1 Modulově závislé transakce podle pracovních pozic

Na základě výsledků použitých transakcí v tabulce č. 22, jsem se rozhodl zjistit sjednocení počtu použitých modulově závislých transakcí pro jednotlivé pracovní pozice. Počty použitých transakcí podle pracovní pozice je zachycen v tabulce č. 23.

Tabulka 23: Počet použitých transakcí podle pracovní pozice

Pracovní pozice	Počet transakcí
Celní deklarant	44
Controller - investice	302
Disponent logistiky	76
Finanční ředitel	48
HR specialista	80
IT specialista - aplikace	56
Kalkulace a plánování nákladů.	157
Mzdová účetní	120
Pracovník helpdesku	7
Referent výrobní logistiky	37
Skladník	34
Specialista nákupu	117
Technik jakosti	6
Technik průmyslového inženýrství	44
Účetní - investiční majetek	175
Účetní - pokladna	129
Účetní - všeobecná	80
Vedoucí finanční účtárny	351

Vedoucí controllingu	106
Vedoucí logistiky	188
Vedoucí materiálového hospodářství	93
Vedoucí nákupu	56
Vedoucí personálního oddělení	12
Vedoucí řízení jakosti	5
Výrobní technik	13
Zástupce vedoucího účtárny	168

9.1.6.2 Modulově nezávislé transakce

Dále jsem se zaměřil na transakce modulově nezávislé. Sjednocení transakcí, které jsou modulově nezávislé, za celou společnost EPCOS vypadá takto.

Tabulka 24: Modulově nezávislé transakce - sjednocení za celou společnost

Kód transakce	Text transakce
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SM36	Požadavek na dávku
SMX	Zobrazení vlastních jobů
SO01	SAPoffice: Došlá.p.
SO02	SAPoffice: Odesl.p.
SP02	Zobrazení spoolových požadavků
SSC1	Termínový kalendář SAP (vlastní)
SU01D	Zobrazení uživatele
SU3	Údržba uživatelských dat
SU53	Vyhodnocení kontroly oprávnění
SU56	Analýza uživatelského bufferu
S_AHR_61016354	Telefonní seznam

9.1.7 Závěr analýzy použitých transakcí

Z tabulek č. 22 a 23 je patrné, že **uživatelé pracující na stejné pracovní pozici, používají téměř stejný počet transakcí**. Porovnáním seznamu transakcí pro uživatele AN12762 a VK13938 pracujících na stejné pozici „Účetní - všeobecná“, jsem došel k závěru, že **uživatelé vykonávající identické operace, mají identické oprávnění**.

Ze zjištěných skutečností se nabízejí 3 možné řešení přidělení přístupu k transakcím:

1. Přepracovat systém oprávnění tak, že každý uživatel, bude mít vydefinovanu vlastní roli. Výhoda: adresnost oprávnění, nevýhoda – složitá administrace oprávnění.
2. Přepracovat systém oprávnění tak, že skupina uživatelů, pracujících na stejné pozici, bude mít nastavenou stejnou roli.
3. Zachovat systém profilů, přepracovat systém profilů. Toto řešení SAP již nedoporučuje, doporučení SAP je přiřazovat oprávnění pomocí rolí.

Oddělení OIT bude prosazovat variantu 2, tj. „jedna pracovní pozice = jedna role“. Důvody jsou: jednodušší administrace oprávnění než u varianty 1 „jeden uživatel = jedna role“, varianta 2 není vzhledem ke zjištěním v rozporu s adresností oprávnění.

9.2 Analýza použití kritických transakcí

V minulé kapitole jsem analyzoval použité transakce, po zjištění použitých transakcí jsem se dotazoval jednotlivých klíčových uživatelů na schválení přístupu. V této kapitole shrnu uživatele, kteří za období 01-04/2011, použili transakce ze seznamu kritických transakcí včetně výsledku, tj. schválení/neschválení přístupu.

Tabulka 25: Použití kritických transakcí

Uživatel	Transakce	Stav	Kým	Důvod
AK12687	SU01	schváleno	generální ředitel	správce systému
AK12687	SU02	schváleno	generální ředitel	správce systému
AN12762	PA20	zamítnuto	klíčový uživatel HR	pouze pro HR
AN12762	SA38	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce
AN12762	SE38	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce
C4U	SE16N	schváleno	vedoucí OIT	podpora SAP
C4U	SE38	schváleno	vedoucí OIT	podpora SAP
C4U	SE80	schváleno	vedoucí OIT	podpora SAP
DH12684	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
DH12684	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
DH12684	SA38	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce
HF13942	PA20	zamítnuto	klíčový uživatel HR	pouze pro HR
HS12025	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
HS12025	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
IM11953	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
IM11953	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
JF11519	SA38	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce

JF11519	SQ03	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce
JH11157	PA20	zamítnuto	klíčový uživatel HR	pouze pro HR
JK11120	MASS	schváleno	vedoucí OIT	klíčový uživatel
JK11120	SQVI	schváleno	vedoucí OIT	klíčový uživatel
JP12031	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
JP12031	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
LL13720	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
LL13720	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
LM70006	SU01	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SE16N	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SE38	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SE80	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SM30	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SM50	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	STMS	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SU01	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SU01	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
LN13068	SU02	schváleno	vedoucí OIT	správce systému
MK13928	PA20	zamítnuto	klíčový uživatel HR	pouze pro HR
MP13148	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
MP13148	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
PK13747	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
PK13747	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
SC12021	PA20	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
SC12021	PA30	schváleno	klíčový uživatel HR	pracovník HR
VK13938	PA20	zamítnuto	klíčový uživatel HR	pouze pro HR
ZP11292	SA38	zamítnuto	vedoucí OIT	pouze pro správce

9.2.1 Závěr z použití kritických transakcí

Zjišťoval jsem, proč uživatelé kritickou transakci použili a k čemu ji potřebují. Když to bylo možné, tak jsem po diskuzi s uživatelem a klíčovým uživatelem navrhl přiřadit alternativní transakci, případně jsem k programu vytvořil transakci a navrhl jsem přiřadit nově vzniklou transakci.

Např. místo přístupu k transakci PA20 jsem finanční účtárně, po odsouhlasení vedoucím HR, navrhl přiřadit přístup k transakci ZHR_DATA, která vypisuje o zaměstnanci pouze základní informace – osobní číslo, středisko, pozice, adresa.

9.3 Analýza výsledků měření kritických oprávnění

9.3.1 Kritická oprávnění

Ve fázi měření jsem pro skupinu vybraných uživatelů zjistil, že uživatelé mají k dispozici oprávnění viz. tabulka č. 11. Diskutoval jsem výsledky reportu kritických oprávnění s BC konzultantem a vedoucím OIT. Oprávnění „SAP_AUAS“, „SAP_AUPS“ a „SAP_AUUS“ nejsou kritická, protože se jedná pouze o zobrazení uživatelských dat a oprávnění. Je žádoucí, aby uživatelé měli oprávnění podívat se na to, jaká oprávnění mají přiřazena, proto jsem tyto záznamy z tabulky odebral. Po odebrání jsem získal seznam oprávnění, kterými je nutné se blíže zabývat. Cílem je tato kritická oprávnění omezit, bude-li to možné, tak nepřizovat.

ID CA	Text kritického oprávnění (CA)	Uživatel	Úplné jméno
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	AN12762	Andrea N.
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	LM70006	Libor M.
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	ZP11292	Zuzana P.
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	AN12762	Andrea N.
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	DH12684	Dagmar H.
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	JF11519	Jiri F.
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	LM70006	Libor M.
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	ZP11292	Zuzana P.
SAP_ABNA	Administrace: Spuštění jobů na pozadí s každým uživatelem	LM70006	Libor M.
SAP_ABNN	Použití jobů na pozadí	LM70006	Libor M.
SAP_ABMM	Administrace: Síť, procesy, správa aktualizace, atd.	LM70006	Libor M.
SAP_ALOG	Provedení logických příkazů operačního systému	LM70006	Libor M.
SAP_ARZM	Administrace: Údržba CCMS	LM70006	Libor M.
SAP_ASFA	Administrace: Operace v uložených tiskových požadavcích	LM70006	Libor M.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	AN12762	Andrea N.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	DH12684	Dagmar H.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	JF11519	Jiri F.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	JF11519	Jiri F.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	LM70006	Libor M.
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	ZP11292	Zuzana P.
SAP_ASPT	Administrace: Operace v jiných objektech TemSe	LM70006	Libor M.
SAP_AUAM	Administrace: Údržba oprávnění	LM70006	Libor M.
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	LM70006	Libor M.
SAP_AUPM	Administrace: Údržba profilu	LM70006	Libor M.
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	LM70006	Libor M.

SAP_AUUM	Administrace: Údržba uživatelů	LM70006	Libor M.
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživatelů	LM70006	Libor M.
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	AN12762	Andrea N.
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	DH12684	Dagmar H.
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	JF11519	Jiri F.
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	LM70006	Libor M.
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	ZP11292	Zuzana P.
SAP_CTBC	Customizing: Údržba tabulek nezávislá na klientu	LM70006	Libor M.
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bazových tabulek	AN12762	Andrea N.
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bazových tabulek	DH12684	Dagmar H.
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bazových tabulek	JF11519	Jiri F.
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bazových tabulek	LM70006	Libor M.
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech bazových tabulek	ZP11292	Zuzana P.
SAP_DEVD	Vývoj: Údržba programů a DDIC	LM70006	Libor M.
SAP_DEVT	Vývoj: Transport.systém	DH12684	Dagmar H.
SAP_DEVT	Vývoj: Transport.systém	LM70006	Libor M.

Každé oprávnění, z reportu kritických oprávnění, skrývá několik objektů a hodnot oprávnění. Objekty a hodnoty, které jsou ukryty ve standardní variantě „SAP_RSUSR009“ jsem popisoval již ve fázi měření, proto se jimi nyní nebudu zabývat.

9.3.2 Oprávnění SAP_ALL

Ve fázi měření jsem zjistil, že v produktivním systému ES2 je založeno celkem 11 uživatelů s kompletním „SAP_ALL“ oprávněním. Během analýzy použitých transakcí jsem zjistil, že se uživatelé SAPCPIC a DDIC vůbec nepoužívají. Po konzultaci s BC konzultantem jsem se rozhodl, oba uživatele zrušit. Zrušením těchto dvou uživatelů lze ušetřit 100.000 Kč ročně.

Dále jsem z výsledků měření zjistil, že uživatelé ACMS_CPIC, EDICPIC, SAPADM se používají pouze pro EDI komunikaci – pro zakládání IDOCů, zakázek. Uživatel ACMS_CPIC se používá pro přenos IDOCů typu FIDCC2 (faktury), uživatelé EDICPIC a SAPADM se používají pro přenos IDOCů typu ORDERS, ORDSP, ALEAUD a YSTATE. Uživatelé používají přístup pouze ke dvěma transakcím a 5 ti objektům oprávnění.

Uživatel	ČísloZúct.	Blokov.	Platí od	Platí do	Typ
ACMS_CPIC	SM01		5.12.2005	31.12.9999	B Systém
AK12687	SM01		16.10.2006	31.12.9999	A Dialog
C4U	SM01		16.10.2009	31.12.9999	A Dialog
DDIC	SM01		10.10.2000	31.12.9999	A Dialog

EDICPIC	SM01	19.6.1992	31.12.9999	C Komunikace
LM70006	SM01	23.6.2010	31.12.9999	A Dialog
LN13068	SM01	6.4.2007	31.12.9999	A Dialog
RFC_POBJ	SM01	10.5.2007	31.12.9999	C Komunikace
SAPADM	SM01	29.6.2006	31.12.9999	B Systém
TDN_RFC	SM01	22.3.2005	31.12.9999	C Komunikace
WF_BATCH	SM01	13.11.1998	31.12.9999	B Systém

Uživatel WF_BATCH se používá pro generování faktur, tj. zpracování IDOCů typu INVOIC. Uživatel TDN_RFC se používá pro RFC napojení výrobního systému TDN, uživatel RFC_POBJ se používá pro běh BSP systému POBJ. Systém POBJ je webovským systémem běžícím na SAP. Systém slouží k zadávání a schvalování objednacích návrhů.

9.3.3 Závěr analýzy kritických oprávnění

Varianta objektů kritických oprávnění pro report RSUSR008_009_NEW bude třeba rozšířit. Definicí vlastní varianty oprávnění se budu zabývat v další fázi tj. „zlepšování“.

Všichni uživatelé s oprávněním SAP_ALL používají jen zlomek oprávnění, které mají přiřazené. Kombinace uživatele s oprávněním SAP_ALL, který se používá pro RFC, je nebezpečná. Pomocí základních znalostí struktury SAP a neomezeného RFC přístupu, je možné číst jakákoli data v SAP. Je nutné systémové uživatele omezit, případně sloučit. Sloučením uživatelů lze ušetřit další náklady za licence.

Kompletní oprávnění SAP_ALL, ale není možné v systému úplně odebrat. SAP doporučuje ponechat úplné oprávnění u několika mála uživatelů, kteří jej musí mít k dispozici pro případy řešení problémů v SAP a také pro kritický scénář SAP.

9.4 Analýza kritických kombinací transakcí

Ve fázi měření jsem po konzultaci s auditorem připravil matici kritických kombinací činností, které je třeba oddělit. Nyní budu kombinace činností analyzovat, ve smyslu hledání kombinací transakcí a objektů oprávnění.

9.4.1 Modul FI

9.4.1.1 Kmenová data dodavatele x příjem, účtování faktury dodavatele

Transakce pro zakládání a změnu kmenových dat dodavatelů jsou FK01, FK02. Při spuštění transakcí se kontroluje objekt oprávnění F_LFA1_GEN (Dodavatel: Centrální data) s „aktivitou“ = 01 (založení) nebo 02 (změna).

Pro účtování dodavatelských faktur se používají transakce FB60 a F-43. Při spuštění transakcí se kontroluje objekt oprávnění F_BKPF_KOA s kombinací „aktivita“ = 01 (založení) a „DruhÚčtu“ = K (Dodavatelé). Kombinaci těchto dvou skupin objektů se budu snažit vyvarovat.

9.4.1.2 Kmenová data dodavatele x zpracování platby

Činnost kmenová data jsem popisoval výše, pro zpracování platby se používá transakce F110. Při provádění plateb se kontroluje objekt oprávnění F_REGU_KOA (Automatická platba: Oprávnění k akci pro druhy účtů). Je třeba se vyhnout kombinaci objektů F_LFA1_GEN s aktivitami 01/02 a F_REGU_KOA s kombinací hodnoty „DruhÚčtu“ = K (Dodavatelé).

9.4.1.3 Zpracování platby x příjem, účtování faktury dodavatele

Obě činnosti jsou popsány v kombinacích výše, v této kombinaci je třeba dát si pozor na kombinaci objektů F_REGU_KOA s hodnotou „DruhÚčtu“ = K (Dodavatelé) a F_BKPF_KOA s kombinací „aktivita“ = 01 (založení) a hodnota „DruhÚčtu“ = K (Dodavatelé).

9.4.1.4 Kmenová data odběratele x účtování odběratel

K účtování odběratelské faktury se používají transakce FB70 a F-22, při spuštění transakcí se kontroluje objekt oprávnění F_BKPF_KOA s kombinací „aktivita“ = 01 (založení „DruhÚčtu“ = D (Odběratelé).

Pro zakládání kmenových dat odběratelů se používá transakce FD01, pro změnu dat transakce FD02. Při spuštění transakce FD01 se kontroluje objekt oprávnění F_KNA1_GEN (Odběratel: Centrální data) na aktivitu 01 (založení), při použití transakce FD02 se kontroluje stejný objekt oprávnění na hodnotu 02 (změna).

9.4.1.5 Kmenová data hlavní knihy x účtování na účty hlavní knihy

Kmenová data hlavní knihy, tj. účty hlavní knihy, jsou spravovány v transakci FS00, při spuštění této transakce se kontroluje objekt oprávnění F_SKA1_BUK (Účet hl. knihy: Oprávnění pro účetní okruhy) na aktivitu 01 (založení) nebo 02 (změnu) podle toho, jestli se jedná o změnu nebo založení a na hodnotu pole BUKRS (účetní okruh). EPCOS používá účetní okruh SM01.

Účtování na účty hlavní knihy se provádí pomocí transakcí FB50 nebo F-02. Obě transakce při spuštění kontrolují oprávnění k objektu F_BKPF_BUK (Účetní doklad: Oprávnění pro účetní okruhy) na aktivitu 01 (založení). Přiřazení této kombinace oprávnění je třeba se také vyhýbat.

9.4.2 Modul MM

V oblasti nákupu je třeba oddělit tři kombinace činností.

9.4.2.1 Vystavení, změna objednávky x Schválení objednávky

Založení objednávky se provádí pomocí transakce ME21N, změna se provádí v transakci ME22N. Při spuštění založení objednávky se kontroluje objekt oprávnění M_BEST_EKO (Nákupní organizace v objednávce) na aktivitu 01 (založení), při změně objednávky na aktivitu 02 (změna).

Pro uvolnění jedné objednávky se používá transakce ME29N, pro hromadné uvolnění se používá transakce ME28. Obě transakce kontrolují objekt oprávnění M_EINK_FRG (Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu). EPCOS má podle částek vydefinovány tři kódy uvolnění. Kód 01 smí uvolnit každou objednávku, kód 02 smí uvolnit objednávku od 3.000,- do 15.000,- Kč. Kód 03 smí uvolnit všechny objednávky, tj. objednávky nad částku 15.000,- Kč. Kritické jsou kombinace se všemi kódy uvolnění.

9.4.2.2 Vystavení, změna objednávky x příjem zboží

Objekty kontrolované při založení a změně objednávky jsou popsány výše, pro příjem materiálu na sklad se používá transakce MIGO. Transakce MIGO při zaúčtování příjmu na sklad kontroluje objekt oprávnění M_MSEG_WWE (Příjem materiálu na objednávku: Závod) na aktivitu 01 (založení) a hodnotu WERKS (závod) = SIMA. EPCOS používá v lokálním SAP jen jeden závod a to SIMA. Při kontrole této kombinace činností se tedy zaměřím na kombinaci objektů M_MSEG_WWE a M_BEST_EKO.

9.4.2.3 *Schválení objednávky a příjem zboží*

Transakce i objekty oprávnění k oběma činnostem jsem popisoval výše, proto zde již jen shrnu, na kterou kritickou kombinaci objektů oprávnění se zaměřím. Tato kombinace činností odpovídá kombinaci objektů M_MSEG_WWE (Příjem materiálu na objednávku: Závod) a M_EINK_FRG (Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu). Soustředím se tedy také na tuto kombinaci.

9.4.3 **Závěr analýzy kritických transakcí**

Kapitola se jmenuje kritické kombinace transakcí, ale já se zabývám kombinací objektů oprávnění. Důvod je ten, že transakcí je v systému celkem asi 105 tisíc, proti tomu objektů oprávnění je v našem lokálním SAP celkem 2735. Funguje to tak, že několik transakcí při spuštění kontroluje stejný objekt oprávnění a jeho hodnotu. Je tedy účelnější vydefinovat kritické kombinace objektů. Na kritické kombinace objektů budu dávat pozor při přiřazování oprávnění, ale pro kontrolu rozšířím variantu kritických oprávnění o objekty a kombinace, které jsem zde definoval. Definicí se budu zabývat v další fázi – zlepšování.

9.5 **Analýza procesu přidávání oprávnění k transakci**

Přidělování transakcí probíhá tak, že po přijmutí požadavku, je třeba zkontrolovat schválení přístupu nadřazeným žadatelem a klíčovým uživatelem, který je za daný modul v SAP zodpovědný. Když je schválení v pořádku, tak je třeba vyhledat profil s nejmenším rozsahem oprávnění. Vyhledaný profil je přiřazen žadateli, dojde k uzavření požadavku a proces přidělení tím končí. Tento proces má několik nedostatků:

1. Neadresnost

Prvním nedostatkem je právě zmíněná neadresnost přidělování oprávnění. Uživateli není díky současnému konceptu oprávnění možné přidělit pouze požadovaný přístup, vždy je přiřazeno i něco navíc.

2. Schválení přístupu

Dalším nedostatkem procesu je to, že seznam přidělovaných transakcí, zahrnutých v profilu, není schvalován. Schválený je pouze přístup na jednu transakci, o kterou uživatel žádá. IT specialista není vždy schopen dostatečně posoudit, zda přístupy a oprávnění zahrnutá v profilu jsou v pořádku, proto je vhodné, aby se správce

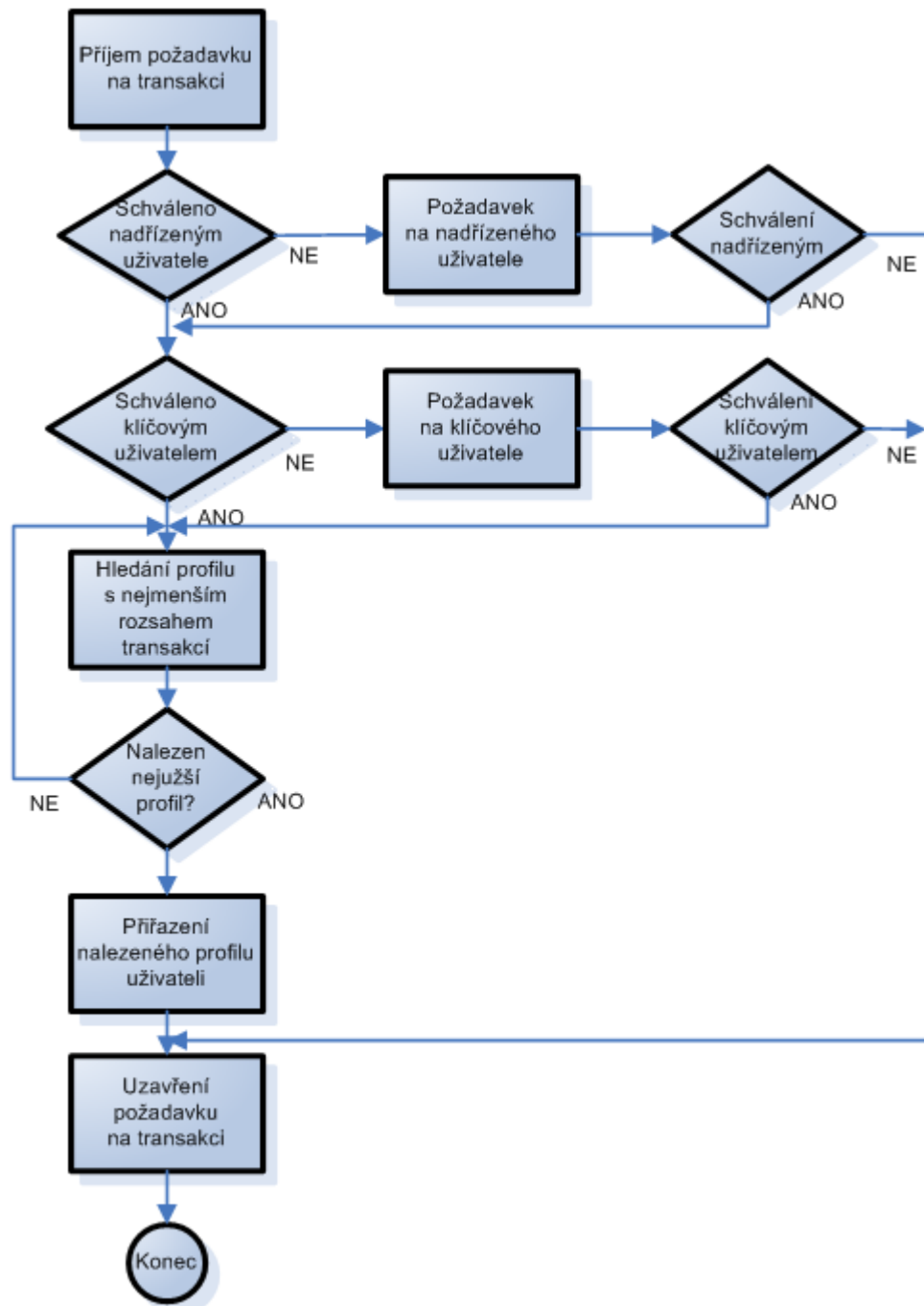
oprávnění znovu po nalezení „vhodného“ nejvyššího profilu, dotázal klíčového uživatele, zda souhlasí s přidělením souboru transakcí zahrnutých v profilu.

Proces přidělování oprávnění nyní vypadá v ideálním případě takto:

1. Příjem požadavku
2. Kontrola schválení nadřízeným
3. Kontrola schválení klíčovým uživatelem
4. Hledání profilu s nejmenším oprávněním
5. Přiřazení nalezeného profilu
6. Uzavření helpdeskového požadavku

Proces přidělování oprávnění neřeší dokumentaci oprávnění pro případné kontroly. Jedinou „dokumentací“, která je shromažďována, jsou emaily s potvrzením přístupu vedoucího a klíčového uživatele. Proces je nutné rozšířit o dokumentaci uživatelského oprávnění. Optimalizací procesu se budu zabývat v další kapitole – zlepšování. Navržený proces bude ovlivněn tím, pro jaké řešení se projektový tým na závěr kapitoly Analýza rozhodne.

Proces je vyobrazen na obrázku č. 26.

Obrázek 26: Proces přidělování přístupu k transakcím

9.6 Závěry fáze Analýza

Fáze analýza je dosti rozsáhlá, proto jsem se rozhodl provést shrnutí nejdůležitějších zjištění.

V první části jsem analyzoval použití transakcí uživateli. Rozdělil jsem použité transakce sledovaných uživatelů podle modulů a dotazoval se klíčových uživatelů, zodpovědných za dané moduly, na souhlas s používáním transakcí. Po porovnání počtu transakcí

a seznamu použitých transakcí uživatelů pracujících na stejné pozici, jsem došel k závěru, **že uživatelé vykonávající identické operace, mají identické oprávnění.**

Díky tomuto zjištění se nabízejí celkem 3 řešení:

- A. Jeden uživatel jedna role
- B. Jedna pozice jedna role
- C. Zachovat a přepracovat systém profilů

Změnou typu licence u dvou dialogových uživatelů a zrušením uživatelů DDIC a SAPCPIC, lze na licencích ušetřit dohromady 159.000,- Kč ročně. Další optimalizací, např. uživatelů pro zpracování EDI zpráv, je možné ušetřit další peníze.

V další části jsem analyzoval **použití kritických transakcí**. Když uživatel použil transakci ze seznamu kritických transakcí, tak jsem se snažil zjistit proč a jestli neexistuje nekritická alternativa. **Pokud alternativní transakce existuje, nebude kritická transakce přiřazena.** Výjimkou jsou klíčoví uživatelé, kteří mají dostatek zkušeností, takže v některých případech bude po schválení vedoucím OIT transakce přiřazena.

Ve třetí části analýzy jsem se zabýval **analýzou výsledků z reportu kritických oprávnění**. Rozhodl jsem se nesledovat objekty oprávnění, které slouží pro zobrazení kmenových dat uživatelů a zobrazení uživatelských oprávnění. Standardní varianta kritických oprávnění je nedostatečná, variantu bude třeba rozšířit. V této části jsem se zaměřil také na oprávnění SAP_ALL. **Oprávnění SAP_ALL bude většině uživatelů odebráno.**

V další části analýzy jsem se zabýval **kritickými kombinacemi transakcí**. Došel jsem k závěru, že nestačí se zabývat jen kombinacemi transakcí, ale **účelnější je zabývat se kombinacemi objektů oprávnění**. Vydefinoval jsem seznam objektů, které nebudu přiřazovat.

V poslední části analýzy jsem se zaměřil na proces přidělování oprávnění. Proces má dva hlavní nedostatky – neadresnost a schvalování oprávnění. Optimalizace procesu závisí na směru, kterým se projektový tým rozhodne vydat.

9.6.1 Zasedání projektového týmu

Projektový tým se sešel dne 1. 9. 2011. Diskutovalo se o směru, který bude zvolen pro optimalizaci uživatelských oprávnění. Dále se diskutovalo také o tom, jestli byly splněny cíle analýzy, proběhla definice cílů pro další fázi – zlepšování.

Komise se po delší diskuzi rozhodla zvolit řešení doporučené oddělením OIT – jedna pracovní pozice = jedna role. Fáze analýza byla dokončena v termínu, tj. do 31. 8. 2011, všechny body definované na konci fáze měření byly splněny.

Byly vydefinovány cíle pro další fázi – zlepšování, cíle jsou popsány v dokumentu „Complete projekt controlling“. Dokument byl opět doplněn a podepsán sponzorem, vedoucím projektu, championem a metodikem Six Sigma Black Belt. Dokument je přiložen jako příloha P4.

10 FÁZE ZLEPŠOVÁNÍ: GENERUJTE, VYBERTE A IMPLEMENTUJTE EFEKTIVNÍ ŘEŠENÍ

Předposlední fází cyklu DMAIC je fáze zlepšování (Improve). Fáze zlepšování navazuje na předchozí tři fáze Definice, Měření a Analýza. Cíle pro fázi zlepšování byly definovány projektovým týmem na závěr fáze Analýza.

10.1 Harmonogram implementace

Na úvod je vhodné si stanovit časový harmonogram, kterého je nutné se držet. Termín pro dokončení celé fáze Zlepšování, je stanoven na 31. 1. 2012, rozdělil jsem tuto fázi na čtyři dílčí části. Pro vizualizaci dílčích fází jsem použil Ganttův diagram.

ID	Název úkolu	Zahájení	Dokončení	Trvání	9 2011				10 2011				11 2011				12 2011				1 2012		
					4.9	11.9	18.9	25.9	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10	6.11	13.11	20.11	27.11	4.12	11.12	18.12	25.12	1.1	8.1
1	Harmonogram implementace	1.9.2011	30.9.2011	22d	█																		
2	Návrh a implementace řešení na testovacím systému ES1	1.9.2011	31.10.2011	43d	█				█														
3	Testování a potvrzení funkčnosti řešení v systému ES1	1.11.2011	30.12.2011	44d					█				█										
4	Implementace řešení v produktivním systému ES2	2.1.2012	31.1.2012	22d													█						

Obrázek 27: Časový harmonogram pro fázi Zlepšení

Nejprve je třeba připravit časový harmonogram. Současně lze začít pracovat na návrhu řešení a implementace na testovacím systému. Termín pro implementaci řešení na testovacím systému ES1 je 31. 10. 2011. Poté budou mít klíčoví uživatelé za úkol otestovat navržené a implementované řešení, termín testování a potvrzení funkčnosti je do konce roku 2011. Dalším krokem bude přenesení řešení do produktivního systému. Nový koncept uživatelských oprávnění by měl být v produktivním systému ES2 implementován do konce ledna 2012.

10.2 Návrh řešení

Na základě výsledků analýzy a rozhodnutí projektového týmu ze dne 1. 9. 2011 je jasné, jakým způsobem realizovat návrh nového uživatelského oprávnění. Uživatelský koncept bude postaven na systému rolí a to tak, že uživatelé pracující na stejné pracovní pozici budou mít stejné oprávnění – stejnou uživatelskou roli. Tuto myšlenku je nyní třeba rozvést.

10.2.1 Optimalizace oprávnění

Ve fázi analýzy jsem zjistil následující skutečnosti:

- V lokálním systému EPCOS pracuje 67 uživatelů. Z toho 60 uživatelů je dialogových, ostatní uživatelé patří mezi uživatele komunikační a systémové.
- 4 dialogoví uživatelé mají přiřazeno oprávnění SAP_ALL.
- Dialogoví uživatelé používají celkem 13 modulově nezávislých transakcí.
- V předchozích fázích jsem identifikoval celkem 28 různých pracovních pozic.

10.2.1.1 Společná role pro dialogové uživatele

Ve fázi měření jsem zjistil jaké transakce a oprávnění uživatelé potřebují, při analýze dat měření jsem transakce dělil podle modulů a ty pak nechal schvalovat klíčovými uživateli. Samostatnou skupinou transakcí, které jsem nechával schválit vedoucího OIT, jsou „modulově nezávislé“ transakce. Sjednocením této skupiny transakcí za celou firmu jsem dostal seznam transakcí viz. níže:

Tabulka 26: Seznam transakcí pro roli ZEPC_BC_ENDUSER

Kód transakce	Text transakce
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SM36	Požadavek na dávku
SMX	Zobrazení vlastních jobů
SO01	SAPoffice: Došlá.p.
SO02	SAPoffice: Odesl.p.
SP02	Zobrazení spoolových požadavků
SSC1	Termínový kalendář SAP (vlastní)
SU01D	Zobrazení uživatele
SU3	Údržba uživatelských dat
SU53	Vyhodnocení kontroly oprávnění
SU56	Analýza uživatelského bufferu
S_AHR_61016354	Telefonní seznam

Navrhuji tento seznam transakcí zahrnout do samostatné role, kterou přiřadím všem dialogovým uživatelům. Tato role uživatelům poskytne základní funkce, jako jsou: SAP pošta, definice vlastní úlohy, zobrazení uživatelských oprávnění, telefonní seznam a další. Výhodou této společné role je, že když bude všem uživatelům v budoucnosti třeba přiřadit nějaké společné oprávnění, např. oprávnění tisku na novou tiskárnu, tak stačí upravit jen tuto roli. Běžní uživatelé tedy budou mít 2 role. Jednu roli společnou pro celou firmu

a druhou roli vztahující se k vlastní pracovní pozici. V SAP existují i standardní role, které ovšem nebudu používat. Rozhodl jsem se role pro EPCOS pojmenovávat tak, že název role bude začínat na „ZEPC_“. Dále název pokračuje zkratkou modulu, kterého se role týká a zbytek názvu popisuje pracovní pozici. Vydefinoval jsem podle tohoto pravidla roli ZEPC_BC_ENDUSER.

10.2.1.2 Vlastní role podle pracovní pozice

V produktivním systému EPCOS pracuje, podle pracovní pozice, 28 typů uživatelů. Pro každou pracovní pozici jsem dle pravidla popsaného výše vydefinoval novou roli. Seznam nových rolí je vydefinován v tabulce č. 27.

Tabulka 27: Seznam rolí pro dialogové uživatele

Pozice	Název role	Počet transakcí
Celní deklarant	ZEPC_MM_DECLARATION	44
Controller - investice	ZEPC_CO_INVESTMENT_COST_CENTRE	302
Disponent logistiky	ZEPC_SD_DISPONENT	76
Finanční ředitel	ZEPC_TM_MANAGER	48
HR specialista	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	80
IT specialista - aplikace	-	56
Kalkulace a plánování nákladů	ZEPC_CO_CALCULATION	157
Konzultant SAP	-	76
Mzdová účetní	ZEPC_FI_PAYROLL	120
Pracovník helpdesku	ZEPC_BC_IT_CONTROL	7
Referent výrobní logistiky	ZEPC_PP_DISPONENT	37
Skladník	ZEPC_MM_STOCK_RELEASE	34
Specialista nákupu	ZEPC_MM_PURCHASING_SHOPPER	117
Technik jakosti	ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	6
Technik průmyslového inženýrství	ZEPC_PP_LABOUR_ECONOMY	44
Účetní - investiční majetek	ZEPC_AM_MANAGER	175
Účetní - pokladna	ZEPC_FI_CREDIT_CASH_DESK	129
Účetní - všeobecná	ZEPC_FI_INVOICE_COST	80
Vedoucí finanční účtárny	ZEPC_FI_MANAGER	351
Vedoucí IT	-	12
Vedoucí controllingu	ZEPC_CO_MANAGER	106
Vedoucí logistiky	ZEPC_SD_PP_MANAGER	188
Vedoucí materiálového hospodářství	ZEPC_MM_WRAPPING	93
Vedoucí nákupu	ZEPC_MM_PURCHASING_MANAGER	56
Vedoucí personálního oddělení	ZEPC_HR_MANAGER	12
Vedoucí řízení jakosti	ZEPC_QM_MANAGER	5
Výrobní technik	ZEPC_PP_TECHNOLOGIST	13
Zástupce vedoucího účtárny	ZEPC_FI_VICE_MANAGER	168

Pro uživatele pracující na pozicích „IT – specialista aplikace“, „Konzultant SAP“ a „Vedoucí IT“ jsem roli nedefinoval. Systém SAP doporučuje ponechat pro případy nouze a případy řešení problémů v systému několik uživatelů, kteří budou mít přiřazeno kompletní oprávnění. Navrhuji tedy pro tyto uživatele roli nedefinovat, protože budou mít přiřazeno oprávnění SAP_ALL. Uživatel C4U je externí pracovník, proto navrhuji, aby byl odemknut vždy jen na vyžádání. Po vykonání podpory bude uživatel opětovně uzamčen.

10.2.1.3 Návrh role pro uživatele AN12762

Uživatel AN12762 pracuje na pozici „Účetní - všeobecná“, bude tedy používat roli ZEPC_FI_INVOICE_COST. Při návrhu každé role jsem kontroloval, zda byly přístupy k transakcím ve fázi analýzy schváleny klíčovým uživatelem. Klíčoví uživatelé pro uživatele AN12762 neschválili přístup na transakce ME22N, ME24, MIGO, PA20, SA38, SE38. Tyto transakce jsem do role nezahrnul. Místo transakce PA20 navrhuji použít transakci ZHR_DATA. Ostatní transakce nebudou přiřazeny, za činnosti s nimi spojené jsou zodpovědní pracovníci nákupu a skladu.

Další věcí, kterou je třeba kontrolovat, je to, zda pracovní pozice není v konfliktu s kritickými kombinacemi oprávnění. Kritické kombinace jsem definoval pro oblast modulů FI a MM, v tomto případě je třeba projít všechny kombinace týkající se modulu FI. Shrnujím kritické FI kombinace popsané ve fázi analýza do tabulek 28 a 29 viz níže.

Tabulka 28: Kritické FI kombinace oprávnění

Činnost	Objekt	Aktivita	Hodnoty	Činnost	Objekt	Aktivita	Hodnoty
Údržba KD dodavatele	F_LFA1_GEN	01; 02		Účtování dodavatelských faktur	F_BKPF_KOA	01	Druh účtu = K
Údržba KD dodavatele	F_LFA1_GEN	01; 02	Druh účtu = K	Dodavatelské platby	F_REGU_KOA	01; 02	Druh účtu = K
Dodavatelské platby	F_REGU_KOA	01; 02	Druh účtu = K	Účtování dodavatelských faktur	F_BKPF_KOA	01	Druh účtu = K
Údržba KD odběratel	F_KNA1_GEN	01; 02		Účtování odběratelských faktur	F_BKPF_KOA	01	Druh účtu = D
Údržba KD hlavní knihy	F_SKA1_BUK	01; 02	Účetní okruh = SM01	Účtování na účty hlavní knihy	F_BKPF_BUK	01	Účetní okruh = SM01

Z analýzy kritických kombinací dále vyplývá, že uživatel nemůže mít současně přiřazené transakce:

Tabulka 29: Kritické FI kombinace transakcí

Činnost A	Transakce	Činnost B	Transakce
Údržba KD dodavatele	FK01;FK02	Účtování dodavatelských faktur	FB60;F-43
Údržba KD dodavatele	FK01;FK02	Dodavatelské platby	F110
Dodavatelské platby	F110	Účtování dodavatelských faktur	FB60;F-43
Údržba KD odběratel	FD01;FD02	Účtování odběratelských faktur	FB70;F-22
Údržba KD hlavní knihy	FS00	Účtování na účty hlavní knihy	FB50;F-02

Při návrhu postupují takto:

1. Zúžím seznam použitých transakcí o neschválené transakce
2. Rozšířím seznam o alternativní transakce
3. Dále odeberu transakce definované mezi kritickými kombinacemi a takto získám výslednou uživatelskou roli

Navrhuji tedy do ZEPF_FI_INVOICE_COST zahrnout tyto transakce.

Tabulka 30: Návrh transakcí pro roli ZEPF_FI_INVOICE_COST

Kód transakce	Název transakce
F-02	Zadávání účtování na úč.HK
F-03	Vyrovnání účtu HK
F-41	Zadání dobropisu od dodavatele
F-43	Zadání faktury od dodavatele
F-44	Vyrovnání: Dodavatel
F-47	Požadavek na zálohu
F-48	Zaučtování zálohy dodavateli
F.51	Hl. kniha: Otevřené položky
F13E	Automat.vyrovnání se zadáním měny
FB00	Možnosti zpracování účetnictví
FB01	Účtování dokladu
FB02	Změna dokladu
FB03	Zobrazení dokladu
FB08	Stornování dokladu
FB09	Změna položek dokladu
FB1K	Vyrovnání: Dodavatel
FB1S	Vyrovnání účtu HK
FB50	Účt. na úč. HK: Jednoobr. transakce
FB60	Požizování přijatých faktur
FB65	Požizování přijatých dobropisů
FB70	Požizování odesílaných faktur
FBA6	Požad. na zálohu od dodavatele
FBL1N	Jednotl. položky dodavatelů
FBL3N	Jednotl. položky: Účty hlavní knihy

FBL5N	Jednotl. pol.: Odběratelé
FBRA	Zrušení vyrovnání
FBV0	Zaúčt. předb. poř. dokladu
FBV2	Změna předb. pořiz. dokladu
FBV3	Zobraz. předb. poř. dokladu
FBVB	Zaúčt. předb. zadan. dokladu
FF_5	Načtení elektronického výpisu z účtu
FK03	Zobraz.dodavatele (účetnictví)
FK10N	Zobrazení zůstatku: Dodavatelé
FS10N	Zobrazení zůstatků
FV60	Předb. pořízení došlých faktur
ME23N	Zobrazení objednávky
ME2B	Objednávky k číslu potřeby
ME2L	Objednávky k dodavateli
ME2N	Objednávky k číslu objednávky
ME32L	Změna plánu dod.
ME33L	Zobrazení plánu dod.
ME3B	Rámcové smlouvy k číslu potřeby
ME3L	Rámcové smlouvy k dodavateli
ME3M	Rámcové smlouvy k materiálu
ME3N	Rámcové smlouvy k číslu smlouvy
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu
MK03	Zobrazení dodavatele (nákup)
MR8M	Storno fakturačního dokladu
OB08	C FI Údržba tabulky TCURR
SHD0	Varianty obrazovky a transakce
SM35P	Batch input: Monitorování protokolu
S_ALR_87011964	Stav invest. majetku
S_ALR_87012077	Informační systém dodavatelů
S_ALR_87012079	Obraty na účtu - stav na účtu
S_ALR_87012080	Obraty na účtu - zvláštní obraty
S_ALR_87012081	Obraty na účtu - obraty
S_ALR_87012082	Zůstatky dodavatelů ve fir. měně
S_ALR_87012093	Obraty dodavatelů
S_ALR_87012167	Informační systém odběratelů
S_ALR_87012169	Obraty na účtu - stav na účtu
S_ALR_87012170	Obraty na účtu - zvláštní obraty
S_ALR_87012171	Obraty na účtu - obraty
S_ALR_87012172	Zůstatky odběratelů ve fir. měně
S_ALR_87012186	Obraty odběratelů
S_ALR_87012341	Dvakrát přiřazená čísla faktur
YF02	Kurzový lístek HVB Bank

Y_ES1_44000002	Jednotlivé položky účtu HK (s textem
ZHR_DATA	Výpis základních dat o osobách
ZMIRO_DM	Pořízení došlé faktury
ZMIRO_DS	Pořízení došlé faktury

10.2.1.4 Návrh role pro uživatele DH12684

Uživatel DH12684 pracuje na personálním oddělení jako „HR specialista“, bude tedy používat roli ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER. V průběhu fáze měření uživatel použil celkem 85 transakcí, z toho celkem 5 jich bylo modulově nezávislých. Ze seznamu použitých transakcí uživateli nebyl schválen přístup na transakce SA38 a SQ03, tyto transakce jsem ze seznamu odebral, role ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER bude obsahovat celkem 78 transakcí, seznam transakcí je uveden v tabulce č. 31.

Tabulka 31: Návrh transakcí pro roli ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER

Kód transakce	Název transakce
ME21N	Založení objednávky
ME22N	Změna objednávky
ME23N	Zobrazení objednávky
ME2K	Objednávky k přiřazení účtu
ME2L	Objednávky k dodavateli
ME32L	Změna plánu dod.
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu
OOQA	Změna katalogu kvalifikací
PA20	Zobrazení personál. kmen. dat
PA30	Údržba personál. kmen. dat
PA40	Personální opatření
PA41	Změna data nástupu/odchodu
PA61	Údržba časových dat
PB10	První vlož. km. dat uchazeče
PB20	Zobrazení kmenových dat uchazeče
PB30	Údržba kmenových dat uchazečů
PB40	Opatření k uchazeči
PB60	Údržba operací k uchazeči
PBAW	Vyvol. údržby T750B
PC00_M18_CALC_SIMU	Simulace zúčtování - Česko
PC00_M18_CEDT	Zúčtování dokladu o odměně-Česko
PC00_M18_NAPPPU	Přehled nápočtů pro PPU
PC00_M18_TREXIM	Médium pro ISCP Trexima
PO03	Údržba profesí
PP01	Údržba plán.dat (veden.pom.menu)

PPOM_OLD	Údržba organizač. struktury
PPPM	Změna profilu
PU00	Výmaz personálních dat
S_AHR_61015486	Seznam pracovníků
S_AHR_61015487	Mateřství-přehled
S_AHR_61015491	Doba tarifní příslušnosti
S_AHR_61015492	Návrhy změn tarifní třídy
S_AHR_61015493	Referenční osobní čísla
S_AHR_61015497	Vývoj stavu zaměstnanců
S_AHR_61015509	Uchazeči podle jmen
S_AHR_61015510	Uchazeči podle opatření
S_AHR_61015512	Žádosti o místo
S_AHR_61015516	Neobsazená místa
SE43N	Údržba menu oblastí
SQ00	SAP Query: Spuštění queries
SQ01	SAP Query: Údržba queries
Y_ES1_44000066	Personální struktura - ukazatelé per
Y_ES1_44000067	Doba určitá-omezení prac. poměru do .
Y_ES1_44000074	Přehled pracovníku - profese,KZAM,JK
Y_ES1_44000076	Seznam pracovníků - vynětí z evid. st
Y_ES1_44000077	Podklad pro povinný podíl občanů ze
Y_ES1_44000078	List s kmen. údaji PR
Y_ES1_44000080	Personální opatření
Y_ES1_44000081	Pracovní jubilea podle nástupu v Pra
Y_ES1_44000086	Pracovníci s důchodem/postižením
Y_ES1_44000087	Flexibilní data pracovníků
Y_ES1_44000088	Historie pracovního zařazení
Y_ES1_44000089	Profese a základní mzdy
Y_ES1_44000090	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,
Y_ES1_44000091	Sledování nemocnosti k časovému fond
Y_ES1_44000092	Rozhraní SAP -> ASEP
Y_ES1_44000116	Rekapitulace mzdových druhů
Y_ES1_44000119	Rekapitulace mzdových druhů
Y_ES1_44000121	Rekapitulace mzdových druhů + nadpis
Y_ES1_44000123	Rekapitulace mzdových druhů + účty H
Y_ES1_44000134	Rozbor pracovních neschopností
Y_ES1_44000135	Rekapitulace časového fondu
Y_ES1_44000151	Sestava ML
Y_ES1_44000152	Evidenční stavy pracovníků
Y_ES1_44000160	Sestava ML - podle abecedy
Y_ES1_44000161	Typ smlouvy - inf. 16
Y_ES1_61000001	Rekapitulace časového fondu EPCOS
ZH103	Personální struktura - ukazatelé per
ZH104	Doba určitá-omezení prac. poměru do .

ZH111	List s kmen. údaji PR
ZH113	Personální opatření
ZH121	Flexibilní data pracovníků
ZH59	Rekapitulace časového fondu
ZH73	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,
ZH90	Evidenční stavy pracovníků
ZHR_STAT_1	HR statistika

Zakládání a změna objednávek bude omezeno pouze na skupinu nákupu SM6.

10.2.1.5 Návrh role pro uživatele JF11519

Uživatel JF11519 pracuje jako finanční ředitel společnosti EPCOS s.r.o., z oddělení „Vedení“ je jediný, kdo má zřízen přístup do lokálního SAP. Uživatel bude mít přiřazenu roli ZEPC_TM_MANAGER. V průběhu měření uživatel použil celkem 56 transakcí, z toho 6 transakcí bylo modulově nezávislých, takže jsou zahrnuty ve společné roli ZEPC_BC_ENDUSER. Ze zbývajících transakcí uživateli nebyl schválen přístup na transakci SA38, místo této kritické transakce do role zahrnu transakci Z_POBJ_STAT. Role ZEPC_TM_MANAGER bude obsahovat tyto transakce viz. tabulka níže.

Tabulka 32: Návrh transakcí pro roli ZEPC_TM_MANAGER

Kód transakce	Název transakce	Modul
AW01N	Asset Explorer	FI
CKMPCD	Zobrazení dokladu o změně ceny	MM
CKUC	Vícestupňová jednicová kalkulace	CO
F.01	ABAP/4 Report: Rozvaha	FI
FB03	Zobrazení dokladu	FI
FBD3	Zobraz. trval. účtování	FI
FBD4	Zobr. změny dokl. trval.účtování	FI
FBL3N	Jednotl. položky: Účty hlavní knihy	FI
FBM3	Zobraz. vzor. dokladu	FI
FBM4	Zobraz. změn vzorového dokladu	FI
FBU3	Zobraz. dokl. nad rámec úč. okruhu	FI
FBV3	Zobraz. předb. poř. dokladu	FI
FBV5	Změny předběžně vytvořených dokladů	FI
FS10N	Zobrazení zůstatků	FI
KB13N	Zobrazení manuál. přeúčtování nákladů	CO
KDH2	Změna: Účtová skupina	CO
KKPCN	Zobraz. kalk. bez struktury množství	CO
KO03	Zobraz. vnitropod. zak.	CO
KOB1	Zakázky: Skutečné jednotlivé položky	CO

KS01	Založení nákladového střediska	CO
KS02	Změna nákladového střediska	CO
KS03	Zobraz. nákl. střediska	CO
KSB1	Nákl. střediska: Skut. jedn. položky	CO
KSB5	Doklady nákl. účetnictví, skut.	CO
MB51	Seznam materiálových dokladů	MM
MB59	Seznam materiálových dokladů	MM
MB5L	Seznam hodnot zásob: Zobraz. zůstatků	MM
ME23N	Zobrazení objednávky	MM
ME28	Uvolnění objednávky	MM
ME29N	Uvolnění objednávky	MM
ME2K	Objednávky k přiřazení účtu	MM
ME2L	Objednávky k dodavateli	MM
ME2M	Objednávky k materiálu	MM
ME33L	Zobrazení plánu dod.	MM
ME35L	Uvolnění plánu dodávek	MM
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku	MM
ME9F	Výstup zprávy: Objednávky	MM
MIGO	Pohyb materiálu	MM
MIR4	Zobrazení fakturačního dokladu	FI
MSC3N	Zobrazení šarže	MM
PA20	Zobrazení personál. kmen. dat	HR
S_ALR_87013340	Skupina PrCtr Srovnání plán/skut	CO
S_P6B_12000011	Rozvaha (aktiva)	FI
S_P6B_12000012	Rozvaha (pasiva)	FI
S_P6B_12000013	Výsledovka	FI
VF03	Zobrazení faktury	FI
VF05	Seznam faktur	FI
Y_ES1_44000163	Kostenstelleblatt 01-12 neu	CO
Z_C4U_CO_CAL01	Rozpad kalkulací	CO
Z_POBJ_STAT	Statistika objednávek	MM

10.2.1.6 Návrh role pro uživatele LM70006

Uživatel LM70006 pracuje na oddělení OIT jako pracovník helpdesku, bude mu tedy přiřazena role ZEPC_BC_IT_CONTROL. Uživatel použil celkem 7 transakcí, z toho jednu patřící mezi kritické (SU01), která mu bude přiřazena s omezením „pouze zobrazovat“ uživatelské profily a role. Seznam transakcí, který bude v roli ZEPC_BC_IT_CONTROL zahrnut, odpovídá seznamu, který byl popsán již ve fázi Analýza.

Tabulka 33: Návrh transakcí pro roli ZEPC_BC_IT_CONTROL

Kód transakce	Název transakce
BD87	Monitor statusu pro zprávy ALE
DB02	Tables and Indexes Monitor
DB12	Protokoly zálohování DBA
DB13	Plánovací kalendář DBA
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SU01	Údržba uživatele
ZMON	Monitor EDI rozhraní

10.2.1.7 Návrh role pro uživatele ZP11292

Uživatel ZP11292 pracuje na pozici „Disponent logistiky“, bude mu tedy dle návrhu rolí přidělena role ZEPC_SD_DISPONENT. Ve fázi analýza jsem zajišťoval schválení přístupu na transakce, uživateli nebyl schválen přístup na transakce ME51N, MK01, MK12 a SA38. Transakce SA38 byla použita pro spouštění zákaznického programu ZM0EZPO2 (Obrátka materiálů na skladech), k tomuto programu existuje stejnojmenná transakce. Místo transakce SA38 jsem do návrhu role zahrnul transakci ZM0EZPO2. Přístup na transakci ZM0EZPO2 byl schválen klíčovým uživatelem MM, ostatní MM transakce byly odebrány bez náhrady. Oprávnění pro zakládání a změnu objednávek bude omezeno na skupinu nákupu SM03.

Seznam transakcí po odebrání neschválených přístupů pro roli ZEPC_SD_DISPONENT vypadá, viz tabulka níže.

Tabulka 34: Návrh transakcí pro roli ZEPC_SD_DISPONENT

Kód transakce	Název transakce
CA03	Zobrazení normál. prac. postupu
CEWB	PP: Engineering Workbench
CKME	Aktivace plánovaných cen
CKMPCD	Zobrazení dokladu o změně ceny
CKMPRPN	Údržba ceny
CO01	Založení výrobní zakázky
CO02	Změna výrobní zakázky
CO03	Zobrazení výrobní zakázky
CO41	Hromadná konverze plán. zakázek
COGI	Dod.zpracování chybných pohybů mat.
COOIS	Informační systém výrobních zakázek
CS03	Zobrazení kusovníku materiálu
FBL3N	Jednotl. položky: Účty hlavní knihy

FD03	Zobraz. odběratele (účetnictví)
MB24	Seznam rezervací
MB31	Příjem materiálu k výrobní zakázce
MB51	Seznam materiálových dokladů
MB52	Seznam skladových zásob
MB59	Seznam materiálových dokladů
MC.9	BCO: Analýza mater.- výběr zásob
MCBE	BCO: Výběr analýzy materiálu
MD02	Dílčí plánování MRP -vícestup.-
MD03	MRP-jednotl. plán.-jednostupňové-
MD04	Zobrazení situace v zásobě/potřebě
MD06	Hromadné zobrazení dispoz. seznamu
MD12	Změna plánované zakázky
MD13	Zobrazení plán. zakázky
MD61	Založení předplánování
MD62	Změna předplánování
ME01	Údržba pořadače
ME12	Změna inf. záznamu
ME21N	Založení objednávky
ME22N	Změna objednávky
ME23N	Zobrazení objednávky
ME2B	Objednávky k číslu potřeby
ME32L	Změna plánu dod.
ME38	Údržba rozvržení plánů dodávek
ME53N	Zobrazení požadavku na objednávku
MEIS	Výběr dat - příjem
MEPO	Objednávka
MF50	Plánovací tabule - změna
MIGO	Pohyb materiálu
MM01	Založení materiálu &
MM02	Změna materiálu &
MM03	Zobrazení materiálu &
MM04	Zobrazení změnových dokladů mater.
MM06	Označení materiálu k výmazu
MMBE	Přehled zásob
MMSC	Hromadné zadávání skladu
MR21	Změna ceny
MSC3N	Zobrazení šarže
V-44	Zobrazení Materiál Cena
VA01	Založení zakázky odběratele
VA02	Změna zakázky odběr.
VA03	Zobrazení zakázky odběratele
VA05	Seznam zakázek
VA15	Seznam poptávek

VA22	Změna nabídky
VA25	Seznam nabídek
VA35	Seznam plánů dodávek
VA45	Seznam kontraktů
VA55	Seznam návrhů položek
VC/2	Kmenový list zákazníka
VK32	Údržba podmínek: Změna
VL01N	Založení odesíl. dodávky k zak. odběr.
VL02N	Změna odesíl. dodávky
VL03N	Zobrazení odesíl. dodávky
VL09	Storno výdeje materiálu k dod. listu
ZM0EZPO2	Obrátka materiálů na skladech
ZOBJ	Zpracování vstupních EDI zakázek
ZS23	Dodavatelská věrnost a schopnost
ZSD_DISPO	Sestava pro dispozice materiálu
ZTERV	Výpis změn termínu výrobních zakázek
ZVYR	Programy výroba

10.2.1.8 Návrh rolí pro systémové a komunikační uživatele

Ve fázích měření a analýza jsem zjistil, že je v systému SAP celkem 8 uživatelů, kteří byli založeni pro systémové účely SAP. Ve fázi analýza jsem zaznamenal, že uživatelé SAPCPIC a DDIC se nepoužívají, proto jsem tyto dva uživatele zrušil. Aktuálně jsou tedy pro systémové účely založeni uživatelé ACMS_CPIC, EDICPIC, RFC_POBJ, SAPADM, TDN_RFC, WF_BATCH.

Uživatelé EDICPIC, SAPADM a WF_BATCH se používají pro přenos a generování EDI zpráv typu ORDERS, ORDSP, ALEAUD, YSTATE a INVOIC. Všechny tyto typy zpráv se přenášejí přes clearing. Uživatelé jsou využíváni pro stejnou funkcionalitu, proto navrhuji tyto tři uživatele sloučit do jednoho – EDICPIC, ostatní uživatele navrhuji zrušit. Pro uživatele EDICPIC navrhuji založit roli jednu ZEPC_BC_EDI. Role bude obsahovat oprávnění, které použili všichni 3 uživatelé. Uživatelé použili transakce VA01 (Založení zakázky odběratele) a VA02 (Změna zakázky odběr.). Dále použili oprávnění, viz tabulka níže.

Tabulka 35: Návrh objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_EDI

Objekt oprávnění	Název objektu oprávnění
B_ALE_RECV	ALE/EDI: Příjem IDOC prostřednictvím RFC
B_USERSTAT	Správa statusu: Nastavení/výmaz statusu uživatele
S_RFC	Kontrola oprávnění při přístupu RFC
S_IDOCCTRL	WFEDI: s_IDOCCTRL - všeobecný přístup k funkcím IDoc

S_IDOCDEFT	WFEDI: S_IDOCDEFT - přístup k vývoji IDoc
S_IDOCMETA	Metadata IDoc: Zavádění a zobrazení metadat IDoc v XI
S_IDOCMONI	WFEDI: S_IDOCMONI - přístup k monitoringu IDoc
S_IDOCPART	WFEDI: S_IDICPART - přístup k profilu partnera (IDoc)
S_IDOCPORT	WFEDI: S_IDOCPORT - přístup k popisu portu (IDoc)
S_IDOCREPA	WFEDI: S_IDOCREPA - Přístup k programům reparatur
V_VBAK_AAT	Prodejní doklad: Oprávnění pro druhy prod. dokladů
V_VBAK_VKO	Prodejní doklad: Oprávnění pro oblasti odbytu

Uživatel ACMS_CPIC se používá také pro přenos EDI zpráv, ale jen pro zprávy typu FIDCC2. Tyto zprávy se přenášejí pomocí přímého propojení SAP tzv. ALE (Application Link Enabling). Trasováním oprávnění pro uživatele ACMS_CPIC jsem zjistil, že uživatel nepoužil žádnou transakci. Uživatel byl kontrolován pouze na objekty oprávnění B_ALE_RECV (ALE/EDI: Příjem IDOC prostřednictvím RFC) a S_RFC (Kontrola oprávnění při přístupu RFC). Navrhuji pro uživatele ACMS_CPIC zřídit vlastní roli ZEPC_BC_ACMS_CPIC, která bude obsahovat oprávnění na tyto objekty.

Další uživatel s právy SAP_ALL, kterého je třeba omezit, je uživatel TDN_RFC. Tento uživatel se používá pro volání funkčních modulů Z_RFC_TDN_INTERFACE, Z_RFC_TDN_EPCOS a funkční modul ZFM_MU. Navrhuji pro uživatele TDN_RFC zřídit roli ZEPC_BC_TDN_RFC.

Poslední uživatel s právy SAP_ALL, který nepatří mezi dialogové uživatele, je uživatel RFC_POBJ. Tento uživatel se používá pro běh webové aplikace POBJ – Požadavky na objednávku. Při trasování uživatelských oprávnění jsem zjistil, že uživatel byl při spuštění aplikace POBJ kontrolován na oprávnění viz tabulka níže. Všechna tato oprávnění zahrnu do nové role ZEPC_BC_BSP_POBJ.

Tabulka 36: Seznam objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_BSP_POBJ

Objekt oprávnění	Název objektu oprávnění
S_BDS_DS	BC-SRV-KPR-BDS: Oprávnění pro soubor dokumentů
S_OC_DOC	SAP-Office: Oprávnění k činnosti s dokumenty
S_OC_FOLCR	SAPoffice: Oprávnění k založení všeobecných složek
S_OC_SEND	Objekt oprávnění k odeslání
K_CCA	CO-CCA: Všeob. objekt oprávnění pro účetnictví nákl. střediska
K_CSKS	CO-CCA: Km.soubor nákladových středisek
PLOG	Personální plánování
P_ORGIN	HR: Kmenová data
M_BANF_BSA	Druh dokladu v požadavku na objednávku
M_BANF_EKG	Skupina nákupu v požadavku na objednávku
M_BANF_EKO	Nákupní organizace v požadavku na objednávku
M_BANF_WRK	Závod v požadavku na objednávku
M_EINK_FRG	Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu

To ale není vše. Pod uživatelem RFC_POBJ jsou naplánované systémové úlohy, jako jsou:

- přenosy dat ze SAP do výrobního systému TDN
- kontrola přenosu dat z IO převodníků do SAP
- odesílání emailů ze SAP
- zálohování
- sběr statistik o systému SAP

Při spuštění těchto systémových činností, systém kontroloval objekty na oprávnění, viz tabulka níže. Navrhuji pro systémové úlohy vytvořit další roli „ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES“, která bude všechna oprávnění nutná pro úlohy obsahovat, dále navrhuji uživatele RFC_POBJ přejmenovat na BATCH a úlohy přeplánovat na tohoto uživatele.

Tabulka 37: Návrh objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES

Objekt oprávnění	Název objektu oprávnění
C_AFKO_ATY	CIM: Typ zakázky
C_AFKO_AWA	CIM: Oprávnění pro zakázku/druh zakázky/závod/činnost
C_AFKO_AWK	CIM: Závod pro druh zakázky
C_PPBD_REO	Plánování výr. programu-činnosti reorg.
C_STUE_BER	CS oprávnění pro kusovníky
C_STUE_WRK	CS závod kusovníku (přiřazení závodu)
CPE_SETTIN	Engine pro stanovení ceny komodity: Všeobecná nastavení
M_PLAF_ORG	Organizační úrovně pro zpracování plánované zakázky
S_ADMI_FCD	Systémová oprávnění
S_ALV_LAYO	ALV Standardní layout
S_BTCH_ADM	Zpracování na pozadí: Správce zpracování na pozadí
S_C_FUNCT	Volání C v programech ABAP
S_CTS_ADMI	Administrační funkce v Change & Transport System
S_DATASET	Oprávnění pro přístup k souboru
S_GUI	Oprávnění pro činnosti GUI
S_LOG_COM	Oprávnění k provádění logických příkazů operačního systému
S_OC_ROLE	SAPoffice: Vlastnost uživatele Office
S_SPO_DEV	Spooler: Oprávnění pro zařízení
S_USER_GRP	Údržba km. souboru uživ.: Skupiny uživatelů

Uživatel BATCH tedy bude mít přiřazeny role ZEPC_BC_BSP_POBJ a ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES

10.2.1.9 Závěr pro návrh optimalizace oprávnění

Rozdělil jsem optimalizaci oprávnění na několik fází. Na základě závěrů z analýzy, jsem v první části navrhnul roli společnou pro všechny dialogové uživatele, v další části jsem se zabýval definicí rolí pro konkrétní pracovní pozice. Navrhuji pro dialogové uživatele založit celkem 25 rolí, pro pracovní pozice „IT – specialista aplikace“, „Konzultant SAP“ a „Vedoucí IT“ role zakládat nebudu, protože těmto uživatelům zůstane zachováno oprávnění SAP_ALL. SAP doporučuje pro případy nouze a řešení problémů pro několik uživatelů ponechat oprávnění SAP_ALL. Uživatel s pracovní pozicí „Konzultant SAP“ bude trvale uzamčen, správce systému jej bude odemykat jen na vyžádání. Seznam rolí je uveden v tabulce č. 27.

V další fázi optimalizace oprávnění, jsem se zaměřil na optimalizaci oprávnění pro systémové uživatele. Ve fázi analýzy jsem zjistil, že 2 uživatelé se nepoužívají vůbec a další 3 uživatelé se používají na stejné činnosti - EDI komunikaci. Uživatelé, kteří se nepoužívají, byli již ve fázi analýzy zrušeni. Uživatele, jejichž činnosti jsou stejné, navrhuji zredukovat na jednoho, tj. uživatele EDICPIC. Zbývající dva uživatele SAPADM a WF_BATCH navrhuji uzamknout. Tímto lze ušetřit dalších 50.000,- Kč ročně za jednu licenci, výsledný efekt za fáze Analýza a Zlepšení tedy bude úspora ve výši 259.000,- Kč ročně.

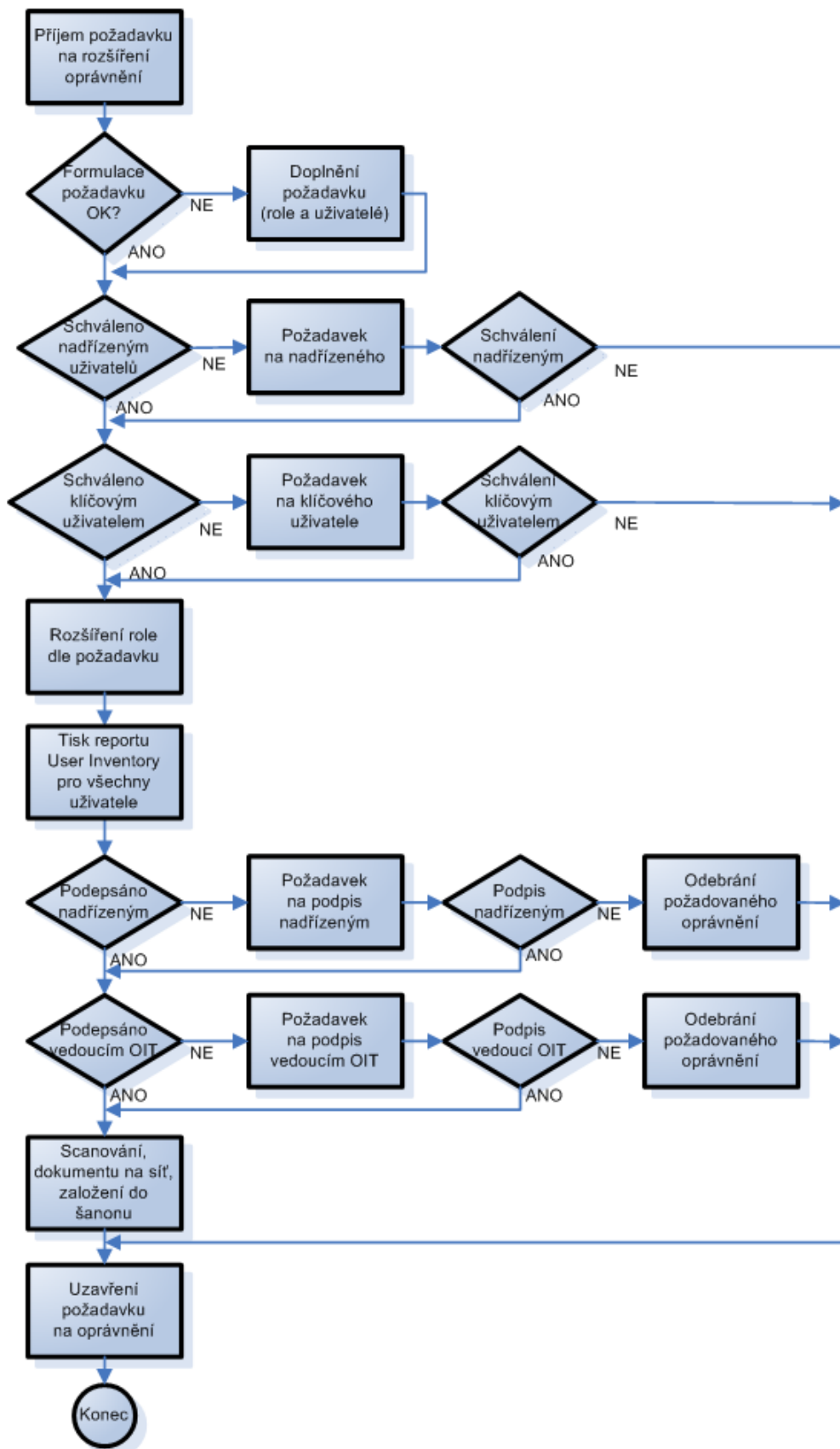
10.2.2 Optimalizace procesu přidělování oprávnění

Změna systému přidělování oprávnění od systému vydefinovaných profilů k systému uživatelských rolí, způsobí také změnu procesu přidělování oprávnění.

Proces se v některých oblastech zjednoduší, jinde je třeba přidat nové činnosti. Zásadním, pro proces přidělování oprávnění, zůstává schvalování přístupu dvěma úrovněmi - schválení vedoucím uživatele a klíčovým uživatelem. Je třeba si uvědomit, že v případě přiřazení oprávnění jednomu uživateli, je díky systému „jedna pozice = jedna role“ přiřazeno oprávnění také uživateli, který pracuje na stejné pracovní pozici.

Při schvalování přístupu je tedy nutné, informovat schvalovatele o roli, které se přiřazení transakce nebo oprávnění týká, dále také o zaměstnancích, kteří mají roli přiřazenu. Autorizace vedoucím nebo klíčovým uživatelem bude ukládána na síťový disk, kde bude uložena také dokumentace k rolím a uživatelům. Proces dokumentace blíže popíšu v další kapitole, přesto jsem již proces dokumentace do procesního schématu zahrnul.

Proces přidělování oprávnění bude nově vypadat takto:

Obrázek 28: Procesní schéma - přidělování oprávnění po optimalizaci

Procesní schéma nyní vypadá složitěji, než původní schéma pro proces přidělování oprávnění založeného na profilech, ale jednotlivé kroky nezaberou moc času. Např. proces „Hledání profilu s nejmenším rozsahem transakcí“ správci zabral minimálně 15 minut, ale v některých případech i půl hodiny. Proces „Doplnění požadavku (role, uživatele)“ naproti tomu zabere maximálně 5 sekund. Procesy „Požadavek na schválení vedoucím a klíčovým uživatelem“ zaberou stejný čas, ale proces „rozšíření role dle požadavku“ oproti procesu „Přiřazení nalezeného profilu uživateli“ zabere času více. Záleží vždy na rozsahu oprávnění, které je potřeba ke spuštění transakce, proces by měl zabrat i s rezervou maximálně 15 minut. Další čas navíc zabere část procesu týkající se dokumentace oprávnění.

Nové fáze procesu, týkající se dokumentace, jsou:

- Tisk reportu „User Inventory“ – 1 minuta
- Podepsání „User Inventory“ nadřízeným – 2 minuty
- Podepsání „User Inventory“ vedoucím OIT – 2 minuty
- Scanování dokumentu na síť a založení papírového formuláře do šanonu – 5 minut

Celkově proces přidělení oprávnění zabere maximálně 25 minut včetně zavedení dokumentace. Když bychom do schématu nezahrnuli proces dokumentace, tak proces přidělení oprávnění bude, v některých případech, zkrácen až na polovinu.

10.2.2.1 Proces přidělení oprávnění

Proces přidělení oprávnění po zpracování dokumentace vypadá takto. Žadatel zadá do helpdesk požadavek na rozšíření oprávnění. Požadavek přijme správce SAP, zkontroluje správnost zadání požadavku, ve smyslu doplnění rolí a uživatelů, pro které je oprávnění požadováno. Je-li formulace nedostatečná, požadavek doplní. Poté dochází ke kontrole schválení nadřízeného uživatelů a schválení klíčového uživatele. Ve většině případů je nadřízený zároveň klíčovým uživatelem, výjimkami jsou vedoucí oddělení a přístupy do oblasti modulů jiných klíčových uživatelů. Po schválení oběma úrovněmi, správce IS SAP rozšíří roli dle požadavku. Po rozšíření role, správce vytiskne report „User Inventory“ pro všechny uživatele, kterým bylo rozšířeno oprávnění. Report je podepisován nadřízeným uživatelů a vedoucím OIT. Podepsané reporty jsou založeny do šanonu a uloženy na síťový disk. Proces končí uzavřením helpdesk požadavku. V případě neschválení požadavku, proces končí uzavřením požadavku.

10.2.3 Dokumentace oprávnění

Další cíl, který byl definován v projektové chartě, je zavedení dokumentace oprávnění. Pro přiřazování oprávnění nyní neexistuje žádná dokumentace. Ze SAP je sice možné zobrazit seznam transakcí proveditelných pro uživatele nebo seznam kritických oprávnění pro uživatele, ale tato akce nejde provést jednoduše a hromadně.

Rozhodl jsem, pro dokumentaci oprávnění vytvořit report, který budu nazývat „User Inventory“. Tento report budu spouštět pokaždé, když se uživateli změní rozsah oprávnění.

10.2.3.1 Návrh reportu *User Inventory*

Audit v EPCOS provádějí také cizojazyční auditoři, proto celý report bude vytvořen v angličtině. Pro místní vedoucí je angličtina samozřejmostí.

Report bude obsahovat části:

1. Hlavička
2. Přiřazené role
3. Přiřazené profily
4. Transakce, spustitelné pro uživatele
5. Kritické kombinace oprávnění

Hlavička bude obsahovat základní údaje z kmenových dat uživatele, jako jsou:

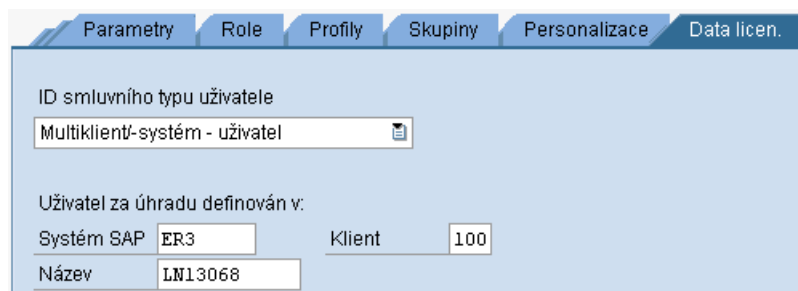
- Uživatelské jméno
- Jméno a příjmení uživatele
- Funkce
- Oddělení
- Telefon
- Email
- Název systému
- Klient
- Typ uživatele
- Status uživatele
- Nákladové středisko
- Licence
- Platnost uživatele do

Obrázek 29: Kmenová data uživatele - adresa

Část dat je uložena v sekci „adresa“ (obrázek 29), další část dat je možno nalézt v záložce „Data přihl.“ a zbytek dat týkající se licence je uložen v záložce „Data licence“.

Obrázek 30: Kmenová data uživatele - Data přihlášení

V záložce „Data přihlášení“ jsou uloženy hodnoty „alias“, „heslo“, „typ uživatele“, „platnost do“, „nákladové středisko“.

Parametry Role Profily Skupiny Personalizace Data licen.

ID smluvního typu uživatele
Multiklient/-systém - uživatel

Uživatel za úhradu definován v:
Systém SAP ER3 Klient 100
Název LN13068

Obrázek 31: Kmenová data uživatele - Data licence

Obrázek č. 31 obsahuje data licence pro uživatele LN13068. Uživatel je založen i v jiném systému, proto je nastaven jako „multiklient systém“. Za licence tohoto uživatele se platí v centrálním systému ER3, zde je uveden jen odkaz na systém.

Hlavička bude navíc obsahovat **osobní číslo** zaměstnance. Toto číslo není v kmenových datech uživatele uloženo, je třeba jej „složit“. Uživatelské jméno dialogového uživatele je tvořeno iniciály uživatele a dále 5 ti posledními znaky z osobního čísla. Např. uživatel Lukáš Nyklíček má osobní číslo 25013068, uživatelské jméno tedy je LN13068. Osobní číslo lze vygenerovat složením hodnoty „250“ a posledních pěti znaků uživatelského jména nebo aliasu.

Sekce přiřazené role bude obsahovat seznam rolí, které jsou uživateli přiřazeny. Sekce profily bude obsahovat seznam přiřazených profilů s výjimkou profilů, které se uživateli přiřazují automaticky vygenerováním profilu k roli. Sekce dostupné transakce bude obsahovat seznam všech transakcí, které uživatel může spustit. Poslední sekce bude zahrnovat kritické kombinace oprávnění.

Na konci reportu bude oblast pro podpis oprávnění nadřízeným zaměstnancem a vedoucím OIT.

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

.....
Boss of the employee

.....
Date

.....
Head of the SMP BA OIT

.....
Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator – SMP BA OIT.

Obrázek 32: Autorizace oprávnění vedoucím zaměstnancem a vedoucím OIT

Report na jedno kliknutí ze systému vypíše data, která se již nyní dají ze SAP získat standardními nástroji, pomocí 5 ti reportů.

Výběrová kritéria reportu

- Název varianty pro kritická oprávnění
- Uživatel
- Skupina uživatelů
- Nákladové středisko
- Zahrnout blokováné uživatele
- Zahrnout vymazané uživatele

EPCOS uživatele v SAP nemaže, za smazaného uživatele je považován uživatel, který je zablokován, má omezenou platnost a v polích „Číslo zúčtování“ a „nákladové středisko“ má vyplněnu hodnotu „DELETED“.

10.2.4 Varianta pro kritická oprávnění

Ve fázi analýza jsem zmínil, že standardní varianta „SAP_RSUSR009“ reportu RSUSR008_009_NEW je pro účely EPCOS nedostatečná. Navrhuji vytvořit vlastní variantu, která se bude jmenovat Z_CRITICAL_AUTH. Tato varianta bude zahrnovat oprávnění definovaná ve standardní variantě a navíc bude rozšířena o další objekty kontroly.

10.2.4.1 Kritické transakce

Transakce jsou objekty oprávnění S_TCODE, hodnota transakce se plní do pole TCD. V tabulce níže navrhuji seznam objektů oprávnění, o které variantu rozšířím z důvodu kritických transakcí, včetně hlášek které budou zobrazeny.

Tabulka 38: Kritická oprávnění – objekty pro kritické transakce

Oprávnění	Objekt	Název pole	Od	AND/OR	Hláška
ZEPC_TCD_SA38	S_TCODE	TCD	SA38	OR	Very Critical Admin TR SA38: ABAP Reporting
ZEPC_TCD_SE01	S_TCODE	TCD	SE01	OR	Very Critical Admin TR SE01: Transport organizer
ZEPC_TCD_SE11	S_TCODE	TCD	SE11	OR	Very Critical Admin TR SE11: ABAP Dictionary Maintenance
ZEPC_TCD_SE13	S_TCODE	TCD	SE13	OR	Critical Admin TR SE11: Maintain Technical Settings (Tables)
ZEPC_TCD_SE16	S_TCODE	TCD	SE16	OR	Critical Admin TR SE16: Unlimited Table View

ZEPC_TCD_SE16N	S_TCODE	TCD	SE16N	OR	Critical Admin TR SE16N: Unlimited Table View
ZEPC_TCD_SE37	S_TCODE	TCD	SE37	OR	Critical Admin TR SE37: ABAP Function Modules
ZEPC_TCD_SE38	S_TCODE	TCD	SE38	OR	Very Critical Admin TR SE38: ABAP Editor
ZEPC_TCD_SE80	S_TCODE	TCD	SE80	OR	Critical Admin TR SE80: Object navigator ABAP
ZEPC_TCD_SM30	S_TCODE	TCD	SM30	OR	Critical Admin TR SM30: Call View Maintenance
ZEPC_TCD_SM31	S_TCODE	TCD	SM31	OR	Critical Admin TR SM31: Call View Maintenance
ZEPC_TCD_SM49	S_TCODE	TCD	SM49	OR	Very Critical Admin TR SM49: Execute external OS commands
ZEPC_TCD_SM50	S_TCODE	TCD	SM50	OR	Very Critical Admin TR SM50: Work Process Overview
ZEPC_TCD_SM59	S_TCODE	TCD	SM59	OR	Very Critical Admin TR SM59: RFC Destinations (Display/Maintain)
ZEPC_TCD_SP01	S_TCODE	TCD	SP01	OR	Critical Admin TR SP01: Output Controller Spooler
ZEPC_TCD_STMS	S_TCODE	TCD	STMS	OR	Very Critical Admin TR STMS: Transport Management System
ZEPC_TCD_MASS	S_TCODE	TCD	MASS	OR	Mass change: System stability at risk
	S_TCODE	TCD	SQVI	OR	
ZEPC_TCD_UADM	S_TCODE	TCD	SU01	OR	Administration: Transaction for User Admin only - authorization maintenance
	S_TCODE	TCD	SU02	OR	
	S_TCODE	TCD	SU10	OR	
	S_TCODE	TCD	PFCG	OR	
ZEPC_TCD_HR	S_TCODE	TCD	PA20	OR	Human resources: Personnel data - HR only
	S_TCODE	TCD	PA30	OR	

Pro skupinu transakcí na hromadnou změnu, kmenová data HR a transakce pro správu uživatelů navrhuji vytvořit společnou skupinu oprávnění, ostatní transakce budou mít vytvořenu vlastní skupinu oprávnění.

10.2.4.2 Kritické kombinace oprávnění

Dále je potřeba do varianty zahrnout také kritické kombinace objektů.

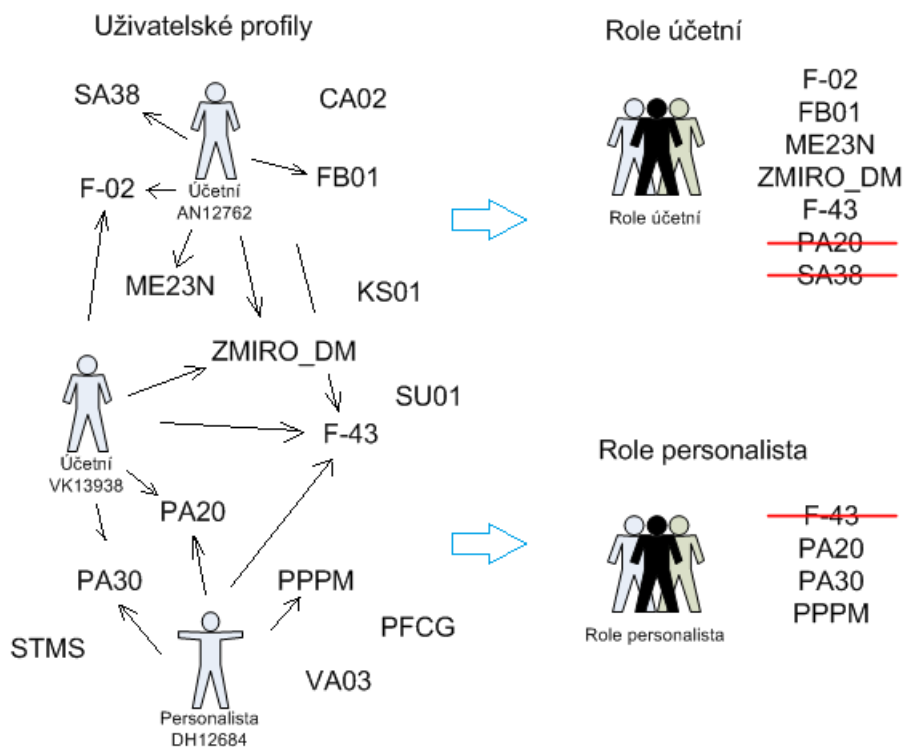
Tabulka 39: Kritická oprávnění – objekty pro kritické kombinace oprávnění

Oprávnění	Objekt	Název pole	Od	Do	AND/OR	Hláška
ZEPC_CA_FI_01	F_LFA1_GEN	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination Vendors: Master Data & Posting/Invoices
	F_BKPF_KOA	ACTVT	01		AND	
ZEPC_CA_FI_02	F_LFA1_GEN	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination Vendors: Master Data & Payments
	F_REGU_KOA	FBTCH	*		AND	
ZEPC_CA_FI_03	F_BKPF_KOA	ACTVT	01		AND	Critical AUTH combination

	F_REGU_KOA	FBTCH	*		AND	Vendors: Posting/Invoices & Payments
ZEPC_CA_FI_04	F_BKPF_KOA	ACTVT	01		AND	Critical AUTH combination Customer: Master Data & Posting/Invoices
	F_KNA1_GEN	ACTVT	01	02	AND	
ZEPC_CA_FI_05	F_SKA1_BUK	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination General ledger: Master Data & Postings
	F_BKPF_BUK	ACTVT	01		AND	
ZEPC_CA_MM_01	M_BEST_EKO	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination Procurement: Orders & Releasing orders
	M_EINK_FRG	FRGCO	01		OR	
	M_EINK_FRG	FRGCO	02		OR	
	M_EINK_FRG	FRGCO	03		OR	
ZEPC_CA_MM_02	M_BEST_EKO	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination Procurement: Orders & Goods receipt postings
	M_MSEG_WWE	ACTVT	01	02	AND	
ZEPC_CA_MM_03	M_MSEG_WWE	ACTVT	01	02	AND	Critical AUTH combination Procurement: Goods receipt postings & Releasing orders
	M_EINK_FRG	FRGCO	01		OR	
	M_EINK_FRG	FRGCO	02		OR	
	M_EINK_FRG	FRGCO	03		OR	

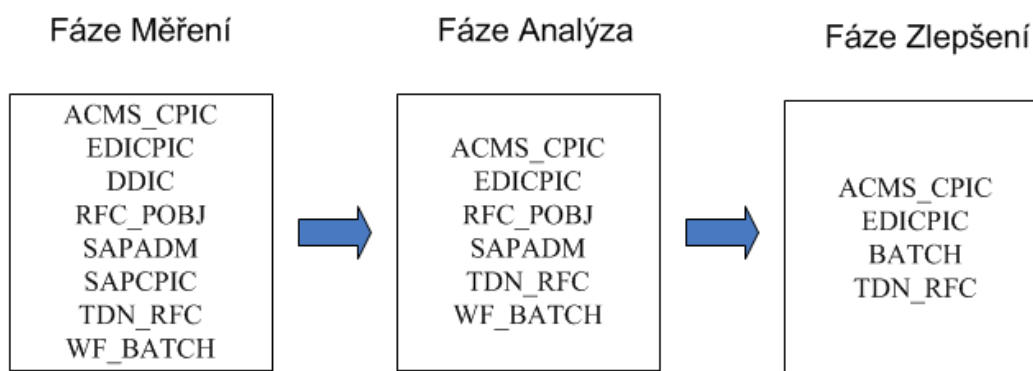
10.2.5 Shrnutí návrhu řešení

Všichni dialogoví uživatelé budou mít přiřazenu společnou roli ZEPC_BC_ENDUSER a vlastní roli, která se týká jejich pracovní pozice.

Obrázek 33: Optimalizace oprávnění

Dále navrhuji zredukovat počet systémových uživatelů. V předchozí fázi Analýza, jsem zredukoval počet systémových uživatelů na 6, zrušením uživatelů SAPADM a WF_BATCH lze ušetřit za další dvě licence. Ekonomický efekt tedy bude úspora dalších 100.000,- Kč ročně.

Obrázek 34: Redukce počtu systémových uživatelů

Optimalizace procesu „přidávání oprávnění“ počítá také s procesem dokumentace. Dokumentaci budu provádět tak, že při každé změně rozsahu oprávnění, budu tisknout report User Inventory, který je také součástí návrhu řešení. Celkově proces přiřazení oprávnění, včetně dokumentace, zabere maximálně stejně dlouhou dobu, jako původní proces přiřazení oprávnění, bez dokumentace.

Report User Inventory bude obsahovat základní údaje o uživateli, seznam rolí, seznam profilů, seznam spustitelných transakcí, kritických oprávnění a autorizaci vedoucím uživatele, vedoucím OIT.

Dále jsem ve fázi návrhu vydefinoval seznam objektů oprávnění, o které je vzhledem ke kritickým transakcím a kritickým kombinacím objektů třeba rozšířit variantu pro spouštění kontroly kritických oprávnění. Návrh řešení tedy řeší všechny tři oblasti, které byly definovány v projektové chartě.

10.3 Implementace řešení na testovacím systému

V této části se budu zabývat implementací navrženého řešení na testovací systém. Implementace řešení bude probíhat tak, že nejprve nastavím nové oprávnění na testovacím systému ES1, odeberu všem uživatelům oprávnění přidělené pomocí profilů a požádám

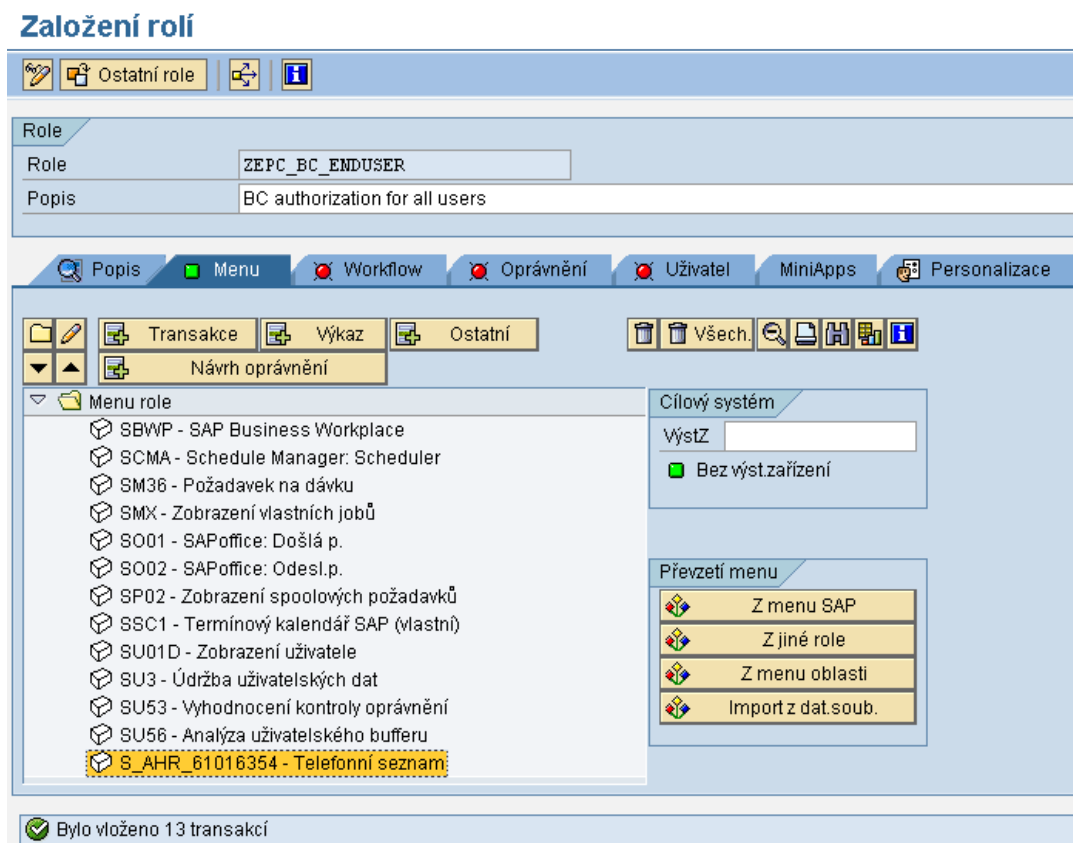
uživatele o otestování. Po otestování a odsouhlasení funkčnosti se pustím do transportu řešení na produktivní systém. Cílem je, aby implementace v testovacím systému byla dokončena do konce října 2011. Nejprve je třeba založit uživatelské role.

10.3.1 Založení rolí

Role se spravují pomocí transakce PFCG, budu je zakládat pouze v testovacím systému, do produktivního systému přenesu role pomocí transportních požadavků.

10.3.1.1 Založení společné role ZEP_BC_ENDUSER

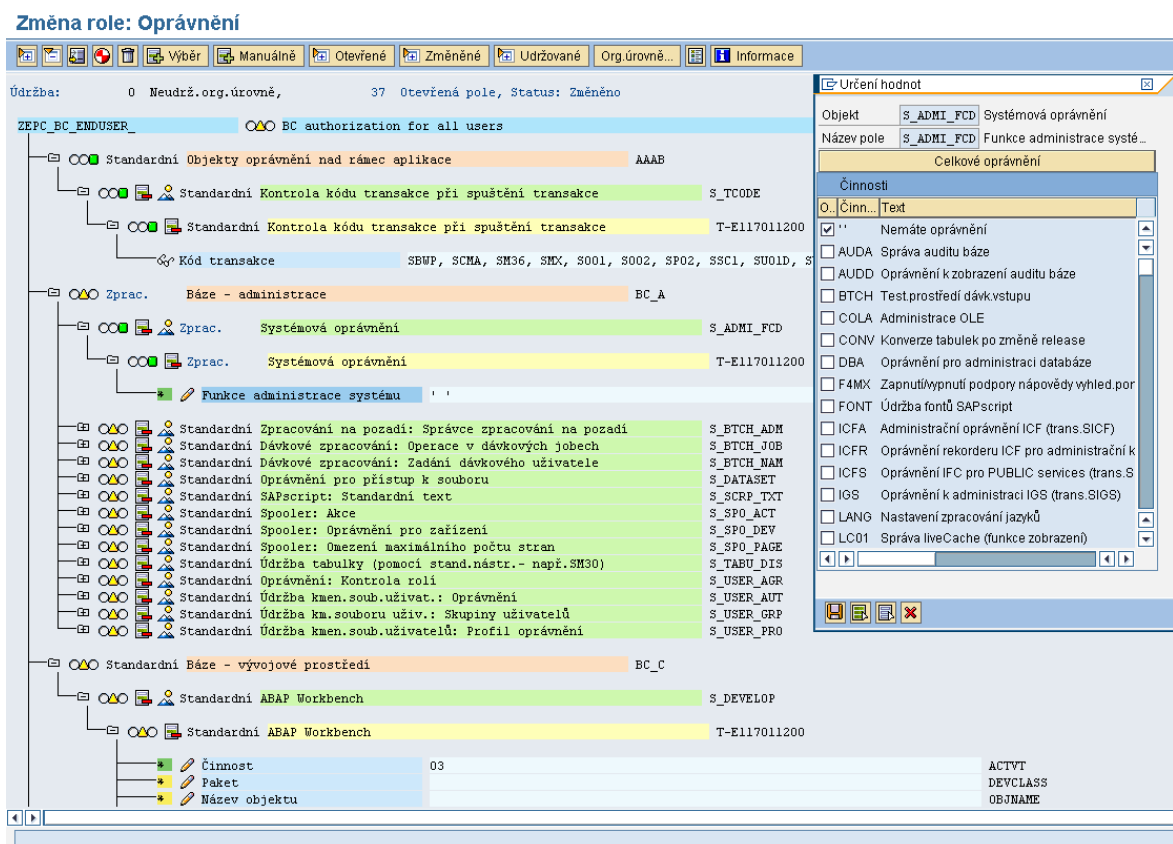
Nejprve jsem založil roli ZEP_BC_ENDUSER, která je společná pro všechny dialogové uživatele. Při založení první role jsem založil transportní požadavek, do kterého jsem postupně přidával všechny zakládané role. Číslo transportní požadavku je ES1K995143.

Obrázek 35: Založení role ZEP_BC_ENDUSER – Menu transakcí

Role obsahuje 13 transakcí, každá transakce potřebuje ke spuštění nějaké oprávnění. Oprávnění se přiřazuje v záložce „oprávnění“. Systém pracuje tak, že při přiřazení transakce do „Oprávnění“, automaticky vloží (navrhne) objekty oprávnění, které SAP při spuštění transakce kontroluje. Objekty oprávnění vkládá bez hodnot oprávnění,

u některých transakcí systém vloží jen část objektů. Některé navržené objekty nejsou potřeba, proto je možné je deaktivovat kliknutím na ikonu „-“, nebo je z role vymazat. Deaktivovaným objektem je např. objekt S_BTCH_NAM na obrázku č. 39. Oprávnění SAP, je souhrn kombinací objektů oprávnění, aktivit a dalších hodnot, které se liší v závislosti na objektu. V systému SAP je pro objekty oprávnění vydefinováno několik základních aktivit. Jsou to 01 – založení; 02 – změna; 03 – zobrazení; 04 – tisk, zpracování zpráv; 06 – výmaz; 08 – zobrazení změnových dokladů; 09 – zobrazení cen a další. Obrazovka pro přiřazování oprávnění vypadá takto (obrázek č. 36).

Obrázek 36: Založení role ZEP_BC_ENDUSER - Oprávnění

Některé hodnoty oprávnění lze díky znalosti prostředí odhadnout (např. účetní okruh bude vždy SM01, EPCOS má definován jen jeden okruh SM01), ale ostatní je třeba zjistit. K ladění oprávnění využiji dat měření, získaných postupem popsaném v kapitole „Sledování systému“. Ke zjištění, které objekty oprávnění a hodnoty pro spuštění transakce SBWP přiřadit, používám transakci ST01. Vyplním výběrová kritéria „Transakce = SBWP“, „Období = zadám období podle souboru měření, který prohledávám“, dále vyberu „Jiný soubor = vylistuji soubor s měřením“. Výběrová obrazovka, pro nalezení objektů oprávnění, je vložena jako obrázek č. 37.

Volby pro vyhodnocení sledování

Všeobecné omezení

Uživatel:

Klient: 099

Prac.proces:

Transakce: SBWP

Trvání (>us):

Max.zobr.zázn.: 100.000

Od: 03.01.2011 / 00:00:00

do: 10.01.2011 / 23:59:59

Zázn.sledování

Kontrola oprávnění

Vše Jen chyba

Funkce kernel

Kernel všeobecně

Přístup k DB (sled.SQL)

Sled.bufferu tabulek

RFC-vyvolání

Operace blokování

Omezení tabulek (jen SQL + sledování bufferu)

D010

D020

Další tabulky

Výběr souboru

Aktivní soub.sled

Jiný soubor

Obrázek 37: Výběrová obrazovka ST01

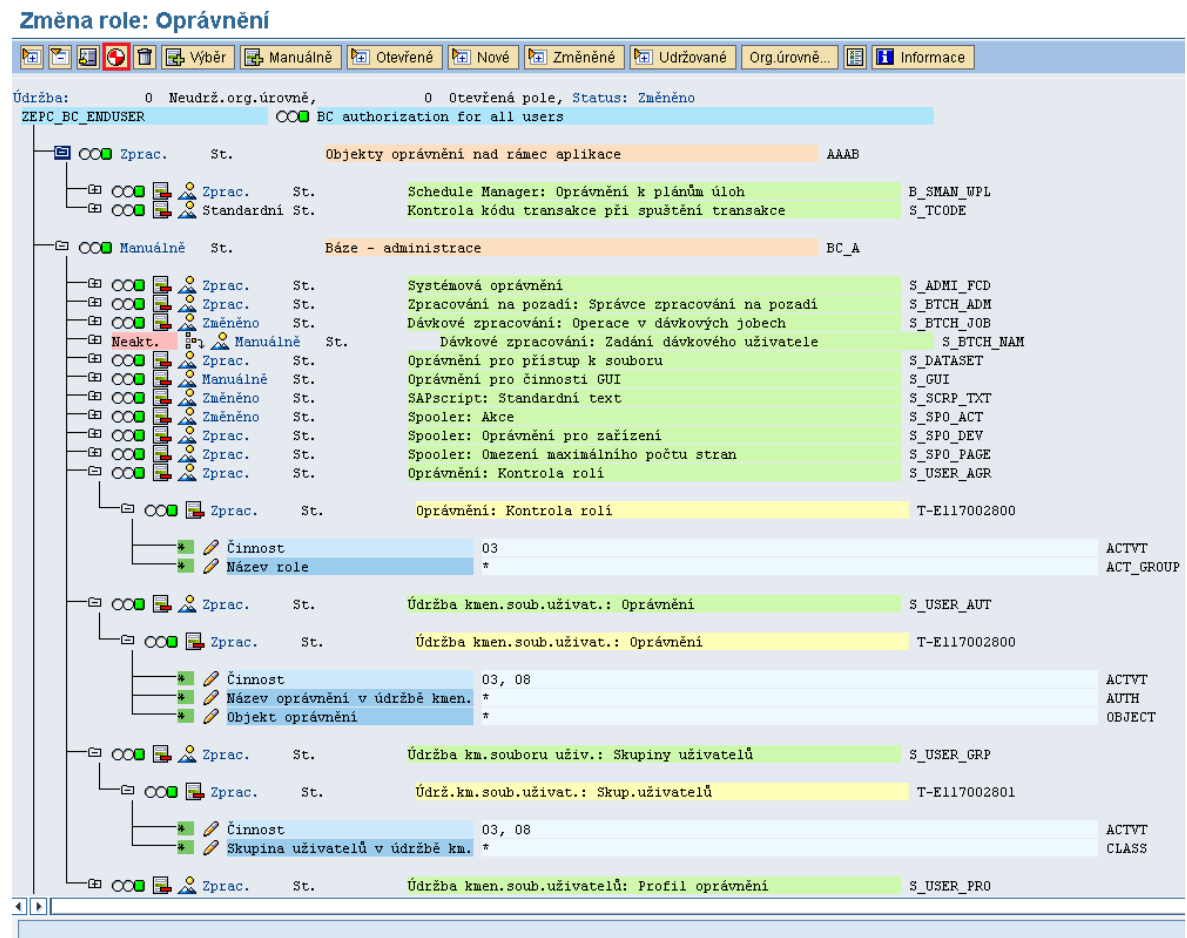
Zobrazení sledov.

Klient: 099 Uživatel: LW13068 Transakce SBWP 53129DE1E5EEF1668142005056B6000D				
Workproces 0 PID		Datum: 03.01.2011		Začátek: 17:43:21:199.378Konec: 17:43:21:203.279
První blok k dialog.kroku		Poslední blok v dialog.kroku		
Velikost bloku: 512		Počet záznamů: 1	Verze souboru: 1	
hh:mm:ss:ms	Typ	Doba(us)	Objekt	Text
17:43:21:199	POTV	- - -	S_TCODE RC=0	toode=SSC1;TCD=SSC1;

Obrázek 38: Objekty oprávnění kontrované pro transakci SBWP

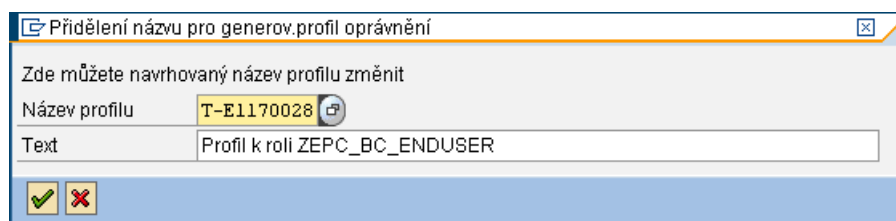
Systém při spuštění transakce SBWP kontroluje, zda má uživatel přiřazeno oprávnění k objektu S_TCODE s hodnotou TCD=SSC1. Jinými slovy kontroluje, jestli uživatel má přiřazeno oprávnění k transakci SSC1. Role má oprávnění k SSC1 zahrnuto, přiřazení oprávnění tím pro transakci SBWP končí. Při přidělování oprávnění také kontrolují, jestli přidělované oprávnění není zahrnuto na seznamu kritických oprávnění. Pokud je oprávnění zahrnuto, tak jsem oprávnění nepřiražoval. Stejným způsobem vyhledávám objekty oprávnění pro všechny další transakce. Postup přidělování oprávnění je totožný, proto je zbytečné jej pro ostatní oprávnění detailněji popisovat.

Finální podoba role ZEPBC_BC_ENDUSER je vyobrazena na obrázku č. 39.

Obrázek 39: Finální podoba role ZEPBC_BC_ENDUSER

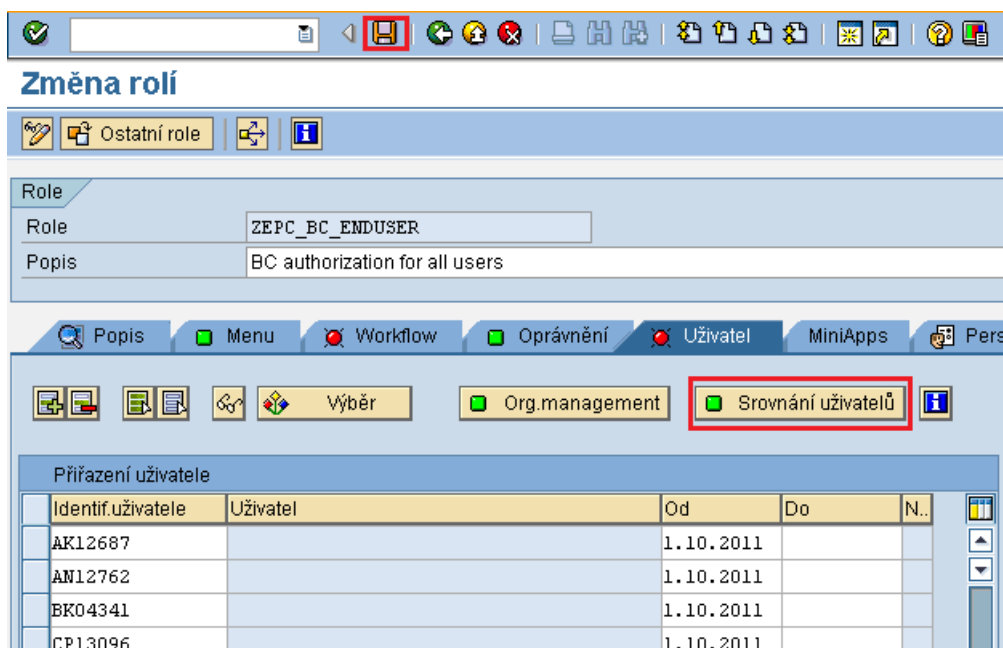
Posledním krokem založení role je vygenerování profilu k roli. Profil se generuje použitím tlačítka „bílá-červený“ míč. Na obrázku č. 39 je označeno červeným rámečkem.

Obrázek 40: Generování profilu k roli ZEPBC_BC_ENDUSER

Nyní je třeba roli přiřadit uživatelům. Přiřazení role jsem provedl v záložce „Uživatel“ (obrázek 41). Přiřazení se provede takto: Do pole „identifikace uživatele“, jsem vyplnil uživatelská jména uživatelů, poté jsem roli použitím orámované ikony disketa uložil. Po uložení je třeba profil přiřazené role uživatelům porovnat, porovnání profilu se provede

použitím tlačítka „Srovnání uživatelů“. Tlačítko jsem na obrázku č. 41 také zvýraznil červeným orámováním.

Obrázek 41: Přiřazení role uživatelům a porovnání profilů

Teprve po „srovnání uživatelů“ je oprávnění, zahrnuté v roli, přiřazeno uživateli. K tomu aby se oprávnění projevilo, je třeba, aby se uživatel znovu přihlásil do systému.

10.3.1.2 Definice ostatních rolí

Stejným způsobem postupuji při zakládání všech ostatních rolí, při doplňování všech objektů oprávnění.

Ve fázi analýza, jsem popisoval několik případů, kdy bylo třeba omezit oprávnění podle výhrad klíčového vedoucího. Prvním případem byl uživatel DH12684 a omezení oprávnění na skupinu nákupu SM6. Omezení oprávnění je řešeno na obrázku č. 42 níže. Stejným způsobem jsem řešil výhrady klíčového uživatele MM k přiřazení oprávnění pro uživatele ZP11292.

Údržba: 0 Neudrž.org.úrovně, 0 Otevřená pole, Status: Generov.

ZEPc_HR_PERSONNEL_OFFICER HR personal officer

- Manuálně Objekty oprávnění nad rámec aplikace AAAB
- Zprac. Báze - administrace BC_A
- Manuálně Báze - vývojové prostředí BC_C
- Manuálně Báze - centrální funkce BC_Z
- Manuálně Personalistika HR
- Změněno Materiál.hospodářství - nákup MM_E
 - Změněno Druh dokladu v poptávce M_ANFR_BSA
 - Standardní Skupina nákupu v poptávce M_ANFR_EKG
 - Standardní Nákupní organizace v poptávce M_ANFR_EKO
 - Změněno Druh dokladu v objednávce M_BEST_BSA
 - Změněno Skupina nákupu v objednávce M_BEST_EKG
 - Změněno Skupina nákupu v objednávce T-E117009000
 - Činnost 01, 02, 03, 04, 08, 09 ACTVT
 - Skupina nákupu SM6 EKGRP
 - Standardní Nákupní organizace v objednávce M_BEST_EKO
 - Standardní Závod v objednávce M_BEST_WRK
 - Změněno Druh dokladu v rámcové smlouvě M_RAHM_BSA
 - Standardní Skupina nákupu v rámcové smlouvě M_RAHM_EKG
 - Standardní Nákupní organizace v rámcové smlouvě M_RAHM_EKO
 - Standardní Závod v rámcové smlouvě M_RAHM_WRK
 - Zprac. Nákupní organizace v kmenové podmínce V_KOMH_EKO
- Zprac. Materiálové hospodářství - likvidace faktur MM_R
- Změněno Odbyt SD

Obrázek 42: Omezení oprávnění na skupinu nákupu SM6

Dalším takovým případem, který jsem podrobněji popisoval je uživatel LM70006. Tomuto uživateli bylo, kvůli činnostem odemykání účtů a resetování hesla, schváleno oprávnění na administraci uživatelů. Přístup byl schválen s tím, že oprávnění je třeba omezit tak, aby si uživatel nemohl přiřadit vyšší oprávnění. Omezení je řešeno nastavením aktivity 03 (zobrazení) pro objekty S_USER_AGR, S_USER_AUT a S_USER_PRO na obrázku níže.

ZEPc_BC_IT_CONTROL Denní kontroly

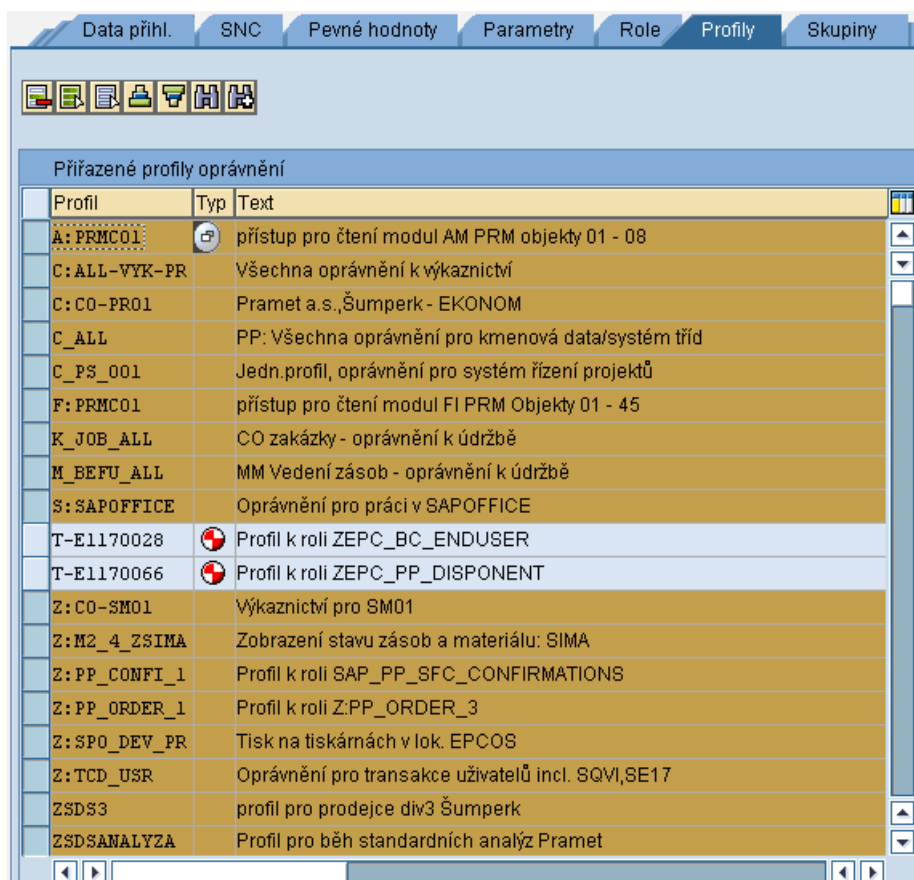
- Zprac. Objekty oprávnění nad rámec aplikace AAAB
- Zprac. Schedule Manager: Oprávnění k plánům úloh B_SMAN_WPL
- Standardní Kontrola kódu transakce při spuštění transakce S_TC0DE
- Manuálně Báze - administrace BC_A
 - Standardní Systémová oprávnění S_ADMI_FCD
 - Manuálně Zpracování na pozadí: Správce zpracování na pozadí S_BTCH_ADM
 - Manuálně Dávkové zpracování: Operace v dávkových jobech S_BTCH_JOB
 - Zprac. Volání C v programech ABAP S_C_FUNC0
 - Standardní Dispečink VS: Správa systému S_RZL_ADM
 - Zprac. Údržba tabulky (pomocí stand.nástr.- např.SM30) S_TABU_DIS
 - Zprac. Oprávnění: Kontrola rolí S_USER_AGR
 - Oprávnění: Kontrola rolí T-E117011400
 - Činnost 03 ACTVT
 - Název role * ACT_GROUP
 - Zprac. Údržba kmen.soub.úživat.: Oprávnění S_USER_AUT
 - Údržba kmen.soub.úživat.: Oprávnění T-E117011400
 - Činnost 03, 08 ACTVT
 - Název oprávnění v údržbě kmen. * AUTH
 - Objekt oprávnění * OBJECT
 - Zprac. Údržba km.souboru uživ.: Skupiny uživatelů S_USER_GRP
 - Zprac. Údržba kmen.soub.úživatelů: Profil oprávnění S_USER_PRO
 - Údržba kmen.soub.úživatelů: Profil oprávnění T-E117011400
 - Činnost 03, 08 ACTVT
 - Profil oprávnění v údržbě kmen. * PROFILE
 - Zprac. Údržba km.souboru uživ.: Přiřazení spec.pro systém S_USER_SAS
 - Zprac. Údržba kmen.soub.úž.: Systém pro centrální údržbu uživatele S_USER_SYS

Obrázek 43: Omezení oprávnění pro roli ZEPc_BC_IT_CONTROL

Role pro systémové uživatele jsem založil stejným způsobem. Při zakládání jsem čerpal podklady hlavně z nástroje „sledování systému“, protože systémoví uživatelé byli kontrolováni převážně na objekty oprávnění. Transakcí používají minimum.

10.3.1.3 Odebrání původního oprávnění

Poté, co jsem založil všechny role a přiřadil je uživatelům, je třeba ještě odebrat původní oprávnění postavené na profilech. Profiley jsem odebíral v kmenových datech uživatelů v záložce „Profiley“. Odebíral jsem všechny, kromě profilů automaticky generovaných.

Obrázek 44: Odebrání původního oprávnění

Zvažoval jsem, jestli je třeba původní oprávnění pro případ problémů zálohovat. Vzhledem k tomu, že uživatelé zůstávají v systému se statusem zúčtování DELETED, jsem se rozhodl, že původní nastavení zálohovat nebudu. Lze jej získat z historie uživatele, nabídky „Změnové doklady pro uživatele“.

10.3.2 Vytvoření reportu User Inventory

V návrhu řešení jsem definoval nový uživatelský report, který je potřeba pro účely dokumentace a schvalování oprávnění vytvořit. Založil jsem report Z_USR_AUDIT,

report obsahuje 5 částí – hlavička, dostupné role, přiřazené profily, dostupné transakce, kritické transakce a konec reportu obsahuje část pro autorizaci vedoucím a vedoucím OIT. Report je uložen v transportním požadavku č. ES1K995150.

10.3.2.1 Výběrová obrazovka

Seznam výběrových kritérií jsem popisoval v návrhu, výběrová obrazovka vypadá takto.

Obrázek 45: Výběrová obrazovka reportu Z_USR_AUDIT

Jedním z výběrových parametrů je hodnota „Varianta pro kritická oprávnění“, tvořením varianty se budu zabývat v další části. Smazaného uživatele lze identifikovat podle toho, že hodnota pole nákladové středisko = DELETED. Z toho důvodu je v programu zahrnuta kontrola na současné zvolení hodnot „Zahrnout blokové uživatele“ a výběr nákladového střediska.

Zdrojový kód: kontrola výběru – blokováno vs. nákladové středisko

```
AT SELECTION-SCREEN.
```

```
  IF p_kostl[] IS NOT INITIAL AND p_delet IS NOT INITIAL.
```

```
    MESSAGE 'Nelze současně vybrat nákl. středisko a vymazané uživatele.'
```

```
    TYPE 'E'.
```

```
  ENDIF.
```

10.3.2.2 Hlavička reportu

Část hlavička je plněna daty uloženými v tabulkách USR02, USR03, TUTYP, ADRP, ADCP, USREFUS a dalšími. K plnění dalších částí jsem použil části zdrojového kódu ze standardního programu SAP „RSUSR008_009_NEW - Seznam uživatelů s kritickými

oprávněními“. Program pracuje tak, že nejprve naplní pomocné tabulky a ty pak prohledává podle parametrů zadaných ve výběrové obrazovce.

Mezi hlavní pomocné tabulky patří:

Tabulka 40: Pomocné tabulky pro report Z_USR_AUDIT

Pomocná tabulka	Použití
i_user	tabulka uživatelů
i_role	tabulka rolí
i_tran	tabulka transakcí
i_prof	tabulka profilů
authlist	tabulka oprávnění
i_tstct	texty transakcí

Všechny hodnoty, potřebné pro hlavičku, jsou deklarovány v pomocné tabulce uživatelů „i_user“. Deklarace tabulky v ABAP vypadá takto:

Zdrojový kód: Deklarace tabulky i_user

```
BEGIN OF i_user OCCURS 0,

    bname LIKE usr02-bname,           "uživatelské jméno
    name_text LIKE adrp-name_text,    "úplné jméno
    function LIKE adcp-function,      "funkce
    pernr LIKE pa0002-pernr,          "osobní číslo
    department LIKE adcp-department,  "oddělení
    tel_number LIKE adcp-tel_number,   "telefon
    tel_extens LIKE adcp-tel_extens,   "klapka
    smtp_addr LIKE adr6-smtp_addr,     "email
    sysid LIKE sy-sysid,              "ID systému
    mandt LIKE sy-mandt,              "klient
    ustyp LIKE usr02-ustyp,           "typ uživatele
    ustypt TYPE val_text,
    uflag LIKE usr02-uflag,           "příznak blokování uživatele
    uflagt TYPE val_text,
    kostl LIKE usr03-kostl,           "nákladové středisko
    utypt LIKE tutyp-utyptext,        "licence
    gltgb LIKE usr02-gltgb,           "platnost do

END OF i_user,
```

Program po spuštění načte všechny uživatele do této pomocné tabulky, z této tabulky pak již jen čte data podle výběrových kritérií. Nebudu zde vkládat celý zdrojový kód programu pro plnění tabulky i_user, vybral jsem jen některé zajímavé části. Celý zdrojový kód programu je uložen na CD.

Plnění hodnot uživatelské jméno, typ uživatele, status blokování a platnost uživatele.

Zdrojový kód: Plnění hodnot do tabulky i_user

```
SELECT bname ustyp uflag gltgb FROM usr02
      INTO CORRESPONDING FIELDS OF TABLE i_user
      WHERE bname IN p_user
            AND class IN p_class.

IF p_locked IS INITIAL. "nezaškrtnutý p_locked, neplní smazané uživatele
      DELETE i_user WHERE uflag NE 0.
ENDIF.
```

Osobní číslo je sestaveno z čísla „250“ a posledních 5 ti znaků ALIASU uživatele.

Sestavení a naplnění osobního čísla je řešeno takto:

Zdrojový kód: Sestavení osobního čísla

```
CLEAR usrefus.
SELECT SINGLE * FROM usrefus WHERE bname EQ i_user-bname.
IF usrefus-useralias+2(1) CA '0123456789'. "Test, že 3. znak je číslo
      CONCATENATE '250' usrefus-useralias+2(5) INTO i_user-pernr.
ENDIF.
```

Vypisování hodnot do hlavičky je řešeno takto:

Zdrojový kód: Plnění formuláře - hlavička

```
TOP-OF-PAGE.
FORMAT COLOR COL_KEY INTENSIFIED.
WRITE:/ 'Page:', (4) sy-pagno NO-GAP, '/' NO-GAP, (4) poc_stran,
       40 'EPCOS SAP R/3 USER INVENTORY', 98 sy-datum.
HIDE poc_stran.
FORMAT RESET.
SKIP.
CONCATENATE i_user-tel_number i_user-tel_extens INTO i_user-tel_number
            SEPARATED BY space.
WRITE:
      / 'USER           :', i_user-name_text,
```

```

53 'SYSTEM NAME  :', i_user-sysid,
  / 'USER ID      :', i_user-bname,
53 'CLIENT       :', i_user-mandt,
  / 'FUNCTION     :', i_user-function,
53 'USER TYPE    :', (40) i_user-ustypt,
  / 'PERS. NUMBER:', i_user-pernr,
53 'STATUS       :', (40) i_user-uflagt,
  / 'DEPARTMENT  :', i_user-department,
53 'COST CENTER  :', i_user-kostl,
  / 'TELEPHONE   :', i_user-tel_number,
53 'LICENSE      :', i_user-utypt,
  / 'E-MAIL      :', (40) i_user-smtp_addr,
53 'VALID THROUGH:', i_user-gltgb.
ULINE.
SKIP.

```

10.3.2.3 Ostatní části reportu

Plnění pomocných tabulek k ostatním sekcím reportu je řešeno použitím částí zdrojového kódu ze standardního programu RSUSR008_009_NEW, tyto části zde vkládat nebudu. Pro zajímavost jsem vložil ještě plnění sekce transakce do formuláře.

Zdrojový kód: Plnění formuláře – sekce transakce

```

READ TABLE i_tran WITH KEY bname = i_user-bname.
IF sy-subrc IS INITIAL.
  WRITE:/ 'AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS)for the user'INTENSIFIED.
  ULINE /1(59).
  FORMAT COLOR COL_HEADING.
  WRITE:/ '|Transaction code      |Text                               |'.
  FORMAT COLOR COL_NORMAL.
  ULINE /1(59).
  LOOP AT i_tran WHERE bname EQ i_user-bname.
    WRITE:/
      '| ' NO-GAP, i_tran-tcode COLOR COL_KEY NO-GAP,
      '| ' NO-GAP, i_tran-ttext NO-GAP, '| ' NO-GAP.
  ENDLOOP.
  FORMAT RESET.
  ULINE /1(59).
  SKIP.
ENDIF.

```

Poslední částí reportu, kterou zde zmíním, je autorizace, která do reportu vypisuje textové prvky pro autorizaci vedoucím a vedoucím oddělení OIT.

Zdrojový kód: Plnění formuláře – část autorizace

```

FORMAT INTENSIFIED.
IF sy-linno GT 77. NEW-PAGE. ENDIF.
* ochrana proti rozdělení patičky na dvě strany
WRITE:/4 'All data is correct and I have checked the necessity of thi
s roles',
           'and the lack of function segregation', /40 'is fulfilled by
internal controls.'.
FORMAT INTENSIFIED OFF.
SKIP 4.
WRITE: /17 '.....
.....',
           /17 ' Boss of the employee
Date'.
SKIP 4.
WRITE: /17 '.....
.....',
           /17 ' Head of the SMP BA OIT
Date'.
SKIP.
WRITE:/10 'Please send the filled form back to your local authorizati
on administrator - SMP BA OIT.'.

ENDLOOP.

```

Celý program Z_USR_AUDIT je včetně komentářů uložen na příloženém CD. Výsledný report, pro 5 detailně sledovaných uživatelů, je součástí přílohy.

10.3.3 Založení varianty pro kritická oprávnění

Kritická oprávnění jsem eliminoval již při definici nových rolí, přesto jsem se pro lepší kontrolu rozhodl založit vlastní variantu Z_CRITICAL_AUTH. Kritické kombinace oprávnění se udržují v transakci S_BCE_68002111. V návrhu řešení jsem definoval dvě tabulky, ve kterých jsem definoval názvy oprávnění včetně kontrolovaných objektů, hodnot a chybových hlášek. Nová varianta je uložena v transportním požadavku č. ES1K995148.

10.3.3.1 Kritické transakce

První tabulka č. 38 obsahuje objekty definované pro kritické transakce. Na obrázku č. 46 je definice kritické transakce SE16 v SAP.

Změna view "Data oprávnění": Přehled

Skupina	Objekt*	Název pole	Od	Do	AND/OR*	Text
	S_TCODE	TCD	SE16		OR	Kontrola kódu transakce při spuštění transakce

Obrázek 46: Definice kritických transakcí v SAP

10.3.3.2 Kritické kombinace oprávnění

Druhá tabulka č. 39 obsahuje objekty oprávnění a jejich kritické kombinace definované pro modul FI a MM. Definice kritické kombinace ZEPD_CA_MM_01 „Vystavení, změna objednávky x Schválení objednávky“ v SAP vypadá takto (obrázek č. 47).

Změna view "Data oprávnění": Přehled

Skupi...	Objekt*	Název pole	Od	Do	AND/OR*	Text
	M_BEST_EKO	ACTVT	01	02	AND	Nákupní organizace v objednávce
	M_EINK_FRG	FRGCO	01		OR	Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu
	M_EINK_FRG	FRGCO	02		OR	Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu
	M_EINK_FRG	FRGCO	03		OR	Kód uvolnění a skupina uvolnění v nákupu

Obrázek 47: Definice kritických kombinací v SAP

Abych si ověřil, že varianta Z_CRITICAL_AUTH je funkční, spustil jsem program na kontrolu kritických oprávnění pro uživatele LN13068 s nově vytvořenou variantou.

Tabulka 41: Kritické oprávnění pro LN13068 - varianta Z_CRITICAL_AUTH

ID CA	Text kritického oprávnění (CA)	Uživatel
SAP_ABAA	Administrace: Všechna práva pro joby na pozadí	LN13068
SAP_ABJA	Administrace: Uvolnění jobů na pozadí	LN13068
SAP_ABNA	Administrace: Spuštění jobů na pozadí s každým uživatelem	LN13068
SAP_ABNN	Použití jobů na pozadí	LN13068
SAP_ADMM	Administrace: Síť, procesy, správa aktualizace, atd.	LN13068
SAP ALOG	Provedení logických příkazů operačního systému	LN13068
SAP_ARZM	Administrace: Údržba CCMS	LN13068
SAP_ASPA	Administrace: Operace v uložených tiskových požadavcích	LN13068
SAP_ASPD	Administrace: Tisk na všech tiskárnách	LN13068
SAP_ASPT	Administrace: Operace v jiných objektech TemSe	LN13068
SAP_AUAM	Administrace: Údržba oprávnění	LN13068
SAP_AUAS	Revize: Zobrazení oprávnění	LN13068
SAP_AUPM	Administrace: Údržba profilu	LN13068
SAP_AUPS	Revize: Zobrazení profilů	LN13068
SAP_AUUM	Administrace: Údržba uživat.	LN13068
SAP_AUUS	Revize: Zobrazení uživat.	LN13068
SAP_CTBA	Customizing: Údržba tabulek	LN13068
SAP_CTBC	Customizing: Údržba tabulek nezávislá na klientu	LN13068
SAP_CTBS	Customizing: Údržba všech básových tabulek	LN13068
SAP_DEVD	Vývoj: Údržba programů a DDIC	LN13068
SAP_DEVT	Vývoj: Transport.systém	LN13068
ZEPC_CA_FI_01	Critical AUTH combination Vendors: Master Data & Posting/Inv	LN13068
ZEPC_CA_FI_02	Critical AUTH combination Vendors: Master Data & Payments	LN13068
ZEPC_CA_FI_03	Critical AUTH combination Vendors: Posting/Invoices & Paymen	LN13068
ZEPC_CA_FI_04	Critical AUTH combination Customer: Master Data & Posting/In	LN13068
ZEPC_CA_FI_05	Critical AUTH combination General ledger: Master Data & Post	LN13068
ZEPC_CA_MM_01	Critical AUTH combination Procurement: Orders & Releasing or	LN13068
ZEPC_CA_MM_02	Critical AUTH combination Procurement: Orders & Goods receipt	LN13068
ZEPC_CA_MM_03	Critical AUTH combination Procurement: Goods receipt posting	LN13068
ZEPC_TCD_HR	Human resources: Personnel data - HR only	LN13068
ZEPC_TCD_MASS	Mass change: System stability at risk	LN13068
ZEPC_TCD_SA38	Very Critical Admin TR SA38: ABAP Reporting	LN13068
ZEPC_TCD_SE01	Very Critical Admin TR SE01: Transport organizer	LN13068
ZEPC_TCD_SE11	Very Critical Admin TR SE11: ABAP Dictionary Maintenance	LN13068
ZEPC_TCD_SE13	Critical Admin TR SE11: Maintain Technical Settings (Tables)	LN13068
ZEPC_TCD_SE16	Critical Admin TR SE16: Unlimited Table View	LN13068
ZEPC_TCD_SE16N	Critical Admin TR SE16N: Unlimited Table View	LN13068
ZEPC_TCD_SE37	Critical Admin TR SE37: ABAP Function Modules	LN13068
ZEPC_TCD_SE38	Very Critical Admin TR SE38: ABAP Editor	LN13068
ZEPC_TCD_SE80	Critical Admin TR SE80: Object navigator ABAP	LN13068
ZEPC_TCD_SM30	Critical Admin TR SM30: Call View Maintenance	LN13068
ZEPC_TCD_SM31	Critical Admin TR SM31: Call View Maintenance	LN13068

ZEPC_TCD_SM49	Very Critical Admin TR SM49: Execute external OS commands	LN13068
ZEPC_TCD_SM50	Very Critical Admin TR SM50: Work Process Overview	LN13068
ZEPC_TCD_SM59	Very Critical Admin TR SM59: RFC Destinations (Display/Maint	LN13068
ZEPC_TCD_SP01	Critical Admin TR SP01: Output Controller Spooler	LN13068
ZEPC_TCD_STMS	Very Critical Admin TR STMS: Transport Management System	LN13068
ZEPC_TCD_UADM	Administration: Transaction for User Admin only - autorizat	LN13068

Program vypsal všechna oprávnění, protože uživatel má oprávnění SAP_ALL, varianta je funkční.

10.4 Testování řešení na testovacím systému

Testování připraveného řešení koordinovali klíčoví uživatelé. Cílem testování, je kompletně otestovat nově navržené role tak, abychom eliminovali riziko nefunkčnosti transakcí po nasazení do produktivního systému. Testování probíhalo tak, že jsem klíčovými uživateli poslal seznam rolí, které se týkají jejich oblastí. Ke každé roli jsem poslal seznam transakcí a uživatele, kteří ji mají přiřazenu.

Testování rolí koordinovali klíčoví uživatelé dle možností jednotlivých pracovníků. Domluvili jsme se na tom, že každou roli bude testovat jeden uživatel. Dále jsme se domluvili, že mě klíčoví uživatelé budou každé pondělí informovat o aktuálním stavu. Seznam rolí a uživatelů, kteří ji testovali, je vydefinován v tabulce níže. Testování oprávnění pro systémové uživatele a generálního ředitele jsem provedl já.

Tabulka 42: Role a uživatelé, kteří role testují

Role	Modul	Pozice	UID
ZEPC_BC_TDN_RFC	BC	Uživatel TDN_RFC	LN13068
ZEPC_BC_ACMS_CPIC	BC	Uživatel ACMS_CPIC	LN13068
ZEPC_BC_BSP_POBJ	BC	Uživatel BATCH	LN13068
ZEPC_BC EDI	BC	Uživatel EDICPIC	LN13068
ZEPC_BC_IT_CONTROL	BC	Pracovník helpdesku	LM70006
ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES	BC	Uživatel BATCH	LN13068
ZEPC_CO_CALCULATION	CO	Kalkulace a plánování nákladů	KH13058
ZEPC_CO_INVESTMENT_COST_CENTRE	CO	Controller - investice	IV01260
ZEPC_CO_MANAGER	CO	Vedoucí controllingu	EM12015
ZEPC_AM_MANAGER	FI	Účetní - investiční majetek	LP11226
ZEPC_FI_CREDIT_CASH_DESK	FI	Účetní - pokladna	JH11157
ZEPC_FI_INVOICE_COST	FI	Účetní - všeobecná	AN12762
ZEPC_FI_MANAGER	FI	Vedoucí finanční účtárny	MK13928
ZEPC_FI_VICE_MANAGER	FI	Zástupce vedoucího účtárny	HF13942

ZEPC_FI_PAYROLL	HR	Mzdová účetní	LL13720
ZEPC_HR_MANAGER	HR	Vedoucí personálního oddělení	JP12031
ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	HR	HR specialista	DH12684
ZEPC_MM_DECLARATION	MM	Celní deklarant	MH11543
ZEPC_MM_PURCHASING_MANAGER	MM	Vedoucí nákupu	JM11311
ZEPC_MM_PURCHASING_SHOPPER	MM	Specialista nákupu	JB10539
ZEPC_MM_STOCK_RELEASE	MM	Skladník	DB11941
ZEPC_MM_WRAPPING	MM	Vedoucí materiálového hospodářství	DG12204
ZEPC_PP_LABOUR_ECONOMY	PP	Technik průmyslového inženýrství	JW11235
ZEPC_PP_TECHNOLOGIST	PP	Výrobní technik	MB02205
ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	QM	Technik jakosti	CP13096
ZEPC_QM_MANAGER	QM	Vedoucí řízení jakosti	JV11132
ZEPC_PP_DISPONENT	SD	Referent výrobní logistiky	BK04341
ZEPC_SD_DISPONENT	SD	Disponent logistiky	ZP11292
ZEPC_SD_PP_MANAGER	SD	Vedoucí logistiky	JK11120
ZEPC_TM_MANAGER	TM	Finanční ředitel	LN13068

Kvůli testování, jsem na testovacím systému ES1 spustil sledování systému, log soubor jsem ukládal každé pondělí před schůzkou s vedoucím OIT. Testování probíhalo tak, že uživatelé otestovali všechny transakce, které jsou jejich roli přiřazeny. Když narazili na problém, tak kontaktovali přímo mě. V několika případech bylo třeba doplnit oprávnění. Chybějící oprávnění jsem dohledal v nástroji sledování systému. Testování oprávnění probíhalo velmi pomalu, začátkem prosince 2011 bylo otestováno pouze 45% rolí, z toho 7 rolí testovali pracovníci oddělení OIT. Koordinace testování ze strany klíčových uživatelů selhávala. Bylo nutné do procesu testování zapojit vedoucího oddělení OIT, který v průběhu prosince, poslal v kopii na ředitele testujícím uživatelům, několik motivačních emailů. Testování snad jen díky tomu nakonec dopadlo úspěšně a v termínu. Poslední uživatel z oddělení „Průmyslové inženýrství“ potvrdil funkčnost 30. 12. 2011.

10.5 Implementace řešení na produktivní systém

Implementace řešení na produktivní systém už není tak náročná, největší kus práce byl již odveden na testovacím systému.

Implementace spočívá v těchto krocích:

- Uvolnění transportů na testovacím systému.
- Import transportních požadavků na produktivní systém.
- Generování profilů pro přenesené role.

- Přiřazení nových rolí uživatelům.
- Postupné odebrání starých oprávnění.
- Vytisknutí reportu „User Inventory“ pro všechny uživatele systému včetně systémových a založení reportu do šanonu.

Report User Inventory je pro sledované uživatele přiložen jako příloha číslo P 8.

Při implementaci oprávnění do produktivního provozu samozřejmě existují rizika, kterými jsou například:

- uživatelé oprávnění otestovali nezodpovědně, nedostatečně.
- za období 01-04/2011 nebyly použity všechny transakce, které budou potřeba v budoucnosti nebo v období závěrky.

V případě nejvyšší nouze je možné původní oprávnění kdykoliv vrátit zpět, oprávnění role bude doplněno a staré oprávnění posléze odebráno. Rizika jsou přijatelná, můžeme se pustit do implementace.

10.5.1 Transport požadavků na produktivní systém

Nejprve jsem na testovacím systému ES1 uvolnil transportní požadavky č. ES1K995143, ES1K995148 a ES1K995150. Uvolnění transportních požadavků jsem provedl v transakci SE10 – Transport Organizer. Uvolněním se vytvoří balíček se změnami, platnými ke dni uvolnění. Když přenáším program, tak se do transportního požadavku uloží aktuální verze programu platná k datu a času uvolnění.

Import transportního požadavku se provádí v transakci STMS – Transport Management System. Dne 6. 1. 2012 jsem do produktivního systému ES2 přenesl všechny tři požadavky. Obrazovku z historie importu na produktivní systém ES2 jsem přiložil níže.

Historie importu: Systém ES2

Záznamy pro ES2: 72 15.05.2012 09:13:31

Časový interval [01.12.11 00:00:00] do 15.05.12 24:00:00

Datum	Čas	Požadavek	Klt	Majitel	Krát.text	RC
01.12.11	17:05:34	ES1K995164	000	LN13068	HR - note 1627631 calculation unpaid illnesses. LN 1.1	■
02.12.11	15:03:51	ES1K995166	000	C4U	HR JL Oprava programu ZPCRECT0 po instalaci SP	■
02.12.11	15:40:17	ES1K995166	000	C4U	HR JL Oprava programu ZPCRECT0 po instalaci SP	■
02.12.11	16:20:29	ES1K995168	099	C4U	HR PD_C4U LSMW JS_HR	■
05.12.11	13:53:25	ES1K995169	000	LN13068	HR - oprava programu ZPCRECT0 po LCP 71, LN 5.12.2011	■
09.12.11	15:28:44	ES1K995171	099	LN13068	FI - znak daně I3, LN 9.12.2011	■
16.12.11	11:40:34	ES1K995173	000	LN13068	MM - Pobj nastavení zástupnosti Milota->Pavlašek	■
27.12.11	14:56:54	ES1K995177	000	LN13068	MM - Pobj zrušení zástupnosti Milota->Pavlašek	■
06.01.12	07:52:08	ES1K995143	099	LN13068	BC - uživatelské role - projekt optimalizace už.oprávn	■
06.01.12	08:02:55	ES1K995148	099	LN13068	BC - kritická oprávnění varianta z_CRITICAL_AUTH.	■
06.01.12	09:51:53	ES1K995150	000	LN13068	BC - report User Inventory - Z_USR_AUDIT. 9.10.2011	■
17.01.12	14:55:27	ES1K995198	099	LN13068	MM - založení základního materiálu N96. LN 17.1.2012	■
24.01.12	09:46:21	SAPKD70140	ALL	SAPUSER	SPAM/SAINT Update - Version 701/0045	▲

Obrázek 48: Import transportních požadavků na produktivní systém

Všechny transporty jsou importovány úspěšně, je možné pokračovat generováním profilů a přiřazením nových rolí uživatelům.

10.5.2 Generování profilů, přiřazení rolí uživatelům, odebrání profilů

Postup pro generování profilů i rolí jsem popisoval v kapitole „Založení rolí“ na obrázcích č. 39, 40 a 41. Postup odebrání profilů, jsem popisoval ve stejné kapitole, na obrázku č. 44. Odebráním profilů fáze přiřazení oprávnění končí. Rozhodl jsem se profily odebírat postupně po odděleních. Skupině uživatelů se stejnou rolí, jsem odebíral na dvě etapy, tak abych v případě možných problémů, neomezil chod celého oddělení. V tabulce níže, jsem shrnul role, uživatele, počty transakcí před/po a termín „přepnutí“ na nové oprávnění. Snažil jsem se v jednom dni nepřepínat více než 5 uživatelů.

Tabulka 43: Shrnutí uživatelů, termín přepnutí

Uživatel	Role v SAP	Transakce dříve	Transakce nyní		Datum přepnutí
		Celkem	Role	Celkem	
LN13068	SAP_ALL	105508	ALL	ALL	-
AK12687	SAP_ALL	105508	ALL	ALL	-
C4U	SAP_ALL	105508	ALL	ALL	-
TDN_RFC	ZEPC_BC_TDN_RFC	105508	0	0	9.1.2012
LP11226	ZEPC_AM_MANAGER	78198	175	188	9.1.2012
ACMS_CPIC	ZEPC_BC_ACMS_CPIC	105508	0	0	9.1.2012
BATCH	ZEPC_BC_BSP_POBJ	105508	0	0	9.1.2012
EDICPIC	ZEPC_BC EDI	105508	2	2	10.1.2012
LM70006	ZEPC_BC_IT_CONTROL	105508	7	20	10.1.2012

BATCH	ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES	105508	0	0	9.1.2012
JK13862	ZEPC_CO_CALCULATION	28839	157	170	10.1.2012
KH13058	ZEPC_CO_CALCULATION	27790	157	170	18.1.2012
IV01260	ZEPC_CO_INVESTMENT_COST_CENTRE	28843	302	315	10.1.2012
EM12015	ZEPC_CO_MANAGER	28876	106	119	18.1.2012
JH11157	ZEPC_FI_CREDIT_CASH_DESK	78201	129	142	10.1.2012
AN12762	ZEPC_FI_INVOICE_COST	77351	80	93	11.1.2012
VK13938	ZEPC_FI_INVOICE_COST	77351	80	93	17.1.2012
MK13928	ZEPC_FI_MANAGER	78198	351	364	18.1.2012
LL13720	ZEPC_FI_PAYROLL	78198	120	133	11.1.2012
PK13747	ZEPC_FI_PAYROLL	78198	120	133	17.1.2012
HF13942	ZEPC_FI_VICE_MANAGER	78197	168	181	18.1.2012
JP12031	ZEPC_HR_MANAGER	72764	12	25	11.1.2012
DH12684	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	77284	80	93	11.1.2012
HS12025	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	77284	80	93	17.1.2012
IM11953	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	77284	80	93	17.1.2012
MP13148	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	77284	80	93	17.1.2012
SC12021	ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER	77284	80	93	18.1.2012
MH11543	ZEPC_MM_DECLARATION	75424	44	57	11.1.2012
JM11311	ZEPC_MM_PURCHASING_MANAGER	27630	56	69	12.1.2012
JB10539	ZEPC_MM_PURCHASING_SHOPPER	27631	117	130	13.1.2012
JS13879	ZEPC_MM_PURCHASING_SHOPPER	27637	117	130	19.1.2012
LS13907	ZEPC_MM_PURCHASING_SHOPPER	27637	117	130	19.1.2012
DB11941	ZEPC_MM_STOCK_RELEASE	27799	34	47	12.1.2012
VL12864	ZEPC_MM_STOCK_RELEASE	76005	34	47	19.1.2012
DG12204	ZEPC_MM_WRAPPING	77332	93	106	12.1.2012
BK04341	ZEPC_PP_DISPONENT	77329	37	50	12.1.2012
DS12298	ZEPC_PP_DISPONENT	77332	37	50	12.1.2012
HS13991	ZEPC_PP_DISPONENT	77332	37	50	19.1.2012
JC14038	ZEPC_PP_DISPONENT	76005	37	50	19.1.2012
JK13939	ZEPC_PP_DISPONENT	77329	37	50	13.1.2012
JZ14055	ZEPC_PP_DISPONENT	77332	37	50	13.1.2012
LZ11279	ZEPC_PP_DISPONENT	76005	37	50	13.1.2012
MS12194	ZEPC_PP_DISPONENT	76005	37	50	13.1.2012
PE11463	ZEPC_PP_DISPONENT	77329	37	50	20.1.2012
VF11644	ZEPC_PP_DISPONENT	77329	37	50	20.1.2012
IM05996	ZEPC_PP_LABOUR_ECONOMY	27934	44	57	20.1.2012
JW11235	ZEPC_PP_LABOUR_ECONOMY	76094	44	57	16.1.2012
PS12288	ZEPC_PP_LABOUR_ECONOMY	27943	44	57	20.1.2012
JB11532	ZEPC_PP_TECHNOLOGIST	27089	13	26	16.1.2012
MB02205	ZEPC_PP_TECHNOLOGIST	27089	13	26	20.1.2012
CP13096	ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	28876	6	19	16.1.2012
JM12202	ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	27453	6	19	23.1.2012
VB11578	ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	27453	6	19	23.1.2012

VB12018	ZEPC_QM_CUSTOM_RECLAMATION	27453	6	19	23.1.2012
JV11132	ZEPC_QM_MANAGER	27453	5	18	23.1.2012
JS13537	ZEPC_SD_DISPONENT	75424	76	89	16.1.2012
KP13668	ZEPC_SD_DISPONENT	77329	76	89	24.1.2012
LE11262	ZEPC_SD_DISPONENT	76187	76	89	24.1.2012
MP14028	ZEPC_SD_DISPONENT	76494	76	89	24.1.2012
MS13708	ZEPC_SD_DISPONENT	27735	76	89	24.1.2012
RV13926	ZEPC_SD_DISPONENT	28786	76	89	25.1.2012
ZP11292	ZEPC_SD_DISPONENT	76005	76	89	25.1.2012
JK11120	ZEPC_SD_PP_MANAGER	77329	188	201	23.1.2012
JF11519	ZEPC_TM_MANAGER	77286	48	61	26.1.2012

Po přepnutí uživatelů se do ukončení projektu vyskytlo jen 5 případů chybějícího oprávnění, což je dle mého názoru úspěch.

10.5.3 Dokumentace oprávnění

Dokumentace oprávnění spočívá v tisku reportu Z_USR_AUDIT pro všechny uživatele včetně systémových. Schvalovatel „Boss of the employee“, je nadřízený zaměstnanec, v případě systémových uživatelů je to vedoucí nákladového střediska 800 (OIT). Report jsem vytiskl vždy v den přepnutí oprávnění uživatele a nechal jej podepsat nadřízeným. Po podpisu nadřízeným jsem report nechal podepsat také vedoucího OIT, takto podepsaný dokument jsem založil do šanonu.

10.6 Shrnutí fáze Zlepšení

V této fázi jsem na základě výsledků analýzy navrhoval řešení, na kterém se projektový tým dne 1. 9. 2011 dohodl. Bylo vybráno řešení „jedna pracovní pozice = jedna role“.

Návrh řešení lze v bodech shrnout takto:

- Navržení společné role pro dialogové uživatele. Dialogový uživatel = společná role.
- Navržení ostatních rolí pro dialogové a systémové uživatele.
- Návrh redukce počtu systémových uživatelů na 4, uživatelé SAPADM a WF_BATCH budou zrušeni. Uživatel RFC_POBJ bude přejmenován na BATCH.
- Návrh optimalizace procesu přidělování oprávnění.
- Návrh reportu „User Inventory“, pro dokumentaci oprávnění.
- Návrh varianty Z_CRITICAL_AUTH pro kontrolu kritických oprávnění.

Po návrhu následovala implementace řešení na testovací systém ES1. Vytvořil jsem celkem **25 rolí vázaných k pracovní pozici** a jednu roli ZEPC_BC_ENDUSER určenou pro všechny dialogové uživatele. Pro **systemové uživatele** jsem založil celkem **5 rolí**, uživatel BATCH má přiřazeny dvě role.

Tabulka 44: Průměry přiřazených transakcí před a po implementaci

Oddělení	Průměr na počátku	Průměr po implementaci
Controlling	76889	194
Kvalita	27594	19
Logistika	28486	72
Nákup	27631	110
Oddělení IT	105508	4 *
Personální	76082	95
Průmyslové inženýrství	27934	45
Účtárna	77987	177
Vedení	77286	61
Průměr za všechna oddělení	58377	86

* s uživateli SAP_ALL je průměr střediska OIT 39569, celkový průměr 498 za firmu

Pro srovnání stavu před a po implementaci jsem stejným způsobem jako ve fázi měření připravil tabulku (původní tabulka č. 1) průměrů přidělených transakcí za středisko a spočítal průměr za celou firmu.

Eliminací počtu systémových uživatelů jsem dosáhl další úspory, **celková úspora na licencích** za fáze Analýza a Zlepšování je **celkem 259 000 Kč ročně**.

Optimalizace procesu přidělování oprávnění je nezbytnou součástí, díky změně autorizačního konceptu, bylo třeba upravit proces přidělování oprávnění. **Nový proces přidělování oprávnění je popsán v kapitole návrhu.**

Předposlední fází implementace na testovacím systému ES1 je **vytvoření reportu Z_USR_AUDIT**. Report podle výběrových kritérií vypisuje základní uživatelská data, dále vypisuje seznam rolí, profilů, dostupných transakcí a kritických oprávnění. Tento **report slouží pro dokumentaci uživatelských oprávnění**. Poslední fází implementace je vytvoření vlastní **varianty kritických oprávnění Z_CRITICAL_AUTH**, varianta je vytvořena v souladu s analýzou kritických transakcí a kritických kombinací oprávnění.

Tuto variantu EPCOS používá pro kontrolu kritických oprávnění reportem Z_USR_AUDIT.

Další částí fáze Zlepšení jsou testování řešení na testovacím systému ES1 a implementace řešení do produktivního systému. **Testování proběhlo v termínu a úspěšně, implementace řešení na produktivní systém skončila dne 26. 1. 2012.**

Hlavní **přínosy** této fáze jsou, **zvýšení bezpečnosti systému SAP, optimalizace procesu přidělování oprávnění a zavedení dokumentace.** Spočítanými efekty projektu jsou ušetřené náklady za licence uživatelů, dalšími efekty projektu jsou zvýšení bezpečnosti systému. Bezpečnost systému lze těžko kalkulovat, do té doby než dojde k nějakému bezpečnostnímu incidentu, poté může úspora být neomezená.

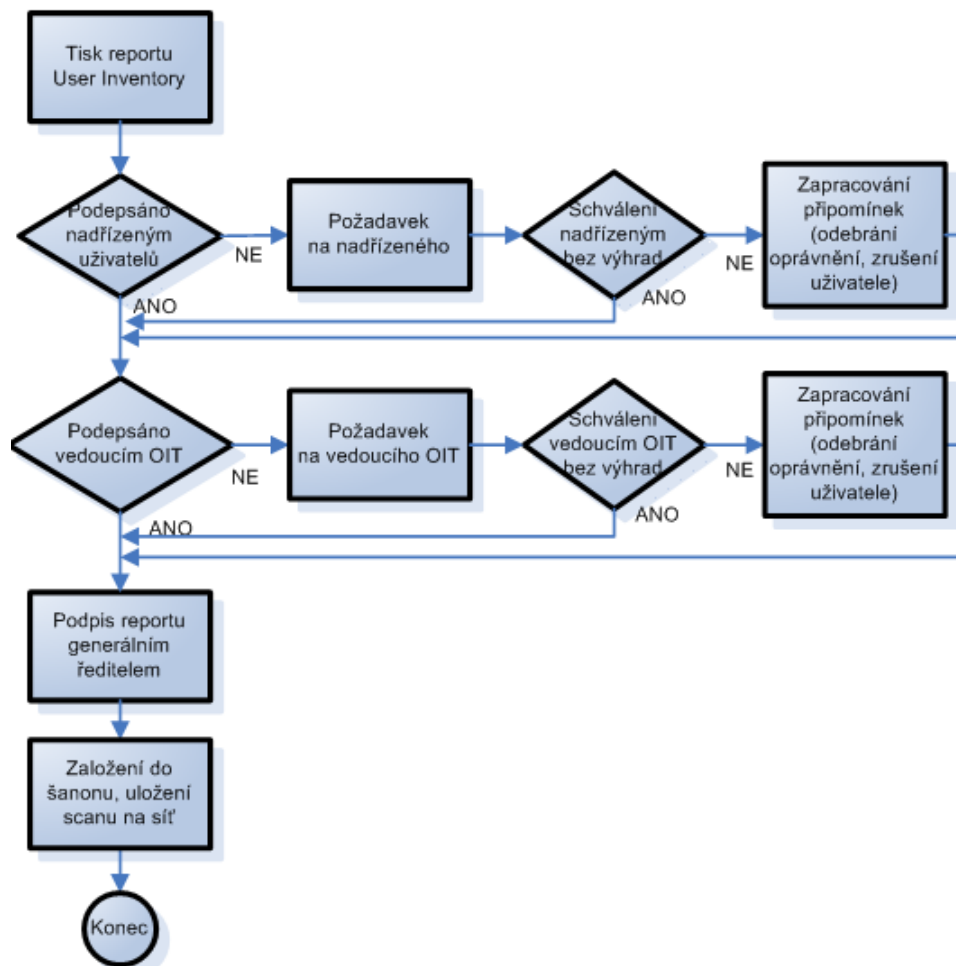
Projektový tým se sešel znovu dne 30. 1. 2012, stanovené cíle korespondují s navrženým a implementovaným řešením. Fáze „Improve – Zlepšování“ dopadla úspěšně a v termínu. Projektový tým stanovil pro celý projekt poslední cíl „Popis procesu User Inventory“.

11 FÁZE ŘÍZENÍ

Fáze „Control – Řízení“, je poslední fází cyklu DMAC metody Six Sixma. Hlavní úlohou této fáze je udělat taková opatření, aby dosahování cílů bylo trvalé. Cílem je stanovit zodpovědnosti a vlastníka proces. Dále zavést kontrolu implementovaného řešení.

11.1 Inventura uživatelů

Projekt se v předchozích fázích zabývá optimalizací procesu přidělování oprávnění, tj. kontrolou oprávnění pro uživatele, kterým je se rozšiřuje oprávnění, ale neřeší kontrolu oprávnění jako celku.

Obrázek 49: Procesní schéma - Inventura uživatelů

Audity doporučují alespoň **jednou ročně provést kompletní kontrolu uživatelského oprávnění**. V průběhu roku se totiž může stát, že někteří uživatelé skončí, jiní odejdou na mateřskou dovolenou apod. Přesto, že jsou ve firmě nastaveny procesy, které popisují jak postupovat při odchodu zaměstnance, může se ve firmě našeho rozsahu (cca 1000

zaměstnanců) stát, že se oddělení OIT o odchodu pracovníka na mateřskou nedozví. Společnost pak zbytečně platí za drahé licence. Rozhodl jsem se tedy vytvořit **nový proces** kontroly uživatelů, který nazývám anglicky „**User Inventory**“, česky „**Inventura uživatelů**“.

Jednou ročně, vždy na konci obchodního roku, **správce IS SAP spustí** pro všechny aktivní uživatele **report Z_CRITICAL_AUTH**. Výstupem je **vytištěný přehled všech aktivních uživatelů SAP**, který dostanou k **revizi a podpisu vedoucí pracovníci zaměstnanců a vedoucí oddělení OIT**. Poté jsou přístupy dle případných připomínek vedoucích upraveny a na závěr je celý report autorizován generálním ředitelem společnosti. Celý report je **naskenován, založen** do šanonu a **zarchivován** pro potřeby kontroly auditu.

11.2 Vlastník procesu a zodpovědnosti

Vlastníkem procesu je oddělení OIT, které za proces „inventura uživatelů“ odpovídá.

Vlastník procesu je zodpovědný za činnosti:

- každoroční spuštění reportu
- zajištění podpisu vedoucími
- implementaci připomínek k oprávnění do uživatelských rolí
- zajištění schválení auditu generálním ředitelem
- dokumentace a archivace výsledného reportu

11.2.1 Schvalování

Jednotlivé uživatele na středisku vždy schvaluje : vedoucí střediska.

Kontrolu oprávnění vždy schvaluje : vedoucí IT.

Zakládání a kontrolu uživatelů provádí: : oddělení IT - aplikace

Audit oprávnění všech uživatelů kontroluje : generální ředitel a vedoucí středisek

11.3 Shrnutí fáze Řízení

Ve fázi Řízení jsem navázal na řešení, implementovaném ve fázi Zlepšování, a rozšířil jej o proces periodické inventury uživatelských oprávnění. Tímto posledním krokem lze celý projekt uzavřít. Projekt je implementován včetně systematické roční kontroly, která vyhovuje požadavkům auditu a splňuje cíle pro fázi řízení.

Projektový tým se naposledy sešel dne 30. 3. 2012. Celý projekt proběhl podle plánu, který jsme si stanovili na začátku, a byl úspěšně dokončen v požadovaném termínu.

Poděkoval jsem na závěr všem zúčastněným členům týmu za to, že díky jejich spolupráci při schvalování oprávnění a konzultacích spojených s definicí uživatelských rolí, projekt dopadl úspěšně.

Poděkoval jsem také vedoucímu OIT a Six Sigma Black Beltovi, za cenná doporučení kterými mi pomáhali najít správný směr k cíli. Na závěr posledního setkání jsem všem poděkoval za čas strávený na projektu a rozloučil jsem se s přáním další spolupráce. Z posledního setkání vznikl opět zápis „COMPLETE Project Controlling“ a tzv. Closing Report. Oba dokumenty jsou přiloženy jako příloha P6 a P7.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo provést analýzu uživatelských oprávnění v produktivním systému SAP společnosti EPCOS s.r.o., navrhnout vhodné řešení optimalizace oprávnění, optimalizovat proces přidělování oprávnění a zavést dokumentaci oprávnění pro účely auditu.

V teoretické části byly popsány základní pojmy podnikové informatiky, procesy podnikové informatiky. Dále jsem popisoval základní členění podnikových informačních systémů, životní cyklus aplikací, optimalizaci podnikových procesů. Na závěr teoretické části se krátce věnuji metodikám pro optimalizaci podnikových procesů. V teoretické části jsem se snažil čtenáři přiblížit základní pojmy z oblasti podnikové informatiky a z oblasti optimalizace podnikových procesů tak aby získal v dané problematice obecné povědomí.

Na úvod praktické části jsem popsal, společnost EPCOS a prostředí SAP v EPCOS. Praktická část práce je řešena metodikou Six Sigma, zlepšovacím cyklem DMAIC. V první fázi „Definice“ jsem identifikoval problém, definoval rozsah projektu, projektový tým a role jednotlivých členů týmu. V další fázi „Měření“ jsem popisoval nástroje a postupy měření dat. K měření dat jsem použil standardních nástrojů SAP. Pro detailnější popis procesu optimalizace jsem vybral 5 uživatelů, kterým se věnuji v průběhu celého projektu. Ve fázi „Analýza“ jsem analyzoval naměřená data – použité transakce a objekty oprávnění. Pro použité transakce jsem zajistil autorizaci klíčovými uživateli. Hlavními závěry fáze analýza jsou „uživatelé pracující na stejné pozici používají stejné oprávnění“, zrušením nepoužívaných uživatelů a změnou typu licence pro dva uživatele lze získat pozitivního efektu ve výši 159 000 Kč. Na základě prvního závěru byl definován směr pro další fázi „I – Zlepšování“.

Ve fázi zlepšování bylo, na základě analýzy, navrženo funkční řešení optimalizace oprávnění, procesu i dokumentace. Řešení bylo nejprve implementováno na testovacím systému, po otestování bylo implementováno do systému produktivního. Součástí implementace je dokumentace oprávnění uživatelů. Výstupy z této fáze jsou: definované role, optimalizovaný počet systémových uživatelů, proces přidělování oprávnění optimalizovaný pro koncept uživatelských rolí, vytvořený report Z_USR_AUDIT pro dokumentaci oprávnění, vytvořená varianta Z_CRITICAL_AUTH pro kontrolu kritických oprávnění. Optimalizací počtu systémových uživatelů jsme získali další

pozitivní efekt ve výši 100 000 Kč. Poslední fáze „Řízení“ zavádí proces periodických kontrol oprávnění, tzv. inventura uživatelů.

Hlavními přínosy projektu jsou, zavedení systému v uživatelském oprávnění a zvýšení bezpečnosti dat v informačním systému. Dalšími přínosy jsou zlepšení podnikového procesu - adresnost a měřitelná úspora za licence ve výši 259 000 Kč ročně.

Lze konstatovat, že navržené a implementované řešení splňuje všechny požadované body optimalizace. Proces je zavedený tak, že jej nebude nutné brzy opět revidovat. Variantu oprávnění i navržené role je možné v budoucnu dle aktuálních požadavků rozšířit. Řešení bylo implementováno také na produktivní systém, kde je již od konce ledna 2012 bez problému využíváno.

Celý projekt byl řešen inženýrským způsobem (i naplňovat atributy projektového řízení dle DMAIC). Projekt byl proveden v souladu se strategickým rozvojem informačních technologií podniku. Vyjádření vedoucího OIT je přiloženo jako příloha č. P 9.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The aim of this thesis was perform analyse of user authorization in productive SAP system in company EPCOS s.r.o., design suitable solution of authorization optimization, optimization of process for assigning authorization and establish documentation for user authorization, for audit purposes.

The theoretical part describes the basic concepts of the enterprise informatics, business informatics processes. Next, I described the basic structure of corporate information systems, application life cycle, optimize business processes. At the end of the theoretical part are described methodologies for optimization of business processes. In the theoretical part, I tried to show the basic concepts of enterprise informatics intelligence and business process optimization and in order to gain a general awareness of the issue.

At the beginning of the practical part I described, the company EPCOS and the SAP environment in EPCOS. The practical part is solved by the methodology of Six Sigma, DMAIC cycle of rationalization. In the first phase of the "Define" I identified the problem, defining project scope, project team and the roles of individual team members. In the next phase, "Measure," I described the tools and techniques of measurement data. To measure the data I used the standard tools of SAP. For a more detailed description of the process optimization I choose 5 users, which I attend throughout the project. For used transaction I ensured the Key Users approval for using. The main conclusions of the analysis phase are "users working in the same position using the same authorization", by deleting unused users and change the type of license for two users can obtain a positive effect in the amount of 159 000 CZK. Following the first conclusion, was defined direction for the next phase, "I - Improving".

Based on an analysis was in the phase of improvement designed functional solution for optimization the user privilege, the Process and the Documentation. The solution was implemented on the test system first and after testing was implemented to the productive system. Included of implementation is documentation of user authorization. Outputs from this phase are: defined roles, optimized count of system users, Process for assigning permissions is optimized for the concept of user roles, created a report for documentation Z_USR_AUDIT, created variant Z_CRITICAL_AUTH for critical permissions control.

By optimizing count of the system users, we obtain another positive effect of 100 000 CZK. The final stage "Control" implementing the process of periodic permissions control called the inventory of users.

The main benefits of the project are the establishment of an authorization user and the improvement of data security in an information system. Other benefits are improving the business process - targeting and measurable savings for licenses in the amount of 259 000 CZK per year.

It can be stated that the proposed and implemented solution meets all the required points of optimization. The process is in place so that it will not be reviewed again soon. Variant of critical authorization and roles can be designed in the future to expand on demand. The solution was also implemented into the productive system, where since the end of January 2012 without a problem in use.

The entire project was handled engineering way (and fill attributes of project management as DMAIC). The project was carried out in accordance with the strategic development of information technology enterprise. Expression of leading OIT is attached as Appendix No. P 9.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GÁLA, Libor, Jan POUR a Zuzana ŠEDIVÁ. *Podniková informatika. 2.*, přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2009, 496 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2615-1.
- [2] MAASSEN, André, Markus SCHOENEN, Detlev FRICK a Andreas GADATSCH. *SAP R/3: Kompletní průvodce*. Brno: Computer Press, 2007, 733 s. ISBN 978-80-251-1750-7.
- [3] BASL, Josef a Lukáš BENDA. *Podpora podnikových procesů produkty SAP*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2003, 147 s. ISBN 80-245-0613-0.
- [4] EPCOS S.R.O. *Společnost Epcos se představuje* [Informační leták Epcos]. Šumperk, 2007, 2 s.
- [5] EPCOS S.R.O. *ECHO Září 2011: Firma dostala novou identitu – TDK* [Interní časopis pro zaměstnance společnosti EPCOS]. Šumperk: Printima, 2011.
- [6] PANDE, Peter S. *Zavádíme metodu Six Sigma: aneb jakým způsobem dosahují renomované světové společnosti špičkové výkonnosti*. 1. vyd. Brno: TwinsCom, 2002, 416 s. ISBN 80-238-9289-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ABAP	Advanced Business Application Programming
ALE	Application Link Enabling
AM	Asset Management
APS	Advanced Planning and Scheduling
ASW	Aplikační software
ASW	Aplikační software
BC	Systémová báze
BDC	Batch Data Communication
BI	Business Intelligence
BPMI	Business Process Management Initiative
BPMN	Business Process Modeling Notation
BPR	Business Process Reengineering
BSP	Bussiness Server Pages
CO	Controlling
CPIC	Common Programming Interface Communications
CRM	Customer Relationship Management
ECM	Enterprise Content Management
EDI	Electronic Data Interchange
ERP	Enterprise Resource Planning
FI	Finanční účetnictví
HK	Hlavní kniha
HR	Human Resources
ICT	Informační a komunikační technologie
IDOC	Intermediate Document

IS	Informační systém
ISO	International Organization for Standardization
IT	Informační technologie
ITIL	Information Technology Infrastructure Library
KD	Kmenová data
MM	Material Management
OIT	Organizace a Informační technologie
PP	Production Planning
PR	Passive Bauelemente und Röhren
QM	Quality Management
RFC	Remote Function Call
SAP	Software Anwendungen und Produkte
SCM	Suplly Chain Management
SD	Sales and Distribution
SRM	Supplier Relationship Management
TDN	Test and Developer Network
UID	Uživatelské jméno

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Komponenty informačního systému [1].....	16
Obrázek 2: Model procesu [1]	17
Obrázek 3: Podnikový IS a jeho vztah k podniku	20
Obrázek 4: Aplikace podnikové informatiky a jejich vazby [1].....	25
Obrázek 5: Základní moduly SAP R/3 [3].....	27
Obrázek 6: Základní princip systému SAP [2]	28
Obrázek 7: Objekty jako předmět oprávnění [2]	32
Obrázek 8: Kontrola oprávnění [2].....	33
Obrázek 9: Souhrnný profil [2].....	33
Obrázek 10: Životní cyklus aplikace [1].....	36
Obrázek 11: Úlohy a fáze přípravy aplikace [1].....	36
Obrázek 12: Úlohy fáze Analýza a návrh aplikace [1]	38
Obrázek 13: Úlohy v rámci fáze Implementace [1].....	41
Obrázek 14: Úlohy v rámci fáze Migrace [1]	42
Obrázek 15: Úlohy ve fázi Provoz a užití aplikace [1].....	44
Obrázek 16: Úlohy ve fázi Další rozvoj a optimalizace aplikace [1]	45
Obrázek 17: Architektura lokálního SAP	59
Obrázek 18: SIPOC diagram - proces přidělení transakce	63
Obrázek 19: Monitoring zatížení - postup	68
Obrázek 20: Monitoring zatížení – použité transakce	68
Obrázek 21: Sledování systému.....	70
Obrázek 22: Vyhodnocení sledování pro transakci ME23N	71
Obrázek 23: Uložení log souboru sledování.....	71
Obrázek 24: Výběrová obrazovka – seznam uživatelů s kritickými oprávněními	83
Obrázek 25: Pareto analýza - průměrný počet přiřazených transakcí	89
Obrázek 26: Proces přidělování přístupu k transakcím	115
Obrázek 27: Časový harmonogram pro fázi Zlepšení	118
Obrázek 28: Procesní schéma - přidělování oprávnění po optimalizaci.....	134
Obrázek 29: Kmenová data uživatele - adresa.....	137
Obrázek 30: Kmenová data uživatele - Data přihlášení.....	137
Obrázek 31: Kmenová data uživatele - Data licence	138
Obrázek 32: Autorizace oprávnění vedoucím zaměstnancem a vedoucím OIT	138

Obrázek 33: Optimalizace oprávnění	141
Obrázek 34: Redukce počtu systémových uživatelů	142
Obrázek 35: Založení role ZEP_BC_ENDUSER – Menu transakcí.....	143
Obrázek 36: Založení role ZEP_BC_ENDUSER - Oprávnění	144
Obrázek 37: Výběrová obrazovka ST01	145
Obrázek 38: Objekty oprávnění kontrolované pro transakci SBWP	145
Obrázek 39: Finální podoba role ZEPC_BC_ENDUSER.....	146
Obrázek 40: Generování profilu k roli ZEPC_BC_ENDUSER.....	146
Obrázek 41: Přiřazení role uživatelům a porovnání profilů	147
Obrázek 42: Omezení oprávnění na skupinu nákupu SM6	148
Obrázek 43: Omezení oprávnění pro roli ZEPC_BC_IT_CONTROL.....	148
Obrázek 44: Odebrání původního oprávnění.....	149
Obrázek 45: Výběrová obrazovka reportu Z_USR_AUDIT	150
Obrázek 46: Definice kritických transakcí v SAP	155
Obrázek 47: Definice kritických kombinací v SAP.....	155
Obrázek 48: Import transportních požadavků na produktivní systém	160
Obrázek 49: Procesní schéma - Inventura uživatelů.....	165

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přidělené a použité transakce	62
Tabulka 2: Typy licencí a ceny	73
Tabulka 3: Uživatelé v produktivním systému ES2	73
Tabulka 4: Použité transakce pro uživatele AN12762.....	75
Tabulka 5: Použité transakce pro uživatele DH12684.....	77
Tabulka 6: Použité transakce pro uživatele JF11519.....	78
Tabulka 7: Použité transakce pro uživatele LM70006	80
Tabulka 8: Použité transakce pro uživatele ZP11292.....	80
Tabulka 9: Kritické transakce	82
Tabulka 10: Kritické objekty oprávnění	83
Tabulka 11: Výsledky měření kritických oprávnění.....	84
Tabulka 12: Uživatelé s kompletním oprávněním	86
Tabulka 13: Kritické kombinace FI - dodavatelé	87
Tabulka 14: Kritické kombinace FI - odběratelé	87
Tabulka 15: Kritické kombinace FI - hlavní kniha.....	87
Tabulka 16: Kritické kombinace nákup - objednávky.....	88
Tabulka 17: Seznam použitých transakcí uživatele AN12762 – souhrn	90
Tabulka 18: Seznam použitých transakcí uživatele DH12684 - souhrn.....	93
Tabulka 19: Seznam použitých transakcí uživatele JF11519 - souhrn.....	96
Tabulka 20: Seznam použitých transakcí uživatele LM70006 - souhrn.....	98
Tabulka 21: Seznam použitých transakcí uživatele ZP11292 - souhrn	99
Tabulka 22: Počty použitých transakcí za 01-04/2011 - celá firma	102
Tabulka 23: Počet použitých transakcí podle pracovní pozice.....	104
Tabulka 24: Modulově nezávislé transakce - sjednocení za celou společnost	105
Tabulka 25: Použití kritických transakcí	106
Tabulka 26: Seznam transakcí pro roli ZEPC_BC_ENDUSER.....	119
Tabulka 27: Seznam rolí pro dialogové uživatele	120
Tabulka 28: Kritické FI kombinace oprávnění	121
Tabulka 29: Kritické FI kombinace transakcí.....	122
Tabulka 30: Návrh transakcí pro roli ZEPC_FI_INVOICE_COST.....	122
Tabulka 31: Návrh transakcí pro roli ZEPC_HR_PERSONNEL_OFFICER.....	124
Tabulka 32: Návrh transakcí pro roli ZEPC_TM_MANAGER.....	126

Tabulka 33: Návrh transakcí pro roli ZEPC_BC_IT_CONTROL	128
Tabulka 34: Návrh transakcí pro roli ZEPC_SD_DISPONENT	128
Tabulka 35: Návrh objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_EDI.....	130
Tabulka 36: Seznam objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_BSP_POBJ	131
Tabulka 37: Návrh objektů oprávnění pro roli ZEPC_BC_SYSTEM_BATCHES	132
Tabulka 38: Kritická oprávnění – objekty pro kritické transakce	139
Tabulka 39: Kritická oprávnění – objekty pro kritické kombinace oprávnění	140
Tabulka 40: Pomocné tabulky pro report Z_USR_AUDIT	151
Tabulka 41: Kritické oprávnění pro LN13068 - varianta Z_CRITICAL_AUTH	156
Tabulka 42: Role a uživatelé, kteří role testují	157
Tabulka 43: Shrnutí uživatelů, termín přepnutí	160
Tabulka 44: Průměry přiřazených transakcí před a po implementaci	163

SEZNAM PŘÍLOH

- P 1: Projektová charta
- P 2: Complete Project Controlling – Definice
- P 3: Complete Project Controlling – Měření
- P 4: Complete Project Controlling – Analýza
- P 5: Complete Project Controlling – Zlepšování
- P 6: Complete Project Controlling – Řízení
- P 7: Project Closing Report
- P 8: Report User Inventory pro vybrané uživatele
- P 9: Vyjádření vedoucího oddělení Organizace a Informační technologie
- P 10: Certifikát Six Sigma Black Belt

PŘÍLOHA P 1: PROJEKTOVÁ CHARTA – ČÁST 1

COMPETE Project Charter

Division: IN		BU: MAG		Site: Šumperk		Date: 05-Dec-10	
Project title		Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.				Div. project no.: 10FE/SMP46/S	
Project type and area		☐ Six Sigma Black Belt Project ☒ Six Sigma Green Belt Project		☐ technical ☒ administrative			
Time line		Start date: 05-Dec-10		Projected completion date: 31-Mar-12			
Project manager		name: Lukáš Nyklíček		business unit or department: SMP BA OIT		e-mail: lukas.nyklíček@epcos.com	
Deputy project manager		Aleš Knapp		SMP BA OIT		ales.knapp@epcos.com	
Champion / Executive		Aleš Knapp		SMP BA OIT		ales.knapp@epcos.com	
Financial representative		Jiří Fibigr		SMP MAG		jiri.fibigr@epcos.com	
Master Black Belt		Petr Mrkos		SMP MAG MFT PE		petr.mrkos@epcos.com	
Project team		name		department		name	
		Jaroslav Kašpar		SMP MAG CSAWS			
		Martin Kotas		SMP BA FC			
		Elton Mendonca		SMP BA FC			
		Jaroslav Vančura		SMP QA/QM			
		Jan Motyka		SMP BA PU			
		Jiří Panák		SMP HR			
Description and impact							
Problem description or status at EPCOS		SAP od verze 4.6 umožňuje nastavit pro uživatele vlastní roli, ze které se vygeneruje vlastní profil. V EPCOS se stále používají pro přidělení oprávnění v minulosti vydefinované profily. Požadavek na přidělení přístupu k 1 transakci lze vyřešit jediné tak že přidělíme celý balík transakcí - profil. Oprávnění je postaveno na přiřazování existujících profilů, tzn. při přiřazení jedné transakce se přiřadí celý balík transakcí. Cílem je aby uživatel měl k dispozici jen to co potřebuje k práci. 100% požadavků na přidělení transakce bylo vyřešeno tak že uživatel dostal i přístup k transakcím které nepožadoval.					
Goal / Objective (if applicable: explicit avoidances)		Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika úniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoprávněnými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.					
Affected products and processes		product: Uživatelská oprávnění v lokálním SAP ES2		process: přidělování oprávnění			
Projected business benefits or strategic relevance		Zvýšení bezpečnosti v IS SAP, omezením uživatelských oprávnění. Benevolentní oprávnění bylo napadeno finančním auditem, vyhovení auditu.					
Impact		on customer: všichni uživatelé SAP		on supplier: přepracovat systém přidělování oprávnění, přepracovat koncept oprávnění			
Preliminary risk assessment		omezení přístupu i k transakcím které uživatel bude v budoucnosti potřebovat					
Interaction with other projects							

PŘÍLOHA P 1: PROJEKTOVÁ CHARTA – ČÁST 2

COMPETE Project Charter

Division: IN	BU: MAG	Site: Šumperk	Date: 05-Dec-10																													
Project title	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.		Div. project no.: 10FE/SMP46/S																													
Metrics	<table border="1"> <thead> <tr> <th>unit</th> <th>supporting data available</th> <th>now (initial value)</th> <th>to be (target value)</th> <th>comment</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Time</td> <td>☐ yes ☐ no</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cost</td> <td>☐ yes ☐ no</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Quality (scrap / rework)</td> <td>☐ yes ☐ no</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Other:</td> <td>Počet transakcí ☒ yes ☐ no</td> <td>58377</td> <td>81</td> <td>Průměrný počet příř. transakcí 58377, za 4Q prům. použito 81. (průměr je spočítán bez systémových uživatelů)</td> </tr> <tr> <td>Other:</td> <td>☐ yes ☐ no</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	unit	supporting data available	now (initial value)	to be (target value)	comment	Time	☐ yes ☐ no				Cost	☐ yes ☐ no				Quality (scrap / rework)	☐ yes ☐ no				Other:	Počet transakcí ☒ yes ☐ no	58377	81	Průměrný počet příř. transakcí 58377, za 4Q prům. použito 81. (průměr je spočítán bez systémových uživatelů)	Other:	☐ yes ☐ no				
unit	supporting data available	now (initial value)	to be (target value)	comment																												
Time	☐ yes ☐ no																															
Cost	☐ yes ☐ no																															
Quality (scrap / rework)	☐ yes ☐ no																															
Other:	Počet transakcí ☒ yes ☐ no	58377	81	Průměrný počet příř. transakcí 58377, za 4Q prům. použito 81. (průměr je spočítán bez systémových uživatelů)																												
Other:	☐ yes ☐ no																															
Resources and finances	☐ GB project is subproject of BB project																															
Manpower	<table border="1"> <thead> <tr> <th>department</th> <th>OIT</th> <th>FI</th> <th>CO</th> <th>PU</th> <th>CS/WS</th> <th>HR</th> <th>Sum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[MM]</td> <td>180.0</td> <td>5.0</td> <td>5.0</td> <td>5.0</td> <td>5.0</td> <td>5.0</td> <td>205.0</td> </tr> </tbody> </table>	department	OIT	FI	CO	PU	CS/WS	HR	Sum	[MM]	180.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	205.0															
department	OIT	FI	CO	PU	CS/WS	HR	Sum																									
[MM]	180.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	205.0																									
Projected costs	<table border="1"> <thead> <tr> <th>type</th> <th>capital</th> <th>labor</th> <th>material</th> <th>other direct:</th> <th>Total</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>k[€]</td> <td></td> <td>9</td> <td></td> <td></td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>	type	capital	labor	material	other direct:	Total	k[€]		9			9																			
type	capital	labor	material	other direct:	Total																											
k[€]		9			9																											
Estimated annualized savings or increased revenue	<table border="1"> <thead> <tr> <th>hard and soft</th> <th>hours</th> <th>material</th> <th>overhead</th> <th>other</th> <th>other</th> <th>Cash Flow</th> <th>add. soft facts</th> <th>Total</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>k[€]</td> <td></td> <td></td> <td>10</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	hard and soft	hours	material	overhead	other	other	Cash Flow	add. soft facts	Total	k[€]			10					10													
hard and soft	hours	material	overhead	other	other	Cash Flow	add. soft facts	Total																								
k[€]			10					10																								
Further requirements	☐ costs projection ☐ work breakdown structure ☐ FMEA ☐ resource plan ☐ milestone plan																															

Project Authorization (name, date, signature)

name: Aleš Knapp Champion / Executive	name: Jiří Fibigr Financial representative	name: Lukáš Nyklíček Project manager	name: Petr Mrkos Master BB

Project charter edition:

Distrib.: Champion / Executive, Project managers, Project team, Master BB, EPCOS TQ, others:

PŘÍLOHA P 2: COMPLETE PROJECT CONTROLLING – DEFINICE

COMPETE Project Controlling

Division:	IN	BU:	MAG	Site:	Šumperk	Date:	02-Feb-11
Project title:	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.			Div. project no.:	10FE/SMP46/S	Report no.:	02/11
Project goal / objectives:	Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika úniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoproskolenými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.					Status (tech/econ)	Progress and Time Line Level
Project type:	Six Sigma Green Belt Project		Project area:		technical	☐ red ☐ yellow ☒ green	
Start date:	05-Dec-10	Proj. compl. date:	31-Mar-12	Forecast:	31-Mar-12		

Project review: Technical / economical status	Progress and time line	in progress	completed	Completion		review documents available
				projected	forecast	
Goal will not be reached ☐	Recognize	☐	☒			
	Define	☐	☒	01-Jan-11	31-Jan-11	☒ Project Charter
Goal will be reached with additional effort ☐	Measure	☐	☐	01-Jan-11	30-Apr-11	☐
	Analyze	☐	☐	01-May-11	31-Aug-11	☐
Goal will be reached ☒	Improve	☐	☐	01-Sep-11	31-Jan-12	☐
	Control	☐	☐	01-Feb-12	31-Mar-12	☐ Final Report

Resources and finances	forecast	
	projected	forecast
Total manpower (MM)	205.0	205.0
Total costs (k€)	9	9
Total ann. savings or increased revenue k(€)	10	10

Next measures:		
Task	who	completion date
Sběr a měření dat	Lukáš Nyklíček	30-Apr-11

Comment:

Responsibilities:	name :	department:	e-mail:
Champion / Executive:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com
Financial representative:	Jiří Fibigr	SMP MAG	jiri.fibigr@epcos.com
Master Black Belt:	Petr Mrkos	SMP MAG MFT PE	petr.mrkos@epcos.com
Project manager:	Lukáš Nyklíček	SMP BA OIT	lukas.nyklícek@epcos.com
Deputy project manager:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com

PŘÍLOHA P 3: COMPLETE PROJECT CONTROLLING – MĚŘENÍ

COMPETE Project Controlling

Division:	IN	BU:	MAG	Site:	Šumperk	Date:	02-May-11
Project title:	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.			Div. project no.:	10FE/SMP46/S	Report no.:	05/11
Project goal / objectives:	Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika úniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoproškolenými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.					Status (tech/econ)	Progress and Time Line Level
Project type:	Six Sigma Green Belt Project		Project area:		technical	☐ red ☐ yellow ☒ green	
Start date:	05-Dec-10	Proj. compl. date:	31-Mar-12	Forecast:	31-Mar-12		

Project review: Technical / economical status	Progress and time line	in progress		Completion		review documents available
		in progress	completed	projected	forecast	
Goal will not be reached ☐	Recognize		☒			
	Define	☐	☒	01-Jan-11	31-Jan-11	☒ Project Charter
Goal will be reached with additional effort ☐	Measure	☐	☒	01-Jan-11	30-Apr-11	☒ Diploma thesis
	Analyze	☐	☐	01-May-11	31-Aug-11	☐
Goal will be reached ☒	Improve	☐	☐	01-Sep-11	31-Jan-12	☐
	Control	☐	☐	01-Feb-12	31-Mar-12	☐ Final Report

Resources and finances	projected	forecast
Total manpower (MM)	205.0	205.0
Total costs k(€)	9	9
Total ann. savings or increased revenue k(€)	10	10

Next measures:		
Task	who	completion date
Analýza naměřených dat	Lukáš Nyklíček	31-Aug-11
Návrh řešení	Lukáš Nyklíček	31-Aug-11
Zvolení nejlepšího řešení	projektový tým	31-Aug-11

Comment:

Responsibilities:	name :	department:	e-mail:
Champion / Executive:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com
Financial representative:	Jiří Fibigr	SMP MAG	jin.fibigr@epcos.com
Master Black Belt:	Petr Mrkos	SMP MAG MFT PE	petr.mrkos@epcos.com
Project manager:	Lukáš Nyklíček	SMP BA OIT	lukas.nyklícek@epcos.com
Deputy project manager:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	eles.knapp@epcos.com

PŘÍLOHA P 4: COMPLETE PROJECT CONTROLLING – ANALÝZA

COMPETE Project Controlling

Division:	IN	BU:	MAG	Site:	Šumperk	Date:	01-Sep-11
Project title:	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.			Div. project no.:	10FE/SMP46/S	Report no.:	09/11
Project goal / objectives:	Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika úniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoproškolenými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.			Status (tech/econ)			
Project type:	Six Sigma Green Belt Project		Project area:	technical			
Start date:	05-Dec-10	Proj. compl. date:	31-Mar-12	Forecast:	31-Mar-12		

Project review: Technical / economical status	Progress and time line	in progress		Completion		review documents available
		in progress	completed	projected	forecast	
Goal will not be reached ☐	Recognize	☐	☒			
	Define	☐	☒	01-Jan-11	31-Jan-11	☒ Project Charter
Goal will be reached with additional effort ☐	Measure	☐	☒	01-Jan-11	30-Apr-11	☒ Diploma thesis
	Analyze	☐	☒	01-May-11	31-Aug-11	☒ Diploma thesis
Goal will be reached ☒	Improve	☐	☐	01-Sep-11	31-Jan-12	☐
	Control	☐	☐	01-Feb-12	31-Mar-12	☐ Final Report

Resources and finances		
	projected	forecast
Total manpower (MM)	205.0	205.0
Total costs k(€)	9	9
Total ann. savings or increased revenue k(€)	10	10

Next measures:		
Task	who	completion date
Harmonogram implementace	Lukáš Nyklíček	30-Sep-11
Implementace řešení na testovacím systému	Lukáš Nyklíček	31-Oct-11
Testování a potvrzení funkčnosti uživateli	klíčoví uživatelé	30-Dec-11
Implementace řešení v produktivním SAP	Lukáš Nyklíček	31-Jan-12

Comment:

Responsibilities:			
	name :	department:	e-mail:
Champion / Executive:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com
Financial representative:	Jiří Fibigr	SMP MAG	jiri.fibigr@epcos.com
Master Black Belt:	Petr Mrkos	SMP MAG MFT PE	petr.mrkos@epcos.com
Project manager:	Lukáš Nyklíček	SMP BA OIT	lukas.nyklícek@epcos.com
Deputy project manager:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com

PŘÍLOHA P 5: COMPLETE PROJECT CONTROLLING – ZLEPŠENÍ

COMPETE Project Controlling

Division:	IN	BU:	MAG	Site:	Šumperk	Date:	30-Jan-12
Project title:	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.			Div. project no.:	10FE/SMP46/S	Report no.:	01/12
Project goal / objectives:	Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika uniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoproškolenými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.			Status (tech/econ)	☐ red ☐ yellow ☒ green	Progress and Time Line Level	
Project type:	Six Sigma Green Belt Project			Project area:	technical		
Start date:	05-Dec-10	Proj. compl. date:	31-Mar-12	Forecast:	31-Mar-12		

Project review: Technical / economical status	Progress and time line	in progress		Completion		review documents available
		in progress	completed	projected	forecast	
Goal will not be reached ☐	Recognize	☐	☒			
	Define		☒	01-Jan-11	31-Jan-11	☒ Project Charter
Goal will be reached with additional effort ☐	Measure	☐	☒	01-Jan-11	30-Apr-11	☒ Diploma thesis
	Analyze	☐	☒	01-May-11	31-Aug-11	☒ Diploma thesis
Goal will be reached ☒	Improve	☐	☒	01-Sep-11	31-Jan-12	☒ Diploma thesis
	Control	☐	☐	01-Feb-12	31-Mar-12	☐ Final Report

Resources and finances	forecast	
	projected	forecast
Total manpower (MM)	205.0	205.0
Total costs k(€)	9	9
Total ann. savings or increased revenue k(€)	10	10

Next measures:		
Task	who	completion date
Zavedení periodické inventury oprávnění - User Inventory	Lukáš Nyklíček	31-Mar-12

Comment:

Responsibilities:	name :	department:	e-mail:
Champion / Executive:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com
Financial representative:	Jiří Fibigr	SMP MAG	jiiri.fibigr@epcos.com
Master Black Belt:	Petr Mrkos	SMP MAG MFT PE	petr.mrkos@epcos.com
Project manager:	Lukáš Nyklíček	SMP BA OIT	lukas.nyklícek@epcos.com
Deputy project manager:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com

PŘÍLOHA P 6: COMPLETE PROJECT CONTROLLING – ŘÍZENÍ

COMPETE Project Controlling

Division:	IN	BU:	MAG	Site:	Šumperk	Date:	30-Mar-12
Project title:	Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.			Div. project no.:	10FE/SMP46/S	Report no.:	03/12
Project goal / objectives:	Cílem je dosáhnout toho, že uživatel bude mít oprávnění pouze k tomu co potřebuje k práci. Omezení rizika úniku citlivých dat, omezení řešení možných chyb v systému způsobených neoproškolenými uživateli. Eliminace přístupu do oblasti HR. Požadavek na přiřazení 1 transakce bude vyřešen přiřazením 1 transakce.					Status (tech/econ)	Progress and Time Line Level
Project type:	Six Sigma Green Belt Project		Project area:	technical		☐ red ☐ yellow ☒ green	
Start date:	05-Dec-10	Proj. compl. date:	31-Mar-12	Forecast:	31-Mar-12		

Project review: Technical / economical status	Progress and time line	in progress		Completion		review documents available
		in progress	completed	projected	forecast	
Goal will not be reached ☐	Recognize		☒			
	Define	☐	☒	01-Jan-11	31-Jan-11	☒ Project Charter
Goal will be reached with additional effort ☐	Measure	☐	☒	01-Jan-11	30-Apr-11	☒ Diploma thesis
	Analyze	☐	☒	01-May-11	31-Aug-11	☒ Diploma thesis
Goal will be reached ☒	Improve	☐	☒	01-Sep-11	31-Jan-12	☒ Diploma thesis
	Control	☐	☒	01-Feb-12	31-Mar-12	☒ Final Report

Resources and finances	projected	forecast
Total manpower (MM)	205.0	205.0
Total costs k(€)	9	9
Total ann. savings or increased revenue k(€)	10	10

Next measures:		
Task	who	completion date

Comment:

Responsibilities:	name :	department:	e-mail:
Champion / Executive:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com
Financial representative:	Jiří Fibigr	SMP MAG	jiri.fibigr@epcos.com
Master Black Belt:	Petr Mrkos	SMP MAG MFT PE	petr.mrkos@epcos.com
Project manager:	Lukáš Nyklíček	SMP BA OIT	lukas.nyklicek@epcos.com
Deputy project manager:	Aleš Knapp	SMP BA OIT	ales.knapp@epcos.com

PŘÍLOHA P 7: PROJECT CLOSING REPORT

Project Closing Report

Division: IN	Unit: MAG	Site: Sumperk	Date: 30-Mar-12
Project title: Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze firmy EPCOS s.r.o. Šumperk.	Div. project no.: 10FE/SMP46/S		
Project type: Six Sigma Green Belt Project	Start date: 05-Dec-10	☒ Project completed (goal reached)	
Project area: technical	Init. projected end date: 31-Mar-12	☐ Project completed (goal not reached)	
	Actual end date: 31-Mar-12	☐ Project cancelled	

Responsibilities	
Project manager	Lukáš Nyklíček
Champion	Aleš Knapp
Fin. representative	Jiří Fibigr
Master Black Belt	Petr Mrkos

Financial benefits and effort				
	Ann. Savings (k€)	Project costs (k€)	Man power (MM)	Project duration (d)
Init. projected	10	9	205.0	482
Actually achieved	10	9	205.0	482

Project results (details)	
Description of results or Reason for cancellation or premature stop	Uživatelská oprávnění jsou optimalizována podle pravidla 1 pozice = 1 role. Bylo vydefinováno celkem 25 uživatelských rolí podle pozic, jedna role společná. Pro systémové uživatele bylo založeno 5 rolí. Oprávnění SAP_ALL zůstalo přiděleno uživatelům LN13068, AK12687 a C4U. Uživatel C4U je trvale uzamčen a je odblokován je v případě potřeby. Počet systémových uživatelů byl redukován na 4, zrušení 4 uživatelů přineslo úsporu ve výši 200000 Kč. Další úspora ve výši 59000 Kč byla vygenerována změnou typu licence u 2 uživatelů. Celková úspora je 259 000 Kč tj. 10360 EUR. Dalšími cíli byla optimalizace procesu přidělování oprávnění a dokumentace oprávnění. Proces přidělování oprávnění byl upraven tak aby vyhovoval novému konceptu rolí. Je zde zachována dvojitá kontrola - vedoucí, klíčový vedoucí. Navíc je oprávnění vždy kontrolováno vedoucím OIT. Pro účely dokumentace byl vytvořen report Z_USR_AUDIT, report je spouštěn při každé změně oprávnění uživatele. Jednou ročně je pro účely auditu prováděna kompletní inventura uživatelských účtů. Výsledky inventury podepisují vedoucí OIT a generální ředitel. Proces je popsán, zdokumentován a publikován v systému Buldoc.
Key improvements	Optimalizace uživatelských oprávnění Optimalizace procesu přidělování oprávnění Dokumentace oprávnění reportem Z_USR_AUDIT, včetně kritických kombinací Zvýšení bezpečnosti dat lokálního systému SAP Redukce počtu systémových uživatelů, úspora licencí
Key findings and/or Description of root causes	Rozsáhlá oprávnění, způsobeno zastaralým konceptem oprávnění - profily. Neexistence dokumentace oprávnění.

Rating of soft facts		Additional project metrics	
1 extremely relevant/high/applicable	3 minor effect	Title (e.g. scrap, rework, time, CpK, ...)	Počet transakcí
2 considerable effect	4 no effect; not relevant/applicable	Unit	Počet transakcí
Improvement of customer satisfaction	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Initial value	58377
Strategic relevance	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4	Actually achieved	86
Achievement of breakthrough results	☒ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4		

Closing Authorization (signature)

Aleš Knapp Champion	Jiří Fibigr Financial representative	Lukáš Nyklíček Project manager	Petr Mrkos Master BB

Signed sheet faxed to EPCOS TQ: +49 89 636 21730 done Final report sent to EPCOS TQ done

PŘÍLOHA P 8: REPORT USER INVENTORY

Page: 91 /184

EPCOS SAP R/3 USER INVENTORY

16.03.2012

USER	: Andrea Navratilova	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: AN12762	CLIENT	: 099
FUNCTION	: Accounting.	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER:	25012762	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA AC	COST CENTER	: 500
TELEPHONE	: 00 420 583 360 126	LICENSE	: SAP Application Professional
E-MAIL	: andrea.navratilova@epcos.com	VALID THROUGH:	31.12.9999

AVAILABLE ROLES (ACTIVITY GROUPS) for the user

Role	Type	Name
ZEPC_BC_ENDUSER	#	BC authorization for all users
ZEPC_FI_INVOICE_COST	#	

AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS) for the user

Transaction code	Text
F-02	Enter G/L Account Posting
F-03	Clear G/L Account
F-04	Post with Clearing
F-41	Enter Vendor Credit Memo
F-43	Enter Vendor Invoice
F-44	Clear Vendor
F-47	Down Payment Request
F-48	Post Vendor Down Payment
F.51	G/L: Open Items
F13E	Automatic Clearing With Currency
FB00	Accounting Editing Options
FB01	Post Document
FB02	Change Document
FB03	Display Document
FB08	Reverse Document
FB09	Change Line Items
FB1K	Clear Vendor
FB1S	Clear G/L Account
FB50	G/L Acct Pstg: Single Screen Trans.
FB60	Enter Incoming Invoices
FB65	Enter Incoming Credit Memos
FB70	Enter Outgoing Invoices
FBA6	Vendor Down Payment Request
FBL1N	Vendor Line Items
FBL3N	G/L Account Line Items
FBL5N	Customer Line Items
FBRA	Reset Cleared Items
FBV0	Post Parked Document
FBV2	Change Parked Document
FBV3	Display Parked Document
FBVB	Display/Edit Payment Proposal
FF_5	Import Electronic Bank Statement
FK03	Display Vendor (Accounting)
FK10N	Vendor Balance Display
FS10N	Balance Display
FV60	Enter Incoming Invoices
ME23N	Display Purchase Order
ME2B	POs by Requirement Tracking Number
ME2L	Purchase Orders by Vendor
ME2N	Purchase Orders by PO Number
ME32L	Change Scheduling Agreement
ME33L	Display Scheduling Agreement
ME3B	Outl. Agreements per Requirement No.
ME3L	Outline Agreements per Vendor
ME3M	Outline Agreements by Material
ME3N	Outline Agreements by Agreement No.
ME53N	Display Purchase Requisition
ME9F	Message Output: Purchase Orders
MIR4	Call MIRO - Change Status
MK03	Display vendor (Purchasing)
MR8M	Cancel Invoice Document
OB08	C FI Maintain table TCURR
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SHD0	Transaction and Screen Variants
SM35P	Batch Input: Log Monitoring
SM36	Schedule Background Job
SMX	Display Own Jobs
SO01	SAPoffice: Inbox
SO02	SAPoffice: Outbox
SP02	Display Spool Requests
SSC1	SAP (own) Appointment Calendar
SU01D	User Display
SU3	Maintain Users Own Data

USER	: Andrea Navratilova	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: AN12762	CLIENT	: 099
FUNCTION	: Accounting.	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25012762	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA AC	COST CENTER	: 500
TELEPHONE	: 00 420 583 360 126	LICENSE	: SAP Application Professional
E-MAIL	: andrea.navratilova@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

SU53	Evaluate Authorization Check
SU56	Analyze User Buffer
S_AHR_61016354	Telephone Directory
S_ALR_87011964	Asset Balances
S_ALR_87012077	Vendor Information System
S_ALR_87012079	Transaction Figures: Account Balance
S_ALR_87012080	Transaction Figures: Special Sales
S_ALR_87012081	Transaction Figures: Sales
S_ALR_87012082	Vendor Balances in Local Currency
S_ALR_87012093	Vendor Business
S_ALR_87012167	Accounts Rec. Information System
S_ALR_87012169	Transaction Figures: Account Balance
S_ALR_87012170	Transaction Figures: Special Sales
S_ALR_87012171	Transaction Figures: Sales
S_ALR_87012172	Customer Balances in Local Currency
S_ALR_87012186	Customer Sales
S_ALR_87012341	Invoice Numbers Allocated Twice
YF02	Kurzový lístek HVB Bank
Y_ES1_44000002	Jednotlivé položky účtu HK (s textem
ZHR_DATA	Výpis základních dat o osobách
ZMIRO_DM	Enter Invoice
ZMIRO_DS	Enter Invoice

CRITICAL AUTHORIZATIONS for the user

ID of CA	Text of Critical Authorization
SAP_AUAS	Auditing: Display Authorizations
SAP_AUPS	Auditing: Display Profiles
SAP_AUUS	Auditing: Display Users

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

Boss of the employee

Date

Head of the SMP BA OIT

Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator - SMP BA OIT.

USER	: Dagmar H�lov	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: DH12684	CLIENT	: 099
FUNCTION	: HR specialista	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25012684	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP IN FER HR	COST CENTER	: 700
TELEPHONE	: 00 420 583 360 142	LICENSE	: SAP Application Professional
E-MAIL	: dagmar.helova@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

AVAILABLE ROLES (ACTIVITY GROUPS) for the user

Role	Type	Name
ZEPH_PERSONNEL_OFFICER	#	HR personal officer
ZEPH_BC_ENDUSER	#	BC authorization for all users

AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS) for the user

Transaction code	Text
ME21N	Create Purchase Order
ME22N	Change Purchase Order
ME23N	Display Purchase Order
ME2K	Purch. Orders by Account Assignment
ME2L	Purchase Orders by Vendor
ME32L	Change Scheduling Agreement
ME9F	Message Output: Purchase Orders
MIR4	Call MIRO - Change Status
OOQA	Change Qualifications Catalog
PA20	Display HR Master Data
PA30	Maintain HR Master Data
PA40	Personnel Actions
PA41	Change Entry/Leaving Date
PA61	Maintain Time Data
PB10	Init. entry of applicant master data
PB20	Display applicant master data
PB30	Maintain applicant master data
PB40	Applicant actions
PB60	Maintain Applicant Activities
PBAW	Maintain T750B
PC00_M18_CALC_SIMU	Payroll-simulation Germany
PC00_M18_CEDT	Remuneration statement Internat.
PC00_M18_NAPPPU	View about counting data for PPU
PC00_M18_TREXIM	Medium for ISCP Trexima
PO03	Maintain Job
PP01	Maintain Plan Data (Menu-Guided)
PPOM_OLD	Maintain Organizational Plan
PPPM	Change Profile
PU00	Delete Personnel Data
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SE43N	Maintain Area Menu
SM36	Schedule Background Job
SMX	Display Own Jobs
SO01	SAPoffice: Inbox
SO02	SAPoffice: Outbox
SP02	Display Spool Requests
SQ00	SAP Query: Start queries
SQ01	SAP Query: Maintain queries
SSC1	SAP (own) Appointment Calendar
SU01D	User Display
SU3	Maintain Users Own Data
SU53	Evaluate Authorization Check
SU56	Analyze User Buffer
S_AHR_61015486	Employee List
S_AHR_61015487	Overview of Maternity Data
S_AHR_61015491	Time spent in pay scale group/level
S_AHR_61015492	Defaults for Pay Scale Reclass.
S_AHR_61015493	Reference Personnel Numbers
S_AHR_61015497	Headcount Development
S_AHR_61015509	Applicants by Name
S_AHR_61015510	Applicants by action
S_AHR_61015512	Applications
S_AHR_61015516	Vacancies
S_AHR_61016354	Telephone Directory
Y_ESL_44000066	Personální struktura - ukazatel per
Y_ESL_44000067	Doba urit omezen prac.poměru do
Y_ESL_44000074	Přehled pracovníků - profese,KZAM,JK
Y_ESL_44000076	Seznam pracovníků - vynětí z evid.st
Y_ESL_44000077	Podklad pro povinn podl oban ze
Y_ESL_44000078	List s kmen.údaji PR
Y_ESL_44000080	Personální opatření
Y_ESL_44000081	Pracovní jubilea podle nástupu v Pra
Y_ESL_44000086	Pracovníci s důchodem/postenm
Y_ESL_44000087	Flexibilní data pracovník
Y_ESL_44000088	Historie pracovního zaazen
Y_ESL_44000089	Profese a základní mzdy

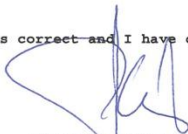
USER	: Dagmar Héliová	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: DH12684	CLIENT	: 099
FUNCTION	: HR specialista	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25012684	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP IN FER HR	COST CENTER	: 700
TELEPHONE	: 00 420 583 360 142	LICENSE	: SAP Application Professional
E-MAIL	: dagmar.helova@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

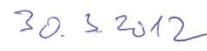
Y_ES1_44000090	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,
Y_ES1_44000091	Sledování nemocnosti k časovému fondu
Y_ES1_44000092	Rozhraní SAP -> ASEP
Y_ES1_44000116	Rekapitulace mzdových druhů
Y_ES1_44000119	Rekapitulace mzdových druhů
Y_ES1_44000121	Rekapitulace mzdových druhů + nadpis
Y_ES1_44000123	Rekapitulace mzdových druhů + účty H
Y_ES1_44000134	Rozbor pracovních neschopností
Y_ES1_44000135	Rekapitulace časového fondu
Y_ES1_44000151	Sestava ML
Y_ES1_44000152	Evidenční stavy pracovníků
Y_ES1_44000160	Sestava ML - podle abecedy
Y_ES1_44000161	Typ smlouvy - inf. 16
Y_ES1_61000001	Rekapitulace časového fondu EPCOS
ZH103	Personální struktura - ukazatelé per
ZH104	Doba určitá-omezení prac.poměru do
ZH111	List s kmen.údaji PR
ZH113	Personální opatření
ZH121	Flexibilní data pracovníků
ZH59	Rekapitulace časového fondu
ZH73	Výpis záznamů z infotypů 14,15,2001,
ZH90	Evidenční stavy pracovníků
ZHR_STAT_1	HR statistika

CRITICAL AUTHORIZATIONS for the user

ID of CA	Text of Critical Authorization
SAP_AUAS	Auditing: Display Authorizations
SAP_AUPS	Auditing: Display Profiles
SAP_AUUS	Auditing: Display Users
ZEPC_TCD_HR	Human resources: Personnel data - HR only

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

.....
Boss of the employee

.....
Date

.....
Head of the SMP BA OIT

30.03.2012
.....
Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator - SMP BA OIT.

USER	: Jiri Fibigr	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: JF11519	CLIENT	: 099
FUNCTION	: General manager SMP IN FER	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25011519	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA	COST CENTER	: 500
TELEPHONE	: 00 420 583 360 101	LICENSE	: Multi-Client/System
E-MAIL	: jiri.fibigr@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

AVAILABLE ROLES (ACTIVITY GROUPS) for the user

Role	Type	Name
ZEPG_TM_MANAGER	#	TM general manager
ZEPG_BC_ENDUSER	#	BC authorization for all users

AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS) for the user

Transaction code	Text
AW01N	Asset Explorer
CKMPCD	Display Price Change Document
CKUC	Multilevel Unit Costing
F.01	ABAP Report: Financial Statements
FB03	Display Document
FBD3	Display Recurring Entry
FBD4	Display Recurring Entry Changes
FEL3N	G/L Account Line Items
FEM3	Display Sample Document
FEM4	Display Sample Document Changes
FBU3	Display Intercompany Document
FBV3	Display Parked Document
FBV5	Document Changes of Parked Documents
FS10N	Balance Display
KB13N	Display Manual Repostings of Costs
KDH2	Change Account Group
KKPCN	Display Cost Est. w/o Qty Structure
K003	Display Internal Order
K0B1	Orders: Actual Line Items
KS01	Create cost center
KS02	Change cost center
KS03	Display Cost Center
KS01	Cost Centers: Actual Line Items
KS05	Controlling Documents: Actual
MB51	Material Doc. List
MB59	Material Doc. List
MB5L	List of Stock Values: Balances
ME23N	Display Purchase Order
ME28	Release Purchase Order
ME29N	Release purchase order
ME2K	Purch. Orders by Account Assignment
ME2L	Purchase Orders by Vendor
ME2M	Purchase Orders by Material
ME33L	Display Scheduling Agreement
ME35L	Release Scheduling Agreement
ME53N	Display Purchase Requisition
ME9F	Message Output: Purchase Orders
MIGO	Goods Movement
MIR4	Call MIRO - Change Status
MSC3N	Display Batch
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SM36	Schedule Background Job
SMX	Display Own Jobs
SO01	SAPoffice: Inbox
SO02	SAPoffice: Outbox
SP02	Display Spool Requests
SSC1	SAP (own) Appointment Calendar
SU01D	User Display
SU3	Maintain Users Own Data
SU53	Evaluate Authorization Check
SU56	Analyze User Buffer
S_AHR_61016354	Telephone Directory
PA20	Display HR Master Data
S_ALR_87013340	PrCtr Group: Plan/Actual Comparison
S_P6B_12000011	Rozvaha (aktiva)
S_P6B_12000012	Rozvaha (pasiva)
S_P6B_12000013	Výsledovka
VF03	Display Billing Document
VF05	List Billing Documents
Y_ES1_44000163	Kostenstelleblatt 01-12 neu
Z_CAU_CO_CAL01	Rozpad kalkulací
Z_POBJ_STAT	Statistika POBJ

USER	: Jiri Fibigr	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: JF11519	CLIENT	: 099
FUNCTION	: General manager SMP IN FER	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25011519	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA	COST CENTER	: 500
TELEPHONE	: 00 420 583 360 101 101	LICENSE	: Multi-Client/System
E-MAIL	: jiri.fibigr@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

CRITICAL AUTHORIZATIONS for the user

ID of CA	Text of Critical Authorization
SAP_AUAS	Auditing: Display Authorizations
SAP_AUPS	Auditing: Display Profiles
SAP_AUUS	Auditing: Display Users
ZEPC_TCD_HR	Human resources: Personnel data - HR only

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

 Boss of the employee

19. 03. 2012

 Date

 Head of the SMP BA OIT

19. 03. 2012

 Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator - SMP BA OIT.

USER	: Libor Macek	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: LM70006	CLIENT	: 099
FUNCTION	: IT specialista	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25070006	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA OIT	COST CENTER	: 800
TELEPHONE	: 00 420 583 360 398	LICENSE	: SAP Application Professional
E-MAIL	: libor.macek@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

AVAILABLE ROLES (ACTIVITY GROUPS) for the user

Role	Type	Name
ZEPBC_BC_ENDUSER	#	BC authorization for all users
ZEPBC_BC_IT_CONTROL	#	Denní kontrola

AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS) for the user

Transaction code	Text
BD87	Status Monitor for ALE Messages
DB02	Tables and Indexes Monitor
DB12	DBA Backup Logs
DB13	DBA Planning Calendar
SBWP	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SM36	Schedule Background Job
SMX	Display Own Jobs
S001	SAPoffice: Inbox
S002	SAPoffice: Outbox
SP02	Display Spool Requests
SSC1	SAP (own) Appointment Calendar
SU01	User Maintenance
SU01D	User Display
SU3	Maintain Users Own Data
SU53	Evaluate Authorization Check
SU56	Analyze User Buffer
S_AHR_61016354	Telephone Directory
ZMON	Monitor EDI rozhraní

CRITICAL AUTHORIZATIONS for the user

ID of CA	Text of Critical Authorization
SAP_ARZM	Administration: CCMS Maintenance
SAP_AUAS	Auditing: Display Authorizations
SAP_AUPS	Auditing: Display Profiles
SAP_AUUM	Administration: User Maintenance
SAP_AUUS	Auditing: Display Users

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

aleš
.....
Boss of the employee

20. 03. 2012

.....
Date

aleš
.....
Head of the SMP BA OIT

20. 03. 2012

.....
Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator - SMP BA OIT.

USER	: Zuzana Pokorna	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: ZP11292	CLIENT	: 099
FUNCTION	: Zakaznický servis.	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER:	25011292	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA CS	COST CENTER	: 610
TELEPHONE	: 00 420 583 360 341	LICENSE	: Multi-Client/System
E-MAIL	: zuzana.pokorna@epcos.com	VALID THROUGH:	31.12.9999

AVAILABLE ROLES (ACTIVITY GROUPS) for the user

Role	Type	Name
ZEPK_MM_DISPONENT	#	MM disponent
ZEPK_MM_INVENTORY	#	Inventura
ZEPK_EC_ENDUSER	#	BC authorization for all users

AVAILABLE TRANSACTIONS (PROGRAMS) for the user

Transaction code	Text
CA03	Display Routing
CEWB	PP: Engineering Workbench
CKME	Activation of Planned Prices
CKMPCD	Display Price Change Document
CKMPRPN	Price Maintenance
CO01	Create production order
CO02	Change Production Order
CO03	Display Production Order
CO41	Coll. Conversion of Planned Orders
CO01	Postprocess Faulty Goods Movements
CO01S	Production Order Information System
CS03	Display Material BOM
FBL3N	G/L Account Line Items
FD03	Display Customer (Accounting)
MB24	Reservation List
MB31	Goods Receipt for Production Order
MB51	Material Doc. List
MB52	List of Warehouse Stocks on Hand
MB59	Material Doc. List
MC_9	INVCO: Material Anal. Selection, Stock
MCBE	INVCO: Material Analysis Selection
MD02	MRP - Single-item, Multi-level -
MD03	MRP-Individual Planning-Single Level
MD04	Display Stock/Requirements Situation
MD06	Collective Display Of MRP List
MD12	Change Planned Order
MD13	Display Planned Order
MD61	Create Planned Indep. Requirements
MD62	Change Planned Indep. Requirements
ME01	Maintain Source List
ME12	Change Purchasing Info Record
ME21N	Create Purchase Order
ME22N	Change Purchase Order
ME23N	Display Purchase Order
ME2B	POs by Requirement Tracking Number
ME32L	Change Scheduling Agreement
ME38	Maintain Sched. Agreement Schedule
ME53N	Display Purchase Requisition
MEIS	Data Selection: Arrivals
MEPO	Purchase Order
MF50	Planning Table - Change
MIGO	Goods Movement
MK01	Create vendor (Purchasing)
MK12	Change vendor (Purchasing), planned
MM01	Create Material &
MM02	Change Material &
MM03	Display Material &
MM04	Display Material Change Documents
MM06	Flag Material for Deletion
MMBE	Stock Overview
MMSC	Enter Storage Locations Collectively
MR21	Price Change
MSC3N	Display Batch
SEWF	SAP Business Workplace
SCMA	Schedule Manager: Scheduler
SM36	Schedule Background Job
SMX	Display Own Jobs
SO01	SAPoffice: Inbox
SO02	SAPoffice: Outbox
SP02	Display Spool Requests
SSC1	SAP (own) Appointment Calendar
SU01D	User Display
SU3	Maintain Users Own Data
SU53	Evaluate Authorization Check
SU56	Analyze User Buffer
S_AHR_61016354	Telephone Directory

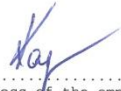
USER	: Zuzana Pokorna	SYSTEM NAME	: ES2
USER ID	: ZP11292	CLIENT	: 099
FUNCTION	: Zakaznický servis.	USER TYPE	: Dialog
PERS. NUMBER	: 25011292	STATUS	: Not Locked
DEPARTMENT	: SMP BA CS	COST CENTER	: 610
TELEPHONE	: 00 420 583 360 341 341	LICENSE	: Multi-Client/System
E-MAIL	: zuzana.pokorna@epcos.com	VALID THROUGH	: 31.12.9999

V-44	Display Material Price
VA01	Create Sales Order
VA02	Change Sales Order
VA03	Display Sales Order
VA05	List of Sales Orders
VA15	Inquiries List
VA22	Change Quotation
VA25	Quotations List
VA35	List of Scheduling Agreements
VA45	List of Contracts
VA55	List of Item Proposals
VC/2	Customer Master Data Sheet
VK32	Condition Maintenance: Change
VL01N	Create Outbound Dlv. with Order Ref.
VL02N	Change Outbound Delivery
VL03N	Display Outbound Delivery
VL09	Cancel Goods Issue for Delivery Note
ZMOEZPO2	Obrátka materiálů na skladech-ležáky
ZOBJ	Zpracování vstupních EDI zakázek
ZS23	Dodavatelská věrnost a schopnost
ZSD_DISPO	Sestava pro dispozice materiálu
ZTERV	Výpis změn termínu výrobních zakázek
ZVYR	Programy výroba

CRITICAL AUTHORIZATIONS for the user

ID of CA	Text of Critical Authorization
SAP_AUAS	Auditing: Display Authorizations
SAP_AUPS	Auditing: Display Profiles
SAP_AUUS	Auditing: Display Users

All data is correct and I have checked the necessity of this roles and the lack of function segregation is fulfilled by internal controls.

 Boss of the employee

 Date

 Head of the SMP BA OIT

22. 03. 2012

 Date

Please send the filled form back to your local authorization administrator - SMP BA OIT.

PŘÍLOHA P 9: VYJÁDŘENÍ VEDOUcíHO ODDĚLENÍ ORGANIZACE A INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

V Šumperku, dne 4.5.2012

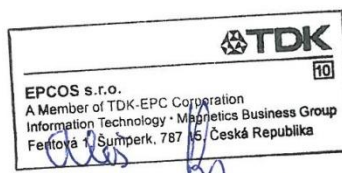
Věc: Vyjádření k řešení projektu "Optimalizace oprávnění v produktivním systému SAP společnosti EPCOS s.r.o. Šumperk"

Řešení projektu „Optimalizace oprávnění v systému SAP produktivní verze společnosti EPCOS s.r.o. Šumperk“ bylo provedeno v souladu se strategickým rozvojem informačních technologií podniku.

Závěry implementační a kontrolní části práce jsou pro společnost EPCOS s.r.o. přínosem hlavně v oblastech:

- zlepšení podnikového procesu přidělování oprávnění
- zvýšení bezpečnosti dat v informačním systému
- zavedení dokumentace oprávnění
- pravidelný proces vyhodnocení přidělených oprávnění s ohledem na kritická oprávnění

04. 05. 2012

Aleš Knapp

Vedoucí oddělení – Organizace a Informační technologie

PŘÍLOHA P 10: CERTIFIKÁT SIX SIGMA BLACK BELT

CERTIFICATE

Petr Mrkos

has attended the **Six Sigma Black Belt Training**
from March 24, 2003 to June 27, 2003.

A successfully completed Six Sigma Black Belt project is necessary to
achieve the status of a Black Belt

Issued: September 21, 2006

Signed by

SIEMENS
l e a r n i n g c a m p u s

Dr. Horst W. Rathmann
EPCOS Technology and Quality

EPCOS